

Leto L, št. 512, 27. februar 2023

Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v
ponedeljek, 27. marca.
Gradivo bomo zbirali do 13. marca.

Pust, šegavih ust

Širom Slovenije je sredi meseca potekalo pustno rajanje.

Postajaš to, kar ješ

Star slovenski pregovor pravi: »Česar je polno srce, to usta govore.« Najbrž delite izkušnjo, da že iz bežnega pogovora lahko razberemo, kakšen je človek, katere vrednote nosi v svojem srcu in kaj spodbuja ter usmerja njegova dejanja. Ko v začetku februarja razmišljamo o našem odnosu do kulture, spoznamo, v kolikšni meri ji pustimo, da kultivira oz. obdeluje naše srce in našega duha. Sicer pa je s kulturo podobno kot s hrano – brez nje ne moremo živeti. Ponudbe je veliko. Najboljša je okusna in zdrava hrana, toliko boljše, če je bio in eko. K okusu nekaj doda tudi, kdo in na kakšen način jo pripravi. Mnogi trdijo, da okušamo celo, če je nekaj skuhan in postreženo z ljubeznijo. Še tako okusna hrana pa nas ne nasiti, če jo zgolj gledamo, vohamo ali tipamo. Treba jo je zaužiti, se z njo nasiti. Podobno je s kulturo. Brez nje ostajamo duhovno nepotešeni, naša ravnanja pa začnejo uravnjavati sebični vzgibi, kot so boj za uspeh, bogastvo, veljavo in golo zabavo. V tokratni številki tudi v Našem časopisu pred vas postavljamo nekaj več kulture. Spoznali boste njene ustvarjalce v naših občinah, našli nov napovednik kulturnih dogodkov na Vrhniki, preleteli poročila o številnih kulturnih prireditvah, s katerimi ste lahko v tem mesecu napolnili svoje srce po naših krajih. O kulturi so se spraševali in razmišljali otroci in šolam. Naj bo kultura pogosto na našem jedilniku, saj še kako velja rek: »Postajaš to, kar ješ.«

Peter Perše, urednik

Po naših občinah je potekalo pustovanje v bolj ali manj organiziranih oblikah. Fotografski zapis pustnih mask smo vam pripravili tudi v Našem časopisu. Naslovna fotografija je z Vrhnike, kjer je v nedeljo, 19. februarja, potekalo veliko pustno

rajanje v Slomškovi športni dvorani. Beseda pust, ki jo je poznal že Trubar, je verjetno nastala iz »mesopust«, to je iz besed »meso« in »pustiti se« ali iz »meso« in »pustiti«, kar bi bil dobeseden prevod iz italijanskega izraza »carneleva« v po-

menu »opusti meso«. Iz italijanskega »carneleva« je nastala beseda »carnevale«, iz nje pa evropska kulturna beseda karneval v pomenu praznovanje pusta ali pustovanje, pust.

Borovnica, Vrhnika

Včeraj viadukt, jutri predori?

Železniška proga

V pripravi je državni prostorski načrt, s katerim želi država nadgraditi železniško progo na odseku Borovnica–Logatec. Načrt na omenjenem odseku predvideva šest predorov in krajšanje tras. Odsek obravnavane proge je dolg približno 19 km, načrtovana trasa pa bi se od obstoječe skrajšala za približno 3,5 kilometra. Trenutno hitrosti vlakov znašajo od 70 do 85 km/h, z novimi ureditvami pa bi se bistveno zvišale, in sicer na najmanj 130 km/h.

--> 23

Log - Dragomer

Pridobili gradbeno dovoljenje

Osnovna šola

Občina Log - Dragomer je zagrizla v nov velik projekt: gradnjo knjižnice in novih učilnic nad prizidkom osnovne šole. Tam je nefunkcionalno podstrešje, ki bi ga občina v prihodnjih letih uredila v nove prostore. Dokumentacija je že izdelana, pridobljeno je tudi gradbeno dovoljenje. Začetek uresničevanja projekta pa bo odvisen od možnosti sofinanciranja.

--> 47

Horjul

Na kaj nas spomni kultura?

Intervju

Z vprašanjem, kaj dandanes kraju, predvsem pa mladim prinaša kultura, smo se pogovarjali s profesorico klavirja in komorne igre Ilonko Pucihar ter Kristino Smrke, ki poučuje nauk o glasbi in vodi pevski zbor. Energični duet je v pravem trenutku in na pravem kraju poskrbel za čudovito umetniško zgodbo v obliki muzikalov, kjer imajo glavno vlogo otroci Glasbene šole Vrhnika – Oddelek Horjul.

--> 31

Dobrova - Polhov Gradec

Pregled projektov

Kaj gradijo?

V Občini Dobrova - Polhov Gradec potekajo številni projekti. Nekateri se bližajo koncu, pri nekaterih pa so z deli šele dobro začeli. Kaj trenutno gradijo v občini, katere so glavne pridobitve in kdaj lahko pričakujemo uresničitev posameznih projektov? Vse načrtovane investicije bodo v kratkem (nekateri že v teh mesecih) zagotovile boljše bivalne pogoje, varnejše okolje in s tem izboljšale kvaliteto življenja v občini. Odgovore na številna vprašanja, povezana z njimi, si lahko preberete na straneh Občine Dobrova - Polhov Gradec.

--> 35

Cankarjeva misel:

... ker pravica je zato na svetu,
da sodi človeka,
ne pa,
da bi ga pitala
in napajala.

Ivan Cankar, Zgodba o Šimnu Sirotniku

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

Po odličnih cenah!

+ BREZPLAČNI IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilia

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarino Vrhnika - nekdanja trgovina IUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

NOVA OPEL ASTRA NAJBOLJŠA OD VSEH

- Značilni Vizor® z najnovejšimi IntelliLux® LED matičnimi žarometi
- Pure Panel® digitalna armaturna plošča
- Ergonomski aktivni sedeži s certifikatom AGR¹

Zapeljite jo na testno vožnjo v Avtohiši Sever.

Avtohiša Sever
Sinja Gorica 112, 1360 Vrhnika
Tel.: 01 750 6 330
www.opel-sever.com

Kombinirana poraba goriva (po WLTP-ciklu): 1,1-5,7 l/100 km, izpusti CO₂: 24-130 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6d. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0215-0,0582 g/km. Trdi delci: 0,00028 g/km in število delcev 0,17-0,55 * 10⁷ /km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij je na voljo na www.opel-sever.com. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe. Slika je simbolna.
¹ Certifikat je pečat kakovosti, ki ga podeljuje neodvisni testni odbor, sestavljen iz strokovnjakov različnih medicinskih strok.

Prosto delovno mesto GENERALNI ČISTILEC M/Ž

MODRI VAL D.O.O.

- Čiščenje vseh vrst površin: steklo, keramika, tapison...
- Čiščenje vseh vrst prostorov (trgovine, proizvodnje hale, zunanja okolica itd.)
- Čiščenje na višini (dvigalka, lestev).
- Čiščenje z delovnimi stroji.
- Uporaba čistil in drugih pripomočkov.

- Izkušnje so zaželjene, niso pa pogoj.
- Z delom lahko pričnete takoj.
- Pogodba: eno leto - poskusno delo 3 mesece.

ZA PRIJAVO NA DELOVNO MESTO NAS KONTAKTIRAJTE:

☎ 041 326 183 ali
✉ sara.flis@modri-val.com

IMOCOM

Varnostne kamere in alarmni sistemi

- * Napeljava mrežne inštalacije za priklop digitalnih TV sprejemnikov vseh operaterjev (A1, Telekom in T-2).
- * Napeljava, prestavitev in odprava prekinitev na optičnem kablu.
- * Napredne brezžične rešitve kjer ni dostopa do optike.

HITER IN UGODEN SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME

Igor Kavčič s.p. | 041-841-211
imocom@osebni.net

ANALIZA Računovodski servis
poslovanje: VRHNIKA / LJUBLJANA

Z vami že **35** let

Sprejemamo nove stranke

Menjava računovodstva je lahko zelo hitra in enostavna.
Pokličite nas in se dogovorimo.

041 750 956 www.analiza.si info@analiza.si

*Koncesijski pregledi
za očala in kontaktne leče*

V OPTIKI JELOVČAN

Naročanje na tel. številki: **01 755 6105** ali
po elektronski pošti: **optikjelovcan@gmail.com**

**FRIZERKA
META**

**V frizerskem salonu Frizerka Meta
že dve leti z največjim veseljem
urejamo vaše pričeske.
Hvala vsem za izkazano zaupanje.**

Za vas smo odprti :

Ponedeljek in četrtek od 7:30 do 11:30
Torek, sredo in petek od 15:00 do 19:00

Po predhodnjem dogovoru tudi ob sobotah
dopoldan.

**Za naročilo pokličite na 031-219-541
ali pa se oglasite na
Cankarjev trg 3 na Vrhniki.**

  @frizerkameta

Meta Keršmanc s.p.
Cankarjev trg 3,
Vrhnika

Prve novice

Anketa o Močilniku

Vodstvo Občine Vrhnika si zadnja štiri leta intenzivno prizadeva za ureditev Močilnika. Z nakupom starega objekta od Turističnega društva Blagajana avgusta lani bo sedaj to mogoče. V prihodnje si želijo narediti konkretne korake in pripraviti ustrezne projekte. Ker je mnenje občanov pomembno, vas občina poziva, da rešite kratko anketo o vaših pričakovanih glede tega območja.

4

Prestavitev muzejske parne lokomotive na končno lokacijo

Prenova železniške postaje v Borovnici terja tudi premik muzejske parne lokomotive JŽ01-074, ki je začasno na koncu tira 7. Delavci, ki prenavljajo progo, so najprej odstranili ograjo južno od kolesarnice na železniški postaji in pripravili teren ter iz starih železniških pragov, okovja in tirnic postavili tir, na katerem bo dokončno mesto za ostarelo lepoticco.

23

Izgradnja kanalizacije in komunalne infrastrukture Žažar nadaljujejo kljub mrazu

V začetku februarja so začeli z izgradnjo na kanalu na cesti v središču naselja Žažar. Zaradi del bo popolna zapora med javno potjo Pusta njiva–Štanta (proti pasjemu zavetišču) ter javno potjo Kajndol–Žažar (cesta priti Podlipi). Popolna zapora bo predvidoma do začetka marca, njena dolžina pa bo odvisna predvsem od sestave terena in vremenskih okoliščin. Posebej opozarjamo, da na omenjenem odseku vožnja skozi naselje Žažar do preklica ni mogoča.

27

V Polhov Gradec prihaja nova družinska zdravnica!

Tanja Špiclin, dr. med., in Občina Dobrova - Polhov Gradec sta te dni sklenili koncesijsko pogodbo za obdobje petnajstih let. Prihod nove zdravnice bo pomembno prispeval h kakovostnemu izvajanju storitev javnega zdravja v občini, saj so obstoječe ambulate že zelo obremenjene in zasedene. Zaenkrat bo nova zdravnica delovala v trenutnih zdravstvenih prostorih v Polhovem Gradcu na naslovu Polhov Gradec 13.

38

Štiri ponudbe za gradnjo priključka Dragomer

Na Darsu poteka postopek za izbiro izvajalca za gradnjo avtocestnega priključka Dragomer pri naselju Lukovica pri Brezovici. Ponudbene cene z davkom se gibljejo od dobrih 34 do skoraj 42 milijonov evrov. Gradnja novega avtocestnega priključka Dragomer naj bi se začela že letos, dela pa bodo potekala dve gradbeni sezoni.

49

Socialistični kulak na vrhniškem odru

Na odru Cankarjevega doma je bila premierno uprizorjena dramska igra Moja ata, socialistični kulak v izvedbi Mah Teatra iz Občine Log - Dragomer. Glavna vloga je bila zaupana Vrhničanu Vinetu Žustu, iz Cankarjevega mesta pa prihaja tudi režiser predstave Matija Milčinski. Premiere, ki je naletela na zelo dober odziv s salvami smeha občinstva, se je udeležil tudi avtor dramskega besedila Tone Partljič.

62

Epska nogometna bitka z Dobovcem

17. in 18. 2. je v Termah Olimia v Podčetrtku potekal zaključni turnir pokalnega tekmovanja v dvoranskem nogometu, na katerega se je uvrstila tudi vrhniška ekipa Silika. Žreb je določil, da so se v polfinalu pomerili z daleč najboljšo ekipo v Sloveniji v zadnjih letih, s FC Dobovec. Po epski bitki v eni izmed najbolj spektakularnih tekem sploh v zadnjih letih, v kateri se je Siliko dvakrat »vrnil iz mrtvih«, se je po голу kapetana Nikole Jandriča nekaj sekund pred koncem tekma končala z neverjetnih 7 : 7. O finalistu zaključnega turnirja so odločale šestmetrovke.

68

Pust preganja zimo.

Županova beseda

Začetek novega mandata

Pred tremi meseci so bili na lokalnih volitvah podeljeni novi mandati svetnikov in meni kot županu.

Dosežen volilni rezultat je hkrati priznanje preteklemu delu in obveza vsem izvoljenim, da skupaj z občinsko upravo peljemo Vrhniko po načrtani poti. Z listami in strankami smo sestavili odbore oz. matična delovna telesa. Na marčevski seji občinskega sveta bomo potrjevali predstavnike ustanoviteljev v vseh javnih zavodih, zato se delo v svetih ne bo ustavilo.

V novem letu nadaljujemo z občinskimi investicijami. Bodi nadaljujemo že začete bode začinjamo z novimi. Gradnja južne obvoznice se po utrditvi terena nadaljuje. Prav tako se nadaljuje 2,5 - milijonska energetska sanacija OŠ Ivana Cankarja. Nadaljevala se bo obnova Rokodelskega doma, gradnja ceste skozi Podlipo, gradnja tankovske oz. severne obvozne ceste je v teku ... Začenjamo pa tudi z novimi investicijami. Nekateri bi se sicer morale začeti že pred novim letom, vendar so se izvedbe zaradi zahtev naravovarstvenikov ali zaradi nestabilnih cenovnih razmer na trgu, ko je pridobljena cena na javnem razpisu občutno odstopala od projektantske ocene, malce zamaknile. Ni težava, če odstopa navzdol, težava je, ko odstopa navzgor in moramo ponavljati razpis. V primeru centralnega objekta v športnem parku smo razpis ponavljali celo trikrat. Nekateri investicije stojijo tudi zaradi nesoglasij lastnikov zemljišč, ki si sicer želijo nove ceste in pločnika, vendar ne na svojem zemljišču. V teh prihajajočih pomladnih mesecih smo oz. bomo tako začeli z novimi večjimi investicijami. Z mostom (gradnja se je zamaknila zaradi uskladitve zahtev naravovarstvenikov in ribičev), ki povezujem Verd in Loško. Ocenjena vrednost je preko pol milijona. Po reviziji razpisa za rekonstrukcijo državne ceste in sočasne gradnje kolesarke Vrhnika

– Horjul naj bi se po zagotovilih direkcije za infrastrukturo, dela začela najkasneje v marcu. Investicija je težka približno 10 milijonov EUR. Z državo nam je uspelo doseči dogovor, da bo primaknila približno 8 mio, dodatnih 1,6 milijona smo pridobili evropskih sredstev, ostalo bomo zagotovili iz občinskega proračuna. Po končanem tretjem razpisu bomo v spomladanskih mesecih končno začeli z gradnjo osrednjega objekta v športnem parku. Investicija je ocenjena na slabe 2,5 mio. Večino sredstev bomo zagotovili iz proračuna, nekaj pa smo uspeli pridobiti na razpisu Fundacije za šport in Eko sklada. Pripravlja se tudi razpis za izbiro izvajalca za gradnjo kanalizacije Sinja Gorica – Blatna Brezovica. Sočasno z gradnjo kanalizacije se bo obnovil vodovod, cesta s pločnikom in javna razsvetljava. Projektantska ocena presega 4 milijone. Slab milijon nam je uspelo zagotoviti na uspešno prijavljenem razpisu ministrstva. Predstavljene so samo nekatere večje investicije, ki jih bo občina izvajala v letu 2023 in 24. Manjših, kot so nadaljevanje ureditev avtobusnih postajališč, širitve izposojevalnic koles, urejanje parkov ali asfaltiranje cest in postavitve javne razsvetljave v vaseh, ne omenjam. Pred samo izvedbo pa morajo uslužbenci občinske uprave trdo delati in premostiti vse birokratske postopke, da projekt pripeljemo do izvedbe. Trenutno smo v fazi načrtovanja oz. projektiranja kanalizacije na Drenovem Griču, ureditve Stare ceste, iskanja idejne rešitve ureditve Močilnika in Stare pošte (dvorec poleg občine) in še mnogo drugih. Vsekakor je dela več, kot ga bomo uspeli narediti. Vendar gremo v smeri, ki smo si jo začrtali in je v dobro občanom.

Daniel Cukjati, župan

Nadzorni odbor samo s štirimi imeni

Občinski svet je na zadnji seji imenoval tudi člane nadzornega odbora, ki pa še ni popoln – petčlanski.

Po glasovanju so znana samo štiri imena: Maja Barišič, Uroš Erčulj, Tadej Grampovčan in Gregor Majcen. Občinski svet se je sicer odločil med šestimi kandidati, vendar dva od njih nista presešla praga, potrebne

ga za izvolitev.

Tokrat je bila prvič izražena želja, da bi občinski svetniki o kandidatih vedeli še kaj več, kot le gola imena, ki so jih prejeli na mize. Zato je bila točka dnevnega reda prekinjena, občinska uprava pa je svetnikom posredovala prijavnice kandidatov, na katerih so bile opisane njihove dosedanje izkušnje, šele po tem je bilo tajno glasovanje. Peti član nadzornega odbora bo izvoljen naknadno. (gt)

Vabilo

Vabljeni na čistilno akcijo

Občina Vrhnika in Komunalno podjetje Vrhnika vabita **25. marca** na čistilno akcijo. Ko sodelovanju so povabljene vse krajevne skupnosti, šole in lokalna društva. Kako in točno kje bo potekala čistilna akcija v vašem kraju, preverite na lokalnih oglasnih deskah ali spletnih portalih. Za odvoz odpadkov in vreče bo poskrbljeno.

Vabljeni k udeležbi v čim večjem številu. (gt)

Znana so imena članov odborov

Vrhnika, 17. januar – Vrhniki občinski svet je na januarski občinski seji imenoval sestavo občinskih odborov, na naslednji seji pa načrtuje še imenovanje članov svetov občinskih zavodov. (gt)

Odbor za gospodarstvo, finance in proračun

- 1. Valerija Mojca Frank (LDC) – predsednica
- 2. Edin Behrić (SVOBODA)

- 3. Petra Černetič (SDS)
- 4. Marko Močnik (LEVICA)
- 5. Anže Slabe (ZELENI)

Odbor za urejanje prostora in varstvo naravne in kulturne dediščine

- 1. Zdravko Železnik (SDS) – predsednik
- 2. Primož Jereb (LDC)
- 3. Peter Pikl (SVOBODA)
- 4. Sonja Petkovšek (1890)
- 5. Simon Hlebec (LRVP)
- 6. Vid Koprivec (LDC)

Odbor za ekologijo in infrastrukturo

- 1. Mateja Majcen (LDC), predsednica
- 2. Željka Borić (LDC)
- 3. Mateja Ogrič (SVOBODA)
- 4. Janko Skodlar (VESNA)
- 5. Doman Blagojević (ZELENI)

Odbor za družbene dejavnosti

- 1. Marjan Geohelli (VESNA), predsednik
- 2. Aleš Sečnik (LDC)
- 3. Ivica Čosić (SVOBODA)
- 4. Jana Polanc (SDS)
- 5. Marko Zimšek (N.Si)

Komisija za podeljevanje občinskih nagrad in priznanj

- 1. Zdravko Železnik (SDS), predsednik
- 2. Vid Drašček (LDC)
- 3. Blanka Gašpirc (SVOBODA)
- 4. Mateja Božnar (1890)
- 5. Blaž Veit (ZELENI)

Statutarno pravna komisija

- 1. Alja Stanko (SVOBODA), predsednica
- 2. Urška Gorenc (LDC)
- 3. Boštjan Erčulj (LDC)
- 4. Marko Mrzlikar (1890)
- 5. Jernej Fefer (VESNA)

Spoštovani občani!

Vodstvo Občine Vrhnika si zadnja štiri leta intenzivno prizadeva za ureditev Močilnika.

Z nakupom starega objekta od Turističnega društva Blagajana avgusta lani, bo sedaj to mogoče.

V prihodnje si želimo narediti konkretne korake in pripraviti ustrezne projekte.

Ker je mnenje občanov pomembno, vas pozivamo, da rešite kratko anketo o vaših pričakovanjih glede tega območja.

Anketo pošljite do 17. marca 2023 na naslov: ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA Tržaška cesta 9 1360 Vrhnika

1. Ocenite, kaj bi bila najbolj primerna vsebina objekta/ov v Močilniku?

(Odgovorov je lahko več, rangirajte jih od 1 do 10, pri čemer je 1 najbolj primerna vsebina, 10 pa najmanj primerna vsebina).

☐	Gostilna/restavracija
☐	Kavarna
☐	Bar
☐	Pražarna kave
☐	Hotel
☐	Glamping
☐	Hostel
☐	Športni objekt (npr. bowling, biljard itd.)
☐	Wellness in medicinski center
☐	Interpretacijski center/muzej naravne dediščine izvirov Ljubljani

Vaše ideje:

.....

.....

2. Ocenite, kaj bi bila najbolj primerna vsebina parka v Močilniku?

(Odgovorov je lahko več, rangirajte jih od 1 do 7, pri čemer je 1 najbolj primerna vsebina, 7 pa najmanj primerna vsebina).

☐	Prostor za oddih in doživljanje narave
☐	Urejen mestni park s tematskimi potmi, igrali
☐	Glamping
☐	Športno-rekreacijski prostor v naravi (trim steza, fitnes v naravi, pustolovski/adrenalinski ipd. park itd.)
☐	Postajališče za avtodome
☐	Prireditveni prostor
☐	Piknik prostor

Vaše ideje:

.....

.....

3. Vaše sporočilo glede ureditve Močilnika:

.....

.....

.....

Anketa je v elektronski obliki dosegljiva tudi na spletni strani visitvrhnika.si.

Objavljen je razpis za subvencioniranje malih komunalnih čistilnih naprav

Na spletni strani občine (vrhnika.si) je objavljen raven razpis za subvencioniranje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Lesnega Brda.

Občina je v ta namen rezervirala 100 tisoč evrov. Upravičenci so fizične osebe, ki imajo v lasti enostanovanjsko ali večstanovanjsko stavbo, zgrajeno z gradbenim dovoljenjem, ki

je bilo izdano pred 14. decembrom 2002. Stavbe se morajo nahajati znotraj določenega območja. Za katero območje gre, je razvidno iz razpisne dokumentacije. Višina pomoči znaša 50 % stroškov nakupa male čistilne naprave oziroma največ 1000 evrov na enostanovanjski objekt. Upravičene stroške se dokazuje s potrdilom o plačilu računa za nakup čistilne naprave in računa prvega zagona.

Vloga mora biti oddana na posebnih obrazcih (dosegljivi na vrhnika.si), oddati pa jo morate do 31. oktobra 2023. Komisija bo vloge odpirala enkrat mesečno, predvidoma 25. v mesecu, vlagatelji pa bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 30 dni. Dodatne informacije na: 01 755 54 41 ali obcina.vrhnika@vrhnika.si **Gasper Tominc**

Vabilo

Krajevna skupnost Podlipa Smrečje vas vabi na

prikaz obrezovanja sadnega drevja v soboto, 4. marca, ob 10. uri v Podlipi pri stari šoli.

Izvajalec: Marko Babnik, univ. dipl. inž. agr.

Vabljeni!

Mobilna enota DORA

Na Vrhniki se začne nov krog slikanja

Vrhnika, 31. januar – Začel se je nov, že šesti krog slikanja žensk v mobilni enoti presejalnega programa za raka dojke DORA, ki stoji na parkirišču za Cankarjev dom Vrhnika.

Slikanje žensk bo potekalo do septembra, ko bodo skupno povabili okoli 6.000 žensk med 50. in 69. letom iz občin Vrhnika, Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Drago-

mer in Logatec. Pred dvema letoma se je mamografije, s katero odkrivajo majhne, še netipne rake dojke, udeležilo več kot 78 odstotkov povabljenih žensk. Od vseh slikanih žensk so pred dvema letoma (2021) na Onkološki inštitut Ljubljana povabili 86 žensk na dodatne preiskave, pri 18 so odkrili raka dojke.

V programu DORA z mamografskim slikanjem dojke odkrivajo majhne, še netipne sumljive spremembe. Tako raka odkrijejo na začetni stopnji, ko je še omejen na dojko in je zdravljenje lahko zelo uspešno.

Poleg tega je zdravljenje manj obsežno, ženska pa hitreje okreva, kar vpliva na višjo kakovost življenja. V letu 2022 so v Sloveniji skupno slikali 109.562 žensk, povprečna udeležba je bila 78-odstotna, kar je najvišja udeležba od začetka delovanja programa DORA. Med vsemi slikanimi ženskami so v letu 2022 pri 590 odkrili raka dojke, število pa še ni končno, saj so nekatere ženske še v obravnavi.

Po podatkih Registra raka Republike Slovenije je leta 2019, ko so na voljo zadnji zbrani podatki, za rakom dojke na novo zbolelo 1.583 žensk, umrlo jih je 431. V letu 2019 je pri ženskah rak dojke prvi po obolenosti, po umrljivosti pa skupaj z rakom pljuč prvi najpogostejši rak, zaradi katerega umirajo slovenske ženske. Več kot 80 % vseh zbolelih žensk za rakom dojke je starejših od 50 let. Zbolijo lahko tudi mlajše, vendar je takih bistveno manj; okoli pet odstotkov vseh bolnic je mlajših od 40 let.

»Vabimo vse ženske, ki ste

oz. še boste v naslednjih mesecih prejele vabilo, da se udeležite slikanja v mobilni enoti na Vrhniki in tako naredite korak za svoje zdravje. Poleg tega ženskam svetujemo, da skozi vse svoje življenje skrbijo za zdrav življenjski slog in si redno mesečno samopregledujejo dojke tudi med dvema zaporednima normalnima mamografijama in tako prepoznajo, če se pojavi kakšna sumljiva sprememba. Pri raku dojke, ki je odkrit v zgodnji fazi bolezni, je zdravljenje lahko zelo uspešno,« je ob začetku slikanja na Vrhniki ženske pozvala vodja programa DORA mag. Kristijana Hertl, dr. med.

Če se ženske želijo prenaročiti, ker jim termin ne ustreza, lahko to storijo prek elektronskega naslova dora@onko-i.si, spletnega obrazca za prenaročanje na <https://dora.onko-i.si/prenarocanje/> ali na brezplačno telefonsko številko 080 27 28 vsak delavnik od 9. do 12. ure. (gt)

Dnevno varstvo v DU Vrhnika

V začetku letošnjega januarja smo v Domu upokojencev Vrhnika začeli izvajati storitev dnevnega varstva na novi lokaciji na Stari Vrhniki.

Veseli smo, da lahko uporabnike sprejemamo v nove, svetle, lepo opremljene in prilagojene prostore.

Na našem profilu Facebook lahko tedensko spremljate pestro dogajanje v dnevnem varstvu. Zato vabimo starejše, ki jim je doma dolgčas in si želijo dobre družbe v prijetnem okolju, da se nam pridružijo. Informacije dobite po telefonu 01 75 70 112 in 040 639 865 ali po e-pošti: simona.medic@du-vrhnika.si in urska.cvetkovic@du-vrhnika.si

Vpis v Vrtec Vrhnika

Spoštovani starši,

obveščamo vas, da poteka vpis otrok v Vrtec Vrhnika za šolsko leto 2023/2024.

Vloga za vpis otroka v vrtec je objavljena na naši spletni strani:

<https://vrtec-vrhnika.si/>.

Izpolnjeno vlogo nam lahko pošljete skenirano na naš spletni naslov:

info@vrtec-vrhnika.si ali po pošti na naslov:

Vrtec Vrhnika, Tržaška cesta 2a, 1360 Vrhnika.

Komisija za sprejem novincev bo obravnavala vse vloge, ki bodo prispele do 31. 3. 2023. Starši bodo o sprejemu otroka v vrtec obveščeni v sredini aprila, o razporeditvi otroka v oddelek pa v avgustu.

Do vstopa otroka v vrtec morajo starši oddati:

- podpisano pogodbo o določitvi medsebojnih pravic in obveznosti staršev in vrta, ki jo bodo prejeli ob obvestilu o sprejemu otroka v vrtec,
- potrdilo o zdravstvenem stanju otroka, ki ga izda pediater, iz katerega je razvidno, da je otrok cepljen po programu in
- vlogo za znižano plačilo vrta na pristojni center za socialno delo.

Lep pozdrav

Vrtec Vrhnika

Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v novi sestavi

Z začetkom novega mandatnega obdobja župana Daniela Cukjatija in novega občinskega sveta smo se tudi člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu srečali na prvi ustanovni seji v februarju.

Na tem mestu se kot novo izvoljeni predsednik SPV Vrhnika iskreno zahvaljujem

dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku g. Karolu Jurjevčiču, ki je uspešno, v sodelovanju z drugimi člani, vodil to občinsko delovno telo. Želimo mu vse dobro in hvale za vaš prispevek. SPV stalno sodeluje z občani. Dobro vemo, da je cestni promet nekaj, na kar moramo biti še posebno pozorni. Obremenitve z lastnimi vozili in tranzitom skozi Vrhniko so vedno večje, zaradi česar je tudi ogrožena prometna varnost. V svetu za preventivo in vzgojo se bomo trudili, da bomo šli nasproti varno-

sti in vzgoji v prometu. Želimo prisluhniti tudi občankam in občanom s predlogi, ki naj bodo konstruktivni in zakonsko vzdržni. Nema lokrat se v pobudah prepletajo lastni interesi, v veliko primerih je vpletena tudi državna infrastruktura, kjer odločitev ni v rokah občinskih ljudi.

Na dogodke se bomo odzivali, pričakujemo pa spoštljivo in strpno komunikacijo. Želim vam srečno in varno na cesti.

Franjo Čretnik,
predsednik SPV Vrhnika

FOTOSTUDIO TIM www.foto-tim.com

VRHNIKA

PTC MERCATOR VRHNIKA, Robova c. 6
01/750-4568, 031/474-005

fotografiranje za dokumente

Akcija

Ob izdelavi 50 fotografij vam podarimo fotografijo A4
*nad 150 dve povečavi, nad 300 tri, itd.

hitra izdelava fotografij iz telefona

izdelani vogali, slika je samo še za obesiti na steno

odlično kot darilo

Tisk velikih fotografij kot plakati

3D platno/canvas print

pon. - pet. 8.00-18.00, sob. 8.00-12.00

Na Vrhniki se je mudil minister **Mesec**

Vrhnika, 17. februar - Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec se je v okviru seznanitve s stanji na centrih za socialno delo ustavil tudi v enoti na Vrhniki.

Njegov obisk je del terenske kampanje po Sloveniji, ki jo bo vodil ob petkih z namenom, da pred prenovo sistemov čim bolje spozna delo in

izzive centrov za socialno delo, spoznanja pa naj bi bila osnova za morebitno spremembo zakonodaje. Se je pa ministrov obisk na Vrhniki sovpadal z eksplozijo v Hamexu, zato je dejal, da gre njegov obisk jemati kot »... predstavnika vlade, ki je prišel ponuditi roko prebivalcem Vrhnike: »Ko bodo znani vzroki nesreče, bomo ukrepali tudi na politični ravni, da do takih nesreč ne bi več prihajalo.« Na fotografiji je minister v družbi predstavnic vrhniške enote CSD. (GT, foto: SS)

Triletna saga sodnih postopkov v zvezi s komunalno končana

Na januarski občinski seji se je vrhniški občinski svet med drugim odločil tudi o imenovanju novega začasnega direktorja vrhniške komunale, s čimer se je zaključila triletna saga pravnih postopkov med občinama Borovnica in Log – Dragomer na eni strani in Vrhnika na drugi.

Triletna saga sodnih postopkov se je začela leta 2020 s postopkom na Višjem sodišču v Ljubljani v zvezi z vpisom začasnega direktorja Tomaža Kačarja v sodni register. Občini Log – Dragomer in Borovnica sta namreč vztrajala, da začasni direktor ni bil zakonito imenovan. Višje sodišče je zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo odločanje. Po časovnih in postopkovnih zapletih je prišlo do tega, da Tomaž Kačar ni bil nikoli vpisan kot začasni direktor v sodni register, torej je bila komunalna od začetka septembra do konca oktobra 2020 brez zakonitega zastopnika. Šele po tem datumu je bil Kačar po sklepu sodišča pravnomočno vpisan v sodni register kot direktor Javnega podjetja Komunalno podjetje Vrhnika (v nadaljevanju JP KPV).

Leta 2022 se je začel nov sodni postopek, tokrat zavoljo nove družbene pogodbe. Vrhnika jo je, izhajajoč iz odločbe Ustavnega sodišča, da omenjeni dokument predstavlja eno največjih nevarnosti za korupcijo, želela zamenjati. Občini Log - Dragomer in Borovnica sta vpisu le-te v sodni register nasprotovala, ker sta menili, da nova pogodba ni bila sprejeta z zakonsko večino.

V tem primeru je »zakonska večina« tričetrtine glasov vseh družbenikov (vseh članov občinskih svetov Vrhnike, Borovnice in Log-Dragomerja). V praksi to pomeni, da družbene pogodbe komunalnega podjetja brez soglasja dveh manjših občin (Borovnice in Log-Dragomerja) ni mogoče spremeniti, saj ima občina Vrhnika 66,17 % delež, kar je manj od potrebnih treh četrtin. Višje sodišče je pritožbi ugodilo v celoti, s čimer je predlagani vpis nove družbene pogodbe v sodni register zavrnilo.

Ko je bil predlagan vpis novega direktorja Gregorja Klemenčiča v sodni register, sta občini Log-Dragomer zavračali vpis, ker je bil imenovan po določbah nove družbene pogodbe, ki pa po njunem ni bila nikoli veljavna. Sodišče prve stopnje je zato izdalo sklep, s katerim je zavrnilo predlog vpisa novega direktorja. Zoper ta sklep sta tako JP KPV kot Občina Vrhnika vložila pritožbo, na katero sta občini Log - Dragomer in Borovnica odgovorili. Oba pritožnika sta nato svojo pritožbo umaknila, sodišče prve stopnje pa je s tem v zvezi izdalo sklep, s katerim je pritožbeni postopek ustavilo.

Na podlagi rezultata tega sodnega postopka Klemenčič ni bil vpisan v sodni register kot direktor, pač pa je bil namesto njega še vedno Kačar. O novem direktorju so se občinski sveti treh občin, kot je bilo uvodoma zapisano, odločali sredi januarja in Klemenčiču namenili večinsko podporo. Hkrati je sodišče prve stopnje na predlog občin Log-Dragomer in Borovnica vpisalo kot edino veljavno prejšnjo družbeno pogodbo.

Gašper Tominc

V Hamexu prišlo do eksplozije

Stara Vrhnika, 17. februar – Okoli 11:30 je v podjetju Hamex na Stari Vrhniki prišlo do več zaporednih eksplozij. Eksplozija (najverjetneje črnega smodnika, ki se uporablja pri izdelavi ognjemetnih izdelkov) se je zgodila v proizvodnem obratu tovarne, požar pa se je kasneje razširil na skladišče.

Ena oseba je izgubila življenje, dve sta bili huje poškodovani. Visok steber gostega belega dima je Vrhnicanom priklical v spomin požar v Kemisu, ki se je globoko zarezal v njihovo podzavest. Posredovalo je 55 gasilcev z 20 vozili Gasilske brigade Ljubljana, PGD Stara Vrhnika, Vrhnika, Verd in Sinja Gorica. Na kraju je po pogasitvi ostala požarna straža.

Med gašenjem gorečih materialov so porabili 200 kg prahu,

za gašenje ostalih prostorov so uporabili vodo. Intervencija je bila zaradi kombinacije kemikalij za izdelavo ognjemetnih izdelkov in ostalih drugih kemičnih snovi zahtevna. Aktivirani so bili tudi občinski štab Civilne zaščite Vrhnika, enota Ekološkega laboratorija in mobilna enota ARSO. Požar je bil hitro pogasjen. Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje širša okolica v incidentu ni bila prizadeta, lokalnim pre-

bivalcem pa so približevanju kraje nesreče odsvetovali.

Kot je povedal poveljnik Civilne zaščite Vrhnika Peter Rodič, je takoj po eksploziji v ozračju naraslo število prašnih delcev, a se je stanje že po eni uri normaliziralo. Eksplozijo je zabeležila tudi državna seizmološka mreža.

V nesreči sta bili dve osebi huje poškodovani, ena oseba je umrla.

Poškodovani osebi sta po oceni Boštjana Plahutnika z Reševalne postaje UKC Ljubljana prejeli huje opekline, ki so obsegale med 40 in 60 odstotkov telesne površine. Poleg tega sta imela notranje poškodbe zaradi udarca ob nagli spremembi tlaka.

Vzrok nesreče še ni znan, kraj incidenta pa sta si po poročanju načelnika vrhniške policijske postaje Vladimirja Adama ogledali preiskovalna sodnica in državna tožilka.

Robert Golob, predsednik vlade, se je v tvidu zahvalil vsem posredujočim, svojcem umrlih pa izrekel sožalje. Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, se je na novinarski konferenci zahvalil intervencijskim službam ter ponudil pomoč vlade. Sožalje svojcem je izrekel tudi vrhniški župan Daniel Cukjati.

Vrhniško družinsko podjetje Hamex so ustanovili leta 1991. Ukvarja se z izdelavo, prodajo, organizacijo in izvedbo profesionalnih ognjemetov in piromuzikalov, izdelavo drugih pirotehničnih sredstev in njihovim prevozom. (gt, foto: CZ Vrhnika in FB)

Varovanje po zimskih počitnicah

Po dolgem času nas je obiskala prava zima.

Ceste in pločniki so bili v večini očiščeni, tako da so otroci lahko varno sedli v šolske klopi. Letošnje varovanje je obsegalo nekaj sprememb, saj smo v tedenski termin varovanja vključili tudi križišče pri Pekarni Verd in prehod za pešce v Janezovi vasi.

Razlog je daljša prenova mostu pri parku v Verdu. Šolski promet bo potekal po Sterneno-vi cesti in s šolskimi avtobusnimi prevozi. Ker je križišče zelo obremenjeno, pozivamo pešce in kolesarje na veliko previdnost pri prečkanju začasnega prehoda. Bodite pozorni, še posebno na tovorna vozila. V tem obdobju smo v sodelovanju s PP Vrhnika tudi obiskali šolske avtobuse in opomnili otroke na pomen privzovanja ter pravilne vožnje v avtobusu.

V akciji so sodelovali: Karol Jurjevčič, Slavko Jereb, Janez Šušteršič, Irenka Štefančič, Nace Jerina, Leon Novak, Željko Jadanič, Jože Mešec, Dušan Rodošek, Tone Tomšič in Franjo Čretnik.

Hvala vsem članom za prispevek k večji prometni varnosti.

Anita Čretnik,
tajnica ZŠAM Vrhnika

ZŠAM VRHNIKA

S SKUPNIMI MOČMI SE PROMETNA PREVENTIVA GRADI

Projekt SEMAFOR

so omogočili

Hvala vsem podpornikom.

V ZŠAM Vrhnika z novimi prometnopravilnimi izzivi

ZA VEČJO VARNOST V PROMETU
ZŠAM VRHNIKA

Člani ZŠAM Vrhnika sledimo prometnim tokovom na Vrhniki, ki se žal nikakor ne umirjajo.

Velika želja vseh, ki moramo vsakodnevno prenašati jutranje strnjene kolone vozil in nestrpnost, je, da bi se počasi uredil prometni kaos. Z velikim zanimanjem si ogledujemo projekt obvoznice v Verdu in delne rekonstrukcije Tankovske ceste. Ko bo nekoč v prihodnosti obvoznica povezana še s cesto v smeri Kamnoloma Verd, bo to zelo velika razbremenitev KS Verd. Po ureditvi obvoznice

iz smeri Logatca ob Vrhniki in preusmerjanja prometa iz smeri Podlippe bo Vrhnika zanesljivo lažje zadihala.

Na prometne težave in dogodke na cesti prek preventivnih delavnic opominjamo tudi otroke in občane. Ker pa za delo in prikaze potrebujemo didaktične pripomočke, smo se za pomoč obrnili na zveste sponzorje in donatorje, ki so nam prisluhnil in priskočili na pomoč pri projektu SEMAFOR. S strokovnjaki iz podjetja ASIST, ki je vodilni izdelovalec in opremljevalec prometne svetlobne signalizacije, zaključujemo projekt izdelave semaforne tehnike, ki bo del naših

poligonov. Ugotavljamo, da pri semaforjih vedenje otrok ni zgledno. S projektom SEMAFOR želimo prikazati, kako se varno vključujemo v promet ob uporabi semaforne tehnike in pravilnem prečkanju cestišča.

Na tem mestu se v imenu ZŠAM Vrhnika iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam prišli nasproti pri omenjenem projektu. Ste del naše zgodbe in slogana S skupnimi močmi se prometna preventiva gradi. Z velikim veseljem vas bomo v maju, skupaj z občani, povabili na uraden prevzem semaforne tehnike.

Dogodek bo v Športnem parku na Vrhniki.

Vabilo

Zbiralna akcija starega papirja

Kje? Dvorišče za gasilskim domom **Ligojna**.
Kdaj? **Od petka, 3. 3., do četrтка, 8. 3. 2023.**
Organizator: PGD Ligojna

Hvala vsem, ki boste star papir pripeljali in tako podprli delovanje gasilskega društva.

Vabljeni!

Muca Copatarica pri Kapljicah

V mesecu decembru smo v Župnijskem vrtcu imeli predstavo Muca Copatarica.

Ker nam je bila zelo ušeč, smo se v skupini Kapljice odločili, da jo bomo povabili tudi v našo skupino in se o njej pogovarjali cel januar. In res je prišla... najprej nas je lepo pozdravila, nam povedala pravljico, nato pa je še vsakemu skočila v naročje za kratek čas in se malo pocrkljala. Preden je odšla, je vzgojiteljica dala sladko kavo, otrokom pa suhe jabolčne krljice... njaaaaaaam. Njen obisk nas je spravil v dobro voljo, a smo jo hitro začeli pogrešati. Zato smo naredili veliko Muco Copatarico iz kartona, ki smo ga oblepili

z belo vato, vijolično oblekico, rumenimi copatki in vijolično petljico, ki smo jo dali na mucin rep. Nismo pa pozabili tudi na njene zelene oči, dolge brke, smrček in usta. Tako smo ustvarili Muco Copatarico, ki bo z nami lahko ves čas. Naloga naše muce pa je bila ta, da je opazovala kdo lepo pospravlja svoje copatke. Kdor jih je lepo pospravil, je dobil tudi majhno darilce-gumb, ki mu ga je prinesla Muca Copatarica. Gumba smo zbirali in jih lepili na plakat. Tako nas je muca zelo hitro naučila pospravljati copate. Všeč nam je bila tudi pesem iz pravljice, ki smo jo prepevali vsak dan in jo danes že tako dobro znamo, da doma učimo tudi starše, sestrice in bratce. Ker je Muca Copatarica šivala copatke,

smo jih seveda sešili tudi mi. O, kako so lepi naši copatki, pisani in topli. Mogoče naslednjič sešijemo čisto prave copatke, take, da bomo v njih lahko tudi tekali, zaenkrat pa jih imamo bolj za okras. Ker smo zgodbo velikokrat ponovili, jo zdaj znamo že napamet. Zato se v naši skupini vsak dan iz lutkovnega kotička sliši: »Mama, kje so moji copatki? Če jih nisi pospravil, ti jih je odnesla, muca...«

Ob preigravanju različnih scen sigurno še dolgo ne bomo pozabili na Muco, ki odnese nepospravljene copatke...zato vam otroci iz skupine kapljice svetujejo: »Pospravljajte copatke, da jih ne bo muca odnesla tudi vam!«

Kristina Učakar
iz skupine Kapljice.

VABILO

Vabimo vas na Slomškov kulturni teden, ki bo potekal med 27. 2. in 2. 3. 2023 v avli Osnovne šole Antona Martina Slomška Vrhnika.

DOGODKI V KULTURNEM TEDNU:

27. 2. ob 18. uri - Večer plesa in petja
28. 2. ob 18. uri - Moč besede
1. 3. ob 18. uri - Dobrodošli na Vrhniki!
2. 3. ob 18. uri - Jezikujmo

Pristop montessori

Revolucionarno razumevanje otroka

Ustanove koncepta montessori se kontinuirano množijo že več kot sto let in so razširjene po vsem svetu.

Maria Montessori je začela praktično delo z otroki, stari od 3 do 7 let, do danes pa je pristop montessori napredoval in je primeren tako za najmlajše kot srednješolce. Izobraževanje montessori za vse starostne skupine se opira na poglobljeno znanje človeškega razvoja in razumevanje potreb ter človekovih teženj v vsaki od razvojnih faz in zato deluje tako dobro. Podatki kažejo, da so otroci po končanem takšnem izobraževanju uspešni tudi v poznejšem življenju.

V zadnjih letih zaznavamo veliko povečanje delno subvencioniranih vzgojno-izobraževalnih ustanov montessori po vsem svetu. Veliko je pobud, ki si prizadevajo način montessori vključiti v javni sektor in še na tak način približati to obliko izobraževanja, ki je med starši vedno bolj priljubljena.

Dandanes je pristop montessori najbolj razširjen in hkrati zelo aktualen, iskan in cenjen pedagoški pristop na svetu. Na vseh celinah sveta najdemo več kot 30.000 vrtcev in šol v 144 državah sveta. Zato smo še toliko bolj ponosni, da ga imamo

lahko tudi v našem kraju skupaj z inkluzivnim parkom na Sv. Trojici.

Človek z novo močjo in vizijo

Učni načrt montessori je način izobraževanja 21. stoletja. Ustvarjen je bil z idejo, da se vsi otroci radi in lahko učijo, tako da vsakemu otroku pomaga razviti njegov jaz z velikim podarkom na njegovi prirodni inteligenci in krepitvi področij, kjer mu gre dobro. Način montessori vsakemu otroku omogoča interdisciplinarno učenje v njegovem tempu in izkušnjo uspeha.

Zasnovan je tako, da otroku dovoljuje slediti svojim interesom. Montessori ustvarja človeka sedanosti za prihodnost, človeka z novo močjo in vizijo drugačnega mirnega trajnostnega globalnega sveta. Za prihodnost skrbi tako, da skrbi za sedanost. Je vzgoja za vrednote, je vzgoja, ki ni le teorija, temveč iskanje poti, po kateri hodi posameznik. Je še več: je način življenja, ki ceni kozmično vizijo. Ves univerzum je v soodvisnosti, vse je med seboj povezano in s svojimi dejanji

zelo vplivamo drug na drugega in na univerzalno celoto. Poleg razvoja otroka razume in podpira dostojanstveno staranje z zavedanjem, da je najnujnejše poskrbeti za najšibkejši člen družbe, ker le tako lahko družba in vse obstoji v univerzumu. Obenem gre za zavedanje, da razvoj včasih ne poteka po običajni poti in otrok/osebe s posebnimi potrebami potrebujejo drugačno spodbudo in podporo za celostni naravni razvoj ter za vključitev v socialno okolje.

Učni načrt montessori

Znanost dokazuje, da otrok odkriva in spozna svet z la-

stnim delovanjem in povezovanjem z okoljem ter da je igra zanj delo. Eden od ključnih elementov pristopa montessori je, da ima otrok možnost izbire dejavnosti.

Svobodna izbira zagotavlja najboljšo izkušnjo, ker je notranje motivirana in kot taka ključ do uspeha. Po pristopu montessori otroci vsak dan sprejemajo pomembne odločitve, medsebojno sodelujejo, ponotranjajo red in so del naravne družbene skupine. Zelo lahko sprejemajo nove stvari in se dobro odzivajo na spremembe. Učijo se spoštovanja in spoznavanja novih ljudi, zato se hitro prilagodijo, po-

stavljajo vprašanja in se dobro znajdejo v novem okolju. Postajati enakovreden član skupnosti – skrb za skupnost. Otroci imajo notranjo potrebo po redu, ki jo način montessori prepoznava in upošteva, zato zagotavlja

umirjeno, urejeno okolje, kjer otrok lahko pričakuje, da bodo stvari na svojem mestu v nekem logičnem redu. V takšnem okolju otroku omogočamo občutek varnosti, zato se možgani lažje osredotočijo na učenje.

Koča v Starem malnu

Pridobili smo gradbeno dovoljenje

Pa smo spet tam!
Na poti, pomladi v objem.

Zato naj bo stara novica, ki se je potuhnila v času neprijetnih zdravstvenih in posledično družbenih razmer, spet

NOVICA. Na trdni podlagi. V Turističnem društvu Blagajana smo z ekipo strokovnjakov že dolgo načrtovali in pripravljali

dokumentacijo za obnovo koče in postavitev nove kuhinje. Pridobili smo gradbeno dovoljenje, zdaj se dela lotevamo lepo po vrsti.

Spomladi bomo postavili kuhinjo in podlago za povezavo s kočo, obnovili bomo sanitarije pa tudi klet potrebuje novo hladilno napravo. Jeseni bomo

»Kadar vzbrstita vrba in ljubezen, kadar začivkajo ščinkovci krog hiše, kadar celo maček na strehi zapoje svojo divjo zaljubljeno pesem, takrat se razširi to staro srce, zavzdihne in zavriska in samo ne ve zakaj.«

Ivan Cankar, Pomlad

preuredili tisti del koče, ki bo omogočil kvalitetno strežbo in promet od kuhinje do gоста tudi pozimi. Sama obnova koče pa bo morala še malo počakati na »boljše čase«

A, to ni vse. Dokončanje obnove igrišča z baliniščem in plaža v zgornjem delu sta v čakalnici za postavitev. Zgodilo se bo, ko bo skopnel sneg.

Mlinsko kolo se vztrajno vrti, če ga ne objame led in čaka na tisti dan, ko se bo naslonilo na mlin, tak, kot je bil nekoč. Mlinarica čaka.

Spoštovani bralci! Trudimo se, da bi se pri nas obiskovalci počutili dobro. To bomo imeli v mislih v času izvajanja del. Naša želja je, da vas pot pogosto zanese k nam, tudi tako boste prispevali k lažji in hitrejši izvedbi investicij za vaše boljše počutje ter lažje in kvalitetnejše delo ekipe Star maln.

Naj nas povezuje misel: »Ti se nasloni name, jaz se naslonim nate in vse bo prav.«

Srečno!

Predsednica Turističnega društva Blagajana Mirjam Suhadolnik

Vabilo

Vabljeni v Motoklub Nauportus in na občni zbor

Moto klub Nauportus Vrhnika vabi k vpisu nove člane. Pridružite se nam lahko na občnem zboru, ki bo **v petek, 24. 3. 2023, ob 18. uri** v gasilskem domu na Vrhniki!

Vabilo

Spoštovani člani in članice Turističnega društva Blagajana, sodelavci, prijatelji, podporniki društva!

Vabljeni na redni letni občni zbor,

ki bo v **četrtek, 16. marca 2023, ob 18. uri** v mali dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki.

Poročali bomo o dosedanjem delu in skupaj načrtovali dejavnost društva. Po končanem uradnem delu se bomo družili ob kozarčku in prigrizku.

Turistično društvo Blagajana Vrhnika
Upravni odbor
Predsednica Mirjam Suhadolnik

Intervju: Dragutin Cifrek, akademski slikar

Ni bil slab izvid, ampak pola znamk z njegovim portretom

Akademski slikar Dragutin Cifrek, za prijatelje kar Drago, prihaja po rodu s Hrvaške, pred dvajsetimi leti pa se je iz Ljubljane preselil na Vrhniko. Skromen 72-letnik priznava, da nikoli ni užival v publiciteti, zato na spletu o njem ne boste našli skoraj ničesar. Vrhniki javnosti se je predstavil pred leti s samostojno razstavo v Cankarjevem domu, kjer je predstavil svoj talent: slikanje miniatur in realističnih portretov. Zelo je cenjeno tudi njegovo znanje kaligrafije, zato je njegova roka botrovala kaligrafskim zapisom v številnih protokolarnih darilih v Jugoslaviji in Sloveniji: od Tita do ameriškega predsednika in papeža. Njegov avtoportret so na Finskem izbrali za upodobitev na znamki. Tako je poleg Cankarja verjetno edini Vrhnčan, katerega potret je bil kdajkoli na znamki.

Prihajate s Hrvaške. Od kod?

Da, po nacionalnosti sem Hrvat, a imam slovenske korenine – vsaj tako je pripovedoval praded. Drugače pa prihajam iz kraja Novi Marof blizu Varaždina.

Kako pa vas je pripeljala pot na Vrhniko?

Po spletu naključij. Na orožnih vajah mi je poveleval rezervni oficir Pavle Mrak. Ker je videl, da sem akademski slikar, je hitro stekla beseda. Lahko rečem, da mi je bilo s tem marsikaj prihranjenega na orožnih vajah (smeh, op. a.). No, Pavle je bil tudi tisti, ki mi je pomagal, da sem v mali hišici pri zdravstvenem domu, rekli smo Pri Dalmatincu, prišel do ateljeja. Dolgo sem ga iskal, a ga nisem našel, nakar se mi je odprla možnost na Vrhniki, kjer sem kasneje kupil tudi hišo in seveda ostal tu.

Imate 72 let. Ko ste se odločili za umetniško pot, je bila to zelo drzna odločitev, saj ne gre za obetaven poklic.

Res je. Mati ni bila preveč navdušena, raje bi videla, da bi šel v Maribor za zidarja. Oče, ki je opravljal delo cestarja, pa me je popolnoma podpiral. Obiskoval sem umetnostno gimnazijo v Zagrebu in nato likovno akademijo, kjer sem diplomiral iz portreta.

Kje ste se v svoji karieri srečali z miniaturami? Naj pojasniva bralcem: tako označujemo majhne slike.

Že kot otrok sem rad risal, a ker je manjkalo materiala, sem navadno risal na majhno, da bi čim več šlo na polo papirja. To mi je ostalo tudi v srednji šoli in na akademiji. Tam sem odkril tudi Jurija Klovića, znanega hrvaškega slikarja iz šestnajstega stoletja, ki je veliko časa namenil ornamentom. Prevzelo me je, pa tudi profesor je rekel, da mi gre dobro in naj ostanem pri tem. Tako sem začel kombinirati miniatures z ornamentami. No, res pa je tudi, da sem že kot otrok pogledoval po cerkvenih svodih, kjer so bile ornamentalne poslikave in štukature, ki so me navduševale.

Dandanes so znane vaše miniatures s ptiči, okoli katerih so ornamentalne bordure, narisane ali izdelane kot relief.

Z bordurami je kar veliko dela, potrebna je tudi natančnost. Kjer si lahko, si pomagam s šablonami, ki jih izdelam sam. Navdih jemljem iz starih cerkvenih poslikav, inicialk starih knjig, tudi arabski svet je zelo bogat z ornamentami. Vse take referenčne podobe v svojih mislih predelam v lastne podobe, ki jih nato nanesem na slike ali okvirje.

Zaposlitev ste dobili v gledališču na področju scenske poslikave, kjer ste veliko delali za opero. Tam miniatur verjetno niso potrebovali, saj je vendar povsem drugi svet.

Res je, šel sem iz ene skrajnosti v drugo: iz mini-

Značilne Cifrekove miniatures s podobami ptičev

atur na velikanska platna. Ampak po svoje se je delo za operne predstave spogledovalo z bordurami, kajti scena je velikokrat glamurozna, načičkana – če hočete, mnogokrat pa mora biti tudi zgodovinsko točna. Tako, da mi je kar ustrezalo. Ne bom pozabil, kako sem slikal 160 m² veliko platno za predstavo Nabuco. Potrebna je zelo dobra prostorska predstava, da so na koncu porporci točni.

Miniatur, pa seveda potreta, o katerem še nista spregovorila, pa ves ta čas niste pozabili.

Ne, slikar mora ves čas delati. To je tako, kot bi športnik za nekaj časa prekinil treninge. Vsi vemo, kako uspešen je potem. Tako sem tudi jaz nadaljeval z miniaturami in realističnimi portreti.

Slednji so res tako dobri, da včasih na prvi pogled misliš, da so fotografije.

Hvala za kompliment. Realističen potret potrebuje veliko vaje. To je zelo zahtevna likovna disciplina, ki ne dopušča odstopanj. Po več desetletjih sem bil eden prvih, ki je na zagrebški akademiji, vsaj tako mi je dejal profesor, diplomiral iz portreta. Ko smo imeli razstavo svojih diplomskih del in so številni kolegi študenti delali različne inštalacije in se posluževali abstraktnih pristopov, mi je profesor Miljenko Stančić dejal: »Ničesar novega niste naredili, ampak to je edino slikarstvo na tej razstavi.« To je bil zame zelo velik kompliment.

Radi slikate potrete?

Zelo, sploh če je potretiranec zanimiv.

Zanimiv?

Da, če ima poteze, ki izzivajo slikarski čopič. Na primer obraz stare ženice z neštetimi gubami, ki opozarjajo na njeno življenjsko zgodbo. Uživam, ko s čopičem vlečem zgodbo iz nje. Taki obrazi

Dragutin Cifrek, akademski slikar

Slikarjev avtoportret na finski znamki

Cifrek je diplomiral iz potreta. Na fotografiji portret dr. Pavla Zupana.

imajo nek karakter, ki te izziva, da ga prelišeš na platno.

Med drugim ste izdelali avtoportret z baročno opravo, ki je na koncu končala kot finska znamka. Lahko poveste zgodbo o tem?

Znanec, dr. Ladko Korošec, farmakolog, mi je predlagal, da bi opravil neki test za morebitno prisotnost raka. Pri tem je po naključju nanesla beseda tudi na mednarodni razpis Finske, da išče slikarska dela za znamko s portretom. Zamahnil sem z roko, da nimam možnosti, ker je v Evropi ogromno odličnih slikarjev. Pokazal sem mu avtoportret, ki bi bil morebiti ustrezen, a ga nisem želel prijaviti na razpis. No, Ladko pa je portret kar sam fotografiral in fotografijo poslal na razpis. Čez mesec ali dva me je klical, naj nemudoma pridem k njemu. Imel sem grozno slab občutek, da mi bo mogoče povedal, da sem zbolel za rakom, a predme je postavil veliko kuverto. V njej je bila pola znamk z mojim portretom. Uf, to so bile solze sreče.

Pa so preverili, da ste to naslikali vi?

O, da, vse so preverili. Tudi to, da ni to morebiti kopija kakšne stare slike, kajti naslikal sem se v baročni obleki, ali da podoba ni prikrita slika kakšnega talibana, ki so bili tedaj na udaru, ali drugega skrajneža.

Znani ste tudi po kaligrafiji, ki se spogleduje z ornamentami.

Da, kaligrafija je neka logična veja ornamentike. Svoj čas sem kot zunanji izvajalec neke firme s kaligrafijo okraševal protokolarna darila za različne osebnosti: od Tita in Dolanca do papeža in ameriških predsednikov, ki so prišli v Slovenijo.

Kaligrafija je zelo zahtevna, sploh če gre za en sam izvod dela, ki ga krasite s pisavo.

Lahko si predstavljate, kako sem se potil, ko sem delal latinski in slovenski napis oziroma posvetilo za kopijo stare Biblije, ki jo je slovenska Cerkev poklonila papežu Janezu Pavlu II. Vsako črko sem napisal posebej, da se je posušila in da po nesreči ne bi potegnil z roko po svežem črnilu. Ali pa da bi mi kapnilo na knjigo? Ne znam si predstavljati zagate. Drugače je na primer pri diplomah, kjer tudi če nastane napaka, zamenjam list. Protokolarna darila pa so edinstvena in ni napake niso mogoče. Spominjam se tudi, ko sem delal neki zapis za Tita. Žena je pomotoma položila skledo zraven ali na list in brž se je na njem poznal mas ten madež. Treba je bilo začeti od začetka, a na srečo sem imel še rezervno polo papirja. Ja, kaligrafija je za potrpežljive in natančne.

Torej so šla vaša dela na različne konce sveta?

Da, sploh kaligrafski zapisi so šli na vse konce. Pa tudi številne miniatures in potreti so našli svoje mesto onkraj meja.

Torej ne obžalujete svoje odločitve za slikarsko pot?

Niti malo. Še vedno rad slikam in rišem. Ne mine dan, ko ne primem za čopič ali svinčnik. Upam, da bo tako tudi ostalo.

Hvala za vaš čas, gospod Cifrek. Želim vam čim več ustvarjalnega navdih in naj vam še dolgo služijo oči, kajti pri miniaturah jih res potrebujete.

Najlepša hvala.

Gasper Tominc,
foto: GT in
družinski arhiv

Razstava na Vrhniki

Poklon starovrhniškim mojstrom

Vrhnika, 27. januar – Po lanski predstavitvi na Stari Vrhniki je razstava Starovrhniški mojstri prispela tudi na Vrhniko.

V Cankarjevem domu so si obiskovalci lahko ogledali panoje desetih starovrhniških mojstrov, ki so s svojimi deli in mojstrovčinami ponesli ime Stare Vrhnike v širni svet. Na razstavi **so bili razstavljeni** tudi številni njihovi osebni predmeti ali izdelki, ki še vedno pričajo o njihovih mojstrskih veščinah, poskrbljeno je bilo tudi za kulturni program.

Kot je dejala **Joži Krvina**, ena od avtoric razstave, je pred leti postavljala spletno stran KS Stara Vrhnika, kjer se je naenkrat soočila s težavo, kaj zapisati o »pomembnih vaščanih«. »Z leti se je količina gradiva o njih množila. Zato sem prišla na idejo, da bi deset pokojnih mojstrov, ki so ponesli ime vasi v svet, prav posebej predstavili.« Tako se je počasi oblikoval ustroj razstave s panoji, na vsakem od njih pa je predstavljen po en mojster. Hkrati je izšla tudi zloženka in postavljena je bila tabla pri domu KS Stara Vrhnika o bogatem in zanimivem delu mojstrov. Projekt sta finančno podprla Kulturno društvo Stara Vrhnika in Krajevna skupnost Stara Vrhnika. Poleg Joži je pri projektu sodelovala tudi **Ema Goričan**, rodoslovka in raziskovalka zgodovine Stare Vrhnike.

Trije Franci, trije Ivani, trije Gromi in trije Ogrini

Kot so zapisali v zloženki, gre za »... predstavitev treh Francov, treh Ivanov, treh Gromov, treh Ogrinov, dveh slikarjev, dveh dobrotnikov, devetih mož

in ene ženske, desetih pomembnih vaščanov.« Slikar **Simon Ogrin** (1851–1930) je bil cerkveni slikar, čigar dela najdemo po vsej Sloveniji, na Hrvaškem, doma v cerkvi sv. Pavla in sv. Trojici. **Jerica Novak** (1857–1905) je bila dobrotnica, katere oče je našel vojaški zaklad. Darovala je denar za gradnjo oltarjev in poslikavo v farni cerkvi ter za Rokodelski dom. **Ivan Ogrin** (1875–1946) je odšel v Brazilijo in ustanovil uspešno gradbeno podjetje. Po preselitvi na Vrhniko je zaslovel kot dober gradbenik, katerega delo je zaradi kakovosti in materialov cenil arhitekt Jože Plečnik. Zdaj tako imenovana »Janezova vas« je imenovana tudi po njem – bil je eden od treh Janezov. **Ivan Ogrin** (1875–1951) je prav tako odšel v Brazilijo, kjer je postal uspešen lastnik strojarne in trgovine kož. Po vrnitvi v domovino je kupil grad v Šentilju pri Velenju in Golnik, ju prodal in kupil Lenčeto v veleposestvo z vinotočem na Lavrici, kjer je bil dobrotnik. **Ivan Grom** (1878–1957) je bil vojaški veterinar avstro-ogrske vojske in pozneje jugoslovanske. Nekaj časa je živel v Zagrebu, nato na Vrhniki. **Floris Oblak** (1924–2006) je bil akademski slikar in grafik, ki je s svojim bogatim opusom zaznamoval slovenski likovni prostor. **Franc Potrebuješ** (1928–1997) je bil mojster oblaganja z lesom - intarzija, domače in tuje stranke pa so ga še posebej cenile zaradi odličnih intarzij v lesu. **Franc Nagode** (1929–2010) je »oče« jelenovega hlebca, ki ga najdemo še vedno na prodajnih policah. **Janez Grom** (1937–2009) se je ukvarjal z umetniškim oblikovanjem male plastike. Izdelke je razstavljal po vsej Sloveniji. **Franc Grom** (1940–2015) pa je bil znan po izdelavi posebnih vrhnjskih pirhov,

katerih vzorci so bile pravzaprav izvrtane luknjice. Rekorder je imel 24 tisoč luknjic.

Mojstri dobro sprejeti tudi na Vrhniki

Odprtja razstave na Vrhniki se je udeležilo veliko ljudi, predstavitev mojstrov pa je potekala v besedi in sliki. Med posameznimi predstavitev, ki smo jih lahko slišali iz ust domačinov, so nastopali domači glasbeni izvajalci. Bil je prijeten večer, ki se je končal v avli ob polnih mizah. Kot pravijo, je želja, da bi panoje postavili pri hišah mojstrov, kjer so se rodili ali delovali, pa tudi, da bi njihova življenja in dela bila opisana v knjigi. Joži in Ema sta dejali, da je zbranega gradiva še veliko. Življenje mojstrov in njihov prispevek lokalni in širši skupnosti lahko od januarске številke naprej spoznavate tudi v Našem časopisu. Po Simonu Ogrinu je tokrat na vrsti dobrotnica Jerica Novak, ki je bila deležna naključnega zaklada.

Gašper Tominc, foto: GT

Joži Krvina in Ema Goričan

Starovrhniški mojstri (2)

Dobrotnica Jerica Novak, Komarjeva

Tokrat predstavljamo Jerico Novak, ki je podedovala očetov zaklad in se vpisala v zgodovino kot »dobrotnica Jerica«.

Kdo je Jerica Novak?

Jerica Novak (16. 3. 1857 – 6. 10. 1905) se je rodila kot prvorojenka Štefanu Novaku (1809–1889) in Marjani (1822–1903), rojeni Jeraj, na Stari Vrhniki 15 pri Komarjevih. Imela je sestri Marijo (1859–1867) in Franciško (1863–1955). Jerica je bila hči bogatega kmeta. V mladih letih je bila lepotica, ki se je zaljubila v Gabrijela Jelovška

Jerica Novak

(1858–1927), sina veljavnega vrhnjskega veleposestnika in

poznejšega župana Vrhnike. Ljubezen med njima je trajala dalj časa, a se je končala, ker se Jelovšek ni hotel poročiti s kmetico. To je Jerica tako prizadela, da je želela oditi v samostan, česar pa ji oče ni dovolil. To je opisal tudi pisatelj Ivan Cankar, ki je Jerico Novak dobro poznal; upodobil jo je v literarnem liku Frčajeve Hane v povesti Aleš iz Razora, v katero je vpletel njeno ljubezensko zgodbo z Gabrijelom Jelovškom. Družina se je preselila h Kocjan ali Kenk na Staro Vrhniko 35 k očetovi sestri Mariji Kenk, vdovi brez otrok, umrli leta 1870. Hčerki Jerici je oče Štefan leto pred svojo smrtjo, oktobra 1888,

z darilno pogodbo prepisal Kocjanovo oz. Kenkovo domačijo, zdaj Jakcovo kmetijo, in bogato doto. Zase in ženo si je izgovoril preužitek. Zaradi globoke vere in razočaranja v ljubezni se je Jerica odločila za svet molitve, pobožnosti in se preselila v novo zgrajeno hišo Pr' Jakc v Kurji vasi na Vrhniki. Z njo je do svoje smrti leta 1903 živela njena mama. Med nabožnimi predmeti v hiši je imela tudi kip Marije v naravni velikosti.

Dobrotnica

Okoli leta 1890 je Jerica dala zgraditi kapelico Pr' Jakc v čast Lurske Matere Božje. Leta 1893 jo je s freskami poslikal

cerkveni slikar Simon Ogrin (1851–1930) s Stare Vrhnike. Kapelico je dal leta 2017 obnoviti sedanji lastnik Pavel Ogrin - Jakcov (roj. 1934.) Po Jeričini zaslugi je dobila cerkev na Stari Vrhniki dva baročna oltarja iz črnega marmorja, ki so ju z Vrhnike prenesli leta 1892. Ob prenosu so oltarja oskrunili, saj so jima odstranili nekatere baročne plastike in slike ter jih nadomestili s cenenimi kipi. Na Vrhniki v Župnijski cerkvi spreobrnjenja sv. Pavla sta bila z njenim denarjem postavljena dva nova prednja stranska oltarja iz belgijskega marmorja.

Na levi evangelijski strani je oltar Brezmadežne; levo in desno oltarno podobo spremljata kipa svetih nadangelov Rafaela in Gabrijela; blagoslovili so ga 29. novembra 1891. Na desni listni strani je oltar v čast sv. Jožefa. Ob njegovi podobi stojita kipa sv. Katarine (levo) in sv. Jerdrt (desno). Blagoslovili so ga 8. decembra 1892. Vsi kipi novih oltarjev so iz mavca, le kip sv. Jožefa je lesen in visok 125 cm. Kipi so delo podobarja Matije Ozbiča. Oltarja sta delo kamnoseka Feliksa Tomana.

Jerica je po smrti veliko svoje dediščine zapustila

Jakova kapelica

Eden od stranskih oltarjev v cerkvi sv. Pavla, ki ga je darovala Jerica.

Skrinja, v kateri se je nekoč skrival zaklad.

Župnijski cerkvi spreobrnjenja sv. Pavla. Leta 1906–1907 so z njenim denarjem popravili in ornamentalno poslikali notranjost cerkve, ki je ohranjena še dandanes. Poslikave je naslikal slikar Simon Ogrin - Andrejčkovcov, zidarska dela pa je opravil Ivan Ogrin - Srnelov.

Prispevala je tudi manjkajoča sredstva za gradnjo vrhniškega Rokodelskega doma s pogojem, da tam ni dovoljeno plesati.

V župnijski kroniki Zaplane iz februarja 2010 poročajo, da je pred letom 1897 Jerica Novak darovala za stranske oltarje pri prenovi cerkve. Jerica je

zaradi tuberkuloze umrla 6. oktobra 1905. 7. 10. 1905 je časopis Slovenec poročal, da je umrla znana velika dobrotnica revežev, cerkve, rokodelskega društva itn. Pokopana je bila na vrhniškem pokopališču pri vežici, kjer so pokopani duhovniki. Ob ponedeljkih so

bile zanjo dalj časa darovane svete maše.

Jeričino hišo v Kurji vasi na Vrhniki je pozneje po njeni smrti dobil v posest Franciškin sin Janez Ogrin (1899–1966), domačijo v Veliki Ligojni sin Jože (1894–1984), Komarjevo kmetijo pa sin Franc (1884–

1962), kjer še vedno bivajo njihovi potomci.

Zgodba o zakladu

Štefan Novak - Komarjev (1809–1889) je med letoma 1860 in 1870 našel vojaški zaklad v leseni skrinji, ki je v jakom zdrsnila z voza. Štefan je takrat vozil gnoj na polje v Groblje. Ko je videl skrinjo, jo je takoj zakopal pod gomilo gnoja. V njej je bila bogata vsebina. Že oče Štefan je Pr' Jakc razširil domačijo — klet z gospodarskim poslopjem leta 1876, samostojen živinski hlev leta 1890. Pozneje so hišo s hlevom preuredili v stanovanjsko poslopje. Skrinjo je podedeloval Štefanov vnuk Pavel Ogrin (1902–1975); skoraj sto let je ležala na podstrešju. Bila je črvida, obleдела in okovje je

zarjavelo. Pr' Jakc pri starem očetu Pavlu in mami je zelo rad preživljal počitnice njun vnuk Boštjan Končan. Zanimalo ga je kmečko delo in živali. Njegov raziskovalni duh ga je pripeljal do skrinje na podstrešju. Stari oče Pavle mu je povedal, da so v skrinji našli zaklad. Vnuk ga je prosil, če mu jo podari. Stari oče mu je izpolnil prošnjo in mu naročil, naj si zapomni, da jo je tudi on dobil od starega očeta Štefana in jo zdaj podarja svojemu vnuku. Štefanov prapravnuk Boštjan Končan (roj. leta 1960) iz Podlpe je jo skrbno obnovil in v njej hrani svoje dragocenosti. Še vedno jo lahko vidite, če ga obiščete na njegovem domu.

Gradivo zbrali in uredili
Emma Goričan in Joži Krvina,
foto: Jože Pristavec - Joc

PREJELI SMO

Prikrivanje resnice o zbirnem centru za ravnanje z odpadki

Med zadnjim sneženjem je sneg podrl enega od šotorov na Tojnicah, ki služijo kot začasni zbirni center za odpadke. To se je zgodilo tudi zato, ker na Vrhniki ni zgrajen pravi, že dolgo pričakovani zbirni center za odpadke. Po zadnjih lokalnih volitvah, jeseni 2022, je Komunalno podjetje Vrhnika, KPJV, obvestilo občini Borovnica in Log - Dragomer, da je inšpekcija glede izgradnje zbirnega centra KPJV že leta 2020 določila rok za njegovo postavitve, in sicer do jeseni 2022. Poleti 2022 so inšpektorji spet obiskali KPJV in ugotovili, da se stvari niso premaknile z mrtve točke, določili nov rok in zagrozili s kaznijo, če zbirni center ne bo zgrajen. Nadzorni svet in vodstvo o tem nista obvestila vseh solastnikov KPJV. To pomeni, da so odgovorni na KPJV (vodstvo javnega podjetja in njegov nadzorni svet) prikrivali inšpekcijski obisk in naložitev izgradnje zbirnega centra. To je neposredno vplivalo na ravnanje s sredstvi in dobičkom KPJV. Namesto da bi zgradili zbirni center, se je dobiček KPJV razdelil med solastnice, pri čemer je levji delež dobila Vrhnika. Ta denar je občina porabila in ga ni mogoče vrniti. Ali posledično to pomeni, da bo sedaj treba denar za izgradnjo objekta, namesto iz prejšnjega dobička, iskati drugje, z jemanjem posojil in zadolževanjem ter posledično višanjem cen storitev?

1. Vodstvo KPJV in nadzorni svet KPJV sprašujem, zakaj so prikrivali in niso obvestili (vseh) lastnic KPJV o obisku inšpekcije v letih 2020 in 2022?

2. Prav tako jih sprašujem, kje bodo dobili sredstva za izgradnjo zbirnega

centra?

3. Prosim tudi za informacijo o škodi, ki je nastala zaradi zrušenja šotora na improviziranem zbirnem centru.

4. G. župana sprašujem, zakaj o zbirnem centru in o obiskih inšpekcije molči na občinskih sejah, čeprav je bil vprašan glede tega.

5. G. župana sprašujem tudi, zakaj javnosti ni obvestil, da je sodišče razveljavilo novo družbeno pogodbo, s katero se je kital v septembrski številki Našega časopisa.

Marko Močnik, Levica

Odgovori g. Močniku

Odgovori JP Komunalno podjetje Vrhnika in župana Daniela Cukjatija gospodu Močniku

Vodstvo KPJV in nadzorni svet KPJV sprašujem, zakaj so prikrivali in niso obvestili (vseh) lastnic KPJV o obisku inšpekcije 2020 in 2022?

KPV: Inšpekcijski terenski ogled inšpektorice za okolje je bil opravljen 17. 8. 2022. Sklep inšpektorice je bil prejet 18. 11. 2022. Vodstvo KPJV d.o.o. je vse tri občine ustanoviteljice obvestilo o obisku inšpektorice glede zbirnega centra. 21. 11. 2022 sta bila občinam ustanoviteljicam poslana zapisnik o inšpekcijskem terenskem ogledu in sklep.

Prav tako jih sprašujem, kje bodo dobili sredstva za izgradnjo zbirnega centra?

KPV: Zbirni center je skladno s predpisi javna infrastruktura, zato sredstva za investicijo zagotavljajo občine. Način in viri financiranja je odločitev občin ustanoviteljic.

Prosim tudi za informacijo o škodi, ki je nastala z zrušenjem šotora na improviziranem zbirnem centru.

KPV: Porušen je bil šotor, ki ne predstavlja zbirnega centra, ampak samo pomožni objekt za začasno skladiščenje papirja. Škoda še ni znana, tečejo ustrezni postopki ugotavljanja škode in uveljavljanja zahtevka do zavarovalnice.

4. G. župana sprašujem, zakaj o zbirnem centru in o obiskih inšpekcije molči na občinskih sejah, kljub temu, da je bil vprašan glede tega.

Daniel Cukjati: Ne spomnim se kdaj ste spraševali o inšpekcijskem nadzoru komunalne. Nikakršne težave ni odgovoriti na to vprašanje. Inšpekcijski nadzori javnega podjetja in javnih zavodov so nekaj povsem običajnega. Obstajajo periodični in nenapovedani nadzori. Večina ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti, odpravijo odgovorni na zavodih ali podjetju, sami. To je tudi njihova naloga. V kolikor pa odprava kakšne pomanjkljivosti zahteva pomoč ali sodelovanje Občine, k reševanju pristopimo tudi na Občini.

5. G. župana sprašujem tudi, zakaj javnosti ni obvestil o tem, da je sodišče razveljavilo novo družbeno pogodbo, s katero se je kital v septembrski številki Našega časopisa.

Sodišče ni razveljavilo družbene pogodbe po vsebini, temveč je razveljavilo vpis. Drugostopenjsko sodišče je zavzelo stališče, da je za spremembo potrebna z zakonom določena večina in sicer 75 odstotna in ne navadna večina dosežena na način glasovanja, ki je opredeljen v stari družbeni pogodbi. 75 odstotna večina namreč ni bila dosežena, ker

drugi občini nista potrdili spremembe več nezakonitosti. Zakonito delovanje družbene pogodbe, s katero bi odpravili podjetja bi moralo biti tudi vaš cilj.

INŠTALACIJE BIZJAN
VODOVOD | OGREVANJE | PLIN
PREZRAČEVANJE

031/244 495 041/688 211
instalacije.bizjan@gmail.com

centralno ogrevanje · vodovodne inštalacije · adaptacije · plinske inštalacije · toplotne črpalke · kotli na drva, pelete, sekance · rekuperacija

VIESSMANN **NIBE**
KRONOTERM **Helios** **KWB**
DAIKIN **BIODOM**

IŠČEMO NOVEGA SODELAVCA.
Inf.: 031 244 495.

Živeti in doživeti srce Vrhnike

O oživljanju Stare ceste

Stara cesta se je nekoč pogovorno imenovala Tržna cesta, saj je bila to glavna cesta, ob kateri so trgovali in kjer so živele trgovinice ter obrti.

Na Stari cesti se je razvijalo frizerstvo, pekarstvo in slaščičarstvo, strojenje kož, pletenje košar, pletenje vrčev in drugih posod za vino, tod je svoje mesto našla strojna dejavnost – orodjarstvo, živilske trgovine, gostinska dejavnost, trgovina s kristalom in porcelanom in še bi lahko naštevali. Ponudba na Stari cesti se je skozi različna obdobja seveda spreminjala, a vedno je bila glavna trgovska pot, pozneje trgovsko stičišče za ljudi, kjer so trgovali z različnimi izdelki ali izdelovali različne obrtne izdelke.

Nekoč je bila Stara cesta z dvosmernim prometom in je bila šele pozneje na pobudo tamkajšnjega stanovalca Andreja Jurija Grampovčana zaradi prometnega kaosa in preozke tehnične širine, ki ponekod seže do pročelij hiš, urejena kot enosmerna cesta. Ideja, da bi cesto zaprli za ves promet in bi bila namenjena pešcem ter urejena z gostinskimi vrtovi, klopami, kjer bi posedali mimoidoči, ter velikimi koriti s cvetjem, ki bi polepšale vizualno podobo, kljub podpori nekaterih krajanov ni zaživel.

Stara cesta danes

Danes je podoba Stare ceste povsem drugačna. Od vseh dejavnosti je dostopala slaščičarna, nekaj gostinskih lokalov, pekarska dejavnost, trgovina z ribiško in športno opremo, butik, frizer, trgovina z darili ... Veliko poslovnih prostorov je praznih, vitrine samevajo, na vratih najdemo napis "zaprto", "dam v najem", delovni čas nekaterih trgovin je omejen le na dopoldanski del dneva. Propad nekaterih dejavnosti zagotovo lahko pripišemo procesu globalizacije, s katero so prišli veliki trgovinski centri, ki so butične dejavnosti, veliko starih obrti in malo trgovino osiromašili oz. jo pripeljali do roba propada. Obrti so zamenjale večje proizvodne hale v okolici kraja, ljudje hodijo po živila in potrebščine v nakupovalne centre, kjer na enem mestu opravijo več stvari. Stara cesta, kjer se prenekateri avtomobili vozijo z dvakratnikom omejitve

hitrosti in ki je na nekaterih predelih preozka, da bi se srečala avtomobil in pešec, za sprehajalce niti ni primerna.

Stara cesta – ulica v srcu kraja

Za začetek bi bilo dobro, da bi za skupno mizo sedli najprej stanovalci, najemniki in lastniki poslovnih prostorov ter drugi krajanji, da bi skupaj našli idejo, ki bo sprejemljiva za vse.

Dejstvo je, da si želimo živosti in več življenja ter možnosti prijetnega sponanega srečevanja in druženja krajanov v starem mestnem jedru. Želimo si prijaznega in prijetnega kraja v predelu, kjer je našemu kraju nekoč začelo utripati srce.

Z ureditvijo pročelij hiš, dopolnitvijo dejavnosti v praznih lokalih in smiselnim načrtovanjem nadaljnje ponudbe bi lahko ponovno privabili krajanje in turiste, ki so pri nas zaradi butičnega doživljanja majhnega mesteca v bližini neokrnjene narave. Tako bi staro mestno jedro v srcu začelo živeti. Kaj je tista optimalna strategija razvoja Stare ceste, bi ugotovili vsi zainteresirani skupaj z lokalno skupnostjo. So dejavnosti, ki so bolj naklonjene, če je ulica pretočna in kot taka v prid stanovalcem, ki imajo lažji dostop do svojega doma, in so gostinske dejavnosti, ki jim poslovne prostore dopolnijo letni vrtovi z mizami ... Morda bi ulica ostala pretočna, zaprta bi bila le občasno, ko bi potekali razni dogodki? Vsekakor menimo, da v tem trenutku trajna zapora še ni primerna rešitev zaradi gostega prometa po Tržaški cesti, ki posledično sprošča promet po Stari cesti. Šele z alternativno obvoznico »bypass« po tako imenovani Tankovski cesti in drugih obvoznih cestah je mogoče začeti razmišljati v smeri trajne zapore.

Morda bi razmislili o ureditvi prometnega režima po zgledu drugih mest z butičnim turizmom. Tistih mest, katerih police krasi cvetje, ulice pa polnijo sprehajalci, kupci lokalnih dobrot in izdelkov, mamice z vozički, babice in dedki z vnuki; kjer se srečata stara znanca in si oddahneta na bližnji klopci, kjer se šolarji brezskrbno vračajo domov in kjer luči lokalov in trgovin v kratkih dneh zimskega časa dovolj osvetlujejo ulico, da se ljudje med sabo spoznajo, nasmehnejo in pozdravijo. Lahko bi začeli z nizi dogodkov in programov, ki bi vsebin-

sko dopolnjevali že obstoječe, kot je npr. Poletna južna na Stari cesti v okviru Argonavtskih dni. In še mnogo drugih možnosti ponuja naše mestno jedro, a na vseh nas je, da ugotovimo, kaj si pravzaprav želimo in kaj zmoremo skupaj ustvariti. So to dogodki, ki bi osvetlili zgodovino tega kraja ali morda prireditve za različne starostne skupine; bi se želeli srečevati z ljudmi, ki imajo enake interese in zanimanja; morda pa podrobneje spoznati domača društva? Seveda mora biti dogodek ravno prav, da ne izgubijo svojega čara in pomena. Predvsem pa moramo organizacijo dogodkov in prireditev zaupati številnim društvom na Vrhniki, ki s svojim zanosom prispevajo k vključenosti ljudi v skupnost ter krepitvi prostovoljstva med vsemi generacijami.

Oživitev starega mestnega jedra bi poleg Stare ceste razširili še na bližnjo tržnico in stavbo Črnega orla. Ob načrtovanju sočasne krepitve vseh dejavnosti s ponudbo »coworking«, male obrti, galerij, lokalne ponudbe hrane, manjših trgovin s sistemom rinfuze, turističnih doživetij Cankarja in koncepta proste izmenjave hrane, oblačil ter drugih dobrin tako za domačine kot turiste, poslovneže, digitalne nomade in umetnike pa seveda ne smemo pozabiti prebivalcev Stare ceste in lastnikov lokalov, ki imajo pravico do kakovostnega sobivanja, mirnega počitka in ustvarjanja prihodkov iz naslova lastnega dela.

Promocijo Stare ceste bi lahko pospeševali tudi s kuponi popustov, ki bi delovali po sistemu kupi pri meni, v zameno imaš popust v sosednjem lokalu oz. lahko tudi popust pri nočitvah, kmečkem turizmu, doživetjih in obratno – vse v korist obiskovalcev in ponudnikov storitev v kraju. Tako bi bila povezanost srca kraja in podeželja še večja, pa tudi učinek promocije celotnega kraja. Tudi blagovna menjava in sooskrba sta lahko dobri smeri razmišljanja.

Staro cesto bi lahko označili še s črtno kodo QR, ki bi vsebovala celoten opis ulice in posameznih hiš, kot je to že praksa v Ljubljani. Mimoidočim in turistom bi s takim načinom še hitreje približali in olajšali potepanje po Vrhniki in njeni okolici.

Anže Grampovčan,
Ana Mrzlikar

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center Skupna točka

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

PROGRAM MAREC 2023

V marcu vam nudimo kar nekaj zanimivih delavnic oz. predavanj, sicer pa smo za obisk in izvedbo različnih aktivnosti dostopni vsak dan v delavniku, izjemoma tudi ob koncu tedna. Prav tako nudimo vsakodnevno učno pomoč in bralni kotichek, uporabo računalnika sedaj izvajamo v naših prostorih. Veseli smo tudi vsakršnega dodatnega vašega predloga oz. ideje. Vse naše delavnice so BREZPLAČNE, vabljeni pa ste vsi – od najmlajših do najbolj zrelih.

VGC Skupna točka Vrhnika PON – PET 8.00 – 16.00 na Cankarjevem trgu 4 (prvo nadstropje)

Oseba za stik: koordinatorica aktivnosti Eva Ličof, e-naslov: eva.licof@zpmmoste.net in tel: 064 259 033

* **Čas za osnovnošolce:** ob pomoči prostovoljcev pisanje domačih nalog in druženje – od PONEDELJKA do PETKA od 12. do 16. ure

* **Skupna kvačkarija** – PONEDELJEK, 6., 13., 20., 27. MAREC, od 9.00 do 12.00 – Ustvarjalna delavnica za vse nove in stare udeležence, ki radi kvačkate, pletete ali kako drugače ustvarjate.

* **Rastemo skupaj:** igralnica in druženje za mamice in malčke – NE-FORMALNO DRUŽENJE – od PONEDELJKA do PETKA od 9. do 12. ure

Naš novi prostor je prilagojen za igro, dojenje in previjanje, mamica pa ob tem lahko spije kavico.

* **Predstavitve Access Bars** (sprostitutvena tehnika – ponedeljek, 13. marec, ob 17.00)

* **Začetni tečaj računalništva in uporaba pametnega telefona** – SREDA, 1., 15., 22., 29. marec, od 9.00 do 10.30

* **Začetni tečaj kitare** (obvezne prijave) – TOREK, 7., 14., 21., 28. marec, od 18.15 do 19.15

* **Igralne urice s starši za otroke od 0 do 6 let** (obvezne prijave) – ČETRTEK, 2., 9., 16. in 23. marec, od 17.00 do 18.30

* **Multimedijska delavnica izobraževanja za mir** – SREDA, 1., 8., 15., 22., 29. ob 18.30

* **Sprostitutveni krog** (vaje sproščanja, čajna ceremonija in zvočna kopel) – SOBOTA, 11. 3., ob 9.30 do 15.00

Program dodatnih aktivnosti lahko spremljate na strani Facebook: VGC Skupna točka Vrhnika.

Kaj so prednosti Biblosa in e-knjige?

- kadarkoli 24/7
- dostop od koderkoli
- zaslon si lahko povečam, osvetlim

biblos

KANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

ZAPOSLUJEMO. TAKOJ. ZA NEDOLOČEN ČAS.

V Polhovem Gradcu, Dobrovi, Horjulu, Vrhniki in Logatcu.

Smo največji zaposlovalec v Sloveniji, zaposlujemo več kot 9.000 sodelavk in sodelavcev.

Zagotavljamo vam varnost zaposlitve, saj zaposlujemo za nedoločen čas.

Plačujemo dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje, nudimo pa vam tudi drugeugodne oblike zavarovanj.

Ob vstopu v podjetje vam podarimo 500 pik na vašo Pika kartico.

Z Lumpi paketom obdarimo vse novorojenčke ter z darilom tudi vse prvošolčke ob vstopu v osnovno šolo.

Za otroke organiziramo šole smučanja, planinske šole in poletne taborne.

Imamo preko 100 počitniških enot v katerih vsako letno letuje 1.600 zaposlenih z družinami.

Nudimo vam raznolike možnosti za delo v trgovini, od malih formatov do velikih.

Omogočamo dodatni dan dopusta staršem prvošolčkov in za uvajanje otroka v vrtec.

Ob koncu leta z darilom obdarimo vse zaposlene, najmlajši prejmejo darilo Božička.

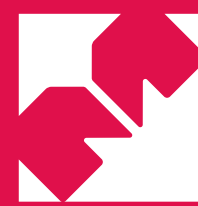

Prepoznamo najboljše prodajalce in jih vzgajamo za prevzem ključnih vodstvenih mest v maloprodaji.

Vaše prijave pričakujemo na zaposlitev@mercator.si.

Slikaj QR kodo in oddaj svojo prijavo.

Mercator
moj najboljši sosed

Mercator, Dunajska 107, 1000 Ljubljana

Kulturni dan – Proslava ob Prešernovem dnevu

V petek, 3. 2. 2023, so učenci 5. razreda OŠ Ivan Cankar Vrhnika v Cankarjevem domu na Vrhniki pripravili proslavo ob Prešernovem dnevu.

Na proslavo so povabili tudi učence četrtega razreda. Petošolci so proslavo začeli s pejem slovenske himne. Sledila

je instrumentalna izvedba Ode radosti. Učenci so zapeli pesmi Mala terasa. Ob recitaciji pesmi o kulturi so spoznali, kaj vse je

lahko kultura. Nekaj učencev je deklamiralo pesmi, ki so jih sami napisali. Poslušali so deklamacijo Aleš iz Razora. Sledil je plesno glasbeni predah, kjer so zapeli in zaplesali ljudske ples: Lepo Anko, Zibenshrit,

Šuštarpolko. Učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo, so nastopali z igranjem na saksofon, oboo, trobento, pozavno, prečno flavto in citre. Pevke in pevci pevskega zbora Ivančki so zapeli Prešernovo pesem Ob železni

cesti in pesem V dolinci prijete. Prisluhnilni so zanimivostim iz Prešernovega življenja. Učenci so deklamirali Prešernovi pesmi: Zdravljico in Vrbo. Za zaključek so z navdušenjem poslušali deklamacijo Prešerno-

vega Povodnega moža. Proslava je bila za učence zelo zanimiva, saj so v njej nastopali, poslušali in gledali svoje vrstnike ter spoznali tudi kaj novega.

Zapisala:
Mateja Zupan

Spominska slovesnost ob poboju devetih nedolžnih talcev

Polaganje venca k spomeniku padlim partizanom

Združenje borcev za vrednote NOB Vrhnika je v soboto, 11. februarja, na Čelešnikovi njivi v Veliki Ligojni, v Koteh, pri spominskem spomeniku padlim partizanom pripravilo spominsko slovesnost ob 80. obletnici poboja devetih talcev – partizanov.

Med njimi je bil ustreljen tudi partizanski pesnik Ivan Rob.

Hud zločin italijanskih fašistov se je zgodil 12. februarja 1943 prav na tamkajšnjem mestu Velike Ligojne, v Kotih. Na spominski slovesnosti se je zbralo veliko še vedno zavednih Slovencev in članov ZB za vre-

dnote NOB Vrhnika. Za kulturni program s petjem je poskrbel Oktet Raskovec.

Kot je že omenjeno, je bil med talci ustreljen tudi partizanski pesnik Ivan Rob. Prav nekaj njegovih pesmi so recitali dva učenca iz OŠ A. M. Slomška in dva bralca Cankarjevih del na

Vrhniki, Lado Horvat in Slavi Štirn. K spomeniku je delegacija Zveze borcev NOB Vrhnika položila spominski venec, osem praporščakov pa se je s svojimi prapori poklonilo devetim žrtvam ustreljenih talcev. O zgodovini dogodkov v začetku leta 1943 je spregovoril Miran Štupica, predsednik ZB za vrednote NOB Vrhnika. Med drugim je povedal:

»Naj se skupaj spomnimo na te težke in, upam, da na nepopovljive čase: dne 21. januarja 1943 so italijanski okupatorji pri prehodu železniške proge

22. januarja 1943 so Italijani z drugim bataljonom MVAC ujeli sedem partizanov, med njimi je bil slovenski pesnik Ivan Rob, partizan Cankarjeve brigade. Vse, razen ujete partizanke, so ustrelili 9. februarja 1943 pri Veliki Ligojni.

Ljubljana–Novo mesto v vasi Tlake pri Grosuplju ujeli tri partizane Tomšičeve brigade, in sicer Ivana VADNJALA – partizansko Jelena, doma z Brega pri Borovnici, Ivana Strojana – Ceneta, doma iz Ljubljane, in Ivana Dovča – Hasana, doma neznano kje. Dovča so ustrelili kot talca takoj naslednji dan v Grosuplju, preostala dva pa zaprli v belgijsko kasarno v Ljubljani.

Naslednji dan, t. j. 22. januarja 1943, je italijanski okupator v skupni akciji z drugim bataljonom bele garde iz Gorenje Brezovice na območju Škocjana in Šmarjete ujel še sedem partizanov, in sicer: Ivana Roba, doma iz Trsta, Jožefa Rodiča, oba borca Cankarjeve brigade, Jurija Jagra iz Ljubljane, Alojzija Udoviča iz Obrha pri Šmarje-

tni, oba borca Gubčeve brigade, Franceta Turka iz Vinjega Vrha, partizana Dolenjskega odreda, Alojza Makovca, borca neznanne partizanske enote, in Jožeta Pelka, doma iz Šentjerneja, aktivista OF. Vse so za nekaj časa zaprli v belgardistično postojanko Gorenja Brezovica in kasneje v belgijsko kasarno v Ljubljani. Nato pa 12. februarja 1943 vseh devet ustrelili v Veliki Ligojni v Kotih.

Karel Destovnik Kajuh je zapisal v pesmi Materi padlega partizana: Lepo je, veš mama, lepo je živeti, toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!

In takih verzov je v partizanski liriki veliko. Zato tudi mi ostanimo za hip še pri njih. Obudimo spomin na mlada življenja, dana za vero v svobodo, za zavest in narodni ponos. Ta-

krat so se ti mladi uporniki borili s polno zavestjo in prepričani v boljši dan, prihodnost. Res je bila ta mnogo lepša v njihovih sanjah, kot je ta, ki jo sedaj živimo.«

Ob tej slovesnosti naj omenim še, da je italijanski okupator med požigom vasi Ligojna leta 1942 ustrelil vsaj še tri krajane na poti med Podčelom in Staro Vrhniko. Grob enega padlega partizana Stanka Hafnerja pa je pod daljnovodom nad cesto, ki vodi proti Horjulu.

Na koncu velja zahvala vsem sodelujočim in avtorjem proslave: praporščakom, Oktetu Raskovec in recitatorjem poezije Ivana Roba, obema učencema OŠ A. M. Slomška in recitatorjem del Ivana Cankarja, Slavi Štirn in Ladu Horvatu.

Simon Seljak

Dežela svobodnih ptic

V prijazni deželi na sončni strani Alp so od nekdanje živle različne ptice.

Bile so različne velikosti in vseh mogočih barv. Oglašale so se z raznolikimi glasovi, eno so rade letale nad gorskimi vrhovi, druge so raje brodirale po blatnih ravninah, nekatere so plavale po jezerih ali se skrivale v grmovju. Gnezda so si spletale v krošnjah dreves, v visoki travi in trstičju ali pa v drevesnih duplinah. Celo takšne so se našle, ki so gnezdirale visoko v prepadnih stenah. Vse pa so imele rade svojo deželo in svobodno življenje na prostranih travnikih, gozdovih in gorskih pašnikih. Zato se je veselo zvrženje, krakanje in skovikanje razlegalo po lepi deželi in življenje je teklo mirno in harmonično.

Pravzaprav bi teklo tako, če med pticami ne bi bilo orlov in sokolov, ki so nenehno tekmovali med sabo. Postavljali so se drug pred drugim in se bahali s svojimi dosežki ter za vsako ceno poskušali dokazati, da so najboljši. Sčasoma si je vsaka skupina pridobila svoje privržence, ki so glasno navijali zanje. Dokler so tekmovali v športnih disciplinah, je bila stvar zabavna. Preostale ptice so se rade zbirale in se družile ob njihovih tekmah. Veselile so se uspehov svojih tekmovalcev in se sme-

jale napakam nasprotnikov.

A med orli in sokoli niso bili le športniki. Ko se je njihovo rivalstvo preselilo v vsakdanje življenje, tekmovanje ni bilo več zabavno. Ptice iz gozdov, travnikov in polj so od daleč opazovale nenehno prerekanje in šopirjenje, ki jim je počasi začelo presedati. Kljub temu so mnogi ostali privrženci svojih favoritov, saj je lepo biti pripaden vedno istemu moštvu. Tudi kadar mu ne gre najbolje, celo takrat, ko ga malo lomi.

Sokoli so bili inovativni in iznajdljivi, niso marali utečenih poti. Pravila so si razlagali po svoje in jih včasih celo malo priredili, zato so pogosto premagali orle in vzeli oblast v svoje roke. A tudi orli niso bili od muh. Bili so disciplinirani in zelo vztrajni. Ni jih bilo mogoče prestrašiti in jasno so imeli začrtane svoje cilje. Z dobro pripravljeno taktiko se je kdaj pa kdaj tudi njim uspelo prebiti na vrh. Ko je eden izmed orlov postav zelo priljubljen in so ga množice hvalile ne glede na izid tekmovanja, se je v sokoljih vrstah začela kuhati jeza. Ni jim bilo všeč, da imajo orli tako uspešnega posameznika, zato svoje navijaške energije niso več usmerjali v spodbujanje svojih izbrancev, temveč so jo uperili proti najuspešnejšemu orlu. Nanj se je vsul plaz očitkov: da ne igra pošteno, da je oblastizeljen, da hoče vse nadzirati in komandirati. Pred vsako tekmo so na-

šli kup umazanih podrobnosti o njem, da bi ga očrnili pred svojimi, pa tudi pred njegovimi navijači.

Kljub temu se je zgodilo, da je orel zmagal in postal prvi med enakimi. To je povzročilo, da so ga njegovi privrženci še bolj hvalili, njegovi nasprotniki pa še bolj sovražili. Ptice v gozdu so se začele pripravljati med sabo; najprej so padale zbadljivke, nato žaljivke, nazadnje že grožnje. Nesoglasja so se poglabljala, nestrpnost stopnjevala, vse skupaj je preraslo vse meje zdravega razuma. V sončni deželi je zavladal kaos. Nekatere ptice so tako glasno čivkale ena čez drugo, da sploh ni bilo več mogoče razbrati, o čem se pripravajo, druge so se zbirale v jatah in letale v krogih, da bi opozorile nase, večina pa si je zatiskala ušesa in gledala stran, da se jim ne bi bilo treba ukvarjati s takimi neumnostmi. Nezadovoljstvo se je širilo kot požar in vedno več ptic je ob omembi orlov ali sokolov samo jezno zamahnilo s krili. Navijaška vnema jih je minila takrat, ko so orli in sokoli pozabili na zdravo tekmovalnost.

Pripravljalo se je novo veliko tekmovanje in takrat se je v tekmo podal golob. Kdo se je prvi spomnil nanj, ni nihče vedel, vedelo se je le, da je pomemben in vpliven igralec. Znal je zelo lepo govoriti in kmalu se je okrog njega zbrala pisana družina različnih tičkov. Kosovka ga je hvalila na vse pre-

tege, tudi bobnarica se je vedno večkrat pojavljala v njegovi družbi. Še celo brglez, ki je bil dolgoleten privrženec sokolov, mu je kimal in ga hvalil. Enako so se ravnali vsi sokoli in njihovi privrženci. Zavedali so se, da med njimi ni favorita, ki bi lahko premagal najmočnejšega orla in v golobu so videli edino rešitev za težavo. Zato so ga hvalili na vse pretege in vse ptice prepričevali, da mora zmagati. Le tako bodo s skupnimi močmi orlom preprečili ponoven vzpon na sam vrh ptičje dežele.

Golob ni ponujal drugega kot svobodo in lepe besede. Obljubljal je odpravo vseh omejitev in pravil, ki so jih uvedli disciplinirani orli. Grulil je, da bo vsak lahko živel po svoje, da bo vsakdo slišan in upoštevan in da bodo vsi vključeni v odločanje o pomembnih stvareh. Vrabci in ščinkavci, ki niso marali strogih pravil, so bili navdušeni. »Spet bomo lahko svobodno letali in prepevali vsak svojo vižo,« so si mislili in vedno bolj navdušeno ploskali golobu. Taščice so občudovale golobovo všečno nastopanje in se veselile vpliva, ki jim ga je obljubljal, še sove so modro molčale.

In tako se je res zgodilo, da je tisto leto na najpomembnejši ekipni tekmi zmagal golob s svojo skupino, čeprav

jo je sestavil zelo na hitro. Vsi njegovi podporniki so se veselili in proslavljali, le sokoli so se nekam kislno držali, saj so njihovi navijači pozabili nanje in se veselili zmage novega tekmovalca. Tolažili so se, da tudi orli niso zmagali in da je golob sokole povabil k sodelovanju, orlov pa ne. Tako se je spet vse zdelo v najlepšem redu. Mnoge ptice so bile prepričane, da je z golobom v deželo končno prišla prava pomlad.

Toda golob si je svobodo predstavljal drugače, kot so si jo mnogi njegovi privrženci. Okrog sebe je zbral lepe in glasne ptice, ki so znale lepo peti in so ga ves čas hvalile. Zaverovan vase in v svoje somišljenike je na pomembno tekmo posameznikov poslal kosovko. »Gospa kosova je mlada, uspešna in pametna, zato je najboljša izbira za tako pomembno tekmo,« je razglašal, in mnogi so mu navdušeno pritrdjevali.

Tudi orli so izbrali mladega pogumnega tekmovalca in nanj stavili vse svoje upe. Sokoli pa so se nekam obojavljali; niso imeli najprimernejšega kandidata in tudi golobu se niso hoteli zameriti. To je izkoristila vplivna sraka, ki se je kar sama podala v tekmo. Vedno je bila zelo glasna, znala se je prebiti v ospredje in si priboriti mesto v visoki družbi. S svojim elegantnim

nastopom in bleščecim perjem je prepričala marsikoga, da je stopil na njeno stran. Ko pa je njen nastop podprl še eden najvplivnejših sokolskih starešin, je postalo jasno, da je ne gre podcenjevati.

Kosovka je odletela, še preden se je tekma začela. Odnoslo jo je daleč čez Alpe, od koder je priletela, da bi pomagala golobu na oblast. Kdo jo je prepodil, ni bilo čisto jasno. Vrabci so ugibali in ščinkavci so pomenljivo stikali glave. Čebljalo se je, da je sokolski starešina, ki je že imel svojo favoritko, ne mara. Na njeno mesto je kmalu priletel brglez. Sokoli so bili navdušeni, hvalili so ga na vse pretege, saj je bil od nekdaj eden izmed njih. Kmalu ga je sprejel tudi golob in ga vnaprej razglašal za zmagovalca. A brglez ni bil preveč uspešen igralec in je že v prvem krogu izpadel iz tekme.

V velikem finalu sta se pomerila mladi orel in sraka. Vsi sokolji in golobovi navijači so podpirali bogato srako, orli pa so glasno navijali za svojega asa. Nazadnje je zmagala sraka in ponovno so se sokoli in orli obrisali pod nosom. Že drugič v enem letu.

Medtem se je golob šopiril na novo pridobljenem položaju. Sam sebi se je zdel neznansko lep in pomemben. Hotel je počistiti z vsemi nasprotniki, zato je vse orle in njihove privrženice preganjal z uglednih mest. Nekaj časa mu je to

kar lepo uspevalo, ko pa je zadeva ušla čez vse razumne mere, so se začele nekatere pogumne ptice iz njegove ekipe temu upirati. Prva se mu je po robu postavila bobnarica. Golob ni dovolil nobenega ugovaranja, zato je bobnarica odkorakala z dvignjeno glavo in odločnimi koraki. Ničesar ni pojasnjevala in niti za hip se ni ozrla. Mnogi so odobrvali njeno odločitev. Tudi kosovka je od daleč zažvižgala, da z golobom ne namerava imeti več nobenega opravka.

Medtem se je poletje prevesilo v jesen in za njo je prišla mrzla zima. Po gozdvih in travnikih se ni več razlegalo ptičje petje, nihče ni več plesal, vse več ptic se je treslo od mraza in iskalo zadnje ostanke hrane. Vrabci, ščinkavci in drugi mali ptički so se umaknili v svoja skrivališča in vdano čakali, da bo zima minila. Upali so, da se bodo sokoli in orli končno prenehali prepirati, pregnali goloba in njegovo tovarišijo ter skupaj poskrbeli za boljše življenje v sončni alpski deželici.

Mesec pa je mirno plul po nebu, z nasmeškom opazoval dogajanje in zadovoljno kimal.

Nauk: slovenska pregovora Bolje vrabec v roki kot golob na strehi in Ne kupuj mačka v zaključju še kako veljata.

Rozka Saje - Rozi

Vabilo

Vabilo na Občni zbor Društva invalidov Vrhnika

Društvo invalidov Vrhnika vabi svoje člane na redni zbor članov, ki bo v soboto, 18. marca 2023, ob 13. uri v Gostilni Bajc v Sinji Gorici.

Obvezne so prijave v prostorih društva v času uradnih ur ali po telefonu 031 591 150.

Člane društva iz Borovnice vabimo na srečanje v Gostilno Godec v sredo, 22. marca 2023, ob 16. uri, kjer bomo poročali o zboru članov in se dogovorili o nadaljnjem delu aktiva Borovnica.

Obvezne so predhodne prijave.

Vabljeni!
DI Vrhnika

Med izkopom mlake odkrili ostanke prazgodovinskih kolišč

V decembru 2022 smo v bližini Bistre izkopavali mlake, namenjene varstvu dvoživk.

Pri izkopu ene od njih smo odkrili ostanke prazgodovinske koliščarske naselbine – navpične kole, koščke keramike, kosti, kamne in oglje. Zakaj smo izkop hitro zasuli in mlako nato izkopali na nadomestni lokaciji?

Zaradi pestre zgodovine poseljevanja je celotno Ljubljansko barje evidentirano kot arheološko območje, zato je za tovrstne posege treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS). V projektu Ohranjanje dvoživk in obnova njihovih habitatov – LIFE AMPHICON smo lokacije mlak uskladili z ZVKDS, da bi le-te kar najmanj posegale v arheolo-

ško dediščino. Ob izdaji soglasja je bila za vsako mlako potrebna tudi arheološka raziskava ob gradnji, ki jo je po naročilu Krajinskega parka Ljubljansko barje izvedla ekipa arheologov iz podjetja Avgusta, d. o. o.

Ostanke prazgodovinskih kolišč smo odkrili v relativni bližini predhodno znanega arheološkega najdišča Naselbina Črešnja. Ali gre za del istega koliščarskega naselja, ali je morda odkrito novo kolišče, bodo pokazale nadaljnje raziskave. Arheologi so natančno popisali lokacijo in odvzeli vzorce za nadaljnjo analizo, s čimer bodo določili starost najdb in vrsto lesa.

Po končanem popisu in odvzemu vzorcev smo izkop hitro zasuli, saj so arheološki ostanke kolišč, predvsem organski ostanke, izjemno občutljivi in na zraku hitro strohnilo ter propadejo. Kolišče je sedaj ponovno skrito v

mokri barjanski zemlji, kjer visok nivo podzemne vode nudi ugodne razmere za ohranitev arheoloških ostalin. Shranjevanje organskih arheoloških najdb (les, tkanine, ostanke hrane ...) je namreč kljub izjemnemu napredku znanosti tehnološko zelo zahtevno. Kolišča je zato najbolje ohranjati in-situ (v naravi), ob tem pa poskrbeti za ohranjanje visokega nivoja podzemne vode, ki se na Ljubljanskem barju tudi zaradi izsuševanja vztrajno niža.

Najstarejša kolišča na Ljubljanskem barju so sicer datirana v čas okoli 4600 let pred našim štetjem in so tako starejša od prvih dinastij egipčanskih faraonov, koliščarji pa so na območju Ljubljanskega barja z več prekinitvami živeli več kot 2500 let. Čeprav prvi stalno naseljeni prebivalci in prvi poljedelci v naših krajih niso zapustili piramid in pisave, pa vemo, da je na Ljubljanskem barju v prazgodovini stalo vsaj 43 različnih koliščarskih naselbin v kamni, bronasti in železni dobi. Pri tem ohranjeni les, tkanine, živalski in rastlinski ostanke lahko povedo, npr., da so lovske loke izdelovali iz tisovine, deblake iz hrastovih debel, tkali lan za obleke in pletli ribiške mreže, hiše gradili iz prepletenih vrbovih vej in topolovih brun, mleli moko in izdelovali maslo, gojili prašiče, ovce in krave, izdelovali lesene glavnike in pletene košare, pridelovali ječmen, proso, pšenico, lečo, bob in grah. Iz pelodnih zrn lahko izvemo, ali je bilo podnebje hladnejše ali toplejše ter ali je bilo v okolici več gozda ali travnikov.

Ali nedavna odkritja prinašajo nov košček sestavljanke v razumevanju koliščarske civilizacije Ljubljanskega barja, bodo pokazale arheološke raziskave. Do takrat pa smo mlako za dvoživke v dogovoru z ZVKDS izkopali na nadomestni lokaciji v bližini, kjer ob pregledu nismo našli drugih ostankov kolišč.

Ana Brancelj, Katarina Drašler in Jasna Tarman, foto: Katarina Drašler
Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje

Sprehod po Ljubljanskem barju

Kdaj: 3. 3. 2023

Ob: 10.00 uri

Dobimo so pri Ribiškem domu v Sinji Gorici

V primeru slabega vremena dogodek odpade. Več informacij lahko dobite na tel. št. 01 810 66 57 ali 031 338 426

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Spoštovane upokojenke,
cenjeni upokojenci

Januar je minil precej mirno, ampak v pisarni je vedno veliko dela, sploh zdaj, ko vestno izpolnjujete svojo dolžnost in plačujete članarino. Nekateri se kar čudijo, da nismo povečali članarine, a je kar prav tako; saj pri tej draginji vsak evro pride prav.

Februar je mesec kulture, za kar smo tudi mi poskrbeli. Kulturo smo obeležili z razstavo Andreja Kosa, ki bo na ogled od 23. februarja do konca aprila. Povabljeni, da si jo ogledate.

Tudi na najbolj norčavi praznik smo se spomnili, saj smo organizirali veselo predpustno rajanje na »ta debel« četrtak.

Članice socialne komisije in prostovoljke projekta Starejši za starejše so pripravile petdeset zelo bogatih humanitarnih paketov raznovrstne hrane in jih razvozile po pripravljenem seznamu. Letos bomo lahko pakete pripravili kar trikrat, saj smo od občine prejeli 6000 € za socialno dejavnost v najširšem pomenu, za kar se županu in svetnikom iskreno zahvaljujemo. Z veseljem pokažemo fotografijo sobe, v kateri hranimo prehranske artikle. Soba je bila prenovljena v decembru lani.

Sestala sta se tudi izvršilni in upravni odbor, ki sta na predlog komisije za volitve, imenovanja in priznanja pregledala predloge za priznanja in se seznanila z novimi kandidati in kandidatkami za vodenje društva; vodstvo bo izvoljeno na

zboru članov društva. Izvršilni odbor je pripravil predlog kandidatke za novo predsednico, in sicer gospo Fani Al Monsur, domačinko, rojeno na Mirkah kot Fani Moškon, potrdil pa je tudi kandidaturi za podpredsednici, in sicer Metko Krašovec in Ivanko Sluga.

Kandidate in kandidatke bomo potrjevali na zboru članov društva, POZOR, ŽE 20. marca z začetkom ob 16. uri v mali dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki. Vabljeni!

Končuje se dvajsetletno aktivno delovanje skupine prostovoljk in prostovoljcev s predsednico na čelu. Zdaj dajemo prostor mlajšim ob starejših, že rutiniranih, ki bodo delovali in pomagali vleči »voz« naprej za dobro upokojenk in upokojencev še naprej.

Kaj napovedujemo:

Občni zbor bo 20. marca z začetkom ob 16. uri v mali dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki (ker je dvorana prosta le takrat).

Že zdaj obveščamo, da se bo na prvi letošnji izlet v aprilu v Goriška brda in Čedad mogoče PRIJAVITI LE NA SEDEŽU DRUŠTVA. Dvotirnih seznamov za društvene izlete NE BO VEČ!

Vabimo pa vas, da se seznanjate z našimi dejavnostmi prek oglašnih desk in spletne strani, kjer je dovolj, da odtipkate le Društvo upokojencev Vrhnika in že vam računalnik ponudi prvo informacijo. Poskusite, pa bo šlo.

Za UO: Elica Brelj

Sončki na Debenjem in
Žagarskem vrhu

Prebivalcem vzhodnega ljubljanskega obrobja sta vrhova znana, lahko bi rekli hišni gori, za pretegniti noge v nedeljskem dopoldnevu ali po službi. Za nas z zahodnega dela Ljubljanske kotline pa skoraj neznana. Po sneženju na Notranjskem je bila toliko lažja odločitev za njun obisk, ker do višin okoli 500 metrov sploh ni bilo snežne odeje.

Torkovo jutro 7. februarja je bilo mrzlo, običajno blatna steza s parkirišča ob železniški progi blizu Zaloga je bila pomrznjena in hitro smo dosegli greben Kašelskega griča, kjer nas je obsijalo sonce. Stezica po grebenu nas je pripeljala na vršno točko, na Debenji vrh (530 metrov), kjer stoji lesen razgledni stolp. Z vrha smo se razgledali po bližnji okolici Zaloga in predmestju Ljubljane, na

severu so se dvigale Kamniško-Savinjske Alpe, več pa se zaradi meglic na obzorju ni videlo. Po okrepčilu smo nadaljevali hojo po grebenu nad dolino Besnice proti jugovzhodu, na sedlu Pečar prečili cesto Sostro-Besnica in se začeli vzpenjati proti zasneženemu Žagarskemu vrhu (626 metrov). Tam se nam je odprl pogled na Krimsko pogorje in ravnico Barja, ob dobri vidljivosti bi lahko opazovali tudi Julijske Alpe in Snežnik. Dom radioamaterjev je bil proti pričakovanju odprt in prijazna skrbnica doma nas je pocrkjala s kavo, za konec pa še recitala Lermontova v čast bližnjega kulturnega praznika.

Zaradi nevarnosti zdrsa na poledeneli stezi smo se vračali po cesti, pred sedlom zavili levo na makadam in nadaljevali naprej po stezi prek poseke pod daljnovidom in po gozdu dosegli ravnino polja. Sonce je že toplo grelo in med klepetom smo prispeli na Litijsko cesto, kjer nas je že čakal avtobus.

Besedilo in fotografija: Sonja Zalar Bizjak

Humanitarna soba

Okrogli
jubileji v
februarju

Kirn Viktor, Črni vrh, (1921)
Kovačič Frančiška, Ob Beli, (1925)
Dobrovoljc Cirila, Dobovičnikova, (1927)
Čukljek Zvonko, Sivkina, (1928)
Serini Vera, Cesta Na Polju, (1928)
Zalar Valentina, Dom upokojencev Vrhnika, (1929)
Jesenovec Matija, Notranjska c., (1930)
Fefer Valentina, Na Klisu, (1932)
Debeljak Anton, Vrtnarija, (1932)
Pirc Julijana, Mizni dol, (1933)
Urh Gabrijela, Sivkina, (1938)
Grbac Stanka, Drenov Grič, (1938)
Šalamun Jerca, Dom upokojencev Vrhnika, (1938)
Bizjan Marija, Strmica, (1938)
Jerebic Iva, Pionirska, (1943)
Knapič Minka, Blatna Brezovica, (1943)
Lutman Andrej, Betajnova, (1943)

Obveščamo naše člane, da objavljamo imena članov, ki praznujejo 80, 85, 90 in več kot 90 let.

Vsem jubilarantom iskreno čestitamo za visok jubilej. Čestitke pa tudi vsem, ki so praznovali februarja rojstni dan.

Predstavitve knjige
MIR
patra Karla Gržana
22. 3. 2023, ob 18.00
Grabeljškova dvorana
V sodelovanju z Založbo Chiara
in Piko Rajnar.

KVANKANKARJEVA KNJIZNICA VRHNIKA

FILMSKO DOPOLDNE
V KINU VRHNIKA

Vsak zadnji četrtek v mesecu. Po filmu druženje ob kavi in čaju.

Četrtek, 30. 3. ob 10.00 (Z Liffa na Vrhniko)

LUNANA: JAK V RAZREDU

Mladi učitelj sanja, da bi zapustil Butan ter v Avstraliji uspel kot pevec. Toda načrte mu prekriža vest, da bo moral zadnje leto pripravništva opraviti na osnovni šoli v odmaknjeni himalajski vasi. Po napornem osemdnevem pohodu, kolikor traja pot do tja, se znajde v kraju po imenu Lunana, kjer nimajo ne elektrike ne učbenikov ne šolske table. Zgodba, posneta v najodročnejši šoli na svetu, nas uči, da bomo srečo morda našli tam, kjer jo najmanj pričakujemo. Film je osvojil številne nagrade občinstva in se kot prvi butanski celovečerec uvrstil med nominirance za oskarja.

Za več informacij obiščite www.kino-vrhnika.si ali pišite na info@kino-vrhnika.si

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Barjani od Strunjana do Pirana

Na dan svetega Valentina se je 37 Barjanov z vodnikom Frenkom Petričem odpeljalo do naše obale. Pot smo pričeli v Strunjanu in se preko solin napotili v smeri proti Piranu. Prvi postanek smo imeli v Fiesi, ki je poznana predvsem po jezerih, ki sta nastali kot posledica odkopavanja glin za potrebe nekdanje opekarnice. Mimo

cerkve sv. Jurija smo se nato spustili do piranske Punte, ki predstavlja najzahodnejšo točko slovenske obale. Treba je imeti kanček sreče in biti ob pravem času na pravem mestu, da vidiš delfine v naravnem okolju. Barjanom se je tokrat Fortuna na široko nasmehnila, saj smo bili priča veliki skupini delfinov, ki so pripravili pravo predstavo. Iz Pirana smo pot nadaljevali do Portoroža, kjer smo se povzpeli do predora Valeta. 550 m dolg predor je najdaljši na trasi Porečanke in nas je pripeljal nazaj v Strunjan.

Zapisala: Vanda

Barjani po opuščeni železniški progi

Vodnica Sonja Zalar Bizjak je 32 Barjanov tokrat popeljala po trasi opuščene železniške proge od Vrhnike, mimo Drenovega Griča do Lesnega Brda. V preteklosti je bila železniška proga zelo pomembna, sedaj pa je trasa namenjena

predvsem v rekreativne namene. Zanimanje za povezavo Vrhnike z Ljubljano se je pojavilo konec 19. stoletja, zlasti za potrebe odvoza premoga iz več manjših premogovnikov v vrhniški okolici. Eden aktivnih zagovornikov je bil poznejši ljubljanski župan Ivan Hribar, ki je bil lastnik rudnika v Veliki Ligojni. Odločilno vlogo za izgradnjo železniške proge je prispeval ljubljanski potres leta 1895, saj bi proga omogočila dovoz gradbenega materiala za obnovo Ljubljane. Progo so začeli graditi leta 1898 in v slabem letu zgradili prvi 11,5 km dolg odsek od Brezovice do Vrhnike. 16. januarja 1966 so progo zaradi nerentabilnosti ukiniteli in jo takoj zatem razdrli. Prvo postajališče vlaka je bilo na Drenovem Griču. Vas se je začela širiti v 20. letih prejšnjega stoletja. Med iskanjem pre-

moga so naleteli na tople vrele, a zaradi pomanjkanja zanimanja vrtine niso nikoli izkoristili. Pot smo nadaljevali do Lesnega Brda, kjer so v sredini 19. stoletja v družini Kucler začeli izdelovati diatonične harmonike. Zdaj je vas znana predvsem po kamnolomih. Opuščeni Kuclerjev kamnolom je zaščiten in razglašen za naravni geološki spomenik, saj je v apnencu in vmesnem laporju veliko fosilnih ostankov školjk. Drugi, višje ležeči kamnolom še vedno obratuje in daje izjemen kamen, znan kot pisani lesnobrdčan, ki je svetovno znan. Pri vrnitvi smo se povzpeli na grič, mimo domačije Gabrovc do Male Ligojne, kjer smo se po cesti spustili do proge in naprej do izhodišča tokratne poti.

Zapisala: Vanda

Sončki po Poti ob rimskem zidu

Na prvem pohodu v januarju smo Sončki spet spoznavali bližnjo okolico Vrhnike. Tokrat smo obiskali ostanke rimskega zidu iz obdobja od sredine 3. do začetka 5. stoletja ali kot so ga imenovali Rimljan Claustra Alpium Iuliarum, med domačini poznanem kot ajdovski zid. Rimljani so ga postavili, da bi z njim obranili notranji del rimskega imperija pred vdorom barbarskih plemen z vzhoda. Seveda mogočnega obzidja ni več, ostal je le nasip kamenja v dolžini skoraj 8 km s temelji stolpov. Posadke rimskih legionarjev so nadzorovale prehod iz Logaške kotline na Barje ob pomembni cesti Akvileja – Emona.

Pot ob rimskem zidu sledi ostankom zidu, ki so očiščeni grmovja in drevja, pojasnjevalne table obiskovalcu dajo dovolj informacij o pomenu zidu, njegovi zgradbi in času, v katerem je obstajal. Obenem so ob poti table z imeni dreves, tudi v latinščini, jeziki Rimljanov. Leseni kipi rimskih vojakov veliko povedo o njihovi opremi in oborožitvi. Okoliški gozd je zelo zakrasel, pot vodi mimo brezstropne jame in vhoda v kraško votlino. Kar veliko razlogov za hojo po tej poti.

Na pohod smo krenili na Cesarskem vrhu, po prehojeni trasi ob rimskem zidu smo skozi Strmico nadaljevali po živosrebrni poti do Vrhnike, kjer smo zaključili pohodno leto 2022 s skupnim kosilom.

Besedilo: Sonja Zalar Bizjak, foto: Danica Kos

Letno poročilo o kakovosti pitne vode v KS Podlipa - Smrečje za leto 2022

Preglednica 1: Rezultati notranjega nadzora in državnega monitoringa pitne vode za leto 2022

		MIKROBIOLOŠKI PARAMETRI			FIZIKALNI PARAMETRI		
		št. vseh vzorcev	neustrezni		št. vseh vzorcev	neustrezni	
			število	vzrok neskladnosti		število	vzrok neskladnosti
Vodovod PODLIPA	Notranji nadzor	12	3	SŠT. MO pri 22°C, SŠT. MO pri 37°C, KB, EC	3		
	Državni monitoring Skupaj	2	1	KB	2		
Vodovod SAMIJA	Notranji nadzor	9	1	SŠT. MO pri 22°C, SŠT. MO pri 37°C, KB, EC, ENTEROKOKI (Zajetje)	2 in 1 vzorec za produkte kloriranja		
	Državni monitoring Skupaj	2	1		2		
		11	1		3		

Legenda:
SŠT. MO pri 22°C – skupno število bakterij pri 22°C,
SŠT. MO pri 37°C - skupno število bakterij pri 37°C
KB - Koliformne bakterije
EC - Escherichia Coli
En - Enterokoki
Poročilo je pripravljeno skladno z zahtevo 34. členu Pravilnika o pitni vodi (Uradni list RS, št.

19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki določa, da mora upravljavec vodovoda najmanj enkrat na leto obvestiti uporabnike o skladnosti pitne vode, ugotovljene v okviru notranjega nadzora na osnovah sistema HACCP. Spremljanje stanja zdravstvene ustreznosti pitne vode je po pogodbi z upravljavcem opravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, enota Ljubljana.

Vodovod Podlipa

V letu 2022 je bilo mikrobiološko vzorčenje izvedeno štirikrat: v marcu, juliju in v decembru. Skupno je bilo odvzetih dvanajst vzorcev za redno oz. občasno mikrobiološko preiskavo. Od tega so bili neskladni trije vzorci zaradi zelo nizke prisotnosti koliformnih oz. skupnega števila bakterij in E. Coli (ena kolonija). Opravljeno je bilo: kontrola delovanja UV-žarnice, temeljito čiščenje, zamenjava mrežic na hišnem vodovodnem omrežju in spiranje vode skozi hidrante. Po ponovnem vzorčenju so bile ugotovljene zelo majhne količine bakterij, zato je uporabnik dobil priporočilo za nadaljnje spiranje, s ponovnim vzorčenjem je bila dokazana skladnost. Glede na obseg opravljenih fizikalno-kemijskih analiz, izvedena so bila tri vzorčenja, so bili vsi odvzeti vzorci vode za redne preskuse, glede na preskušane parametre, skladni z določili Pravilnika o pitni vodi.

V sklopu državnega monitoringa sta bila odvzeta dva vzorca pitne vode za mikrobiološko analizo (marec in oktober). Eden od vzorcev je bil neskladen zaradi prisotnosti koliformnih bakterij. Pri naknadnem vzorčenju neskladnosti ni bilo ugotovljenih.

Vodovod Samija

V letu 2022 je bilo MBI vzorčenje izvedeno trikrat: v marcu, juliju in decembru.

Rezultati kažejo, da so bili po Pravilniku o pitni vodi glede na preskušane parametre v letu 2022 vzorci pitne vode za redno mikrobiološko analizo oz. za občasno mikrobiološko analizo vzorci skladni. Neskladnost je bila dokazana samo v vzorcu neobdelane pitne vode. Glede na obseg opravljenih fizikalno-kemijskih analiz so bili vsi odvzeti vzorci skladni z določili Pravilnika o pitni vodi. V letu 2022 je potekala analiza glede morebitne prisotnosti trihalometanov v pitni vodi, in neskladni ni bilo ugotovljenih.

V sklopu državnega monitoringa sta bila odvzeta dva vzorca pitne vode za mikrobiološko analizo (marec in november) in oba sta ustrezala zahtevam.

Vabimo vas, da si druge aktualne vsebine s področja vodooskrbe preberete na spletnih straneh KS PODLIPA - SMREČJE.

Februar 2023

Upravljavec vodovoda:
Franc Železnik, s. p.

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani

Uradni statistični podatki kažejo na umirjanje inflacije, vendar bomo kljub temu v prihodnjih mesecih soočeni s povečanimi cenami komunalnih storitev in oskrbnin v vrtcih.

Javni zavod in komunalno podjetje sta že pripravila nove izračune, povišanje cen pa gre večinoma na račun višjih cen energentov, uskladitve plač v različnih plačnih skupinah javnega sektorja kot tudi splošne rasti stroškov in cen storitev. Pristojni odbori bodo tematiko obravnavali do konca februarja, občinski svet pa bo o povišanju cen odločal na prihajajoči marčevski seji.

Na občini smo dnevno soočeni z zahtevki za povečanje cen storitve, pa naj bodo le-ti upravičeni ali pa ne. Povprečnina se je res povečala na 700 EUR, vendar bomo večino dodatnih sredstev porabili za subvencioniranje višjih cen v vrtcu, poleg tega pa se bodo zaradi naraščajočega Euribora povečali stroški odplačevanja občinskih kreditov. Pa naj bo dovolj o draginji.

Prvega februarja bil Jože Korošec imenovan za podžupana, s ciljem še bolj učinkovitega delovanja občinske uprave. Jože je prekaljen, večkratni občinski svetnik, dober poznavalec občinske infrastrukture kot tudi šolskega Sistema, zato verjamem, da bo s svojim znanjem in izkušnjami lahko bistveno pripomogel k hitrejšemu in še učinkovitejšemu iz-

vajanju nalog na dogovorjenih področjih. Na tem mestu mu izrekam čestitke in dobrodošlico v občinsko upravo.

Rekonstrukcija železnice, železniške postaje in cest nas bodo spremljali tudi tekom celega leta. Verjetno ste se že seznanili z namerom, da bo vlada v prihodnjih mesecih potrdila državni prostorski načrt za rekonstrukcijo železniške proge med Borovnico in Logatecem. Za nas je pomembno načrtovano umeščanje železniške proge po novi trasi preko Platov in gradnja tunelov. Občinska uprava bo med pripravo državnega prostorskega načrta zagovarjala interese Borovnice. V ta namen je bila v mesecu decembru imenovana strokovna skupina pod vodstvom občinskega svetnika Slavka Gabrovška, ki že pripravlja seznam nujnih, nadomestnih in izravnalnih ukrepov. O tem bomo več poročali v naslednji številki Našega časopisa, po opravljeni javni obravnavi.

Naj nam prihajajoča pomlad prinese nov zagon in optimizem. V tem duhu vas lepo pozdravljam do naslednje številke Našega časopisa.

Peter Črnilogar, župan

Jože Korošec imenovan za podžupana

1. 2. 2023 je župan Peter Črnilogar za podžupana, ki bo funkcijo opravljal neprofesionalno, imenoval občinskega svetnika Jožeta Korošca.

Po dogovoru bo podžupan v prisotnosti župana opravljal naslednje naloge:

- vodenje, spremljanje in usklajevanja izvajanja gradbenih, vzdrževalnih in drugih del na

področju gospodarskih javnih služb;

- pregled in priprava investicij na področju izgradnje komunalne infrastrukture;
- vodenje, spremljanje in usklajevanje izvajanja vzdrževalnih, gradbenih in drugih del na področju občinske cestne infrastrukture in občinskih zemljišč in
- zastopanje občine v komunikaciji in pri nalogah, ki se nanašajo na Osnovno šolo dr. Ivana Korošca Borovnica,

tako za Enoto šola kot za Enoto vrtec.

Podžupan v odsotnosti župana predstavlja in zastopa občino ter usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave. V primeru predčasne prenehanja opravljanja funkcije župana začasno opravlja funkcijo župana. Ko opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovati za odločitev občinskega sveta. (OB)

Žabe zagotovile prenovo dveh kilometrov ceste

Svetniki in svetnice Občinskega sveta so se 23. 1. 2023 zbrali na drugi redni seji, kjer so jih zaposlovali predvsem nadaljnji večji infrastrukturni projekti.

Imenovanje članov odborov, komisij in svetov

Ker je mandat novega občinskega sveta še bolj pri začetkih, je ta najprej imenoval člane odborov in komisij. Tako bodo v **Odboru za družbene dejavnosti Matjaž Oceppek (predsednik), Tina Mazi, Marko Žitko, Gregor Starc in Andrej Čampa, v Odboru za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem Boštjan Zakrajšek (predsednik), Tine Palčič, Aljoša Hribar, Gorazd Prah in Matej Turšič, v Odboru za prostorsko planiranje, gospodarjenje z nepremičninami in varstvo okolja Aljoša Žerjav (predsednik), Slavko Gabrovšek, Boštjan Troha, Janko Smole in Gašper Petelin, v Komisiji za statutarno pravna vprašanja Nataša Trček (predsednica), Bojana Mazi in Boštjan Zakrajšek, v Nadzornem odboru Jure Škrbec, Katarina Lipovšek in Mateja Kralj, član sveta Zavoda Zdravstveni dom Vrhnika bo Črt Starc, v komisiji za izdajanje glasila Naš časopis bosta Andrej Čampa in Boštjan Pervinšek, v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Jože Korošec (predsednik), Gabrijela Korelc, Matevž Snoj, Klemen Jevnikar, Tine Palčič, Viljem Jereb in Andreja Grandovec, v svetu lokalnih skupnosti pri Centru za socialno delo**

Ljubljana pa **Ana Pristavec**. Na predlog svetnika **Boštjana Zakrajška** pa se bo **nekaj odborov še dodatno razširilo na sedem članov**.

Ukrepi za dvoživke in rekonstrukcija ceste

Svetniki so se seznanili tudi s seznamom projektov, ki so načrtovani v proračunu ali še bodo in pa **projekti, ki se bodo izvajali iz sredstev državne proračuna**. Med njimi je tudi **izvedba ukrepov za dvoživke in rekonstrukcija ceste Vrhnika-Podpeč**. Od gradu do Galetovega izvira se širina vozišča ne bo spremenila, v naslednjem kilometru, do kapelice, pa se cesta razširi na 8,25 m, uredilo se bo tudi 25 podhodov za dvoživke ter ustrezne ograje in kanale za njihovo usmerjanje v podhode. Tako so nam vsaj žabe zagotovile začetek prenove te dotrajane državne ceste, je bilo slišati s strani razpravljavcev, hkrati pa tudi kritiko, da so žabe vredne več kot prebivalci Dola, ki že leta in leta čakajo na varen pločnik.

Nova trasa železniške proge – velik poseg v življenje Borovnice

Še najbolj pa je svetnike zapolnila »vroča tema« morebitne izgradnje železniškega tunela. Julija lansko leto je bila občina seznanjena, da **Ministrstvo za infrastrukturo** pripravlja **Državni prostorski načrt za**

železniško progo Borovnica-Logatec. V taki obliki, kot je bil predstavljen na občini, predstavlja **velike spremembe v borovniški dolini in je za občino nesprejemljiv**. Ker bi korenito posegel v življenje Borovničanov, nekaterim občanom pa bi z načrtovanimi posegi spremenili tudi življenjsko okolje, je bilo decembra na sestanku dogovorjeno, da se formira **delovna skupina, ki bo sodelovala v procesu priprave načrta** in pripravljala stališča ter dokumentacijo v času javne razgrnitve. Svetniki so potrdili komisijo, ki jo sestavljajo strokovnjak s področja urejanja prostora **Slavko Gabrovšek**, občinska urbanistka **Maja Burkeljca**, dolgoletni predsednik odbor za prostorsko planiranje, gospodarjenje z nepremičninami in varstvo okolja **Aljoša Žerjav**, **Tine Palčič** kot občinski svetnik in občan, ki so po sedanjem predlogu najbolj prizadeti, ter **Edvard Bešlagič**. Treba je biti pripravljen, da bomo kot občina uveljavljali svoje interese, saj gre za edinstveno priložnost te generacije, je razpravlo o tem sklenil Gabrovšek.

Poziv k razmisleku o načinu opravljanja funkcije župana

Sejo pa so svetniki končali z malce grenkim priokusom. **K razmisleku o načinu opravljanja funkcije župana je Boštjan Zakrajšek pozval Petra Črnilogarja**. Ta se je odločil, da bo nepoklicni župan, Zakrajšek pa meni, da bi moral ravno zaradi prihodnjih zahtevnih projektov v Borovnici funkcijo opravljati profesionalno. **»Ti projekti zahtevajo župana, ki bo tudi na terenu delal 24 ur na dan, ki bo ves čas sooblikoval in izvajal politiko na lokalni ravni, bil vedno dostopen in s tem prispeval k razvoju občine. Ne pa župana, ki bo svoje delo opravljal tako rekoč polovičarsko, sedeč na dveh stolčkih.«** Župan je z molkom »odgovoril devetim«, večina svetnikov pa mu je stopila v bran, saj da do zdaj niso imeli slabih izkušenj z njegovo »odsotnostjo«, prav tako jim je vedno v najkrajšem možnem času pojasnil morebitne zadrege. **»Tudi sedem sekund dolg klic je bil konstruktiven.«**

Rok Mihevc

Foto: Tadeja Smolej

Občina Borovnica

Paplerjeva 22,
SI-1353 Borovnica

T: 01 75 07 460
E: obcina@borovnica.si

URADNE URE

pon.: 8-10 in 11-14.30
sre.: 8-12 in 13-16.30
pet.: 8-12

Obvestilo

Javni razpis

za dodelitev sredstev finančne pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Borovnica v letu 2023, bo objavljen na spletni strani občine Borovnica (www.borovnica.si), in sicer v drugi polovici meseca marca 2023.

Občina Borovnica

Obvestilo

Razpis za male komunalne čistilne naprave

Občina Borovnica bo 1.3. 2023 objavila Javni razpisa subvencioniranje nakupa in gradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Občine Borovnica za leto 2023.

Na razpolago bo 7.000,00 EUR. Prijava na razpis bo možna do porabe sredstev oz. najkasneje do 31.10. 2023 do 12. ure. Komisija bo vloge odpirala in obravnavala 1 * mesečno (predvidoma 25. dan v mesecu).

Prijava mora biti izpolnjena na prijavnih obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije in mora vsebovati vse zahtevane priloge oziroma dokazila, ki so navedena v razpisni dokumentaciji. Vloge s prilogami morajo prosilci osebno ali po pošti poslati na naslov Občina Borovnica, Paplerjeva ulica 22, 1353 Borovnica, v zaprti ovojnici z oznako »RAZPIS MKČN 2023 – NE ODPIRA«. Na hrbtini strani ovojnice mora biti razviden naslov vlagatelja. Podrobnosti razpisa in prijavni obrazci bodo dostopni na spletni strani Občine Borovnica in v sprejemni pisarni Občine Borovnica.

Čestitka ob 8. marcu – mednarodnem dnevu žensk

Na ta dan po vsem svetu obeležujemo ekonomsko, politično in socialno enakopravnost ter dosežke žensk. Njegove korenine segajo v leto 1857, ko so na ta dan ženske, zaposlene v tekstilni industriji, v New Yorku prvič stavkale. Največ je k njegovi uveljavitvi kot mednarodnega dneva žensk prispevala nemška feministka in socialistka Klara Zetkin, rojena Eissner (1857-1933). Prvič so ga praznovali v ZDA leta 1911, od leta 1917 pa velja za mednarodni dan žensk.

V 20. stoletju so si postopoma, v različnem obsegu in z različnim tempom, v večjem delu sveta ženske priborile formalno enakopraven položaj ter socialne in politične pravice. Še vedno pa le te niso uveljavljene po vsem svetu in tudi v številnih državah, ki se ponašajo z desetletji splošne volilne pravice za vse državljane, vladavino prava in spoštovanjem človekovih pravic, ženske za enako delo prejemajo manjše plačilo kot njihovi moški kolegi ter težje napredujejo na delovnem mestu in v politiki. Ne glede na to, da danes širom po svetu ni nič več samoumevno, da je skrb za potomstvo in ostale družinske člane v prvenstveni domeni žensk in da vse več moških v gospodinjstvih aktivno prevzema vloge in opravila, ki so svoj čas veljala za ženska, se ponekod krepi prepričanje, da je za ženske kljub vsemu bolje, da se namesto kariere in družbenem angažmaju posvetijo otrokom in družini. Tudi s takšno izbiro v sodobni družbi ni seveda nič narobe in jo moramo upoštevati in ceniti, vendar naj bo takšna ali drugačna odločitev čim bolj svobodna. Temu pa je tako le v primeru, če imajo ženske dejansko enake možnosti glede izobraževanja, zaposlitve, družbenega in političnega angažmaja, odločanja o potomcih in preživljanja prostega časa. Šele potem velja, da sta šele moški in ženska skupaj res človek v humanističnem pomenu te besede.

Vsem dekletom in ženam v naši občini
čestitamo ob prazniku boja za njihovo enakopravnost.

Župan Peter Črnilogar z občinsko upravo

Čestitka ob 25. marcu – materinskem dnevu

Tako kot praznovanje (mednarodnega) dneva žensk tudi praznovanje materinskega dneva izvira iz ZDA, kjer so ta neformalni praznik začeli obeleževati leta 1910. Po drugi svetovni vojni je bil v državah socialističnega bloka v senci 8. marca – mednarodnega dneva žensk in se ga je neopazno praznovalo povsem zasebno. Šele po padcu komunističnih režimov se je, predvsem v državah z dolgo tradicijo katolicizma, ta dan uveljavil na dan enega največjih krščanskih praznikov – 25. marec, dan Marijinega oznanjenja. Ne glede na to ali imamo materinstvo za poslanstvo ženske in ne glede na verska, ateistična ali agnosticistična prepričanja je vez med materijo in otrokom v mnogočem odločilna za življenje vsakega izmed nas. Šele v zadnjem času je o njej mogoče govoriti odkrito tudi z vidika travmatičnih izkušenj, ki so lahko tudi posledica idealizirane podobe materinstva. A možnost, da lahko odkrito spregovorimo tudi o strahovih, zavračanjih in bolečinah, ki jih s seboj prinaša materinstvo, nam ne sme vzeti poguma, da ne bi praznovali čudeža rojstva in ljubezni, ki jo lahko da le mati, ne nujno le biološka.

Zato vsem dekletom, materam, ki to že so ter tistim, ki to želijo postati, tudi v imenu Občine Borovnica čestitamo ob materinskem dnevu.

Župan Peter Črnilogar z občinsko upravo

Obvestilo

Objava razpisov v februarju 2023

Občina Borovnica bo do konca meseca februarja 2023 na svoji spletni strani objavila več razpisov za dodelitev sredstev upravičencem, in sicer:

- Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov s področja kulture v letu 2023,
- Javni razpis za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa v letu 2023,
- Javni razpis za sofinanciranje programov humanitarnih organizacij v letu 2023 in
- Javni razpis za sofinanciranje programa in projektov stanovskih organizacij v letu 2023.

Višina razpisanih sredstev za razpise bo enaka kot je bila v letu 2022, pri čemer bo rok za prijavo na posamezni razpis predvidoma 30 dni. Poleg vseh navedenih bo občina v mesecu februarju ponovno objavila **Javni razpis za dodelitev enkratne denarne pomoči v letu 2023**, saj je na že izveden razpis v mesecu januarju 2023 prispelo manjše število prijav kot v preteklih letih. Vse zainteresirane vabimo k spremljanju spletne strani občine in k prijavi na objavljene razpise. (OB)

Začetek razprave o prenovi strategije razvoja turizma v občini

Na 1. seji Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem Občinskega sveta Občine Borovnica, so se 14. 2. 2023 člani odbora seznanili tudi z nedavno sprejeto Strategijo razvoj in trženja turizma v regiji Osrednja Slovenija za obdobje 2027 -2023, ki jo je predstavila Sara Košir, višja svetovalka s področja razvoja turizma na Turizmu Ljubljana in koordinator regijske destinacijske organizacije.

Strategija poudarja pomen razvoja privlačnih turističnih produktov, njihove vključenosti v ponudbo mesta Ljubljane, povezovanja turističnih produktov več občin pod krovno znamko in strategijo trženja ter trajnostne mobilnosti na področju turizma. Cilj je povečanje dodane vrednosti, ne toliko s povečanjem števila gostov kot preko podaljšanja njihovega bivanja in dnevne potrošnje v regiji. Za doseganje teh ciljev bo potrebno izboljšati organizacijsko strukturo, usposobljenost tako ponudnikov turističnih storitev kot občinskih koordinatorjev ter stopnjo medsebojnega sodelovanja. Na tem področju želi Turizem Ljubljana zaposliti osebo odgovorno za razvoj in trajnost turističnih produktov, saj se velikokrat zgodi, da turistični produkt ne preživi projektne faze in po prenehanju projektnega financiranja ugane. Turizem Ljubljana preko svoje spletne strani in TIC informira o lokalnih turističnih destinacijah, ponudnikih, produktih in prireditvah, preko mreženja omogoča prenos znanj in izkušenj ter nudi tudi svetovanje pri razvoju destinaciji in produktov.

Na vprašanje kako na *Turizmu Ljubljana* vidijo razvoj turizma v Borovnici in kako ta razvoj lahko podprejo je *Sara Košir* je izpostavila, da mora vsaka občina predvsem znati na pravi način predstaviti in tržiti svoje prednosti. Prednosti Borovnice so gotovo dobra povezljivost z vlakom, bližina TMS v Bistri, privlačnost soteske Pekel in železniška dediščina. Slednje bi kazalo še bolje predstaviti in razviti v turistični produkt, ki bi temeljil na prevozu z vlakom.

Višji svetovalca za razvoj in razvojne projekta na Občini Borovnica *Andrej Klemenc* je v nadaljevanju predstavil indikativni razvojnih projektov na področju turizma:

- nadaljevanje projekta *Tematski park in spominska pot Borovniškega viadukta*;
- obnova kapelice in napajalnega korita na *Rimski cesti ter drugih kulturnih spomenikov občinskega pomena*;
- sanacija in trajna konzervacija *stebra Borovniškega viadukta*;
- vzpostavitev *turističnih kolesarskih povezav: Borovnica – Goriški mah – Borovnica, Borovnica – Bistra – Kamin – Bevke (postavitev brvi za kolesarje in pešce preko Ljubljance na Kaminu), »mali Borovniški krog« (Borovnica – »Brezanski mah« - brv preko Borovniščiće – »Dolanski mah« - Borovnica);*
- *Virtualni muzej Borovniškega viadukta.*

Kar se prvih dveh tiče bi jih bilo mogoče financirati preko *LAS Barje z zaledjem*, ki pa se na novo konstituira in bodo prvi razpisi objavljeni šele v letu 2024. Kar se kolesarskih turističnih povezav tiče bi jih bilo mogoče v večjem obsegu financirati v okviru projekta razvoja

kolesarskih turističnih povezav v LUR preko *Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije*. Na to temo bo *RRA LUR* 17. 3. 2023 organizirala posvet, vendar tudi tu razpisov ni pričakovati pred sredino leta 2024, saj so se tudi organi *RRA LUR* na novo konstituirali šele pred kratkim, prav tako še niso podpisani sporazumi med državo in regionalnimi razvojnimi agencijami, ki bodo opredelili prioritete, cilje in kriterije za črpanje sredstev.

Župan *Peter Črnilogar* je navzoče seznanil s tem, da je na ustanovni skupščini novega *Sveta RRA LUR* minister za kohezijo in regionalni razvoj *Aleksander Jevšek* pokazal veliko razumevanje za to, da se omogoči več sredstev za investicije v osnovno infrastrukturo in ne le za »mehke vsebine« in digitalizacijo.

Andrej Klemenc je povedal, da se bo občina prijavila na pravkar objavljeni razpis za obnovo kulturnih spomenikov občinskega pomena in da je občina dala pobudo, da se steber Borovniškega viadukta proglasi za spomenik državnega pomena. Glede na kratek rok za prijavo ne bo mogoče zaprositi za sofinanciranje ukrepov, ki zahtevajo predložitev gradbenega dovoljenja. Ob nujni sanaciji in trajni konzervaciji stebra ter podaljšani spominski poti Borovniškega viadukta mimo Jelenovega mostu, »logorja«, »Cegelnice« in železniške čuvajnice št. 666 ter izgradnji razgledne ploščadi tudi pri V peti viadukta, bi bilo mogoče res privlačen turistični produkt razviti samo na osnovi »virtualnega muzeja Borovniškega viadukta«. Za to bi se lahko črpalo tudi sredstva iz projektov čezmejnega sodelovanja, vendar so ti finančno in administrativno tako zahtevni, da občina ne more biti vodilni partner, vodilni partner pa je tisti, ki opredeli projektno idejo in produkte. Po grobih ocenah bi stroški ustrezne virtualne predstavitve zgodovine Borovniškega viadukta znašali okoli pol milijona evro. Bi se pa s tovrstnim muzejem Borovnica prepoznavno umestila na turistični zemljevid Slovenije.

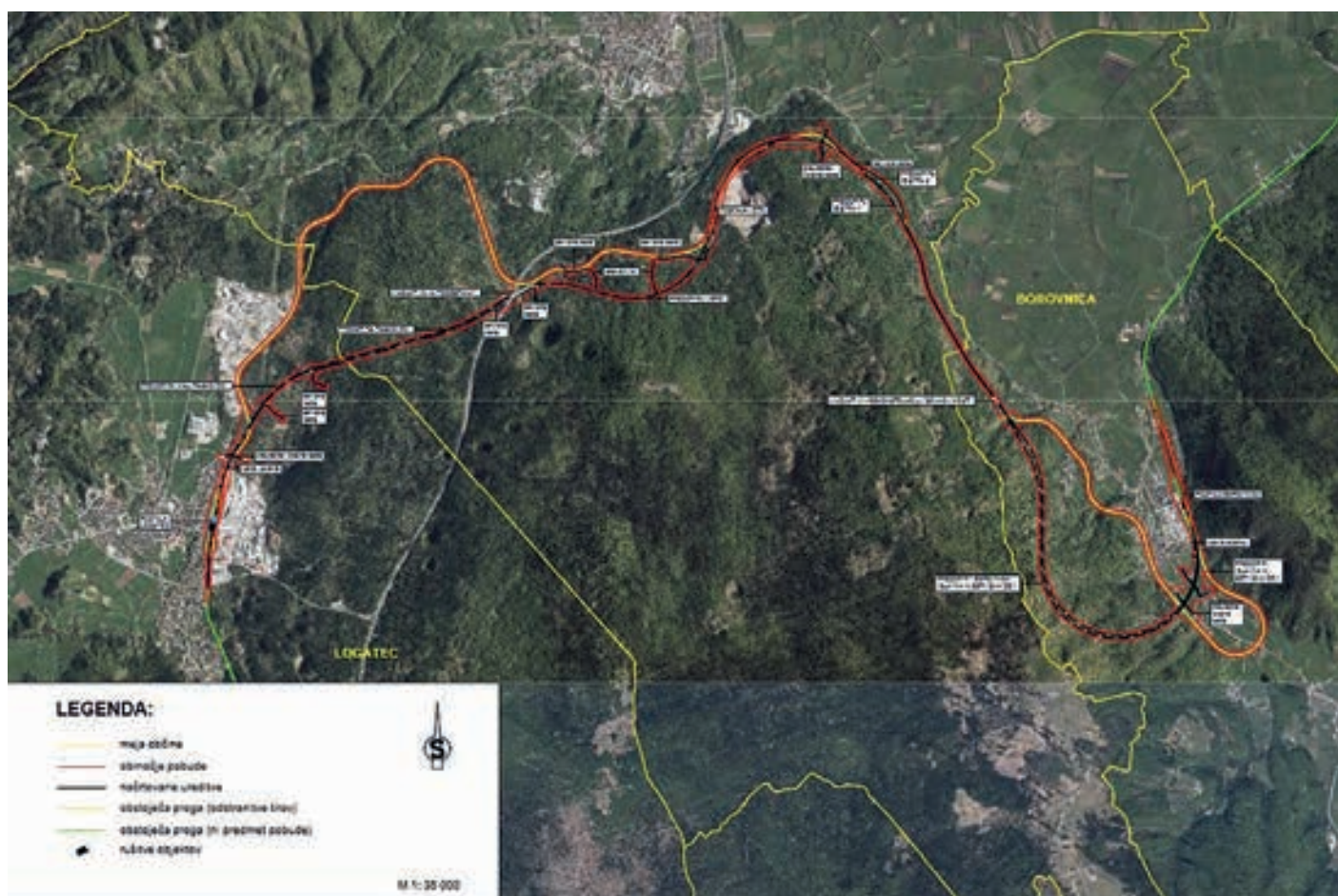
Sara Košir je predlagala, da se obišče Hišo kranjske čebele v Višnji Gori, kjer že imajo tovrstno virtualno predstavitev.

Aljoša Hribar je opozoril, da za trajnostni turizem ne bomo privlačni dokler ne bo mogoče zagotoviti varnega kolesarjenja do Bistre in Vrhnika ter do Podpeči in Ljubljane.

V zvezi s tem je *Andrej Klemenc* pojasnil, da bo mogoče okviru novih dogovor za razvoj regij sredstva za kolesarske povezave črpati le za povezave do regionalnih središč in za projekte, ki jih bo predhodno odobrila *DRSI*. To pomeni, da bo mogoče zagotoviti sredstva za sofinanciranje kolesarske povezave Borovnica – Vrhnika, kar pa nujno zahteva vključenost sosednje občine. Enako velja za turistično kolesarsko povezavo Bistra – Bevke, za katero pa bodo morali biti zagotovljeni drugi viri.

Glede turističnih namestitvenih kapacitet v občini je *Andrej Klemenc* izpostavil, da je v zadnjih štirih letih prišlo do zaznavnega premika, tako da je v letu 2020 tudi *SURS* prvič za zdaj zabeležil nočitve v občini, ki naj bi jih bilo v tem letu okoli 3900.

Predsednik Odbora *Boštjan Zakrajšek* je sklenil razpravo z ugotovitvijo, da se bo potrebno v občini v širšem krogu temeljito pogovoriti o razvoju turizma in strateških prioritetah, do česar pa more priti čim prej, da bo občinska uprava lahko pravočasno izdelal projektne naloge, pridobila potrebna mnenja institucionalnih soglasodajavcev ter izdelala projektno dokumentacijo za prijave na razpise. (ob)

Borovnica je že vse od leta 1850 močno povezana z železnico in kot kaže bo v prihodnjem še bolj.

Te dni se v naši dolini veliko govori o morda največjem projektu tega kraja po gradnji borovniškega viadukta in gradnji obvozne proge, ki ga je po 2. svetovni vojni nadomestila.

Obeta se, da se bo del železniške proge umaknil v tunel.

Povečati varnost, skrajšati vozni čas

O tej ideji se naj bi že dolgo govorilo, sedaj pa so načrti o tem vse resnejši. V pripravi je namreč državni prostorski načrt, s katerim želi država nadgraditi železniško progo na odseku Borovnica-Logatec s spremljajočimi prostorskimi

ureditvami. Kot lahko razberemo na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo, je ciljev tega projekta več. Želijo odpraviti ozka grla na poteku Ljubljana-Divača, zmanjšati stroške vzdrževanja in obnov proge, zagotoviti ustrezne povezave s širšim evropskim prostorom, povečati prepustne in prevozne zmogljivosti proge, skrajšati vozne čase, odpraviti počasne vožnje, povečati varnost, uporabnikom zagotoviti prijaznejšo infrastrukturo in zmanjšati negativne vplive na okolje.

Proga bi bila krajša za približno 3,5 kilometre

In kaj je pravzaprav v načrtu?

Odsek obravnavane proge je dolg približno 19 km, načrtovana trasa pa bi se od obstoječe skrajšala za približno 3,5 kilometre. Trenutno hitrosti vlakov znašajo med 70 do 85 km/h, z novimi ureditvami pa bi se bistveno povešali in sicer na najmanj 130km/h. Potek proge bi bil večinoma nov, v velikem delu po novih predorih – po kar šestih, v skupni dolžini približno 8.600 metrov.

Vsi predori na novo, predvideno tudi rušenje objektov

Vsi predori bodo zgrajeni na ločenih trasah od obstoječih, da se lahko večina gradbenih

Včeraj viadukt, jutri tunel?

del izvaja izven popolnih zapor obstoječe proge. Grajeni bodo v pretežno kraških tleh, kjer pa so možni tudi posamezni dotoki hribske vode.

Predori bodo opremljeni z vso potrebno varnostno opremo, reševalni platoji pa so predvideni pred vsemi predori ter izstopnimi cevmi. Najbolj pa sicer bode v oči dejstvo, da se bosta morali umakniti dve družini, saj je predvideno tudi rušenje objektov.

Na stari progi kolesarske poti?

Kaj pa bi bilo s staro progo? Tirnice bi odstranili, območje pa ozelenili oz. jih namenili drugemu rabi kot so nove dostopne ceste, kolesarske poti, ponekod pa se stari nasipi odstranijo zaradi izboljšanja poplavnih razmer. Postajo v Borovnici in Logatcu bi nadgradili, na Verdu pa uknili.

Projekt še v povojih

A trenutno je projekt še v povojih. V času, ko to berete v Našem časopisu, so občine in občani ob predvideni novi trasi že podali svoja mnenja in predloge glede pobude za DNP, ki je bila v Borovnici javno predstavljena 22. 2. 2023. Občina Borovnica je v zvezi s tem oblikovala tudi posebno strokovno komisijo, ki jo vodi arhitekt in občinski svetnik Slavko Gabrovšek. Te bo na seji 8. 3. 2023 obravnaval Občinski svet in z njegove strani potrjene pripombe in predloge bo občine

na potem uradno posredovala na Ministrstvo za naravne vire in prostor. To bo vse pripombe sistematično uredilo in analiziralo ter na tej osnovi dopolnilo pobudo za DPN in jo posredovalo Vladi RS. Ko bo ta, predvidoma še letos, sprejela sklep o pripravi DPN bosledila izdelava strokovnih podlag, priprava variant, izbira in strokovna utemeljitev izbrane variante in izdelava celovite presoje za vplivo na okolje za izbrano varianto. Potem se bo pripravil DPN v merilu 1:1000.

V letu 2025 in 2026 bi bili izvedeni javni obravnavi izvedbenih detajlov DPN. Cilj je, da bi bil postopek sprejema DPN pod streho v letu 2026 in bi se še isto leto lahko začelo z gradnjo, tako da bi bil odsek proge končan kmalu po izgradnji »drugega tira« oziroma najkasneje v štirih letih, se pravi v letu 2030. Takoj po sprejetju DPN je mogoče pridobiti zemljišča tudi s postopkom razlastitve, vendar se temu želijo izogniti in potrebna zemljišča pridobiti v soglasju z lastniki in zato v sodelovanju z njimi in občinami že sedaj pristopiti k iskanju primernih rešitev v obliki nadomestnih zemljišč.

Več o odzivih občine, občanov in drugih deležnikov pa v naslednji številki.

Rok Mihevc

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Občina Borovnica občane obvešča, da se tudi v letošnjem letu izvaja cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu (KME), ki je sofinancirano s strani občine.

V preteklem letu je občina sofinancirala več kot 60 odmerkov cepiva.

Cepljenje v aktualnem letu izvaja Zasebna ambulanta

splošne medicine Majda Žagar, v teku pa so tudi usklajevanja med občino in Zdravstvenim domom Vrhnika, na podlagi katerih bi cepljenje izvajalo tudi slednje.

Nevarnostim okužbe s KME so izpostavljeni ljudje vseh starosti, vključno z otroki. Zlasti so obolenju izpostavljeni tisti, ki se veliko gibajo v naravi. Do ugriza klopa lahko sicer pride tudi na domačem vrtu ali v parku sredi mesta - povsod, kjer rastejo trave, pleveli ali grmičevje.

Ker za KME zdravila ni, je edina učinkovita zaščita cepljenje. Cepljenje lahko opravite v Zdravstveni postaji Borovnica (Mejačeva 3), s seboj prinesite zgolj kartico zdravstvenega zavarovanja in rumeno cepilno knjižico (v kolikor jo imate).

Prestavitev muzejske parne lokomotive na končno lokacijo

Prenova železniške postaje v Borovnici zahteva tudi premik muzejske parne lokomotive JŽ01-074, ki je začasno locirana na koncu tira 7.

Delavci, ki prenavljajo progo, so najprej odstranili ograjo južno od kolesarnice na železniški postaji ter pripravili teren in iz starih železniških pragov, okovja in tirnic postavili tir, na katerem bo ostarela lepo-

stica dokončno locirana. Specializirano podjetje za dvig tovorov DVIG d. o. o., ki sodeluje pri obnovi borovniške železniške postaje, je v sodelovanju z delavci SŽ, med katerimi je imel glavno vlogo naš strojevodja Rok Šmon, s pomočjo dveh velikih avto-dvigal na novo postavljeni razstavni tir pri kolesarnici na železniški postaji, prestavilo najprej njen tender, potem še samo parno lokomotivo JŽ 01-074.

S tem je edina pri nas ohranjena štiri-cilindrska parna lokomotiva dobila svoje končno mesto in bo po končanju prenove

železniške postaje deležna ustrezne obnove, v naslednjem letu pa tudi predstavitev in interpretacije.

Hvala vsem na DRSI, DRI d. o. o. in SŽ, ki ste prispevali k temu, da se je naša rešitev in lokomotiva ni bila prestavljena v Logatec. Ne le, da bi v Borovnici dobrega pol leta za tem, ko smo po več kot dveh desetletjih na postajo spet dobili muzejsko lokomotivo, ostali brez nje.

Verjetno zahtevne vleke tudi ne bi preživela in bi končala kot staro železo. (OB)

AD-linija Andrej Drašler s.p.
Ljubljanska cesta 19
1353 BOROVNICA

G: 041 254 848

E: andrej@adlinija.si

**TOPLOTNE ČRPALKE
KLIMATSKE NAPRAVE**

SVETOVANJE MONTAŽA

Kulturahod tokrat v smeri Laz in Dola

Rahlo naletavanje snega nas je na kulturni praznik spomnilo, da smo res 8. februarja.

Takrat se že tradicionalno v Borovnici odvije "Kulturahod", ko se kultura iz dvoran preseli na teren. Letos ga je ponovno organiziral HUD Karel Barjanski v sodelovanju s KD Borovnica, društvom Zabočela, ZKD Vrhnika in Društvom dolanskih fantov in deklet in tako so nas v uvodu nagovorili njihovi predsedniki Jože Zorman, Karli Nikolavčič, Bojan Kajnc in Gašper Čerin. Tokratna smer Kulturahoda: Dol–Laze.

Poimenovanje Borovnice, gradnja železnice, Dolinski most

Moški pevski zbor Štinglci je v Mavčevi dolini, kjer je bil zbor pohoda, z Zdravljico otvoril gododek in ker je vlada letošnje leto razglasila za Kajuhovo leto, je Matjaž Ocepek v uvodu zrecitiral eno njegovih – »Ko človek bo človeka prepoznal«. Ob ozadju čudovitega Dolinskega mosta, ki je vpisan na seznam nepremične kulturne dediščine, je interpretativna voditeljica po železniški dediščini Sabina Leben spregovorila o borovniški zgodovini. Spomnila je, da je nekaj časa veljalo, da je Borovnica dobila ime po borih, ki so včasih rasli tukaj, a je poimenovanje pravzaprav povezano z drobnico, ki so jo včasih imenovali "bori" in Borovniščica pomeni reko, kjer se napaja živina. Znano je tudi poimenovanje "coklarija". "Legenda sicer pravi, da naj bi se vrhniški zavetnik sv. Pavel hodil zeniti k naši sv. Marjeti, kar Borovničanom ni bilo po godu, zato so ga nabunkali in v tem teku za življenje je ubogi Pavel izgubil cokel. V resnici pa je izraz coklarji opis skromnih revnih prebivalcev, ki so živeli na tem področju do prihoda južne železnice. Do takrat je Borovnica štela nekje do 50 hiš."

Iz tega obdobja je najbolj poznan viadukt, ki so ga dokončali leta 1856. To je pomenilo prihod več kot tisoč delavcev v kraj, ki jih je bilo treba oskrbeti z osnovno infrastrukturo, ki smo jo nekaj odkrivali tudi na pohodu.

Slišali smo, da so spali v lesenih barakah, med Lazami in Dolom je bila tudi tržnica, kar dokazujejo terase. Laze so imele tudi zdravstveno ali sanitetno postajo, ki se sicer ni ohranila. "Leta 1855 je izbruhnila kolera, takrat je umrlo veliko delavcev in tudi domačinov in tako so iz Zakotka do zdravstvene postaje pripeljali vodovod, ki ga je poga-

njal parni stroj. S tem se je močno dvignil nivo higiene na tem območju. Gradnja železnice pa je marsikateremu domačinu prinesla dodaten vir zaslužka, ne kot delavcu, ampak kot kmetu, ki je imel na razpolago voz in živino za prevoz materiala, tudi prodajali so na tržnici." Sabina Leben je postregla še z enim zanimivim podatkom, in sicer da je bilo pred gradnjo viadukta v Borovnici 66 krstov, 50 let potem pa že skoraj 100. Dol je imel tudi razdelilnico hrane za delavce, v bližini je bila opekarna.

Tone Zalar in Prosvetno društvo Vzajemnost

Pred rojstno hišo Toneta Zalarja je na kitari pesmi »O, Vrba« in »Če svet prijazen bi postal«, zaigral Domen Čerin, Matjaž Ocepek pa je več povedal o Zalarju, ki je pustil velik in neizbrisen pečat kulturnega življenja v Borovnici. "Ko so 1942 jugoslovanske oblasti razpusile društvo Svoboda, ki je v Borovnici pripravilo gledališko igro, se je potem organizacija življenja preselila na sindikat lesnih delavcev in zvezo kmečko mladine. Tone Zalar je bil tako eden od ustanovnih članov Prosvetnega društva Vzajemnost, skupaj z Andrejem Palčičem, dr. Ivanom Korošcem, Janezom Čerinom, Janezom Debevcom in Francem Kržičem. Poleg veselice je bila njihova glavna dejavnost izvedba gledaliških iger in tako so v štirih letih, preden

jih je utišala 2. Svetovna vojna, postavili igre Rdeča zarja, Hlapci, Celjski grofje in Bele vrtnice. Takrat so v naši kotlini povzdignili kulturno delovanje."

Dr. Ivan Korošec – velik intelektualec in dober človek

Pri spomeniku dr. Ivana Ko-

rošca v gozdu nad Lazami je upokojena učiteljica slovenščine Metka Pristavec Repar pripovedovala o življenju in delu tega pesnika, pravnika in partizana. Kot je povedala, je bilo prvotno o njem malo znano, ko pa so se odločili, da bodo osnovno šolo poimenovali po njemu, se je začelo iskanje podatkov. Tako so

obiskali še takrat živeče njegove sorodnike, prijatelje, znanke, Lažane, Dolane in nabralo se je kar nekaj gradiva. Maturiral je na ljubljanski klasični gimnaziji, nadaljeval študij prava na Pravni fakulteti v Ljubljani in tam leta 1939 doktoriral ter odšel na službeno vojaškega roka v Maribor, kjer je začel tudi pesniti in

iz tega obdobja so se ohranile tri pesmi Romanca, Materino pismo in Sinov odgovor, ostale pesmi, naj bi jih bilo okoli 50, sta mama in sestra ob smrti zakopali pred hišo. Po kapitulaciji in zasedbi Kraljevine Jugoslavije so ga italijanski fašisti aretirali in odpeljali v taborišče Gonars. Spomladi leta 1942 se je pridružil narodnoosvobodilni borbi in bil že po dobrem mesecu ubit v bližini svojega doma na Lazah, pri Medovki, kot rečejo domačini. Tam je tudi postavljen spomenik, po njem je poimenovana tudi osnovna šola, pred njo pa stoji njegov portretni odlitek.

V družinski hiši na Dolu tudi tajno skladišče orožja za potrebe Teritorialne obrambe

Pot nas je potem vodila na Dol, k hiši Franca Suhadolnika, kjer so leta 1990 postavili tajno skladišče orožja za potrebe Teritorialne obrambe. Janez Čerin, ki je v tistem času delal na občinskem štabu Teritorialne obrambe kot pomočnik koman-

danta za operativne učne zadeve, je spomnil, da je takrat Jugoslavija počasi začela razpadati, stopnjevale so se napetosti in maja 1990 je bila vzpostavljena manevrska struktura narodne zaščite. Takrat je skupščina Republike Slovenije sprejela ustavn zakon, v katerem je Slovenija prevzela nadzor in upravljanje nad obrambnimi in varnostnimi salami. "To je bila posledica tega, ker je do takrat Teritorialna obramba imela skladišča orožja izven objektov JNA, npr. v fabrikah, tudi v zaklonišču osnovne šole. Ko je prišel ukaz, da je to treba preseliti na ustreznejše lokacije, smo se zavedali, da smo tako rekoč ostali brez orožja. In ker so se takrat politični pritiski stopnjevali, smo vedeli, da JNA ne bo to kar tako spustila iz rok, zato je bilo treba orožje preventivno preseliti na druge lokacije." Takrat so se spomnili na Francija Suhadolnika, ki je bil pripadnik Teritorialne obrambe, poleg tega pa tudi obrtnik s kombijem. "V drugi polovici septembra 1990

sva v dveh rundah speljala orožje in strelivo do njega. Govorim o obdobju manevrske strukture narodne zaščite. Skladišče je ostalo v tajnosti do sredine junija, ko je bila mobilizirana borovniška četa in takrat se je spraznilo. Kot spomin na prispevek k sami osamosvojitvi in kako smo dali na razpolago, ne samo objektov, ampak po domače povedano tudi glave, smo v letu 2009 odkrili spominsko ploščo na tej hiši, na Dolu 50a. To dogajanje sicer ni toliko vezano na kulturo, ampak je ta precej širok pojem in kulturo nekega naroda in njegove identitete se v določenih obdobjih, v kolikor je to potrebno, zavaruje tudi z orožjem," je še zaključil Janez Čerin.

O Stanetu Kavčiču, ekonomistu, politiku in kulturniku

Na Dolu smo spoznali še eno osebnost, ki je zaznamovala ne samo lokalno, ampak tudi slovensko in jugoslovansko zgodovino. Stane Kavčič je bil predsednik izvršnega sveta Republike Slovenije v letih 1969–72 in politično prizorišče je zaznamoval kot predstavnik liberalizma v takratnem sistemu. Zavzemal se je za vstop na tržno gospodarstvo, pospešeno zunanjo trgovino itd. Znan je predvsem po cestni aferi, ko je imel vizijo in načrt za izdelavo avtocest v Sloveniji, najbolj znan del je avtocesta Vrhnika–Razdrto. "A njegova politika ni bila po godu takratnim zveznim oblastem in določenim lobijem. Očitani so mu tudi oboroževanje izven jugoslovanskega sistema. Njegovo obdobje sicer zaznamujejo tudi drugi veliki projekti, izgradnja industrijskih kompleksov, elektrarn. Po duši pa je bil predvsem kulturni delavec in je velik poudarek dajal temu področju in razvoju kulturnih dejavnosti. Že kot mlad se je vključil v prosvetno kulturno in

politično revolucionarno gibanje v Borovnici. Bil je prvi tajnik delavsko prosvetnega društva Svoboda, v katerem so se ukvarjali s književnostjo, igrami, dramatikom. Čeprav je bil politično odstavljen, je ves ta čas spremljal zadeve in pisal dnevnik in tako je knjiga "Spomini Staneta Kavčiča", ki sta jo pripravila Igor Bavčar in Janez Janša, precej razmajala razmere v Sloveniji in na nek način pospešila tudi demokratične procese." Njegov sodobnik, dober prijatelj in tudi poročna priča pa je bil Janez Čerin starejši, aktivist in župan borovniškega območja oz. občinskega ljudskega odbora, je o njem pripovedoval sin Janez. »Takrat se je ogromno naredilo, tudi zdravstveni dom, Liko, predvsem pa regulacija struge Borovniščiце. Dal je svoj pečat razvoju tega kraja.«

Pr Majerju včasih tudi javna kuhinja

Predzadnja postaja je bila hiša pri Majerju na Dolu. Kot je pojasnila Sabina Leben, je bil majer včasih oskrbnik posestva in ta hiša je dobila ime po oskrbniku, ki je delal pri Galetu v Bistri. »Ko je šel v pokoj, je dobil lepo odpravnino in je kupil to hišo. Pred tem je bila v času gradnje železnice v tej hiši javna kuhinja, tukaj so hodili po hrano. In ta hiša je bila narejena v okviru logistike v času gradnje trase od Ljubljane do Trsta. Se pravi je bila namenjena temu, da je oskrbovala delavce. Kasneje je to hišo kupil Hrovatin starejši, ampak ime je ostalo.« Omenila je še eno zanimivo hišo pri Škorpionju, ki je bila v 70 letih center kulturnega življenja na Dolu. »Včasih je bila notri trgovina in gostilnica, še pred tem je bila sobica, namenjena druženju. V njej pa eden prvih gramofonov v občini, ki si ga je mladina zaslužila z obhodom maškar po vasi. Na enak način

med najslabše organiziranih v Jugoslaviji, skupaj je bilo deset barak, imele so trinadstropne pograde. Čez taborišče je potekal jarek, na sredini je bil sramotilni steber. Komanda je bila najprej pri Majerju, čez cesto pa baraka, kjer so bili stražarji. Ujetniki so bili razdeljeni na več delovnih ekip, eni so vzdrževali taborišče, drugi so čistili ruševine viadukta, eni so napravljali les, popravljali ceste in podobno. V taborišču so bili tudi Nemci, ki so bili ločeni od Italijanov z bodečo žico. Z Nemci so ravnali izdatno boljše, imeli so celo orkester, igrali nogomet, gradili so novo železniško progo od Preserja do Borovnice.

Taborišče Logar

Ob prihodu pred Dom krajanov na Dolu smo prisluhnili še Jožetu Zormanu, ki je povzel diplomsko nalogo Urške Lampe z naslovom »Taborišče za italijanske deportirance v Borovnici in konvencija o ravnanju z vojnimi ujetniki«. Gre za taborišče Logar, v katerem so bili zaprti predvsem Italijani, julija 1945 jih je bilo celo več kot tri tisoč. »Taborišče naj bi bilo eno iz-

med najslabše organiziranih v Jugoslaviji, skupaj je bilo deset barak, imele so trinadstropne pograde. Čez taborišče je potekal jarek, na sredini je bil sramotilni steber. Komanda je bila najprej pri Majerju, čez cesto pa baraka, kjer so bili stražarji. Ujetniki so bili razdeljeni na več delovnih ekip, eni so vzdrževali taborišče, drugi so čistili ruševine viadukta, eni so napravljali les, popravljali ceste in podobno. V taborišču so bili tudi Nemci, ki so bili ločeni od Italijanov z bodečo žico. Z Nemci so ravnali izdatno boljše, imeli so celo orkester, igrali nogomet, gradili so novo železniško progo od Preserja do Borovnice.

Okoliški prebivalci so taboriščnikom pomagali tako, da so jim nastavljali kakšno sadje in zelenjavo, vendar tako, da stražarji tega niso videli.«

Dom krajanov Dol-Laze ter Društvo dolanskih fantov in deklet

Pred družabnim srečanjem s pogostitvijo in glasbo Slavčkov s Kužnice pa smo slišali še nekaj o izgradnji doma krajanov Dol-Laze. »Pred mnogimi leti smo imeli tukaj neformalno skupino, ki se je imenovala Dolanski fantovski večer in smo se vsako leto pred novim letom dobili. Z leti se je to dopolnjevalo, izmišlje-

vali smo si nove vsebine, zato smo tudi formalno ustanovili Društvo dolanskih fantov in zadnja leta Društvo dolanskih fantov in deklet. Leta 2009 so se pojavile ideje, da bi bilo dobro, da bi imeli tudi svoje prostore, ker pa je edini zaselek, kjer nimamo ne cerkve, ne gasilskega doma, tudi v preteklosti ni bilo nekega striktnega vaškega jedra, in tako je prišlo do ideje, da bi uredili prizidek že obstoječemu delu objekta športnega društva. Pa še, zakaj bi imeli volitve po garažah, če jih imamo v nekem urejenem prostoru.«

In smer Kulturahoda 2024? Ohonica, Lašče, Pristava.

Rok Mihevc

Vabilo

Vabljeni na Pomladni koncert

ŽPZ TONJA iz Borovnice z zborovodkinjo Evo Mori VAS VABI na

POMLADNI KONCERT
v **SOBOTO, 1. aprila 2023, ob 20.00**
v **večnamenski prostor**
OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica.

Gosta:
MePZ Zdravko Munih Most na Soči
z zborovodkinjo Mirjam Klinkon
ter
citrarka Urška Bider
iz Zgornje Savinjske doline.

PRIDITE IN Z NAMI PREŽIVITE
PRIJETEN PEVSKI VEČER!

*Vstopnine ni,
je pa lepo,
če kakšen drobiž prileti*

Vabljeni!

Vabilo

Občni zbor DU Borovnica

DU Borovnica vabi svoje člane na občni zbor,
ki bo 9. 3. 2023 ob 12. uri
v gostišču Godec v Borovnici.

Vabljeni!

Vabilo

Vabilo na ples

Bi rade postale članice plesne skupine? Pod okriljem Kulturnega društva Borovnica ustanavljamo novo žensko plesno skupino. Vabljene ste vse gospe, ki rade plešete in se družite. Ples in glasba sta idealna kombinacija za sproščanje, ohranjanje kondicije in dobre volje. Zato vas vabimo, da se čim prej prijavite. Novo leto smo začele s plesom in glasbo. Informacije dobite na telefonu 041 761 182.

Kaj so prednosti Biblosa in e-knjige?

- kadarkoli 24/7
- dostop od koderkoli
- zaslon si lahko povečam, osvetlim

biblos
KANKARJEVA | KNJIZNICA | VRHNIKA

Vabilo na spominsko slovesnost ob Dnevu spomina na žrtve Preserskega procesa

Svečanost s kulturnim programom v spomin na šestnajst fantov in mož iz Borovnice in okolice, ki so na ta dan leta 1942 obležali pod streli italijanskega okupatorja, bo potekala **v petek, 10. marca, ob 15.00 v Gramozni jami**. Na spominsko obeležje in grobove talcev bomo položili venec in cvetje.

Odhod avtobusa bo ob 13.50 uri s parkirišča na borovniški železniški postaji.

Ustreljeni so bili obsojeni na **montiranem sodnem procesu**, brez možnosti, da dokažejo svojo nedolžnost. Okupator se je tem maščevalza napad partizanov na železniški most čez Ljubljano pri Preserju v noči s 4. na 5. decembra 1941, ob katerem so življenje izgubili štiri italijanski vojaki, nekaj pa jih je bilo ranjenih.

Skupaj je bilo po napadu aretiranih 69 oseb. Da bi ustvarili videz pravičnega sojenja je bilo ob koncu sojenja 7. marca 1942 oproščenih 19

obtoženih, 28 je bilo obsojenih na smrt, ostali pa so bili obsojeni na zaporne kazni od enega leta do dosmrtnje ječe. Enajstim na smrt obsojenim so bile na prošnjo cerkvenih oblasti smrtne obsodbe spremenjene v dolgoletne zaporne kazni, eden izmed obsojenih pa se je usmrtilvi izognil s prepričljivim simuliranjem norosti.

Vljudno vabljeni k udeležbi na spominski slovesnosti.

Občina Borovnica

Letno poročilo o pitni vodi za leto 2022 za vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Letno poročilo o pitni vodi predstavlja pregled rezultatov preskušanja parametrov pitne vode za leto 2022 na oskrbovalnem območju, kjer je upravljavec vodovodnega sistema Občina Borovnica, Paplerjeva ulica 22, 1353 Borovnica (v nadaljevanju Občina Borovnica).

Obveznost priprave letnega poročila izhaja iz 34. čl. Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17, v nadaljevanju Pravilnik), ki obveznost nalaga upravljavcu sistema za oskrbo s pitno vodo.

Uporabniki morajo biti o vsebini poročila seznanjeni prek sredstev javnega obveščanja. Uporabniki so tako obveščeni v

občinskem glasilu Naš časopis. Letno poročilo je uporabnikom pitne vode stalno dostopno na spletni strani www.borovnica.si.

Temeljna naloga upravljavcev vodovodnih sistemov je zagotavljanje varne oskrbe s pitno vodo, k čemur prišteva zagotavljanje nemotene oskrbe, zagotavljanje ustreznih količin in tlakov v vodovodnem sistemu ter skladnosti in zdravstvene ustreznosti pitne vode. Upravljavec vodovodnih sistemov Pravilnik nalaga polno obveznost zagotavljanja skladnosti in zdravstvene ustreznosti vode kot živila, nad katerim mora upravljavec izvajati notranji nadzor na osnovah sistema HACCP (Hazard Analysis by Critical Control Points). Le-ta omogoča pravočasno prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih tveganj, ki lahko pomenijo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, iz-

vajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (kritičnih kontrolnih točkah) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo.

V letu 2020 je notranji nadzor potekal po novo postavljenih postopkih na osnovi načrta HACCP, ki vsebuje mesta vzorčenja, vrsto preskušanj in najmanjšo frekvenco vzorčenja, kar se določa na osnovi ocene tveganj za vsako oskrbovalno območje posebej. Preskušanje vzorcev v okviru notranjega nadzora izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

Poročilo se nanaša na kakovost pitne vode na vodovodnem sistemu Brezovica pri Borovnici. Podatki so pridobljeni iz poročil o opravljeni nalogi Spremljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode – Občina Borovnica (vodovod) in se hranijo na Občini Borovnica.

Občina Borovnica upravlja z vodooskrbnim sistemom Brezovica pri Borovnici.

Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Prebivalci naselja Brezovica pri Borovnici in del naselja Dražica so priključeni na vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici. Oskrbujejo se iz vodnega vira Šumnik. Od avgusta 2020 se vodo redno razkužuje.

KAKOVOST PITNE VODE

Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Kakovost vode se ugotavlja z notranjim nadzorom in državnim monitoringom v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki določa mejne vrednosti parametrov pitne vode. Osnova za zagotavljanje kakovosti pitne

vode je načrt HACCP.

Notranji nadzor opravlja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano – NLZOH po letnem načrtu, ki je narejen tako, da se opravljajo redne in občasne analize vode (mikrobiološke, kemijske in fizikalne) na predvidenih odjemnih mestih, ki se določijo tako, da so v čim večji meri vključeni večji deli vodovodnega sistema.

Za vsako opravljeno analizo NLZOH izda poročilo z izvidi preiskav in mnenjem ter predlaganimi ukrepi v primeru odstopanja.

Iz opravljenih analiz notranjega nadzora je razvidno, da je bilo v letu 2022 za mikrobiološko analizo odvzetih osem vzorcev (iz omrežja in vodohrana), štirje pa za občasni preskus.

Preventivni ukrep prekuhanja vode za prehranske namene v letu 2022 je bil izdan od 8. 4. 2022 do 5. 5. 2022.

Mikrobiološka preskušanja

Rezultati mikrobioloških preskušanj kažejo, da je bil en vzorec neskladen zaradi prisotnosti *Clostridium perfringens* (s spori) s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09).

Rezultati vzorcev pitne vode, ugotovljeni pri monitoringu – spremljanje pitne vode

Monitoring ni bil izveden.

Predvideni ukrepi

Redno vzdrževanje vodovodnih objektov in vodovodnih armatur na sistemu.

Nadzor

V prilogi je Preglednica 1. V njej so vsi zbirni rezultati fizikalno-kemijskih in mikrobioloških preskušanj vzorcev pitne vode za leto 2022, odvzetih v okviru notranjega nadzora.

Občina Borovnica

Preglednica 1: Rezultati mikrobiološkega in fizikalno-kemijskega preskušanja v okviru notranjega nadzora v letu 2022 - redna in občasna preskušanja

OSNOVNI PODATKI									INTERNI NADZOR																	
Upravljavec	Ime sistema	Ime osk. območja	Št. prebivalcev	Distribucija m3/leto	Dezinfekcija	Dezinfekcijsko sredstvo	Druga priprava vode	Tip vode	mikrobiološka preskušanja					kemijska preskušanja												
									Število vzorcev	Št. neskladnih vzorcev			Št. vzorcev z E.coli	Število vzorcev	Št. neskladnih vzorcev			Neskladni po prilogi B								
			Vpišite št. prebivalcev na osk. območju.	Vpišite količino distribuirane vode v m3/leto.	1 - da (vključno z občasno) / 2 - ne	vrsta dezinfekcijskega sredstva (1-plinski klor, 2-natrijev hipoklorit, 3-klorov dioksid, 4-ozon, 5-UV, 6-drugo – vpišite tudi kombinacije!)	Vpišite druge priprave vode (koagulacija, sedimentacija, filtriranje...)	1 - površinska / 2 - nepovršinska / 3 - mešana	Redne	občasne	redne	vpišite ime presežnega parametra*	občasne	vpišite ime presežnega parametra*	redne	občasne	redne	občasne	redne	občasne	vpišite ime presežnega parametra	občasne	vpišite ime presežnega parametra	vpišite št. preseženih parametrov	vpišite ime presežnega parametra	
Občina Borovnica	Brezovica pri Borovnici	Brezovica pri Borovnici	257	27.157	1	2	/	1	0	8	4	/	1	CP	0	0	0	0	0	0	0	/	0	/	0	/

*Legenda:

AD-linija Andrej Drašler s.p.
Ljubljanska cesta 19
1353 BOROVNICA

G: 041 254 848
E: andrej@adline.si

BIOMASA

POLENA-PELETI-SEKANCI

SVETOVANJE MONTAŽA

Županova beseda

Vaški odbori so pomemben del našega delovanja

Spoštovane občanke in občani! V februarju sem obiskal večino vaških odborov, ki imajo pomembno vlogo pri dobri komunikaciji med vami in občinskimi svetniki ter občinsko upravo.

Dober pretok informacij je namreč bistven za dobro delovanje in na koncu tudi za vaše zadovoljstvo in kakovost bivanja v horjulski občini.

Pogovorili smo se o načrtih, o predlogih in željah ter seveda tudi o tem, kaj lahko kot občina naredimo glede na razpoložljiva finančna sredstva, ki so nam na voljo v letošnjem letu.

Podrobno sem poslušal želje in ideje kaj si želite spremeniti ter seveda tudi pripombe. Trudil se bom, da vsem tem željam na občini prisluhnemo in ugodimo. Vemo, da vsega letos ne bomo mogli realizirati, ampak ker gre za večletne načrte, kjer bomo tako kot vedno doslej naredili vse kar je v naši moči, da boste na koncu zadovoljni vsi, ki predlagate ideje odborom. Zavedamo se, kje so težave in te bomo v naslednjem obdobju tudi rešili.

Dobro potekajo tudi dela na vseh gradbiščih v občini. Ker so vremenske razmere kljub nekoliko nizkim temperaturam ugodne za delo, gradnja kanalizacijskega omrežja v Žazarju lepo napreduje. Prav tako nenehno delajo na rekonstrukciji glavne ceste in gradnji kolesarke od Horju-

la proti Vrhniku. V minulem mesecu so gradbeni delavci utrjevali teren s piloti na območjih, kjer je mehkejši teren in položili posebne prehode za dvoživke. Prav tako se je pripravljala tudi infrastruktura za polaganje optike v tem delu občine. V Žazarju obsežna gradbena dela ne dovoljujejo prehoda skozi vas in je zato potrebno uporabljati obvoze in tudi sicer upoštevati zapore cest, ki so nastale. To nas že spomladi čaka tudi na glavni cesti proti Vrhniku, kjer bo prihajalo do delnih ali popolnih zapor, ki pa bodo kratkotrajne in predvidoma ob koncu tedna, ko cesta ni tako močno obremenjena. Vsa obvestila o zaporah boste pravočasno našli na spletni strani horjul.si.

Letos smo poskrbeli tudi za pustno rajanje naših otrok, ki so se skupaj s starši zabavali na pustno soboto na občinskem trgu. Bilo je zelo veselo. Videle so se, kako so otroci uživali in rajali, teknilo pa so jim tudi pustni krofi. Maškare so znanilke pomladi in slej ko prej se bo prebudila tudi narava in nas razveselila s prijetnimi temperaturami in sončnimi dnevi.

Župan Janko Prebil

Postavitev pilotov za "kolesarko" in rekonstrukcijo javne ceste

Dela na projektu Rekonstrukcija ceste R2-407/1145 od km 7,050 do km 9,010 in nadomestna gradnja treh objektov poteka po planu.

V februarju so se izvajala različna gradbena dela glede na specifikko terena oziroma podlage.

Ponekod je bilo treba celo postavljati pilote, da bo rekonstrukcija lahko izvedena skladno s sodobnimi standardi.

Naj samo na kratko spomnimo: Izvajalec V3, gradnja in inženiring d. o. o., za investitorja DRSI izvaja rekonstrukcijo državne ceste R2-407/1145 Ljubljana–Vrhnika, od km 7,050 do km 9,010 ter nadomestno gradnjo treh objektov in sočasno izgradnjo kolesarske steze.

Za izgradnjo dveh prepustov na odseku med km 8,245 in km 8,265 ter med km 8,445 in km 8,465 bo potrebna enodnevna popolna zapora regionalne ceste.

Popolna zapora je bila izvedena med vikendom, v soboto 18. 2. 2023 od 07:00 ure do 19:00 ure. O morebitnih dodatnih popolnih zaporah ter obvozih boste obveščeni na obvestilnih tablah in preko spletne strani www.horjul.si.

Postavljanje pilotov v mehak teren

Izgradnja kanalizacije in komunalne infrastrukture Žazar se nadaljuje kljub mrazu

Dela na pomembni občinski infrastrukturi se kljub zimskemu času nadaljujejo. Izvajajo se na več odsekih hkrati, in sicer se gradi Kanal 01 in 01 -5.

V ponedeljek, 6. 2. 2023, se je začela izgradnja na kanalu 01 na cesti Vrzdeneč–Ža-

žar–Ligojna v središču naselja Žazar. Zaradi del bo popolna zapora omenjene ceste med javno potjo Pusta njiva–Štanta (proti pasjemu zavetišču) ter javno potjo Kajndol–Žazar (cesta priti Podlipi). Popolna zapora bo predvidoma do začetka marca, njena dolžina pa bo odvisna predvsem od sestave terena in vremenskih okoliščin.

Posebej opozarjamo, da na omenjenem

odseku vožnja skozi naselje Žazar do preklica ni mogoča. Prosimo vas, da upoštevate usmerjevalne table, ki so nameščene na omenjenih lokacijah, da bo delo izvajalcev lahko čim hitreje in nemoteno potekalo naprej.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Obvestilo

Vpis v VVE pri OŠ Horjul

Spoštovani starši, obveščamo vas, da poteka vpis otrok v VVE pri OŠ Horjul za šolsko leto 2023/24.

Tisti starši, ki ste vlogo za to šolsko leto že oddali, vam nove vloge ni treba oddati.

Rok za oddajo vlog petek, 31. marca 2023.

Obrazec za prijavo otroka v VVE pri OŠ Horjul dobite na sedežu zavoda ali spletni strani VVE pri OŠ Horjul.

Izpolnjeno vlogo pošljite na naslov OŠ Horjul – za VVE pri OŠ Horjul, Šolska ulica 44, 1354 Horjul.

V primeru, da bo vpisanih več otrok, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala komisija, predvidoma v mesecu aprilu.

O sprejemu vašega otroka v vrtec boste pisno obveščeni.

Prizidek vrtca Horjul nudi prijetno bivanje našim malčkom

Prijetno bivanje zagotavlja talno gretje.

Eden večjih projektov v lanskem letu je za občino Horjul še posebno dragocen in pomemben.

Prizidek, ki so ga naredili horjulskega vrtca in predstavlja zagotovilo, da bodo družine doma, v tem okolju, kjer živijo, dobile možnost varstva in predšolske vzgoje.

Po tem, ko so poleti 2021 začeli z gradnjo, ki je bila nekaj posebnega zaradi vseh specifik ekološke gradnje, so v dobrem letu nove prostore z največjim veseljem že zasedli otroci in njihovi vzgojitelji.

Župan Janko Prebil, ki v tem prizidku vidi pomemben delček mozaika svetle prihodnosti za občino, je takole pojasnil ozadje in razloge, zakaj so se sploh odločili za širitev: "Prostorska stiska in povečano število vlog za varstvo otrok v vrtcu Horjul so bili razlogi, da smo se odločili in poiskali rešitev, kako družinam v naši občini pomagati, da otroke lahko ustijo v varstvu tu v okolju, kjer so doma, kjer so tudi njihovi vrstniki. Z začetkom gradnje prizidka smo ta načrt začeli tudi zelo konkretno reševati. Pot ni bila lahka, niti kratka. Ampak sedaj, ko pogledamo, kaj vse smo uspeli narediti, smo lahko zadovoljni. Vse skupaj je trajalo malo dlje, saj je bil postopek pridobivanja sredstev, ustreznih soglasij in dokumentacije zahteven.

Ker gre za dokaj specifični prizidek z načinom gradnje sko-

raj 0-energijske stavbe, ki mora zadostovati določenim zahtevnejšim kriterijem, je bila tudi izbira izvajalca zahtevna. Izbrali smo cenovno najbolj primernega ponudnika z izkušnjami tovrstne gradnje, kjer so osrednji nosilni del predstavljali leseni in lepljeni elementi. Ob tem se tudi zahvaljujem podjetju Lesnina MG oprema d.d. Ljubljana za odlično opravljeno delo."

Župan je spomnil tudi na to, da je bila širitev vrtca možna tudi zaradi urejenih protipoplavnih ukrepov, s katerimi so na občini lahko zagotovili dodatne igralne površine v okolici vrtca po standardih, ki jih predpisuje država.

Še nekaj besed o sami stavbi

Prva zgradba Vzgojno varstvene enote pri OŠ Horjul na Ljubljanski cesti v Horjulu je bila zgrajena leta 2006, ko je vrtec pričel delovati s sedmimi oddelki ter skupaj 120 otroci. Število otrok v vrtcu je vsako leto naraščalo.

Konkretno v šolskem letu 2020/21 je bilo v vrtec vključenih 161 otrok. S preureditvijo telovadnice v igralno skupino v letu 2017 pa se je izgubil pomemben prostor za igro otrok. V telovadnici so se namreč izvajale skupne aktivnosti otrok, kot so delavnice, roditeljski sestanki in razne prireditve.

Posledično se je pojavila potreba po zagotovitvi dodatnega prostora za igro otrok v obliki prizidka k obstoječemu vrtcu. Prizidek je zasnovan kot enota, delno podkleten objekt.

V pritličju sta urejeni dve igralnici, garderobe, igralni hodniki, sanitarije, pralnica, likalnica, vhod ter vetrolov in stopnišče za dostop do kleti.

Neto površina prizidka znaša 349,49 m².

Pred učilnicami so urejene zunanje igralne terase v veliko-

sti 56,68 m². Klet je v velikosti 66,38 m².

Objekt je načrtovan skladno z zahtevami aktualnih predpisov o učinkoviti rabi energije v stavbah. Prizidek predstavlja skoraj nič-energijsko stavbo. Prezračevanje zraka je urejeno preko rekuperacije, ogrevanje pa s pomočjo toplotne črpalke in talnega gretja.

Vrednost gradbenih del je skupaj znašala 814.980,94 EUR brez DDV oziroma 994.276,75 EUR z DDV.

Zaradi ekološke gradnje je bila sicer gradnja dražja kot običajno, vendar je Občina razliko uspela zagotoviti iz zunanjih virov: Vrednost sofinanciranja s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport je bila zagotovljena v višini

Zunanost je opremljena po najsodobnejših standardih in zagotavlja kakovostne igralne površine.

Les daje prijeten občutek topline.

282.999,91 evrov, medtem ko je vrednost sofinanciranja s strani EKO sklada znašala 143.540,00

evrov. S tem je bila našim najmlajšim omogočena najkakovostnejša gradnja bivanja, po

najvišjih evropskih standardih.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Začenja se Fotonatečaj za občinski koledar 2024

Fotografije morajo biti tokrat izključno v ležečem formatu.

Akcija, kjer ste občani pošiljali fotografije za tradicionalni občinski koledar, ki ga prejme vsako gospodinjstvo v občini Horjul, je bila zelo uspešna.

Dober odziv je botroval do- ločitvi, da naslednje leto vse skupaj ponovimo. Zato ste že

središčih in ki vključujejo različne kulturne, športne, glasbene in druge podobne dogodke. Zato vaši kreativnosti ne postavljajte mej, temveč se poglobite v utrip naših krajev. Zelo zaželjene so tudi fotografije, ki vključujejo ljudi, njihovo delo in njihovo ustvarjanje ter fotografije arhitekture in zgodovinskih kulturnih točk, ki izražajo posebnosti in tradicijo naših krajev.

Fotografije morajo biti v ležečem formatu!

Zaradi oblikovanja koledarja bodo letos na občini izbirali le med fotografijami v ležečem formatu. Pokončne fotografije žal ne bodo prišle v ožji izbor, saj se bo nekoliko spremenilo tudi oblikovanje občinskega koledarja. Fotografije sprejemajo na elektronskem naslovu obcina@horjul.si do vključno 31. avgusta 2023.

Fotografije lahko pošljete tudi preko povezave Wettransfer ali jih dostavite na USB

ključku na naslov občine, v kolikor njihova velikost presega možnost pošiljanja preko navadne e-pošte.

Vsaka fotografija naj bo obvezno označena z imenom in priimkom avtorja, zaporedno številko in naslovom fotografije.

Primer oddaje treh fotografij: [Janez_Novak_1_Lipalca](#) po deževju, [Janez_Novak_2_praznovanje](#) občinskega praznika, [Janez_Novak_3_pust](#). Skupaj s fotografijami pošljite še naslednje podatke: ime in priimek avtorja, elektronski naslov in telefonsko številko.

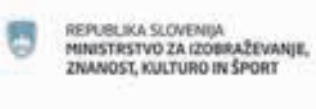
Želimo vam veliko uspeha in sreče pri ustvarjanju, predvsem pa komaj čakamo, kaj nam boste poslali, kašne trenutke in zanimive dogodke boste ovekovečili.

Vse podrobnosti natečaja LE-POTE HORJULSKE DOLINE si lahko preberete tudi na spletni strani www.horjul.si.

Besedilo in foto: Peter Kavčič (slika je simbolna)

Tu je še kronološki pregled aktivnosti:

Začetek projekta: 21. 12. 2017
Gradbeno dovoljenje: 11. 3. 2020
Začetek gradnje: 21. 7. 2021
Uporabno dovoljenje: 20. 9. 2022

Predstava Bobek in barčica

Vzgojitelji vrtca Horjul smo novembra začeli ustvarjati predstavo za otroke Bobek in barčica.

Bralne vaje so se kmalu spremenile v pravo odrsko improvizacijo, ki je zelo hitro začrtala potek predstave. Izdelali smo sceno, se naučili dramsko besedilo, vadili glasbeno spremljavo ter si našli čisto prave kostume.

Predstavo smo prvič odigrali decembra, ko nas je v vrtcu obiskal dedek Mraz. Otrokom je bila zelo všeč in so skupaj z Bobkom, miško,

žabo, zajčkom, lisico in medvedom upali, da jim bo uspelo narediti najlepšo barko na celem svetu. S predstavo smo januarja gostovali tudi v Centru starejših Horjul, Prosvetnem domu Horjul in Kulturnem domu Šentjošt. Predstava je naš kolektiv še bolj povezala ter nam prinesla veliko veselja in ustvarjalnosti. Hvaležni smo vsem, ki ste si našo predstavo ogledali in se z nami odpravili na razburljivo pot s čolničkom. Bobek je s svojimi prijatelji odplul na nove dogodivščine, v vrtcu pa se že veselimo, da bomo drugo leto uprizorili novo pravljico.

M. O.

Obisk umetnika iz domačega kraja

Prvi dan februarja nas je v vrtcu Horjul obiskal prav poseben gost – filmski in gledališki igralec Pavle Ravnohrib.

Za nas je pripravil dve pravljici: najprej zgodbo Mali medo za mlajše in Zmaj Lakotaj za starejše otroke. Pravljica

Mali medo pripoveduje o medvedku, ki ni mogel zaspati, ker je izgubil svojo dudo.

Zgodba je bila ravno prava za malčke, čeprav tudi oni že zapijo brez dude. Starejši otroci, ki so prisluhnili pravljici o Zmaju Lakotaju in njegovih sedmih malih zmajih, pa so napeto pripovedovanje zgodbe pozorno poslušali in se veselili

li z Gregcem, ki mu je uspelo ugoditi željam zmaja Lakotaja in njegovih zmajčkov. Pravljico dopoldne nam je bilo zelo všeč in se je prehitro končalo. Gospodu Ravnohribu se zahvaljujemo za čas, ki ga je preživel z nami in za čudoviti pravljici, ki ju je prinesel k nam v vrtcu.

M. O.

Zimski pohod v snegu

V petek pred počitnicami smo se iz vrtca v Horjulu odpravili na zimski pohod v snegu.

Otroci iz skupin Metulji, Murni in Čebele so pred odhodom oblekli kombinezone, obuli tople čevlje, nataknil rokavice, si na glave poveznili kape ter se odpravili na težko pričakovani izlet. Tudi tokrat smo imeli izlet v sodelovanju s Planinskim društvom Horjul in ta dan se nam je pridružilo več članov in nas na pohodu spremljalo.

Po pločniku smo se odpravili proti Ljubogjni, nato pa se pri kmetijski zadruzi povzpeli na hrib in opazili vlečnico. Po krajšem postanku smo pot nadaljevali skozi Tičnico čez Kaptanov grič na Oblakov grič, kjer je bil postanek za malico. Pot smo nadaljevali skozi gozd na Staje, tam je vsak lahko dobil žig. Pot za otroke ni bila zahtevna, saj je bil sneg dobro pomrznjen in se jim ni udiral pod nogami. Tako so svojo energijo koristili še za tek, občasno kepanje in spuščanje po klančinah, ki smo jih srečali na poti. Največ časa za ustvarjanje s snegom pa so imeli

na Stajah na naši zadnji postojanki, saj smo pot hitro prehodili in se nam nazaj v vrtec ni mudilo.

Ker pa ura tik taka in prav nič ne čaka, je prehitro tudi za nas prišel čas za odhod. V sončnem dopoldnevu smo pomahali vsem, ki so nas prišli pozdravit na Staje, in se odpravili v vrtec na kosilo.

Izlet nam je bil všeč in komaj čakamo, da se odpravimo na naslednjega. Če pa bo sneg še kakšen dan obstal, se bomo odpravili že v naslednjih dneh.

B.Č.

Končno sneg!

In ni nam še "pobegnil".

Zato smo januarske dneve preživljali na snegu in izvedli tudi športni dan. Mlajši otroci so odšli na vrtčevsko igrišče, kjer so spoznavali sneg in se z njim igrali. S starejšimi otroki smo se odpravili po zasneženem travniku do bližnjega hriba, kjer smo se dričali po bregu, skakali, delali snežake, valili kepe, si naredili pravo obzidje gradu, kjer so potekale razne gibalne igre. In prav nič nas ni zeblo, uživali smo v zimskih radostih in dan na snegu je hitro minil in bil za nas prekretek.

E. M.

Zimski športni dan
Naj zimski veter veje,
se žene in podi!
Nam tečejo hitreje
po snegu dol sani.
Naprej,
na klanček se mudi!

Prireditev ob kulturnem prazniku

V tednu pred kulturnim praznikom smo se v vrtcu z otroki pogovarjali o pomenu tega velikega dne za nas ter o življenju in delih našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna

Otroke je najbolj pritegnila pesnitev o Povodnem možu in Urški. Zanimiva so se jim zdeli tudi oblačila, ki so jih takrat nosili.

Poslušali smo slovensko himno, izobesili zastavo in si jo podrobno ogledali ter narisali Prešernov portret. Ker pa je praznik kulture tako pomemben, smo v telovadnici pripravili prireditev za vse skupine vrtca. Začela se je s poslušanjem himne in nagovorom vodje vrtca Andreje Naglič Kumer. Nato

se je vsaka skupina pogumno predstavila s svojo točko. Čmrliji so nastopili s pesmijo Kili kili, Gosenice z bibarijo Kako biba pije?, Mravlje s pesmijo Sneženi mož, Žabice z bansom Snežinka, Kresnice s pesmijo Naša četita koraka, Pikapolonice so zapele Pikapolonico, Čebele pesem Mačke in psi, Murni so deklamirali pesem Snežinke, Metulji pa pesem Devet pogumnih miši. Tako smo počastili kulturni praznik in se polni vtisov vrnili v igralnice.

E. M.

Maškare preplavile občinski trg

Po več letih so se na pustno soboto sredi Horjula zopet zbrale maškare in z rajanjem ob dobri glasbi ter animaciji odganjale zimo.

Seveda ni manjkalo krofov in flancatov.

Ko smo se ozrli po vseh klovnih, pikah nogavičkah, pikapolonicah, čebelicah, miškah in muckih, kavbojcih in indijancih ter vsakršnih akcijskih junakih, smo jih našli preko 200! Maškare, ki so veselo plesale in sodelovale, je animirala Lea Smrtnik, ki je pripravila dvourni program plesa in iger. Na koncu je podelila nagrade za najboljše maske v raznih kategorijah. To se bile kategorija za najbolj »plešoče maske« in najboljše družinske maske. Izžrebala pa je tudi naključne nagrajence. Prvih 120 maškar se je ob vpisu v seznam udeležencev rajanja, poleg kupona za 25 % popusta na vstopnice v Thermana Laško, potegovalo tudi v žrebu za kino vstopnice na Vrhnikih, ki jih je podaril Zavod Ivana Cankarja na Vrhnikih.

Občina Horjul se ob tej priložnosti najlepše zahvaljuje sponzorjem, ki so omogočili rajanje in poskrbeli za zanimive nagrade za sodelujoče maškare. Posebna zahvala gre zato Vodnemu mestu Atlantis za družinske vstopnice, Zavodu Ivana Cankarja Vrhnikih za kino vstopnice in Plezalni steni Verd, kjer bodo maškare lahko plezale na različnih plezalnih stenah (seveda brez mask) in vsekakor Thermani Laško d. d., kjer se bodo nagrajenci razvajali v wellnesu.

Za konec se želimo zahvaliti še odličnim gospodinjam. Vsaka maškara se je namreč lahko posladkala z brezplačnim domačim krofom in flancatom, ki

so jih pridno napekle Kmečke gospodinje iz Društva kmečkih in podeželskih žena Dobrova - Horjul - Polhov Gradec. Iskrena hvala! Na voljo je bilo kar 10 pladnjev dišečih in okusnih domačih flancatov in krofov.

Maškare pa so se lahko okrepcale tudi na stojnici Mihe Janše, kjer so dobile vročo čokolado, čaj, tiste malo starejše pa tudi kuhano vino in pivo. Seveda niso manjkale niti palačinke in hot-dogi.

Glede na to, kako je bilo je veselo in glasno, nas zagotovo čaka topla pomlad, saj so maškare zelo pridno preganjale zimo. Da je bilo dovolj glasno in glasba prava je poskrbel mojster Matevž Seliger, ki je omogočil tehnično izvedbo rajanja z mikrofonom in ozvočenjem.

Kdor je manjkal, si je seveda kriv čisto sam, pust krivih ust zagotovo še pride v Horjul – takrat pa ne sme manjkati nobena maškara!

Peter Kavčič

Vabljeni na ure pravljic v čarobni svet knjige

Vsak prvi torek v mesecu potekajo ure pravljic, zato ste lepo vabljeni v knjižnico Horjul, kjer bo pripovedovalka Lara Gabrovšek vašim malčkom pričarala čarobni svet knjige in pravljicnih junakov.

Naslednja razpisana termina sta še 7. marca in 4. aprila. Pri tem pa je dobro vedeti, da lahko svoje malčke pustite v knjižnici in si vzamete tri četrt ure zase. Povabljeni ste, da tudi sami prelistate kakšno knjigo, greste na sprehod ali v družbi ostalih staršev odigrate partijo kart. Ure

pravljic so primerne za vse predšolske otroke od drugega leta starosti naprej, ki v družbi vrstnikov na čudovit način spoznavajo knjigo. Otrokom so menda najbolj všeč pravljice o živalih in prijateljstvu. Mar ni to lepa popotnica za življenje? Lara, ki se s pripovedovanjem ukvarja že štiri leta, je dejala, da otroci prihajajo iz Horjula in okolice in so vrstniki tudi v vrtcu. Opaža pa, da je po pandemiji obisk večji, saj se poslušanja pravljic in ustvarjalnih delavnic, ki sledijo, udeleži vedno več otrok. Običajno med 20 in 25. Zato vabljeni v prijetni ambient knjižnice, da tudi vaš malček pokuka v čarobni svet pravljic.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Prvi zimski nočni pohod

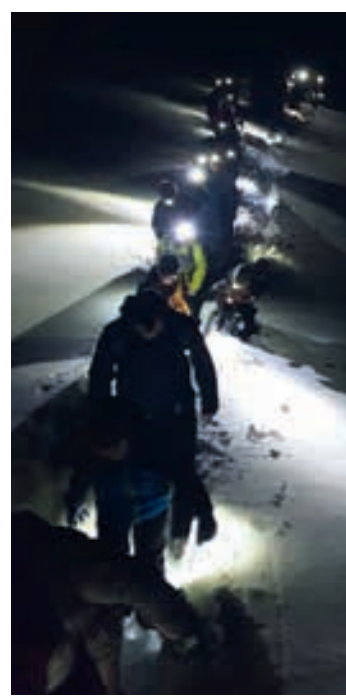
S šolskim planinskim krožkom in Planinskim društvom Horjul smo se odpravili na nočni pohod na Marinčevo planino nad Butajново.

Izleta smo se zelo veselili, saj je zapadlo veliko snega. To je bil tudi prvi izlet v tem letu in drugačen tudi zato, ker so z nami lahko odšli tudi naši starši.

V petek, 21. 1. 2023, smo se s starši ob 18.00 zbrali na parkirišču na Vrzdencu. Najprej smo se 'pofočkali' pri učiteljici Marjeti, potem pa se z avtomobili počasi odpeljali proti Butajnovi. Parkirali smo ob gasilskem domu. Po zaledeneli makadamski cesti smo odpešali proti Marinčevi planini.

Ob začetku pohoda smo hodili po vasi, čez nekaj časa pa se je zaledenela cesta začela vzpenjati proti s snegom obdanem gozdu. Pot se je najprej kar vlekla, a je bila tudi nadvse zanimiva. Otroci smo se kepali, stresali sneg z vej dreves, se kotalili po snegu ter počeli še mnogo drugih zimskih iger.

Na strehah hiš smo našli tudi velike ledene sveče. Tudi odraslim ni bilo dolgčas, imeli so si veliko povedati. Čez nekaj časa smo zavili proti jasi s pol metra snega. Med prvimi so bili seveda tisti, ki so imeli na sebi

oblečen zimski kombinezon z gamašami. Ko so hodili po snegu, se jim je vdiral. Sprva smo vsi padali po snegu, potem pa smo se privadili. Tisti, ki smo bili brez kombinezona, smo bili beli in mokri od snega, a nismo prav nič tarnali zaradi mrza. Po dolgem času smo končno prišli na majhen breg in tam spili vroč čaj ali druge pijače, ki smo jih imeli v nahrbtniku.

A gazenje po mokrem snegu se še kar ni končalo. Povzpeli smo se na bližnji hrib, na katerem je bila majhna cerkev. Tako smo prispeli na naš cilj. Tam smo pomalicali. Pot nazaj je bila

prav tako zabavna in je hitro minila. Po naših že zaledenelih stopinjah smo peščili, vmes pa se metali v sneg ter se drsali po kombinizonih. Ko smo prišli nazaj na makadamsko cesto, se je hitrost naše hoje povišala, a še vedno smo bili pazljivi na led. Postajali smo vedno bolj utrujeni. Začenjali nas je zebsti, zato smo se le še pogovarjali med seboj ter opazovali prelepo zasneženo naravo.

Čez nekaj časa smo zagledali luč v vasi in ugotovili, da smo že zelo blizu. Ko smo prišli do kmetije Noj Tomi, nas je tam čakal vroč čaj skupaj s piškoti, potico ter obilo druge dobre hrane. Tega smo se vsi neznansko razveselili. Privoščili smo si topel čaj in pojedli še zadnje ostanke z naših nahrbtnikov. Na koncu smo se razpršili, si zaželeli »lahko noč« ter se vsak s svojim avtom odpeljali domov na toplo.

Izlet je bil zelo lep, saj smo izbrali pravi, najbolj mrzel in leden večer, ob koncu pa smo bili postreženi z odličnim čajem in drugimi dobrotami. Nam otrokom pa bo pohod verjetno ostal v spominu, predvsem zaradi velike količine zapadlega snega in zato, ker so ga z nami vred doživeli tudi nekateri naši starši.

Kijara Verbič, S. a. OŠ Horjul

Intervju Ilonka Pucihar in Kristina Smrke

Kultura nas spomni tudi na to, kaj lepega lahko naredimo

V mesecu, posvečenemu našemu največjemu pesniku, je prav, da se spomnimo na to, kaj za nas osebno in za naš narod pomeni kultura. Morda se na prvi pogled niti ne zdi, toda Horjul je na področju kulture zelo bogat in aktiven. To dokazujejo mladi glasbeniki, ki sodelujejo v muzikalih in ki so v zadnjih letih navduševali publiko tako doma kot v gosteh.

Z vprašanjem, kaj danes kraju, predvsem pa mladim prinaša kultura, smo se pogovarjali s profesorico klavirja in komorne igre Ilonko Pucihar ter Kristino Smrke, ki poučuje nauk o glasbi in vodi pevski zbor. Skupaj sestavljata energični duet, ki je v pravem trenutku in kot kaže tudi na pravem kraju poskrbel za čudovito umetniško zgodbo v obliki muzikalov, kjer imajo glavno vlogo otroci Glasbene šole Vrhnikar – oddelek Horjul.

Kako sta se našli v projektu šolskega muzikala, ki je kot kaže postal velika zgodba o uspehu?

Med seboj sodelujeva že zelo dolgo, poznavata pa se preko 20 let. Tu v Horjulu pa je prišlo do takšnega zanimivega naključja, ki se je zgodil med kopiranjem not za Malo morsk deklico. Iz čisto navadnega klepeta ob kopirnem stroju se nama je porodila ideja, da poskusiva združiti glasbenike instrumentaliste, komorno igro in pevski zbor. In tako je nastal prvi muzikal, ki je požel velik uspeh med učenci, njihovimi starši in seveda tudi med vso publiko, ki si je ta naš prvi skupni projekt ogledala. Pri tem muzikalu, ki smo ga naredili pred štirimi leti, je tako sodeloval celoten oddelek v Horjulu.

In potem so sledile še ostale predstave?

Tako je, ko smo videli, kako čudovito je uspel prvi muzikal in predvsem s kakšnim veseljem so otroci sodelovali, smo se odločili, da gremo naprej s takšno obliko. Po Mali morski deklici smo ustvarili muzikal Matilda in lansko leto še Levjega kralja.

Ali že lahko razkrijemo, kakšen muzikal pripravljate letos, menda bo nekaj posebnega?

Uuuu, to bo veliko presenečenje, nekaj, kar doslej ni bilo še nikoli in nikjer predstavljeno! Ko sva povedali otrokom, da te predstave ni zaigral še nihče na svetu, so bili začudeni, predvsem pa navdušeni. Gre za avtorski muzikal, kjer se vse delo začne povsem na začetku. Naša osnova je literarna predloga znamenite knjige za mlade slovenskega avtorja Antona Ingoliča z naslovom Tajno društvo PGC!

Ob tem želiva poudariti, da so otroci sami napisali avtorski scenarij, vsa besedila in melodije oziroma glasbo.

Kako se recimo razlikuje priprava na takšen muzikal v primerjavi z denimo predstavo Levji kralj, kjer že obstaja glasbena podlaga in seveda tudi zgodba oziroma dialogi?

Za tiste učence, ki so se odzvali temu vabilu, je bila to zelo velika razlika, saj so se znašli dejansko v vlogi avtorjev in so na predloge, ki sva jih predstavili, samo napisali besedila in potem še melodije. Gre za mlade, stare od 11 let naprej, torej gre

za učence 7., 8., 9. razreda in za nekaj srednješolcev, ki še vedno sodelujejo z nami, pa čeprav so že zaključili šolanje v Glasbeni šoli.

Če se malo dotaknemo kulture, nenazadnje smo 8. februarja obeležili prav kulturni praznik, me zanima, ali sedaj ti mladi drugače gledajo na kulturo?

Vsekakor je to izkušnja za celo življenje. Prav ta ustvarjalni moment, zbuditi željo po tem, da ustvarjajo, naredijo nekaj svojega, edinstvenega, je bilo najino vodilo in velika želja. Vse preveč se danes vrti okrog ocenjevanj, izpitov in tekmovalnosti. Zato sva se zavzeli, da omogočiva mladim, da ujamejo svoj ustvarjalni trenutek, da dojamajo glasbo kot umetnost, ki je v njih. Da presežejo ne-nehno tekmovalnost in pehanje za ocenami in da damo prostor njihovem potencialu in ustvarjalnosti. Saj pravzaprav nisva vedeli, kam vstopava. Prav tako kot tudi sedaj, ko smo se tega projekta lotili drugače, kot unikatno avtorsko delo. Ko si morda za trenutek v dvomih, ali je bila odločitev prava in ali zahtevaš preveč pa se zgodi trenutek, ki te osupne. Vedno znova naju očara, kaj ti otroci zmorejo, če jim damo ta prostor. Seveda sva tu kot mentorici tisti, ki jih vodiva, jim pomagava. Ampak potencial, ki je v njih presenetil vse nas. Otroke, starše kot tudi nas učitelje.

Torej lahko rečemo, da na tak način gradimo kulturo od malih nog naprej v Horjulu?

Seveda, otroci sami spoznavajo svojo kreativnost, skozi katero se lahko izražajo. Potem je pa tu še estetika, ki raste in gradi. Spoznavanje različnih zvrsti umetnosti skozi sodelovanje pri tako kompleksni predstavi ti širi obzorja in ko enkrat izkusiš to, gledaš drugače na teater, na ples, na igranje v orkestru. Poleg tega se skozi ta projekt seznanjajo tudi z neko odgovornostjo do svojega dela in do samega sebe, saj so oni avtorji tega, kar se bo predstavilo na odru celotni zbrani publiko. S tem drugače opazuješ vse to okoli sebe, tudi črpaš nove ideje in točno to se tudi že opazi na vajah, kjer otroci prihajajo s predlogi, kako bi še kaj naredili drugače, bolje. Misli jim švigajo sem ter tja, iščejo ideje in ne delajo samo po navodilih, ki jih dajeva. Ko nekdo ugotovi, da zna in zmore napisati besedilo za neko pesem ali ustvariti melodijo, mu to odpira ogromno nekih možnosti, kako to še nadgraditi na drugih področjih. S tem se ne odpirajo le umetnosti in kulturi, ampak tudi srčnosti. Ko sam nekaj narediš in v to vložiš ogromno truda, gledaš drugače na svoje delo in na delo drugih. To se nama zdi izredno dragocena izkušnja.

Tudi ko bodo odrasli, bodo drugače gledali na kulturo, kakor tudi na projektno delo. Saj nenazadnje tu gre za projekt, kjer vsak sodelujoči predstavlja pomemben člen v celotni zgodbi.

Torej lahko rečemo, da je to investicija, ne samo v kulturo, ampak tudi v napredek tega kraja in tudi širše?

Da, uganili ste. Letos bo muzikal povsem avtorski in narejen po predlogi knjige Tajno društvo PGC.

Nepozabna predstava Matilda leta 2021.

Lansko leto je publiko navduševal muzikal Levji kralj.

Seveda. Predvsem bi radi poudarili tudi, da s tem otroci razvijajo empatičnost in sposobnost poslušanja drug drugega. Učijo se prave komunikacije. Težak žal v današnjem svetu močno primanjkuje pri odraslih. Ko vidiva recimo tudi starejše, ki so že v srednjih šolah in še vedno prihajajo na vaje ter se ob tem zabavajo, nama je jasno, da je to prav stvar. Ob tem bi še radi izpostavili, da so del te naše zgodbe tudi ostali učitelji in tehnično osebje, ki v zaodru odigrajo ključno vlogo, pa se tega nikjer ne vidi. Tudi to mladi opazujejo in se na lastne oči prepričajo, kakšne lepe reči lahko naredimo, če med seboj vsi skupaj dobro sodelu-

jemo. Smo kot ena velika družina.

In za konec še zadnje vprašanje.

Kdaj bomo prvič v živo gledali novi muzikal z naslovom Tajno društvo PGC?

Seveda. Predstava bo prvič predstavljena publiko aprila. Točnega datuma še nismo določili, vsekakor pa že sedaj vse lepo vabimo, da pridete v Prosvetni dom pogledat, kaj bo pripravila horjulska mladina.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Veselo v Horjulu 2023 kot otvoritev jubilejnega prazničnega leta

V soboto, 11. februarja zvečer, se je v športni dvorani pri osnovni šoli Horjul razlegalo veselo rajanje.

Po nekajletnem premoru je bilo zopet "Veselo v Horjulu" – tokrat že petnajstič po vrsti! V polni dvorani so obiskovalcem zagodli mojstri narodno zabavne muzike Ansambel Petra Finka, Krimski lisjaki in ansambel Novi spomini. Da je bilo v

dvorani tudi veliko smeha, pa je poskrbela hudomušna Mama Manka, ki je iz svojega predpisa strelala šale in na zabaven način povezovala prireditve.

Organizatorji, PGD Horjul, so se tudi tokrat potrudili z organizacijo, ki za dogodek takšnega obsega seveda ni majhen zalogaj. Veliko je administrativnega dela, torej priprave dokumentacije in ustreznih dovoljenj tako s strani Upravne enote kot Policije. Ob tem so gasilci tudi pohvalili dobro sodelovanje z Občino Horjul,

Dvorana je bila nabito polna.

Prošnja za donatorstvo ob nakupu novega gasilskega prapora

»Bogu v čast, bližnjemu v pomoč«. Skico prapora si lahko ogledate na dnu dokumenta. V želji po nakupu prapora se obračamo po pomoč k vam in vas prosimo za donacijo ob nakupu.

Možne donacije so:

- 50 € za spominski žebelček ali
- 200 € za trak.

V kolikor se boste odločili za donatorstvo, vas prosimo, da sredstva nakažete na naš TRR račun, odprt pri NLB: 02027-0011892594 s sklicem: gasilski prapor ali jih izročite osebno blagajniku društva Matevžu Seligerju. Donacije bomo zbirali do 1. aprila 2023.

Slavnostno razvitje gasilskega prapora bo 25. 6. 2023, na gasilski paradi ob praznovanju 140. obletnice delovanja društva.

Gasilski prapor predstavlja naše društvo in vsem gasilcem veliko pomeni.

Za vaše donacije se vam iz srca zahvaljujemo.

V letošnjem letu nas čaka slovesnost praznovanja 140-letnice prostovoljnega gasilskega društva Horjul.

Ob tej priložnosti si gasilci želimo pridobiti nov gasilski prapor, saj je zdajšnji še iz leta 1966. Prapor bo krasil napis:

Mama Manka med hudomušnim nastopom.

ki jim omogoča uporabo velike športne dvorane. Letos se je ta s predprodajo vstopnic in z vsem oglaševanjem napolnila do zadnjega kotička. Po ocenah organizatorjev je bilo na dogodku med 650 in 700 obiskovalcev, ki so prišli uživati in se zabavati ob zvokih narodno zabavne glasbe.

To je tudi odlična popotnica za horjulске gasilce, ki bodo ves izkupiček namenili novemu gasilskemu vozilu. Dosedanja "cisterna" je namreč že zelo stara, šteje kar 30 let in je potrebna zamenjave. Zato se po uspešni obnovi gasilskega doma sedaj denar zbira za novo tehniko, ko bo ob intervencijah poskrbela za učinkovito reševanje premoženja in življenj.

V dvorani se je med koncertom čutil prav poseben pozitivni naboj, veliko je bilo pozitivne energije, kar je zelo lepo opisal tudi Peter Fink. "Tu smo z an-

Krimski Lisjaki

Ansambel Petra Finka

samblom nastopali že večkrat in moram priznati, da je bilo letos še boljše kot običajno! V Horjulu je takšna, prav posebna

narodna zabavna publika, ki se odziva na vsako skladbo. Ljudje ploskajo, vriskajo in predvsem uživajo. Tega ne doživiš povsod, to je zelo narodno zabavni kraj, čeprav smo recimo le dobrih 20 minut stran iz Ljubljane. Tu je harmonika doma!"

Na tak samostojni koncert, kjer se odigra več kot 20 skladb, se seveda pripravljajo drugače kot takrat, ko odigrajo le nekaj skladb. "Veliko več je vaje in usklajevanja, kar je seveda potrebno za tak koncert, kot je ta v Horjulu. Ampak to ni težava, z veseljem nastopimo na takšni prireditvi, saj vemo, da bo med nami in publiko prav posebna energija. To so lepi občutki in odlična motivacija."

Na vprašanje, katero skladbo najraje zaigrajo, je brez preveč premišljevanja dejal: "Ne samo v Horjulu, ampak tudi kjerkoli drugod najraje zaigramo naš najbolj prepoznavni "komad" Morska pravljica. Publika poje in uživa. To je za avtorja sklad-

be, torej v tem primeru zame, izjemna čast in nagrada, ko cela dvorana prepeva nekaj, kar si ustvaril in imaš do te skladbe še bolj pristen odnos."

Jubilejno leto, ko praznujemo 140 let PGD Horjul!

Če je bil ta tradicionalni koncert odlični uvod v sezono 2023 pa lahko že sedaj napovemo, da bo v Horjulu letošnje leto zelo živahno. Prostovoljno gasilsko društvo Horjul namreč prav letos praznuje 140 let! Ob takem častitljivem jubileju pa ne sme manjkati niti velika gasilska veselica. Zato bodo imeli gasilci najprej slavnostno sejo in parado, kjer bodo prevzeli tudi nov društveni prapor, zatem pa sledi velika veselica, ki bo na državni praznik 25. junija. Zato si vsi ljubitelji narodno zabavne glasbe že sedaj označite ta datum na koledarju, saj bo v Horjulu zopet veselo!

Besedilo in foto: Peter Kavčič

V šolski kuhinji je zadišalo po domačih dobrotah

Društvo kmečkih in podeželskih žena Dobrova - Horjul - Polhov Gradec je v četrtek, 16. februarja, v prostorih Osnovne šole Horjul organiziralo kuharski tečaj tradicionalnih slovenskih jedi.

Na tečaju je sodelovalo 37 udeleženk in tudi en pogumen kuhar željan spoznavanja novih veščin kuhinarke. Pod mentorstvom so pripravili peter jedilnik, na katerem so se

znašli krompirjev langaš, brancin v vrečki, žganci iz pirine moke ob piščančji obari, mesni polpeti z radičem v svinjski mrežici in za sladico še kuhan jabolčni zavitek z vaniljevo kremo, flambiranimi rozinami in cimatom.

Naslednjič se dobijo prav tako v Horjulu, in sicer 16. marca ob 18. uri, ko bodo kuhali značilne primorske jedi. Tečaja se lahko udeleži vsakdo, ki ima željo po kuhanju in bi rad izpopolnil svoje kulinarne veščine. Prispevek za sodelovanje znaša 10 evrov.

Peter Kavčič, foto: arhiv društva

Zimski koncert pihalnega orkestra

V soboto, 28. 1. 2023, se je v dvorani Prosvetnega doma Horjul odvijal »Zimski« koncert Pihalnega orkestra Vrhnika.

Orkester je pod vodstvom dirigenta Matica Titovska predstavil svoj raznolik program. Koncert smo udarno otvorili s skladbo Rise of the Firebird. Nato so sledile štiri skladbe iz Jazz suite ruskega skladatelja Dimitrija Šostakoviča, pri katerih se nam je na harmoniki kot solist pridružil

Miha Plavčak. Za zadnji del koncerta se nam je na odru pridružil izvrsten pevec in glasbenik Matjaž Mrak, ki je ob spremljavi Pihalnega orkestra Vrhnika zadel nekaj slovenskih zimzelenih popevk. Še posebej se je poslušalcev dotaknila njegova izvedba popevke Pegasto dekle. Koncert smo zaključili s himno slovenskih godb, avtorja Bojana Adamiča. Orkester je s spontanimi aplavzi podpirala sicer maloštevilčna publika, a se bomo ob naslednji priložnosti z veseljem zopet vrnili med horjulске poslušalce. (POV)

Sodelujte pri ustvarjanju spominov naše dediščine

Zavod Dobra pot iz Brkinov že vrsto let osvešča o naravni in kulturni dediščini ter skrbi za njuno ohranjanje.

Zato letos že drugič zapored prireja vseslovensko akcijo beleženja spominov starejših, ki bo izvedena s pomočjo nagrajene aplikacije 'Zapisi spomina'. K sodelovanju želijo pritegniti starejše in mlajše iz vse Slovenije in zbrati čim več pričevanj starejših.

Sodelovanje je preprosto, potrebna je le želja po soustvarjanju sodelovanje med starejšimi, ki bodo delili svoje spomine in med tistimi, ki bodo to zapisali. Da bi v beleženju spominov znova povezali celotno Slovenijo in spomnili na to, kako pomembni nosilci izročila so starejši bo omenjeni zavod med 15. in 29. marcem organizira akcijo "Zapišimo spomine!". V lanskem letu se je v akcijo vključilo več kot 100 posameznikov in okoli 20 ustanov iz 11 slovenskih

regij, ki so s skupnimi močmi poskrbeli za ohranitev kar 72 zgodb starejših. V letošnjem letu organizatorji računajo na še širšo udeležbo. V pobudi lahko sodeluje vsak, in sicer kot pričevalec (starejši, ki bi podelil svoje spomine) ali zapisovalec (tisti, ki bi spomine starejših zabeležil oz. vnesel v aplikacijo). K sodelovanju vabijo tudi šole, nevladne organizacije, lokalna društva ter druge ustanove.

Vsi, ki vam je mar za to, da se zgodbe in spomini ohranijo, lahko do informacij o pobudi dostopate prek spodnje QR kode, v primeru vprašanj pa se obrnite na info@dobra-pot.si. Vabljeni, da se vključite in prispevate svoj delček k ohranjanju naše skupne dediščine.

Zavod za kulturo in sonaravno delovanje iz Brkinov, ki je bil ustanovljen z željo po zaščiti naravne in kulturne dediščine na svež in inovativen način, sicer že osmo leto prireja izobraževanja, delavnice in usposabljanja za splošno javnost ter razvija programe za podeželsko mladino. S svojimi

aktivnostmi si prizadeva naslavljati aktualne družbene izzive ruralnega okolja in odgovoriti na zaznane potrebe kraško-brkinskega, pa tudi širšega slovenskega prostora. V dediščini vidi izreden potencial za trajnostno in sonaravno pot v prihodnost, zato se intenzivno usmerja tudi v projekte za aktualizacijo, popularizacijo in v sodobnem času nujno digitalizacijo kulturne dediščine. Na podlagi dosedanjih dosežkov ekipa zavoda vedno znovala ugotavlja, da je dediščina odlično orodje za povezovanje in opolnomočenje skupnosti.

Več o omenjeni aplikaciji najdete tudi na spletni strani www.zapisi-spomina.dobra-pot.si.

Peter Kavčič,
foto: Dobra pot

S slikanjem QR kode se lahko povežete direktno na spletno stran za zapis spomina.

Dinamiti neporaženi v zaključne boje letošnjega prvenstva

Konec januarja in v prvi polovici februarja je bilo kljub mrazu zunaj na igriščih zelo vroče. Ekipa, ki zastopajo barve Horjula, so se srčno borile in dokazale, da se v športnem parku Horjul igra zelo dober inline hokej.

No, a tako kot povsod v življenju tudi v hokeju včasih ne gre vse gladko. To je izkusila ekipa TNT, kjer se kalijo mladi fantje in pripravljajo na zahteve članskega hokeja. V petek, 20. januarja, se je naša ekipa TNT-ja pomerila z ekipo HK Brezovica. Tekma je bila točkovno zelo pomembna za obe ekipi. Z golom Koširja so naši povedli že v 27. sekundi tekme, a so Brezovčani hitro stopili na plin in do polčasa zadeli trikrat. V drugem polčasu so se TNT-jevci trudili na vse načine, ampak so bili Brezovčani premočni nasprotnik in zmagali z rezultatom

7:3. Že teden dni kasneje se je ekipa TNT-ja pomerila z novinci v ligi, z ekipo Flying Bulls. Tekma je bila trda in napeta od prve minute naprej. Prvi polčas se je končal z rezultatom 1:1, v drugem pa smo bili priča pravim dvobojem s pestmi. Zaradi pretepa so sledile izključitve na obeh straneh, ki so jih boljše izkoristili nasprotniki in na koncu zmagali z rezultatom 5:1. Ekipo TNT-ja do konca rednega dela prvenstva čaka še ena tekma, nato sledijo izločitveni boji.

Povsem drugače je pri naši prvi ekipi HK Dinamiti. Ti so se v petek, 3. februarja, pomerili z lanskoletnim nasprotnikom v finalu, ekipo GTB Jesenice. Dinamiti so se na prav to tekmo dolgo in dobro pripravljali, kar se je več kot očitno pokazalo tudi na terenu. Naši Dinamiti so igrali dobro od prve minute naprej. Na tekmi je blestel domači kapetan Lončar, ki je bil odlično razpoložen in je zadel trikrat ter svojo ekipo popeljal do prepričljive zmage s končnim rezultatom 7:4.

Ekipa Dinamitov je trenutno še edina neporažena ekipa v

državnem prvenstvu, do konca rednega dela pa jo ločijo še 3 tekme.

V soboto, 11. februarja, so se naši najmlajši hokejisti pomerili na igralnem dnevu v hrvaškem Karlovcu. Dinamiti so nastopili v starostnih kategorijah U9, U11 in U13. Dan kasneje pa se je ekipa U16 odpravila na gostovanje v Trst, kjer so se pomerili z domačini Edera Trieste. Tekmo so dobili naši fantje. Po besedah trenerjev so si zmago priborili z borbeno in dobro igro.

Mednarodno tekmovanje za mlajše selekcije v Horjulu

V začetku marca, natančneje v soboto, 4. 3., bo v Horjulski dvorani potekal tekmovalni dan mlajših selekcij. Dan se bo začel v dopoldanskih urah in trajal do poznega popoldneva. Na turnirju se bodo pomerile ekipe iz kar treh različnih držav v starostnih kategorijah U9, U11, U13 in U16. Vsi ljubitelji hokeja in športa ste vljudno vabljeni, da pridete spodbujati naše mlade športnike.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Ponovno sodelovanje KK Ipros Vrhnika z OŠ Horjul

Po nekajletnem premoru smo v našo šolo košarke ponovno vključili tudi otroke iz Horjula.

V preteklosti smo iz horjulske doline že pridobili kar nekaj nadarjenih mladih košarkarjev, zato smo veseli, da smo to občino ponovno postavili na košarkarski zemljevid Slovenije. Hvala ravnatelju (g. Aleksander Gube) in športni pedagoginji Nini Bednarik za vso podporo in sodelovanje. Kot kaže po prvih pogovorih, pa si finančno pomoč lahko obetamo tudi pri zelo uspešnih lokalnih gospodarskih subjektih. Zaenkrat so nam jo obljubili pri podjetjih METREL, ARGO in KVADER MT. Verjame, da se bo našel še kdo, ki se mu zdi vlaganje v dobrobit mladih smiselno in koristno. Otrokom pa želimo obilo zabave in hitrega napredovanje v košarkarskih veščinah!

Andrej Smrekar, KK Ipros Vrhnika

Napoved velikega Salsation dogodka – vabljeni vsi, ki se radi giblujete v ritmih glasbe

Med plesom ne manjka pozitivne energije.

Živahni ritmi, dobra družba in predvsem veliko pozitivne energije so tri stvari, ki jih opazi vsakdo, ki pogleda Salsation kot opazovalec. Kdor pa se pomeša med tiste, ki plešejo, pa ugotovi, da je takšna vadba koristna za telo in duha. Po uspešno izpeljanih tovrstnih dogodkih v lanskem letu lahko sedaj napovemo, da se v začetku marca pripravljajo še večji dogodek, saj v Horjul prihaja mednarodno priznana Salsation trenerka iz Danske. Zato ste vabljeni vsi, ki vas zanima dinamična rekreacija, ki povezuje elemente plesa in raznih ostalih zvrsti aerobnega gibanja, značilnega za skupinske vadbe, da se samega dogodka tudi osebno udeležite.

Irena Pfunder Tkalec, ki skrbi za organizacijo dogodka, je takole opisala, zakaj je ta način plesa primeren za vse in zakaj se izplača priti prvo nedeljo v marcu v športno dvorano: "Če imate radi dobro glasbo in ples kot rekreacijo, je to odlična novica! 5. marca prihaja v Horjul danska Salsation master tre-

V Horjul prihaja mednarodno priznana strokovnjakinja z Danske, ki bo predstavila najnoveše smernice pri vadbi, kot je Salsation

nerka Nanna Jelbert, s katero v Športni dvorani pri OŠ Horjul pripravljamo pravo plesno nedeljo. Dopoldan bo najprej na vrsti triurna delavnica z imenom Motion 2 Emotion, na kateri se bomo poglobili v glasbo ter iskali povezavo med glasbo in gibanjem skozi čutne, premišljene in "feel-good" koreografije za dobro počutje. Nato pa bo sledilo še izobraževanje oziroma "masterclass", ki ima morda pompozno ime, v resnici pa gre za dve uri neprestanega

plesa, ki mu lahko sledi vsakdo. Tako delavnica kot masterclass sta primerna za vse. Zato se običajno ljubiteljice plesne vadbe Salsation udeležijo kar obojega. Salsation dekleta iz Horjula, Vrhniko ter vse Slovenije že nestrpnost pričakujejo ta dogodek, pridružite se nam še vi. To smo tiste punce, ki Plešemo zase in v tem neskončno uživamo."

Če vas takšna vadba zanima, naj poudarimo, da je Salsation primeren za vse. Za odrasle, otroke, ženske, moške, izkušene plesalce in popolne začetnike, vsakdo lahko zapeše in si polepša prosti čas. Če vas tovrstna rekreacija zanima, se lahko v novi sezoni pridružite tudi rednim terminom plesne vadbe Salsation v Horjulu v športni dvorani pri OŠ Horjul. Za več informacij pa lahko obiščete tudi www.plesem-zase.si, kjer boste izvedeli vse o vadbi in si ogledali tudi video posnetke.

Peter Kavčič, foto: Arhiv Salsation

Večer z očeti – druženje in ustvarjalna delavnica

Otroci so nestrpnost pričakovali dan, ko se bodo v vrtec prišli poigrati skupaj s svojimi očki.

Na debeli četrtek je bilo že cel dan čutiti tiho vznemirjenje, danes pride ati! In res,

popoldan so jih otroci pripeljali v vrtec. Najprej so skupaj naredili masko kurenta, kot se za ta pustni čas spodobi. Čeprav imamo vsi radi sneg in zimo, potihlo že komaj čakamo, da pride pomlad.

Nato je sledila prava kino predstava. Otroci so si izbrali animirani film Palčič, ki so si

ga ogledali na velikem platnu. Skupaj z očki so zobali pokovko in vneto spremljali Palčiča na njegovi razburljivi dogodivščini. Kako lepo je bilo, ko se je vrnil k svoji družini, še lepše pa je, ko lahko vse opazuješ iz varnega očetovega naročja.

Barbara P.

Na Vrhniko se začne nov krog slikanja žensk v mobilni enoti programa DORA

Onkološki inštitut Ljubljana – Državni presejalni program za raka dojk DORA obvešča, da se je 31. 1. 2023 na Vrhniko začel nov, že 6. krog slikanja ženska v mobilni enoti presejalnega programa za raka dojk DORA, ki stoji na parkirišču za Cankarjevem domom Vrhnika.

Slikanje žensk bo potekalo do septembra, ko bodo skupno povabili okoli 6.000 žensk med 50. in 69. letom iz občin Vrhnika, Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Dragomer in Logatec. Pred dvema letoma se je mamografije, s katero odkrivajo majhne še netipne rake dojk, udeležilo več kot 78 odstotkov povabljenih žensk. Od vseh slikanih žensk so pred dvema letoma (2021) na Onkološki inštitut Ljubljana povabili 86 žensk na dodatne preiskave, pri 18 so odkrili raka dojk.

V programu DORA z mamografskim slikanjem dojk odkrivajo majhne, še netipne sumljive spremembe. Tako raka odkrijejo na začetni stopnji, ko je še omejen na dojko in je zdravljenje lahko zelo uspešno. Poleg tega je zdravljenje manj obsežno, ženska pa hitreje okreva, kar vpliva na višjo kakovost življenja. V letu 2022 so v Sloveniji skupno slikali 109.562 žensk, povprečna udeležba je bila

78-odstotna, kar je najvišja udeležba od začetka delovanja programa DORA.

Tudi regijsko se ženske zelo dobro odzivajo povabilu na presejalno mamografijo, saj je bila v vseh slovenskih regijah višja od 70 odstotkov, kar je minimalna zahteva za dolgoročno doseganje ključnega cilja presejalnega programa – to je za tretjino manj smrti zaradi raka dojk v slovenski ciljni populaciji žensk. Med vsemi slikanimi ženskami so v letu 2022 pri 590 odkrili rak dojk, število pa še ni končno, saj so nekatere ženske še v obravnavi.

Po podatkih Registra raka Republike Slovenije je leta 2019, ko so na voljo zadnji zbrani podatki, za rakom dojk na novo zbolelo 1.583 žensk, umrlo jih je 431. V letu 2019 je pri ženskah rak dojk prvi po obolenosti, po umrljivosti pa skupaj z rakom pljuč prvi najpogostejši rak, zaradi katerega umirajo slovenske ženske. Več kot 80 % vseh zbolelih žensk za rakom dojk je starejših od 50 let. Zbolelo pa lahko tudi mlajše ženske, vendar je teh bistveno manj; okoli 5 odstotkov vseh bolnic je mlajših od 40 let.

»Vabimo vse ženske, ki ste oz. še boste v naslednjih mesecih prejele vabilo, da se udeležite slikanja v mobilni enoti na Vrhniko in tako naredite korak za svoje zdravje. Poleg tega skozi naš svetujemo, da skrbijo za zdrav življenjski slog in si redno mesečno samopregledujejo dojke tudi med dvema zaporednima normalnima mamografijama in tako prepoznajo, če se pojavi kakšna sumljiva sprememba. Pri raku dojk, ki je odkrit v zgodnji fazi bolezni, je zdravljenje lahko zelo uspešno,« je ob začetku slikanja na Vrhniko ženske pozvala vodja programa DORA mag. Kristijana Hertl, dr. med.

Če se ženske želijo prenaročiti, ker jim termin ne ustreza, lahko to storijo prek elektronskega naslova dora@onko-i.si, spletnega obrazca za prenarocanje na <https://dora.onko-i.si/prenarocanje/> ali na brezplačni telefon 080 27 28 vsak delavnik med 9. in 12. uro.

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani!

Začetek leta 2023 se je začel zelo intenzivno.

Na občini smo nadaljevali s tekočimi investicijskimi projekti, ki urejajo osnovo infrastrukturo, kot so ceste (rekonstrukcija regionalne ceste R3-641/1369 Ljubljana - Ljubljana, odsek Žirovnik - Dvor, ureditev ceste LC 067101 Zalog - Pasja ravan, v dolžini 600 m, ureditev ceste Šujica - Stranska vas, ureditev ceste JP567611 Majer - Praproče, 1. faza, ureditev ceste JP567621 Škandrov graben - Veliki vrh, 1. in 2. faza, ureditev prometnega vozlišča v Polhovem Gradcu, ureditev Ulice Vladimira Dolničarja, barjansko kolesarsko omrežje) ureditev kanalizacije in čiščenja odpadne vode (kanalizacija Stranska vas, čistilna naprava Dobrova), ureditev vodovoda (gradnja vrtine Butajnova-Planina), ureditev poplavne varnosti (protipoplavna ureditev porečij Božne in Male vode v Polhovem Gradcu) in Polhkovo razgledišče.

Na žalost določeni projekti trenutno vplivajo na potovalni čas občanov - zaradi izvedbe kanalizacijskega omrežja in izvedbe rekonstrukcije cest tako v Polhovem Gradcu kot na Dobrovi.

Vse naložbe bodo v kratkem zagotovile boljše pogoje, bolj varno okolje za krajane in s tem izboljšale kakovost življenja v naši občini za v prihodnje.

Kjer se prometni režim prometa ureja s semaforjem, občina z izvajalcem dnevno prilagaja režim delovanja semaforja na časovnico prometnih konic.

To pomeni, da je v jutranji konici interval zelene luči daljši v smeri Dobrova - Ljubljana, v popoldanski konici pa v obratni smeri. Ker imajo semaforji senzorje zaznave prometa, se ugotavlja, da je večkrat problem, da vozila prevozi rdečo luč, vozniki s takšnim manevrom vplivajo na dinamiko delovanja semaforja in povzročijo slabo voljo ostalih voznikov.

V mesecu januarju in februarju smo imeli že vrsto usklajevalnih sestankov za nove projekte.

Urejali smo prostore za novo družinsko zdravnico v Polhovem Gradcu, dogovarjali smo se glede vzpostavitve linije LPP in glede reševanja problema neustreznih prostorov knjižnice na Dobrovi in potencialno umestitev v Pol-

hovem Gradcu.

Usklajevali smo predloge projektov prejetih s strani krajevnih skupnosti glede sanacije cest in ostalih priorit. V pripravi so tudi sezname za nova otroška igrišča in kolo-park, za katera smo se tudi dogovorili, da bi pridobili EU sredstva.

Preverjali in usklajevali smo tudi nadaljevanje gradnje kolesarskih cest proti Polhovem Gradcu in Horjulu, za katera so predvidena EU sredstva. Za večino predvidenih investicij bo morala občina zagotoviti strateške načrte razvoja in pripraviti projektne dokumentacije.

Seveda pa kot župan ugotavljam, da imamo v občini veliko zatečenih in nerešenih problemov, predvsem na področju infrastrukture (vodovodi, ceste, itd) in veliko nerešenih lastništev zemljišč. Prav tako bo glede poplavne varnosti treba pristopiti k reševanju problematike celovito, saj je občina Dobrova - Polhov Gradec septembra 2018 sprejela posodobljen občinski prostorski načrt (v nadalj. OPN), ki je osnova za razvoj naše občine in v katerem je bil sprejet tudi protipoplavni nasip (za drževalnik) v oddaljenosti 80 m vzhodno od Dobrove. Država vodi in izvaja projekt poplavne varnosti skladno z že sprejetim državnim prostorskim načrtom (DPN) države in sprejetim občinskim prostorskim načrtom (OPN) in se trenutno izvaja faza 1B in 1A, v pripravi pa je tudi faza 2.

Zato bo občina oblikovala delovno skupino, ki se bo aktivno vključevala v državni projekt poplavne varnosti, z namenom, da glede na znana izhodišča naredimo vse, da ne bomo degradirali naše območje in da pridobimo za našo občino čim več. Cilj občine bo, da se prične z reševanjem problematike strateško in celovito.

Za konec pa lahko pohvalim vsa društva, ki v občini organizirajo dogodke, s katerim pestrijo življenje v naši občini, kot npr. smučarsko tekmovanje v Šentjoštu, Pesem Miru v Polhovem Gradcu, Valentinov ples v Šentjoštu, ipd.

Jure Dolinar,
župan
Občine Dobrova -
Polhov Gradec

Pridružili smo se Skupnosti občin Slovenije

Občina Dobrova - Polhov Gradec je postala nova članica Skupnosti občin Slovenije (SOS). SOS, ki deluje že od leta 1992, je največje združenje slovenskih občin, saj šteje že preko 180 občin članic in tako povezuje kar 1,8 milijona Slovencev.

SOS aktivno sodeluje s pristojnimi ministrstvi pri pripravi aktov in usklajuje pomembne rešitve za lokalne skupnosti s pristojnimi ministrstvi, vlado in drugimi državnimi organi. SOS skrbi za dobrobit in interese občin ter jim pomaga tudi tako, da organizira izobraževanja in usposabljanja, pripravlja delov-

ne posvete, izdaja publikacije, priročnike in tedenske novice v obliki spletnega časopisa, izvaja skupna javna naročila in nudi svetovanje na vseh področjih delovanja. Najvišji organ odločanja v SOS je skupščina, ki jo sestavljajo župani in županje vseh občin članic. Občino Dobrova - Polhov Gradec bo tako zastopal župan Jure Dolinar. Naša občina je s pridružitvijo

skupnosti poskrbela, da bodo njeni interesi zastopani tudi na državni ravni, sodelovala bo z drugimi občinami in tako bila deležna novega znanja, izkušenj in primerov dobrih praks, ter bila del skupnih razvojnih projektov. Več o SOS si lahko preberete na spletni strani

<https://skupnostobcin.si/>
L.o.

Pregled večjih investicijskih projektov v izvajanju v občini

V občini Dobrova - Polhov Gradec se izvajajo številni projekti. Nekateri se bližajo zaključku, pri nekaterih pa so se dela šele dobro pričela. Kaj se trenutno gradi v naši občini, katere so glavne pridobitve in kdaj lahko pričakujemo uresničitev posameznih projektov?

1. Ureditev prometnega vozlišča v Polhovem Gradcu

Projekt: Prenova celotnega križišča, prenova dela lokalne ceste proti Črnemu Vrhju, ureditev površin za pešce in kolesarje, ureditev kanalizacije in javne razsvetljave, prenova vodovoda, gradnja novega objekta oz. avtobusnega postajališča.

Zapore cest: Do vključno 31. marca 2023, med 7. in 16. uro, je občasno vzpostavljena popolna zapore ceste LC067091 Polhov Gradec-Kosmačar, na odseku od avtobusne postaje do pošte, zaradi izvedbe zemeljskih in asfaltnih del.

Trenutno stanje: Urejanje območja se je pričelo maja 2022. Rekonstrukcija državne ceste na tem območju je izvedena. Gradnja novega objekta že poteka (pokrivanje strehe je predvideno februarja), stari objekt pa je bil odstranjen. Cesta Polhov Gradec-Kosmačar je delno že urejena, izvedena morajo biti še preostala zemeljska in asfaltna dela.

Predviden zaključek: 31. marec 2023

Investicijska vrednost: 1,15 milijona evrov (občinska in državna sredstva)

2. Rekonstrukcija regionalne ceste R3-641/1369 Ljubljana-Ljubljana, odsek Žirovnik-Dvor

Projekt: Prenova ceste od Žirovnika do Hrastenic in od Belice do

Dvora v skupni dolžini 1,8 km, z vsemi spremljajočimi ureditvami (gradnja javne razsvetljave, gradnja pločnika, ureditev avtobusnih postajališč).

Trenutno stanje: Dela so se pričela v januarju 2022, do decembra 2022 pa je bila zaključena večina gradbenih del. Potrebno je izvesti še fini asfalt. To bo ob ugodnih vremenskih razmerah narejeno predvidoma marca. Potem bodo sledila še zaključna dela - talne označbe, vertikalna prometna signalizacija, fino planiranje brezjn skupaj z ureditvijo Žirovnikovega grabna.

Zapore cest: O morebitnih zaporah boste občani obveščeni.

Predviden zaključek: pomlad 2023

Investicijska vrednost: 2,65 milijona evrov (občinska in državna sredstva)

3. Ureditev ceste Šujica-Stranska vas

Projekt: Ureditev ceste od Šujice do Stranske vasi, gradnja kolesarskega pasu in pločnika, ureditev uvoza.

Trenutno stanje: Poleti 2022 so bila dela zaključena na odseku od križišča za Gabrje do Stranske vasi. Izvedba del na preostalem odseku pa je vezana na postopek ureditve lastništva, ki poteka že od lanskega leta. Glede na predvideno ugodno razrešitve zadeve, se predvideva nadaljevanje asfaltiranja v začetku spomladi, ko bodo vremenske razmere ugodne.

Zapore cest: O zaporah boste občani obveščeni.

Predviden zaključek: pomlad 2023

Investicijska vrednost: 970,24 tisoč evrov (občinska sredstva)

4. Kanalizacija Stranska vas

Projekt: Gradnja kanalizacije s črpališčem, prenova vodovoda in hišnih priključkov, prenova ceste in gradnja kolesarskega pasu.

Trenutno stanje: Dela so se pričela izvajati poleti 2022. Trenutno dela potekajo v skladu s prenovljenim terminskim planom.

Zapore cest: Do 31. maja 2023 je na cesti skozi Stransko vas vzpostavljena popolna zapora ceste zaradi gradbenih del. Zapora ceste je vzpostavljena od križišča v Stranski vasi do regionalne ceste na Dobrovi, oz. na cestah JP567362 Stranska vas–Dobrova, JP567221 Stranska vas–Bokalci (zapora dela cestnega odseka), JP561222 Utik 1 in JP567225 Stranska vas 1 in 1a. Obvoz v času zapore je urejen na relaciji križišče Stranska vas–Gabrje–regionalna cesta na Šujici. Popolna zapora ceste velja za ves promet razen za prebivalce tamkajšnjega območja.

Predviden zaključek: 31. maj 2023

Investicijska vrednost: 1,4 milijona evrov (občinska sredstva in sredstva Javnega holdinga Ljubljana)

5. Čistilna naprava Dobrova

Projekt: Gradnja in zagon nove čistilne naprave z zmogljivostjo 4000 PE, rušitev stare čistilne naprave.

Trenutno stanje: Poleti 2022 je bila zaključena večina gradbenih del za čistilno napravo, čemur je sledilo rušenje obstoječe čistilne naprave in gradnja kanalizacijskega priključka ob glavni cesti. Dela na čistilni napravi so končana, manjka le še ureditev dostopne ceste, ki ji bo predvidoma v začetku marca sledil tehnični pregled. Na čistilni napravi Dobrova poteka polletni poskusni zagon, ki se bo zaključil 1. maja 2023.

Predviden zaključek: maj 2023

Investicijska vrednost: 3,08 milijona evrov (sredstva Javnega holdinga Ljubljana)

6. Ureditev ceste LC 067101 Zalog–Pasja ravan v dolžini 600 m

Projekt: Ureditev ceste v dolžini 600 m.

Trenutno stanje: Izvedba del se je pričela v letu 2022, trenutno pa gradnja stoji zaradi neugodnih vremenskih razmer. Izvajajo se gradbena dela, širitev, odvodnjavanje in izvedba spodnjega ustroja do priprave za asfalt. Do sedaj je bila izvedena širitev ceste, položeni so bili prepusti.

Zapore cest: O zaporah boste občani obveščeni.

Predviden zaključek: maj 2023

Investicijska vrednost: 86 tisoč evrov (občinska sredstva)

7. Polhkovo razgledišče

Projekt: Ureditev brežine s sprehajalno potjo, javnim zeliščnim vrtičkom, zasaditvijo dreves in grmovnic ter drugimi urbanimi ureditvami (igrala, počivalnik, panoji).

Trenutno stanje: Dela so v začetni fazi.

Predviden zaključek: junij 2023

Investicijska vrednost: 221,4 tisoč evrov (občinska sredstva, sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja)

8. Ureditev Ulice Vladimirja Dolničarja

Projekt: Prenova ceste, gradnja pločnika in kolesarskega pasu, ureditev križišč, premik avtobusnega postajališča.

Trenutno stanje: Decembra 2022 je bila zaključena prenova Ulice

Vladimirja Dolničarja na odseku od križišča s Horjulsko cesto do križišča s Staro cesto in Ulico Emila Adamiča. Preostali odsek se bo urejal sočasno z gradnjo 1. etape Barjanske kolesarske povezave, ki se je na odseku Šujica–Dobrova že pričela.

Predviden zaključek: junij 2023

Investicijska vrednost: 92,35 tisoč evrov (občinska sredstva)

9. Barjansko kolesarsko omrežje

Projekt: Gradnja kolesarske povezave od Gabrja do Tržaške ceste s spremljajočimi ureditvami (ureditev pločnikov in prehodov za pešce, ureditev avtobusnih postajališč, deloma rekonstrukcija ceste, ureditev cestnih priključkov in križišč). Gradnja bo potekala v treh etapah.

Trenutno stanje: Trenutno poteka gradnja na odseku od Šujice do Dobrove. Od konca naselja Šujica do križišča Dobrova–Stranska vas bo zgrajena enostranska dvosmerna kolesarska steza, ki jo bo od cestišča ločevala zelenica. Od križišča Dobrova–Stranska vas do rondoja pa bodo urejene skupne površine za pešce in kolesarje na obeh straneh ceste. Čez Gradaščico in Horjulščico bosta zgrajeni dodatni brvi za kolesarje.

Zapore cest: Do predvidoma 30. maja 2023 je med 7. in 17. uro občasno vzpostavljena polovična zapora regionalne ceste Ljubljana–Ljubljana na dveh odsekih, in sicer na odseku Gabrje–Šujica in od transformatorske postaje na Dobrovi do Razorov.

Predviden zaključek: odsek Gabrje–Razori bo predvidoma zaključen do junija 2023, odsek Razori–Tržaška cesta pa predvidoma do konca leta 2024

Investicijska vrednost: 8,8 milijonov evrov (občinska, državna in evropska sredstva)

10. Protipoplavna ureditev porečij Božne in Male vode v Polhovem Gradcu

Projekt: Ureditev Božne in Male vode s pripadajočimi ureditvami. Poglobitev strug, nov oz. povišan protipoplavni nasip, povišan protipoplavni zid ob stanovanjskih objektih in druga ureditvena dela. Sanacija zidov na obeh straneh rečne struge v Polhovem Gradcu.

Trenutno stanje: Dela so se pričela junija 2022. Ob lokalni cesti proti Pristavi se je že prestavila krivina Božne, vgrajeni so bili odbijaci, izvedeno je bilo humusiranje brežine. V prihodnje bo opravljena še zatravitev in zasaditev. Gorvodno od sotočja Male

vode in Božne je bila struga očiščena in urejen visokovodni nasip, ponekod je bil povečan pretočni prerez struge. Dela potekajo na porečju Male vode.

Predviden zaključek: do konca leta 2023

Investicijska vrednost: 2,9 milijon evrov (vrednost celotne etape 1B, ki vključuje tudi ureditve na Šujici in v Dolenji vasi) (občinska, državna in evropska sredstva)

11. Gradnja vrtine Butajnova–Planina

Projekt: Za območje Butajnov in Planine so bile v letu 2021 pri Geološkem zavodu RS naročene geološke raziskave za pridobitev ustrezne lokacije za vrtino za pitno vodo, s katero bodo oskrbovani uporabniki Butajnov in Planine. S tem se bo zagotovilo zadostne količine vode tudi v sušnih obdobjih in vsem zagotovilo ustrezno čisto pitno vodo. V prvi fazi se predvideva gradnja poskusne vrtine globine 260 metrov. Če se bo izkazala za ustrezno po izdatnosti in kakovosti, se bo Občina lotila projektov navezave na vodovod Butajnova in Planina. Potrebno bo zgraditi dodaten vodohran. Obenem se bo na javni vodovod priklopilo tudi vse hiše na območju Lamovca, ki se sedaj oskrbujejo iz lastnih zajetij.

Trenutno stanje: Priprava razpisa za izbiro izvajalca del za izvedbo poskusne vrtine. Izvajalec bo znan predvidoma spomladi.

Predviden zaključek: terminski plan za izvedbo poskusne vrtine bo znan, ko bo izbran izvajalec del; gradnja poskusne vrtine je predvidena letos

Investicijska vrednost: natančna vrednost projekta bo znana, ko bo izbran izvajalec del (občinska sredstva)

12. Ureditev ceste JP567611 Majer–Praproče, 1. faza

Projekt: Rekonstrukcija ceste v dolžini 1.150 metrov, izvedba zgornjega in spodnjega ustroja, odvodnjavanje in postavitve varovalne ograje.

Trenutno stanje: Priprava na pričetek del ob ugodnih vremenskih razmerah. Pogodba z izvajalcem je podpisana.

Zapore cest: O zaporah boste občani obveščeni.

Predviden zaključek: 31. december 2023

Investicijska vrednost: 362,2 tisoč evrov (občinska sredstva)

13. Ureditev ceste JP567621 Škandrov graben–Veliki vrh, 1. in 2. faza

Projekt: Rekonstrukcija ceste v dolžini 1.400 metrov, izvedba zgornjega in spodnjega ustroja, odvodnjavanje in postavitve varovalne ograje.

Trenutno stanje: Priprava na pričetek del ob ugodnih vremenskih razmerah. Pogodba z izvajalcem je podpisana.

Zapore cest: O zaporah boste občani obveščeni.

Predviden zaključek: 31. december 2023 (1. faza) oz. 31. 8. 2024 (2. faza)

Investicijska vrednost: 442,6 tisoč evrov (občinska sredstva)

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Brezplačno WiFi omrežje še vedno na voljo na sedmih točkah v občini

V letu 2021 je bilo v občini Dobrova - Polhov Gradec vzpostavljenih sedem novih točk za brezplačen dostop do WiFi-omrežja v sklopu evropskega projekta WiFi4EU.

Brezplačno WiFi-omrežje je vsem uporabnikom še vedno dostopno na naslednjih lokacijah:

- Polhograjska graščina (v notranjosti stavbe in na prostem)
- prostori Krajevne skupnosti Črni Vrh (v notranjosti stavbe in na prostem)
- prostori Krajevne skupnosti Šentjošt (v notranjosti stavbe in na prostem)
- območje ŠRC Gabrje (na prostem)
- Kulturni dom Jakoba Trobca (v notranjosti stavbe in na prostem)
- Občina Dobrova - Polhov Gradec (v notranjosti stavbe in na prostem)
- PGD Dobrova (v notranjosti stavbe in na prostem)

Povežite se z eno izmed WiFi točk in bodite del projekta WiFi4EU. Vabljeni k uporabi!

L.o.

Aktualne zapore cest v občini

Občina Dobrova - Polhov Gradec obvešča vse občane in druge uporabnike cest o spodnjih aktualnih zaporah cest zaradi gradbenih del. Vabljeni k spremljanju občinske spletne strani www.dobrova-polhovgradec.si za najaktualnejše informacije. Podatki o zaporah cest temeljijo na podatkih, ki jih je izvajalec del navedel na vlogi za izdajo dovoljenja za zaporo občinske ceste:

OBČASNA POPOLNA ZAPORA LOKALNE CESTE POLHOV GRADEC-KOSMAČAR ZARADI IZVEDBE ZEMELJSKIH IN ASFALTERSKIH DEL

Obveščamo vas, da bo do vključno 31. marca 2023 med 7. in 16. uro, občasno vzpostavljena popolna zapora ceste LC067091 Polhov Gradec-Kosmačar, na odseku od avtobusne postaje do pošte, zaradi izvedbe zemeljskih in asfaltnih del.

POLOVIČNA ZAPORA REGIONALNE CESTE LJUBLJANICA-LJUBLJANA ZARADI GRADNJE BARJANSKE KOLESARSKPE POVEZAVE (DOBROVA-RAZORI, GABRJE-ŠUJICA)

Obveščamo vas, da je do predvidoma 30. maja 2023 med 7. in 17. uro občasno vzpostavljena polovična zapora regionalne ceste Ljubljana-Ljubljana na dveh odsekih zaradi gradnje Barjanske kolesarske povezave, in sicer na odseku od transformatorske postaje na Dobrovi do Razorov in na odseku Gabrje-Šujica.

POPOLNA ZAPORA CESTE V STRANSKI VASI ZARADI GRADNJE KANALIZACIJE

Obveščamo vas, da je do 31. maja 2023 na cesti skozi Stransko vas vzpostavljena popolna zapora ceste zaradi gradbenih del. Zapora ceste je vzpostavljena od križišča v Stranski vasi do regionalne ceste na Dobrovi, oz. na cestah JP567362 Stranska vas-Dobrova, JP567221 Stranska vas-Bokalci (zapora dela cestnega odseka), JP561222 Utik 1 in JP567225 Stranska vas 1 in 1a. Obvoz v času zapore je urejen na relaciji križišče Stranska vas-Gabrje-regionalna cesta na Šujici. Popolna zapora ceste velja za ves promet razen za prebivalce tamkajšnjega območja.

DRUGE ZAPORE

POLOVIČNA ZAPORA CESTE V DOLINI HRASTNICE

Občina Škofja Loka obvešča, da je v dolini Hrastnice (na območju Puštala in Sv. Barbare) polovična zapora ceste LC401091 Škofja Loka-Petačev graben podaljšana do vključno 30. aprila 2023. Zapora je vzpostavljena zaradi gradnje vodovoda in fekalne kanalizacije v sklopu ureditve lokalne ceste.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Na 2. redni seji imenovana delovna telesa in nadzorni odbor občine

Občinski svet

V sredo, 18. januarja 2023, je potekala 2. redna seja občinskega sveta, na kateri so člani sveta obravnavali osem točk dnevnega reda.

- Potrditev zapisnika 1. redne seje občinskega sveta.
- Sklep o potrditvi mandata članici občinskega sveta. Kot članica občinskega sveta je bila potrjena Vida Bonča Dolinar.
- Sklep za imenovanje delovnih teles občinskega sveta in nadzornega odbora občine. Imenovani so bili člani Odbora za zdravstvo in socialo, Odbora za gospodarske dejavnosti, Odbora za komunalno in urbanizem, Statutarne pravne komisije, Nadzornega odbora, Komisije za izdajanje glasila Naš časopis in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Dobrova - Polhov Gradec.
- Sklep o financiranju političnih strank.

Sprejet je bil sklep, ki določa, da bodo politične stranke, ki so na novembrskih lokalnih volitvah kandidirale v občinski svet in prejele dovolj glasov, prejele sredstva iz občinskega proračuna. Financiranje so si zagotovile politične stranke SDS, Gibanje Svoboda in NSi.

• Sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve. Sprejet je bil sklep, ki določa, da bodo organizatorji volilnih kampanj za volitve v občinski svet in volitve za župana lahko prejeli delno povrnitev stroškov iz občinskega proračuna. Sklep, ki se nanaša že na lokalne volitve v letu 2022, določa upravičence in kriterije za delno povrnitev stroškov; višina sredstev bo odvisna od števila dobljenih glasov.

• Sklep o pristopu k Skupnosti občin Slovenije. Občina Dobrova - Polhov Gradec se je pridružila Skupnosti občin Slovenije, ki povezuje že preko 180 občin.

• Seznanitev s poročilom o delu Sveta ustanoviteljev javnih

podjetij povezanih v Javni holding Ljubljana.

Občinski svet se je seznanil z delom organa v obdobju od septembra 2021 do avgusta 2022.

• Vprašanja in pobude članov občinskega sveta.

Člane sveta je zanimalo, katere projekte bo vključeval občinski proračun za leto 2023, na kar je župan Jure Dolinar odgovoril, da bodo najprej zagotovljena sredstva za dokončanje projektov, ki se že izvajajo, podrobnejše informacije o stanju teh projektov pa bodo podane na odborih. Pri izvajanju pro-

jektov bo ključna tudi podpora krajevnih skupnosti. Člani sveta so se zanimali tudi za potek prenove ceste Šujica-Stranska vas, na kar je župan odgovoril, da se namerava ponovno sestati z lastnikom zemljišča, kjer poteka razlastitev, s ciljem, da se prenova ceste spomladi izvede do konca. Z izvajalcem del je pogodba že sklenjena. Člani sveta so se zanimali še za termin naslednje seje občinskega sveta in možnost sodelovanja na seji občinskega sveta preko oddaljenega dostopa.

Zapisniki in gradivo sej občinskega sveta so dostopni na spletni strani www.dobrova-polhovgradec.si. L.o.

Vpis predšolskih otrok v javne vrtce za šolsko leto 2023/24

Vpis bo potekal v vrtcih vsak delovni dan od 8. do 31. marca 2023 v času uradnih ur.

Podatki za vpis v posamezni vrtec so objavljeni na spletnih straneh javnih vrtcev.

OŠ Dobrova – enota vrtcev Dobrova (Cesta 7. maja 20, 1356 Dobrova), 01 36012020, www.vrtcedobrova.si

OŠ Dobrova – enota vrtcev Brezje (Cesta 7. maja 20, 1356 Dobrova), 01 36012020, www.vrtcedobrova.si

Enota Vrtec pri OŠ Polhov Gradec (Polhov Gradec 95, 1355 Polhov Gradec), 059 082 658, www.ospg.si

Enota Vrtec pri POŠ Šentjošt (Polhov Gradec 95, 1355 Polhov Gradec), 059 082 658, www.ospg.si

Enota Vrtec pri POŠ Črni Vrh (Polhov Gradec 95, 1355 Polhov Gradec), 059 082 658, www.ospg.si

Vlogo oddajo:

- starši, ki otroka prvič vpisujejo v vrtec,
- starši otroka, ki je na centralnem čakalnem seznamu v šol. letu 2022/23,
- starši, ki so vlogo oddali po 31. 3. 2022 in otrok ni sprejet v vrtec,
- starši otrok, ki že obiskujejo vrtec in želijo otroka vključiti v drug javni vrtec na območju občine.

Starši oddajo le eno vlogo in v vlogi navedejo, v kateri vrtec želijo vpisati otroka (tako imenovani vrtec prve izbire) in v ta vrtec oddajo tudi vlogo. V vlogi lahko navedejo tudi drug vrtec (vrtec druge izbire) in/ali katerikoli vrtec, v katerega želijo vključiti otroka, če otrok ne bo sprejet v vrtec prve izbire in niti v vrtec druge izbire.

Plačilo kotizacije:

Starši ob oddaji vloge plačajo kotizacijo za rešnost vloge v višini 50 EUR, ki se poračuna pri prvih plačilih programa vrtca. Če otrok v vrtec ni sprejet do 10. 9., se vlagatelju kotizacija vrne do 15. 9. tekočega leta. Starši, ki otroka ne vključijo v vrtec, kljub temu da je sprejet, kotizacije ne dobijo vrnjene.

Kotizacija se plača

- na račun št. SI56 0122 1603 0648 907 Osnovne šole Dobrova, sklic 00-292600, če boste vlogo oddali za sprejem otroka v enoto vrtca Dobrova in enoto vrtca Brezje ali
- na račun št. SI56 0122 1603 0648 810 Osnovne šole Polhov Gradec, če boste vlogo oddali za sprejem otroka enoto vrtca pri OŠ Polhov Gradec, enoto vrtca pri POŠ Šentjošt in enoto vrtca pri POŠ Črni Vrh.

Pri namenu plačila navedete »kotizacija – ime in priimek otroka«, za katerega kotizacijo plačujete.

Dodatne informacije:

Vpis v vseh javnih vrtcih na območju občine Dobrova - Polhov Gradec bo potekal po priporočeni ali elektronski pošti na naslov vrtca. Vlogo s potrebnimi dokazili pošljete na naslov uprave vrtca, ki je

- za enoto vrtca Dobrova in enoto vrtca Brezje na naslovu Cesta 7. maja 20, Dobrova ali valerija.bozic@osdobrova.si ter
- za enoto vrtca pri OŠ Polhov Gradec, enoto vrtca pri POŠ Šentjošt in enoto vrtca pri POŠ Črni Vrh na naslovu Polhov Gradec 95, Polhov Gradec ali natasa.peljhan@guest.arnes.si

Če bo v vrtec vpisanih več otrok, kot je prostih mest, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok. Komisija bo obravnavala samo vloge, ki bodo prispele v času javnega razpisa in če bo plačana kotizacija. Obravnavane bodo samo vloge, ki bodo prispele od 8. do 31. marca 2023. Vloge, ki bodo prispele po 31. 3. 2023, bodo za šolsko leto 2023/24 upoštewane le, če bo prostih mest več kot oddanih vlog. Otroci, ki bodo sprejeti v vrtec, jih morajo starši v vrtec vključiti s 1. 9. 2023, če so dopolnili najmanj 11 mesecev starosti. Otroci, ki bodo sprejeti v vrtec in 1. 9. 2023 ne bodo dopolnili 11 mesecev, se v vrtec vključijo naslednji dan po dopolnitvi 11 mesecev starosti.

Starše obveščamo, da je obrazec vloge za vpis z navodili o poteku vpisa otrok v vrtec dosegljiv na spletni strani vrtcev in občine Dobrova - Polhov Gradec.

Ne spreglejte:

Javni razpis za podelitev občinskih priznanj

Občina Dobrova - Polhov Gradec v Našem časopisu in na spletni strani objavlja javni razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2023. Podeljen je lahko naziv častni občan oz. občanka, zlati grb, srebrni grb, bronasti grb in priznanje občine.

Občina Dobrova - Polhov Gradec podeljuje priznanja zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, šolstva, kulture, športa, znanosti, ekologije, zaščite in reševanja ter na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in popolnejšemu življenju občanov in ki imajo pomen za razvoj in ugled občine Dobrova - Polhov Gradec. Priznanje pa je lahko podeljeno tudi posmrtno.

Vabljeni k oddaji predlogov za podelitev priznanj. Obrazec se nahaja na spletni strani www.dobrova-polhovgradec.si. Rok za oddajo predlogov je 21. april 2023.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

V Polhov Gradec prihaja nova družinska zdravnica!

Včasih, ko se slovensko zdravstvo spopada s številnimi izzivi, naše občane razveseljuje izjemno vesela novica! S 1. marcem 2023 bo v Polhovem Gradcu pričela delovati nova družinska zdravnica Tanja Špiclin, dr. med.

Spomnimo. Naši občini je bilo zaradi vedno večje potrebe po dodatnem zdravniku dodeljenega 0,5 tima za splošno ambulanto oz. ambulanto družinske medicine v letu 2021, sedaj pa se je ob uspešnem delovanju Občine Dobrova - Polhov Gradec in župana Jureta Dolinarja dol-

goletna želja občanov tudi uresničila.

Tanja Špiclin, dr. med. in Občina Dobrova - Polhov Gradec sta te dni namreč sklenili koncesijsko pogodbo za obdobje 15 let. Prihod nove zdravnice bo pomembno prispeval h kakovostnemu izvajanju storitev javnega zdravja v občini, saj so obstoječe ambulante že močno obremenjene in zasedene. Zaenkrat bo nova zdravnica delovala v trenutnih zdravstvenih prostorih v Polhovem Gradcu, na naslovu Polhov Gradec 13.

Delovni čas ambulante:

- ponedeljek: od 6:30 do 13:00
- sreda: od 12:45 do 19:15
- petek: od 12:45 do 16:00

L.o.

Na Vrhniki se začne nov krog slikanja žensk v mobilni enoti programa DORA

Onkološki inštitut Ljubljana – Državni presejalni program za raka dojk DORA obvešča, da se je 31. 1. 2023 na Vrhniki začel nov, že 6. krog slikanja ženska v mobilni enoti presejalnega programa za raka dojk DORA, ki stoji na parkirišču za Cankarjevim domom Vrhnika.

Slikanje žensk bo potekalo do septembra, ko bodo skupno povabili okoli 6.000 žensk med 50. in 69. letom iz občin Vrhnika, Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Dragomer in Logatec. Pred dvema letoma se je mamografije, s katero odkrivajo majhne še netipne rake dojk, udeležilo več kot 78 odstotkov povabljenih žensk. Od vseh slikanih žensk so pred dvema letoma (2021) na Onkološki inštitut Ljubljana povabili 86 žensk na dodatne preiskave, pri 18 so odkrili raka dojk.

V programu DORA z mamografskim slikanjem dojk odkrivajo majhne, še netipne sumljive spremembe. Tako raka odkrijejo na začetni stopnji, ko je še omejen na dojko in je zdravljenje lahko zelo uspešno. Poleg tega je zdravljenje manj obsežno, ženska pa hitreje okrevaja, kar vpliva na višjo kakovost življenja. **V letu 2022 so v Sloveniji skupno slikali 109.562 žensk, povprečna udeležba je bila 78-odstotna,**

kar je najvišja udeležba od začetka delovanja programa DORA. Tudi regijsko se ženske zelo dobro odzivajo povabilu na presejalno mamografijo, saj je bila v vseh slovenskih regijah višja od 70 odstotkov, kar je minimalna zahteva za dolgoročno doseganje ključnega cilja presejalnega programa – to je za tretjino manj smrti zaradi raka dojk v slovenski ciljni populaciji žensk. Med vsemi slikanimi ženskami **so v letu 2022 pri 590 odkrili rak dojk**, število pa še ni končno, saj so nekatere ženske še v obravnavi.

Po podatkih Registra raka Republike Slovenije je leta 2019, ko so na voljo zadnji zbrani podatki, za rakom dojk na novo zbolelo 1.583 žensk, umrlo jih je 431. V letu 2019 je pri ženskah

rak dojk prvi po obolenosti, po umrljivosti pa skupaj z rakom pljuč prvi najpogostejši rak, zaradi katerega umirajo slovenske ženske. Več kot 80 % vseh zbolelih žensk za rakom dojk je starejših od 50 let. Zbolijo pa lahko tudi mlajše ženske, vendar je teh bistveno manj; okoli 5 odstotkov vseh bolnic je mlajših od 40 let.

»Vabimo vse ženske, ki ste oz. še boste v naslednjih mesecih prejele vabilo, da se udeležite slikanja v mobilni enoti na Vrhniki in tako naredite korak za svoje zdravje. Poleg tega ženskam svetujemo, da skozi vse svoje življenje skrbijo za zdrav življenjski slog in si redno mesečno samopregleduje-

jo dojke tudi med dvema zaporednima normalnima mamografijama in tako prepoznajo, če se pojavi kakšna sumljiva sprememba. Pri raku dojk, ki je odkrit v zgodnji fazi bolezni, je zdravljenje lahko zelo uspešno,« je ob začetku slikanja na Vrhniki ženske pozvala vodja programa DORA mag. Kristijana Hertl, dr. med.

Če se ženske želijo prenaročiti, ker jim termin ne ustreza, lahko to storijo prek elektronskega naslova dora@onko-i.si, spletnega obrazca za prenaročanje na <https://dora.onko-i.si/prenarocanje/> ali na brezplačni telefon 080 27 28 vsak delavnik med 9. in 12. uro.

Dogodki in novosti v marcu

Polhograjska graščina

V zimskih mesecih smo odprti vse dni v tednu od 10.00 do 16.00.

V graščini in na naši spletni strani lahko rezervirate zanimiva lokalna doživetja, ki jih ponuja naš okoliš – delavnico izdelave fresk, delavnico peke kruha, rezbarsko delavnico in še več!

Tudi lokalne izdelke, ki jih ponujamo v graščini, si lahko sedaj ogledate na naši spletni strani, še preden pridete na obisk!

Ste že raziskali Polhograjske dolomite?

PD Blagajana skrbi za Polhograjsko planinsko pot, ki vas popelje po njihovih vrhovih. Predlagamo, da se na pot podate s pomočjo posebnega planinskega dnevnika, kjer je pot dodobra razložena, prav tako pa vam omogoča zbiranje žigov na kontrolnih točkah in si tako prislužite planinsko značko. Dnevnik in prvi žig dobite pri nas.

Zven zaklete grofice in Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park navdušuje skozi vse leto. Zasnovan je tako, da skozi preplet pravljичnega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi. Ob tem jih na nevsiljiv način uči o naravi in kulturi Polhovskega Gradca, obiskovalci pa posebno knjižnico z nabranimi žigi in nalepkami shranijo za spomin in učno gradivo. Vrhunsko doživetje za družine z otroki! Park si deloma deli pot z Blagajevo tematsko potjo, ki poleg zgodovinskih poudarkov obravnava tudi prisotne naravne znamenitosti. Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu od 10.00 do 16.00, vstopnice lahko kupite v graščini. Obiščete ga lahko sami ali z vodičem (18. 3. ob 10.00). Novembra 2022 smo odprli novo pravljico pot – Zven zaklete grofice. Ta se nahaja na robu Blagajeve dežele. Vstopnice lahko kupite na recepciji G Design hotela, po ceni 7,5 eur na otroka. Pot vas bo vodila na Gradišče. S pomočjo knjižice boste sledili zgodbi o zakleti grofici, spoznali človeške kreposti, ki jih boste poizkusili imitirati z zvokom. Po poti lahko namreč zaigrate na

9 zvočil, občudujete skulpture in objekte, ki še dodatno obožgajo izkušnjo. Vsak mesec bomo organizirali vodenja. Marčevsko vodenje bo **11. 3. ob 10.00**. Dobimo se pri G Design hotelu ob 10.00. Vabljeni!

Mozartovi družinski dnevi

Marčevski program sklepamo s Festivalom ljubiteljev klasične glasbe. V nedeljo, 26. 3., ob 17.00 vabljeni na 236. Mozartove družinske dneve. Prepusite se začarati grajskemu ambientu ob zvokih klasične glasbe.

Poroka v Polhograjski graščini

Zaljubljenici! Če se nameravate v letošnjem letu poročiti, si čimprej rezervirajte termin. Po civilnem obredu lahko del poročnega slavlja lahko nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 17. uro, vendar le ob predhodni najavi.

Knjižnica Polhov Gradec

Knjižnica obratuje po ustaljenem urniku – ob četrtek od 17.00 do 19.00 in ob sobotah od 10.00 do 12.00. Na voljo tudi nekaj novega knjižnega gradiva.

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:

T: 031 776 259
E: info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si www.visitpolhovgradec.si

Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in Polhov doživljajski park ter na Instagram profilu [polhograjska_grascina](https://www.instagram.com/polhograjska_grascina)

S pogovorom z župnikom Golobom zaključili projekt **Zdravje na vsakem koraku**

V soboto, 18. februarja 2023, je potekalo predavanje Martina Goloba, ki je v prostore OŠ Polhov Gradec privabilo veliko obiskovalcev.

Vse prisotne je na začetku pozdravil tudi župan Jure Dolinar. Sočasno so v športni dvorani potekale še aktivnosti za otroke, za katere je poskrbelo Športno društvo

Atlet in popestrilo pustno soboto.

V pogovoru, ki ga je vodil Simon Purger, je župnik Martin Golob spregovoril o svojem delovanju in življenjskih

prigodah ter s svojo duhovitostjo in prisrčnostjo nasmejale vse obiskovalce in pokazal, zakaj je eden najbolj priljubljenih in znanih slovenskih župnikov. Beseda

je tekla tudi o njegovi knjigi Na spletni priznici, ki sta jo zapisala skupaj z Lojzeto Grčmanom, ki se je prav tako udeležil sobotnega dogodka, ki je zaključil delavnice

v sezoni 2022/2023 projekta Zdravje na vsakem koraku, ki ostaja med občani izjemno priljubljen.

LO,

foto: Erik Bebar Seliškar

Pustovanje na Dobrovi

Na Dobrovi je letos potekalo Veliko pustovanje!

V nedeljo, 19. februarja 2023, se je na ploščadi pred osnovno šolo zbrala množica izvirnih pustnih mask, ki se je nato sprehodila po ulicah Dobrove v glasbenem spremstvu Godbe Dobrova - Polhov Gradec in uspešno preganjala zimo. Dogajanje se je nato preselilo v športno dvorano, kjer je pustne maske pričakal pester program – različne igre in aktivnosti, predstava, živa glasba Dobrovskih Zajkl, izbor najboljše maske in kot se za pustovanje spodobi tudi krofi! Velika udeležba in dober odziv občanov pa pričča, da je pustovanje, ki ga je organizirala Občina Dobrova - Polhov Gradec, več kot uspelo!

LO, foto: Erik Bebar Seliškar

Ivu Belcu, častnemu občanu občine v spomin

Ivo Belc z značilno čepico na glavi.

Ivo Belc v epizodni vlogi v filmu Na svoji zemlji.

Januarja se je poslovil Ivo Belc z Babne Gore, snemalec prvega slovenskega celovečernega filma Na svoji zemlji in številnih drugih slovenskih filmov ter dolgoletni sodelavec Televizije Slovenija.

Vpet je bil tudi v domače kraje in z veseljem se je odzval vabilu na vsakršno sodelovanje, s katerim je dokumentiral kulturne in druge dogodke. Njemu v spomin objavljamo odlomke iz daljšega intervjuja, objavljenega v domoznanskem zborniku Domači kraji. Z iskrivo besedo pripoveduje o sebi: »Moj stari oče je prišel iz vasi Belo. Belo je visoka vas, skoraj na višini Grmade. Med mojimi predniki se rad spominjam mame mojega očeta, moje stare mame, ki je prišla z ugledne kmetije z Briš, z Lepinove. Moja mama je vsako leto rodila dojenčka, dva otročka sta umrla, ostali smo trije. Porodi so bili za mammo naporni, začela je bolehati in je umrla, ko še nisem imel deset let.

Se spominjate, kakšen je bil Lovrenc v vašem otroštvu?

Lovrenc je bil v tistem času veliko bolj gol kot danes. Logar z Gore je hodil k prvi maši v temačnih dneh z laterno, z majhno svetilko, ki se nosi v roki. Po oddaljenosti svetilke od Lovrenca smo vedeli, če bomo pravočasno prišli do cerkve. Spominjam se tudi, da smo na Grmado in Lovrenc hodili saditi smrekice.

Pa o takratni šoli? Kakšne pohvale in kazni so poznali?

Takrat je bila dovoljena kazen, da si bil zaprt. Če si imel nekaj cvekov, če si motil pouk, povzročal nemir, si bil po pouku nekaj ur zaprt, bil si v ra-

zredu in nisi smel ven. Vem, da je bila težava iti na stranišče. Kdo je to nadzoroval, ne vem.

So se čutile razlike med hribovskimi učenci in tistimi, ki so hodili v šolo vsak dan?

Posebne razlike med hribovci in vsakdanci ni bilo, tudi kakšnih posebnih nasprotij ne, nekako se je pa čutilo, da so vsakdanci malo z levim očesom gledali na nas hribovce. Veliko se pa tudi nismo srečevali, ker smo mi imeli pouk popoldne.

Snemali ste številne slovenske celovečerne filme po drugi svetovni vojni: Na svoji zemlji, Tistega lepega dne, Kala, Ne joči, Peter, Vesna, Ne čakaj na maj, Deveti krog, mladinska filma Kekec, Kekčeve ukane in še kaj. Snemanja katerega filma se najraje spominjate?

Na svoji zemlji mi je najbolj pri srcu. Zato, ker je bilo prvič. Če pomislim, kaj sta si upala France Štiglic in Ciril Kosmač že takrat povedati s tem filmom in da ni bilo nobenih političnih posledic, ga imam pa še rajši. Rad tudi zato, ker nismo nič znali, a smo ga vseeno naredili. Samo Jože Gale je bil gledališko izobražen režiser, ne pa filmski. Šli smo v Zagreb na premiero nekega filma, da bi videli, kako tak jugoslovanski film sploh zgleda. Premiero imam še danes pred očmi. Ko se je pokazal posnetek s Sovo, je bila v dvorani popolna tišina. In ko pravi: »Glejte Baško grapo,« to so bile prve besede v slovenskem filmu, so ljudje vstali in po dvorani se je zaslislalo navdušeno ploskanje. Nikoli nisem bil na nobeni premieri, da bi bil vsa ke toliko časa aplavz. To človeku ostane.

Pa vaša delovna obveznost v tem filmu?

V filmu Na svoji zemlji sem imel vlogo statista s posebno nalogo. To je bilo 1947. leto. Stanoval sem pri teti. Kakšne posebne hrane nisem imel. Štiglic pa je rabil take shujšane fante, ki so pa le imeli nekaj delovnih izkušenj. Potem ko so gledali prve posnetke, je bila Cirilu Kosmaču, ki je bil scenarist v tem filmu, moja interpretacija vloge tako všeč, da je napisal še epizodo, v kateri sem tudi igral. Vloga statista se je razširila v epizodno vlogo. Še danes sem kar malo ponosen na to, da sem bil v filmu Na svoji zemlji asistent direktorja fotografije in igralec.

Ste imeli pri snemanju filmov kakšno posebno priljubljeno temo, ki vas je še posebej pritegnila? Kateri so bili vaši najljubši motivi?

Čisto moji motivi, nekako dokumentarni, so bili pokrajinski, pokrajina me je zelo privlačevala in še posebej svetloba v tej pokrajini. Že kot otroku, ko sem se igral s fotoaparatom, se mi je posrečilo, da sem naredil dobre fotografije pokrajine. To mi je ostalo. To sem še globlje spoznal, ko sem delal z Metod Badjuro kot njegov pomočnik. On mi je skušal dopovedati, kje mora biti sonce v pokrajini, da se lepo vidi, Metod Badjura mi je odprl oči. Zagotovo je bil naš najboljši krajinar. Njegovi Lipicanci bi bili lahko še danes predmet proučevanja na akademiji. Pa ne samo prosta pokrajina,

pokrajina kot taka, užival sem tudi v arhitekturi mest, malih vasi. Pokrajina mi je pa ostala kot neka notranja želja.

Svojo delovno dobo ste končali na TV-Slovenija kot televizijski snemalec. Kaj so bili vaši zadnji posnetki?

To so bile Domače obrti na Slovenskem. Posnel sem tudi kolarja domačina Franca Trnovca, po domače Jurjevega iz Srednje vasi, ki je bil eden redkih, če ne edini med kolarji, ki je znal poleg kolesa narediti tudi pesto zanj (tisti osrednji del; središče, kar ni obod).

Pa še nekaj. Vi ste bili profesionallec, kaj pa menite o amaterskem filmskem delu?

Amaterji? Ja, konec koncev tudi amaterji lahko posnamejo zelo dragocene stvari. Lahko da je na meji gledljivosti, a amater vidi druge stvari. Lahko je vse neurejeno, lahko se vidi gibajočo, plešočo kamero, a vse to sodi zraven nestrokovne izvirnosti. Amaterski posnetki so tudi najbolj avtentični. Zavedati se je treba, da je vsak posnetek, že izбор tega, kam usmeriš kamero, manipulacija. Še hujsa manipulacija je montaža. Amaterji pa niso manipulatorji, zraven je neznanje, radovednost, tudi strah, veliko je zumov, a vse ima svojo vrednost. Tako da ne gre podcenjevati tudi amaterske dejavnosti.

Povzeto iz Domačih krajev, 2015, Milka Bokal, Ivan Belc in kamera, trdno prijateljstvo, stran 108–126.

V slovo Franc Setnikar – župan do zadnjega diha

V delo lokalne samouprave se je vključil, ko se je ta začela na novo formirati, v letu 1994. Bil je župan Občine Dobrova - Polhov Gradec. 12 let. Odšel je nenadoma, nepričakovano, ko je pripravljaval primopredajo novoizvoljenemu županu, decembra 2022. Tako bi lahko v telegrafskem slogu opisali skoraj 30-letno obdobje, ki ga je v naših krajih zaznamoval Franc Setnikar.

Malo je ljudi, ki bi v javnem življenju pustili tako velik pečat. Pa je že tako, da hiter življenjski slog, ki smo mu pričla v zadnjih desetletjih, briše dosežke, ki jih ljudje na odgovornih položajih s svojim izjemnim delom predajajo novim generacijam. Na tem mestu velja omeniti tudi bivše župane naše občine: Polde Oblak, Janez Oven in Lovro Mrak. Ali se jih sploh še spomnimo? 16 let so vodili občino, zdaj le redko kdo omeni njihovo ime ...

Franc Setnikar je bil posebne vrste človek in posebne vrste župan. Konec novembra smo mu skupaj zapeli ob njegovem 60. rojstnem dnevu. Prav vesel je bil številne družine, ki se je zbrala na njegovi domačiji. Imel sem privilegij, da sva bila sopotnika in prijatelja celo obdobje, prav do zadnjega dne. Od začetka, ko smo se organizirali kot Napredek, sva idejo neodvisnih v občini dodelala do popolnosti. Ni bilo lahko »priti na oblast« v občini, ko za to na začetku nismo imeli ne znanja, ne denarja niti političnih izkušenj. Imeli pa smo pogum in vztrajnost, kar je bila Setnikarjeva vrлина tudi vsa leta županovanja. Če k temu dodamo še delavnost in poštenost, je jasno, zakaj smo imeli praktično idealnega župana.

Franci je bil župan s srcem. Interese Občine je pogosto postavljaj na prvo mesto. Poznal je vse podrobnosti, enakopravno je obravnaval hribe in doline. Za njega so bili vsi občani enaki. Probleme je reševal preudarno in strpno in tako rešil marsikaj. Samo njegovi vztrajnosti se lahko zahvalimo, da so se projekti modernizacije številnih lokalnih in tudi republiških cest lahko izvedli. Nešteto pogovorov in prepričevanj lastnikov zemljišč je opravil zato, da so pridobili soglasja in se dela niso ustavila na sredini.

Francija smo opazili tudi na vseh dogodkih v občini, na občnih zborih društev, na šolskih prireditvah. Če je le mogel, se je odzval na vsa povabila. Občani smo tako imeli obču-

tek, da nas »župan podpira pri vseh dejavnostih«. Tega privilegija žal v veliko občinah nimajo.

Pa se ni razdajal samo za občino. Bil je redno zaposlen na Inštitutu Jožef Štefan, kjer je imel odgovorno funkcijo vodje delavnic. Ob delu je doštudiral in postal inženir strojništva. Bil je velik strokovnjak, vedno je našel rešitev za zapletene projekte. Kljub temu pa mu je še vedno ostalo nekaj časa za aktivnosti, ki so mu bile najljubše – obdelovanje domače kmetije in ustvarjanje svojega doma in družine.

Prav družinsko življenje je tisto, za kar je bil Franci najbolj prikrajan. In na nek način tudi njegova družina. Ko je spoznal, da ni bil izvoljen za župana za svoj četrti mandat, je v prvem trenutku spoznal, da ne bo mogel dokončati vsega, kar si je kot župan zastavil za naslednji mandat. Toda po prespani noči, ko sta z ženo zjutraj pila kavo, je pravzaprav sledilo veliko olajšanje: bo pa več časa za družino, dom in kmetijo. Sploh, ker je že izpolnil vse pogoje za penzijo. Vse je izgledalo kar idilično. Otroka bosta doštudirala, dnevi z družino v Babni gori bodo prinesli veliko lepega. Pa se je, žal, obrnilo drugače.

Ne bom našteval vseh pridobitev, ki jih je kot župan prispeval. Dejstvo je, da ko gledamo številne zaključene projekte ali pa odprta gradbišča v občini, za vsem tem lahko vidimo delo župana Setnikarja. In to bo trajalo še kar nekaj časa. Čas bo pokazal, kako veliko delo je bilo opravljeno v času njegovega županovanja.

Nekatere stvari pa vseeno ne bodo nikoli več take, kot so bile. Lista za Napredek je izgubila svojega najboljšega moža. Generacija, ki je 30 let sooblikovala politično življenje v občini, prepušča pobudo mladim, ki že prevzemajo nekatere ključne vloge. Vsi se zavedamo, da kandidata, ki bi nadomestil Franca Setnikarja, ne bo lahko najti, vendar verjamemo v energijo mladih, s katero bomo rešili tudi to.

Življenje teče dalje, vsak po svoje pa občuti veliko praznino, ko je odšel mož, oče in prijatelj. Veliko je razlogov, da bo še dolgo časa tako ali drugače ostal med nami in s spoštovanjem se ga bomo spominjali.

Janko Dolinar

Vabilo

Vabilo na večer avtorske glasbe in poezije

Vabljeni na večer avtorske glasbe in poezije z naslovom **PREBUJENJE**. V **petek, 17. 3. 2023, ob 19. uri** bomo v Polhograjski graščini svojo glasbo in poezijo z vami delile Katalin Peter, Katja Premrl, Špela Sečnik in Katarina Tominec. Dogodek bo povezovala Bogdana Mikša.

Preživite z nami srčen večer. Vesele bomo vašega obiska.

Izmenjevalnica knjig v Polhograjski graščini

Na slovenski kulturni dan letos smo v Javnem zavodu Polhograjska graščina predstavili pobudo **Izmenjevalnica knjig**, s katero želimo podpirati bralno kulturo in interakcijo med prebivalci občine in obiskovalci destinacije Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane.

Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, je bil imenitna priložnost za vodeni ogled zbirk Muzeja pošte in telekomunikacij v čudoviti graščini in zabavo pri uricah pripovedi. Ob tem so obiskovalci spoznali prvi dan projekta Izmenjevalnica knjig in prejeli vabilo k udeležbi.

Zamisel je preprosta: vsakdo lahko prinese knjige, ki jim želi

novi dom ali pa jih želi pripočiti bralcem. Vsakdo lahko podarjene knjige tudi vzame in zanje do nadaljnjega skrbi ali pa jih po doživetju bralni pustolovščini podari naprej. Omejitev ni.

Del podarjenih knjig namestavimo darovati skupnostim, kjer jim primanjkuje sredstev za vzpostavitev ali obnavljanje knjižnih zbirk za svoje varovanje. Ljudje so se vabilu odzvali z

nepričakovanim zagonom in organizatorji so hitro napolnili pripravljeno omaro in mize pred prostori Javnega zavoda v graščini. Darovane knjige segajo v najrazličnejše žanre od otroških knjižic in likovno dovršenih slikanic ter zbirk povedi, do pomembnih del mladinske literature, preko leposlovja v slovenskem in tujih jezikih do poljudnih del z različnih področij znanosti in družboslovnih

ved. Ne manjka kuharskih knjig in knjig za boljše odnose in samopodobo.

Marsikdo je že navdušeno vzkliknil ob kakšnem naslovu in se kmalu vrnil z naročjem svojih knjig v izmenjavo.

Izmenjevalnica knjig nima končnega datuma, pravijo organizatorji. Pobuda je primerna, da spremlja obstoječe dejavnosti Javnega zavoda Polhograjska graščina, načrtovanemu dogajanju pa nudi podporo in razne nastavek za obogatitev doživetij obiskovalcev in udeležencev. V zimskih mesecih izmenjava knjig poteka v graščini v delovnem času, načrti za poletne dni pa vključujejo selitev zbranega gradiva in prostor izmenjave v park graščine.

Vabilo k izmenjavi knjig je stalno odprto, navdušeni bralci in vsi, ki boste to še postali, ste toplo dobrodošli!

Pripravi: Roman Vučajnk
Foto: Tine Lisjak

23 let Folklorne skupine Grof Blagaj

Pisalo se je leto 2000, ko je Folklorna skupina Grof Blagaj pripravila svoj prvi nastop v Polhovem Gradcu. Od takrat pa do danes smo nanizali preko 270 nastopov po Sloveniji in tujini.

Pred dvajsetimi leti smo bili fantje in dekleta v najaktivnejšem življenjskem obdobju in si nismo predstavljali, da bomo plesali še danes. Pa plešemo! In še kako! Pa ni vedno lahko. Če povemo, da je povprečna starost plesalcev skoraj 65 let, nam je takoj jasno, da pride tudi kakšna težava. Niso izpadli samo lasje, tudi koleno ali hrbet včasih bolita. Ampak se ne damo. Malo stisnemo zobe, če pa ne gre drugače, pa kakšno vajo ali nastop kdo tudi izpusti.

Dobro je, da sta naša strokovna vodja Anita Kobe in harmonikar Marko Buh še mlada. To še nas drži pokonci.

Za našo skupino bi lahko rekli, da je res malo posebna. Pleše namreč 9 poročenih parov. Pa ne samo to! 13 plesalcev in plesalk smo prijatelji že iz osnovne šole Polhov Gradec. Torej prijateljstvo že preko 50 let. Ostalih 5 pa se je v skupino prisojilo oziroma priženilo. Sedem plesalcev je skupaj plesalo že v folklorni skupini Polhov Gradec pred 47 leti.

Težko bi izračunali vse ure našega druženja. In prav dru-

ženje je vzrok, da še vztrajamo. Naša šefica Anita včasih ne razume, da si imamo toliko za povedati, da ni velike razlike med nami in otroci, saj nas včasih prav težko umiri. Pravijo, da je smeh pol zdravja. Če to drži, bi mi morali plesati še dolgo.

V dvajsetih letih nas je Anita naučila že veliko plesov. Gorenjske, štajerske, dolenske, belokranjske in plese iz naše okolice. Ker pa je za vsak ples potrebna tudi ustrezna noša, smo si jih dali izdelati. Poleg noš, ki jih potrebujemo za ples, smo izdelali tudi polhograjsko nošo. Na to smo še posebej ponosni. Polhograjski smo namreč med tistimi srečnejši, ki se lahko pohvalijo, da je avstrijski slikar Franz Kurz zum Thurn und Goldenstein (1807–1878) leta 1838 naslikal žensko in moško oblačilo iz teh krajev. Marsikdo se vpraša, zakaj si je slikar izbral prav našo vas. Razlaga je enostavna. To je bil čas, ko je v Polhovem Gradcu živel grof Rihard Ursini Blagaj. Bil je velik mecen umetnosti in njegova graščina je bila vedno polna umetnikov. In gotovo ga je obiskal tudi slikar Goldenstein, ki je bil navdušen nad kapami iz poljšjih kožic in plašči iz ovčjih koz. Posebnost pa je bila tudi ženska ruta. In jo je narisal. Nošo, razen ženske rute, smo izdelali že leta 2016. Izdelava rute pa je bila nov, zahteven projekt, katerega rezultat bomo pokazali na letošnji prireditvi v aprilu.

Naučene korake smo vsako leto pokazali obiskovalcem

našega letnega koncerta v Polhovem Gradcu. Poleg tega pa se vsa leta udeležujemo raznih srečanj folklornih skupin in srečanj narodnih noš. Radi pa zastopamo slovenske barve tudi na folklornih festivalih v tujini.

Pogosto smo nastopali na »slovenskih večerih« za tuje turiste v Ljubljani, pa tudi v drugih turističnih krajih. Potrudili smo se, kolikor je bilo v naši moči, da bi obiskovalcem Slovenije v kratkem času prikazali

kar največ. Lahko rečemo, da smo na ta način spoznali ljudi iz celega sveta. Verjetno imamo vsi najboljši spomin na skupino mladih pevcev iz Južnoafriške republike. Z občudovanjem so zrlji v nas, naše korake in noše. Najbolj korajžni so hitro posnemali naše korake. Naučili smo jih polko, potem pa še oni nas njihov ples.

V posebnem spominu nam je ostalo tudi gostovanje pri naših izseljencih v Merlebachu v

Franciji. Lahko rečemo, da smo tako, kot tudi na vseh drugih gostovanjih, izredno uživali. Potrudili smo se in dali vse od sebe, kar so opazili tudi naši gostitelji.

Našo skupino je takrat lepo opisal g. Jože Kamin: »Rojaki iz Merlebacha in okolice smo v njih (FS Grof Blagaj) začutili in odkrili neizmerno ljubezen do kulturne dediščine in željo po posredovanju le te, saj so s slednjjo bili popolnoma prežeti. Za

nekaj lepih ur smo se počutili na domači zemlji, kjer se je čas ustavil in so se odprle starodavne skrinje, polne pristnih sporočil in pisanih oblačil. Ko vas bo avtobus popeljal v domače kraje, boste v našem spominu še dolgo plesali in se vrteli okrog kmečkih opravi, brusili kose, v maskarah oponašali štajerske plese in peli slovenske pesmi ...«

Plesali smo takrat in plešemo še danes. In po treh letih ponovno pripravljamo celovečerni nastop. Kar dva. 22. aprila 2023 ob 19. uri in 23. aprila 2023 ob 18. uri vas vabimo na dobrodelni koncert DVA NOVČIČA, ki bo v Kulturnem domu Jakoba Trobca v Polhovem Gradcu. Gost naše prireditve bo Ivan Hudnik. Izkupiček prireditve bomo namenili šolskemu skladu osnovne šole Polhov Gradec za pomoč socialno šibkim učencem.

Zaradi lažje organizacije dogodka vas prosimo, da si termin rezervirate na telefon 031 250 751 ali po elektronski pošti fs.grofblagaj@gmail.com.

Veseli bomo vašega obiska in podpore.

Folklorna skupina Grof Blagaj, Polhov Gradec

Pesem miru

Že vsa leta, odkar smo v samostojni Sloveniji, 26. decembra TD Briše in Moški pevski zbor TD Briše v počastitev Dneva samostojnosti in enotnosti ter božičnih praznikov organizirata prireditev Pesem miru.

Tukaj prepevajo pevski zbori naše doline. Na zadnji prireditvi smo prisluhnili Moškemu pevskemu zboru TD Briše, Mešanemu pevskemu zboru Gregor Rihar, Mladinskemu in otroškemu pevskemu zboru Višajčki, Jutranjemu cerkvenemu zboru iz Polhovega Gradca, Vokalni skupini Svetlice in Dekliškemu pevskemu zboru Vešče.

Ker se dogaja v božičnem času, ne manjka prazničnih pesmi. S prireditvijo Pesem miru želimo v ljudeh vzbuditi tudi domovinsko za-

vest. Prireditev se vedno prične s slovensko himno. Zborovodje pa skrbno izberejo pesmi, ki govorijo o lepota naše dežele. V letu 2021, ko zaradi korone ni bilo dovoljeno druženje, smo se na ta praznik organizirano zapeljali čez naše vasi, z avtomobili, na katerih so plapolale slovenske zastave. Lani pa smo spet imeli Pesem miru v Kulturnem domu Jakoba Trobca v Polhovem Gradcu. Naš gost je bil politik in ekonomist dr. Anže Logar. Izbrali smo ga zato, ker je vztrajen mlad politik, ki mu je mar za Slovenijo in ki tudi mladim zna povedati kakšno vzpodbudno besedo. Da je pogovor lepo stekel, je poskrbel naš učitelj zgodovine, geografije in DKE na Osnovni šoli Polhov Gradec, Simon Purger. Praznike nam je voščil še novi predsednik krajevne skupnosti Polhov Gradec Gregor Čuden. Prireditev smo zaključili s skupno, vsem domačim pesmijo Sveta noč.

Jelka Koprivec

Projekt Dihamo z naravo se nadaljuje!

Projekt Dihamo z naravo se nadaljuje!

»Preprosta ideja: obstaja prostor med stimulacijo in reakcijo. Ključ do naše rasti, zdravja, zadovoljstva in sreče je, kako uporabimo ta prazen prostor.«

(Viktor E. Frankl, psiholog).

Projekt Dihamo z naravo je namenjen ozaveščanju prostora med stimulacijo in reakcijo. V ta prostor sproščeni in miru se naučimo vstopati in iz njega delovati. Ko začnemo zavedno poglobljati dih, umirjati um, opazovati svoje misli v notranji tišini, takrat kmalu opazimo, koliko nepotrebne prtljage nosimo sabo.

Gre za preventivne zdravstvene ukrepe pri preprečevanju depresij, anksioznosti, tesnobe in duševnih motenj, povečanje socialne aktivacije, lajšanje socialnih in psihosocialnih težav, medgeneracijsko sodelovanje in izvajanje rekreativno-sportivnih pohodov v naravo.

Aktivnost je sestavljena iz hoje v naravnem okolju, vodene meditacije – vizualizacije, enostavnih dihalnih vaj in mehkega, počasnega, čuječega

gibanja za boljše gibljivost hrbtenice. Ker se aktivnost izvaja v parkih, gozdičkih in travnikih, smo deležni dobrot naravnega okolja. Za vse udeležence je aktivnost BREZPLAČNA, saj je sofinancirana iz Ministrstva za zdravje. Izvaja se enkrat tedensko in traja približno 60 minut, na več kot dvajsetih lokacijah po Sloveniji.

Cilj aktivnosti Dihamo z naravo je preventiva: izboljšanje zdravja in počutja, boljše gibljivost, vzdržljivost in boljše duševno zdravje vseh državljanov Slovenije. Želimo zmanjšati število obiskov osebnega zdravnika ter povečati možnost vodene sproščanja v naravi.

Projekt smo že izvajali v letu 2021/22, izvedli 615 vadb in zabeležili več kot 4000 vadečih. Ministrstvo za zdravje je znova podprlo projekt društva Šola zdravja za obdobje 2023–2025.

Letos se bo brezplačna vadba izvajala tudi na Dobrovi!

Začnemo meseca MARCA, vsak četrtek ob 17.30! Zberemo se v športnem centru Gabrje. Priključite se lahko od marca do konca junija ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/>

category/dihamo-z-naravo/

Vodja projekta Dihamo z naravo Andraž Purger, prof. šp. vzg.:

»Na aktivnosti, ki sem jo vodil lansko leto (2022), mi je gospa povedala, da ima težave s spancem. Vsako noč se zbujala in težko zaspi nazaj. Vsak torek po aktivnosti Dihamo z naravo pa je prespala celo noč. Njen živčni sistem se je v eni uri umiril in naredil prostor za regeneracijo. Druga gospa mi je razložila, kako je bolj umirjena in jo težke besede bližnjih ne prizadenejo več, saj se jih ne oklepa, ampak spušča, ostaja v svojem centru in mirno odgovarja z izbranimi besedami.

Ozaveščala in postavila je jasne, zdrave meje z okolico ter se manjkraj ujezila. Pri vadečih sem opazil tudi bolj pokončno držo in večjo sproščeno držo. To je le nekaj opazanj iz terena. Bistvo je, da sam proces vadbe omogoča spoznavanje in ozaveščanje več nivojev našega bivanja in zdravja. Izboljšuje fizično in psihično počutje.«

Avtor: Andraž Purger, prof. šp. vzg., vodja projekta Dihamo z naravo, društvo Šola zdravja

Zavod Dobra pot napoveduje akcijo beleženja spominov starejših

Zavod Dobra pot iz Brkinov že vrsto let osvešča o naravni in kulturni dediščini ter skrbi za njuno ohranjanje.

Zato leto že drugič zapored prireja vseslovensko akcijo beleženja spominov starejših, ki bo izvedena s pomočjo nagrajene aplikacije 'Zapisi spomina'. K sodelovanju želijo pritegniti starejše in mlajše iz vse Slovenije in zbrati čim več pričevanj starejših.

Starejši so zakladnica izkušenj in spominov, s svojimi zgodbami nam dajejo uvid v prenekatero življenjsko modrost – če jim le prisluhnemo. Žal pa se v današnji družbi mnogi znajdejo v okoliščinah, ko ne morejo izkoristiti svojega potenciala, saj se soočajo z osamljenostjo in odrinjenostjo na rob. Po drugi strani so tu mladi, ki izgubljajo stik z dediščino, s svojo identiteto, preteklostjo. Vrzl med generacijami se poglablja.

Prav te problematike se loteva Zavod Dobra pot, ki je leta 2021 razvil aplikacijo Zapisi spomina – slednja omogoča beleženje in objavljanje spominov starejših o najrazličnejših vidikih življenja v preteklosti. Aplikacija je lani prejela prestižno nagrado Sveta Evrope in Evropske komisije v sklopu pobude »Zgodbe Dnevoev evropske kulturne dediščine« in se uvršča v sam vrh inovativnih projektov s področja dediščine na evropski ravni. Zavod želi torej z inovativnim povezovanjem tradicionalnega (izročila) in sodobnega (digitalno orodje) povezati generacije, okrepiti vezi med njimi ter starejše vključiti na način, ki jim je najbližji – s pripovedovanjem zgodb o njihovem življenju.

Da bi v beleženju spominov znova povezali celotno Slovenijo in spomnili na to, kako pomembni nosilci izročila so starejši, zavod med 15. in 29. marcem 2023 organizira že drugo vseslovensko akcijo beleženja spominov z naslovom »Zapišimo spomine!«. V lanskem letu se je v akcijo vključilo več kot 100 posameznikov in okoli 20 ustanov iz 11 slovenskih regij, ki so s skupnimi močmi poskrbeli za ohranitev kar 72 zgodb starejših. V letošnjem letu organizatorji računajo na še širšo udeležbo.

V pobudi lahko sodeluje vsak,

in sicer kot pričevalec (starejši, ki bi podelil svoje spomine) ali zapisovalec (tisti, ki bi spomine starejših zabeležil oz. vnesel v aplikacijo). K sodelovanju vabijo tudi šole, nevladne organizacije, lokalna društva ter druge ustanove ... skratka vse, ki imate radi dediščino in vam je mar za to, da se zgodbe in spomini ohranijo.

Do več informacij o pobudi lahko dostopate prek spodnje QR kode, v primeru vprašanj pa se obrnite na info@dobra-pot.si.

Vabljeni, da se vključite in prispevate svoj delček k ohranjanju naše skupne dediščine.

O ORGANIZATORJIH:

Zavod Dobra pot je zavod za kulturo in sonaravno delovanje iz Brkinov, ki je bil ustanovljen z željo po zaščiti naravne in kulturne dediščine na svež in inovativen način. Zavod že osmo leto prireja izobraževanja, delavnice in usposabljanja za splošno javnost ter razvija pro-

grame za podeželsko mladino. S svojimi aktivnostmi si prizadeva naslavljati aktualne družbene izzive ruralnega okolja in odgovoriti na zaznane potrebe kraško-brkinskega, pa tudi širšega slovenskega prostora. V dediščini vidi izreden potencial za trajnostno in sonaravno pot v prihodnost, zato se intenzivno usmerja tudi v projekte za aktualizacijo, popularizacijo in v sodobnem času nujno digitalizacijo kulturne dediščine. Na podlagi dosedanjih dosežkov ekipa zavoda vedno znova ugotavlja, da je dediščina odlično orodje za povezovanje in opolnomočenje skupnosti.

POVEZAVE:

Aplikacija Zapisi spomina: <https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/>

Več o vseslovenski akciji beleženja spominov: <https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/vsa>
Prijavnica: <https://tinyurl.com/yzzxwh68>

Vabilo

Povabilo

Društvo upokojencev Polhov Gradec je ustanovilo **mešani pevski zbor.**

V svoje vrste vabimo vse, ki želijo sodelovati v zboru. Da bo naša barvita jesen življenja polna lepih trenutkov, se lahko prijaviš in dodaš svoj glasbeni odtonek.

Prijave sprejema ga. **Anica Zibelnik**, predsednica Komisije za kulturo.

DU Polhov Gradec

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Naščasopis

Nogometno igralni dan na Dobrovi

15. januar 2023,
Dobrova.

Zimsko megleno nedeljsko jutro ni obetalo nič posebnega, dokler se trenerji niso pripeljali pred športno dvorano na Dobrovi, kjer pa sta se pred vzhodom že slišala otroški smeh in razigranost.

Otroci so že nestrpnost čakali, da vstopijo, saj so bili povabljeni na nogometno igralni dan, kar je pomenilo nekaj poligonov za športno igro in veliko nogometnih tekem za užitek.

Trenerji in drugi zaposleni pri športnem društvu Junior so se odločili, da otrokom iz skupin vrtec in 1. razred iz Polhovega Gradca, Dobrove, Notranjih Goric, Brezovice in Preserij popopredajo dan s športnimi aktiv-

nostmi. Kar šestdeset otrok se je odzvalo vabilu in še preden so se lahko v garderobi preoblekli, so vsi dobili enake majice, kar je naredilo vzdušje še bolj vznemirljivo. Šest skupin po deset otrok je dobilo poznane trenerja, se skupaj odpravilo na igralno površino in dogodek se je lahko pričel. Otroci so poligone vzeli zelo resno in na ta način razvijali različna znanja, pri nogometni igri pa so zabijali gole enega za drugim in se tako veselili svojega ali prijateljevega uspeha. Vsaka skupina je zamenjala šest igralnih površin in tako sta dve uri različnih aktivnosti zelo hitro minili. Na koncu smo razdeljeno športno dvorano spremenili v tri večje površine, kjer so otroci lahko igrali nogomet, igralci pa so se

pri igri menjali. Glavni trener je piskal konec igralnega časa in tako smo vsi ob bučnem aplavzu staršev s tribun vedeli, da so uživali tudi oni in da smo vsi skupaj ustvarili lep dogodek. Otrokom pa bo dogodek ostal še v posebej lepem spominu, saj je na koncu vsak prejel tudi pravo nogometno žogo.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem staršem, ki pridno vozite otroke na nogometne treninge in jim s tem omogočate, da razvijajo motorične sposobnosti, pripadnost skupini in ljubezen do nogometa. Posebna zahvala tudi vsem trenerjem in ostalim prisotnim, ki so pomagali, da je dogodek popolnoma uspel.

Avtor besedila in slik:
Jerica Kreft

Prireditve ob kulturnem prazniku

Intervju z Ivanom Tavčarjem, v ozadju nastajanje njegovega portreta

Na zadnji dan šole pred zimskimi počitnicami se je tretjo uro odvila prireditve.

Potekala je v šolski avli, posvečena pa je bila Ivanu Tavčarju, saj je leto 2023. Za začetek nam je pevski zbor zapel Zdravljico – našo himno, zatem pa še šolsko himno in nas s tem vpeljal v predstavo. Voditelj (Jure Janša) je nato napovedal prihod Ivana Tavčarja, ki ga je izvrstno upodobil Vid Matija Klančar in mu začel zastavljati vprašanja. Ivan

Tavčar je govoril o sebi, o svojih delih, svoji domovini in tako dalje. Med celotno prireditvijo pa sta dve šolski umetnici, Ivana Oblak in Maja Pavlina Vogrinčič, vsaka na svojem platu risali in slikali, ena podoba Ivana Tavčarja, druga njegovo domačijo. Med prireditvijo se je večkrat predstavil pevski zbor z zelo lepim naborom pesmi. Pisatelj, ki ima v letu 2023 100-letnico svoje smrti, nam je predstavil tudi svoje najbolj znano delo, Visoško kroniko. Povedal nam je nekaj zanimivosti o delu, nato pa smo si ogledali kratko

animacijo, ki na preprost in zabaven način predstavi naš prvi slovenski zgodovinski roman. Predstava je bila šele na sredini, ko sta v ozadju naši umetnici ustvarili že dobršen del svojih kreacij. Zelo lepe ilustracije pa so ustvarili tudi četrtšolci, ki so v sliki in besedi predstavili Cankarjevo črtico Skodelica kave. Ivan Tavčar je spregovoril o še enem svojem delu, Cvetju v jeseni, in ganljivo razložil pomen naslova. Pripovedoval nam je tudi o svojem rojstnem kraju in kako ga bo vedno ljubil. Mi pa smo prisluhnilni učenkam iz 9. razreda (Tjaša Kozjek in Nini Jesenovec), kako onidve vidita svoj domači kraj. Ker je pisatelj del svojega življenja preživel v Kranju in tam tudi poučeval ples, so nam v naslednji točki učenci razredne stopnje predstavili gorenjske narodne pleske. Zadnja glasbena točka pa je bila pesem iz filma Cvetje v jeseni, ki je že povsem ponarodela. Na violino jo je zaigrala Tinkara Janša iz 7. razreda ob spremljavi klavirja. Čisto za konec nam je ravnateljica Ilinka Kucler zaželela lepe počitnice in se vsem sodelujočim zahvalila za imenitno prireditve. Ob koncu prireditve sta bili končani tudi umetniki, ki bosta od sedaj naprej krasili našo šolo.

Maruša Krivic, 9. b

Čas je za geografijo: Podnebne spremembe

V četrtek, 8. decembra 2022, smo na OŠ Polhov Gradec izvedli zanimiv dan dejavnosti.

Študenti geografije z Oddelka za geografijo ljubljanske Filozofske fakultete so za nas pripravili štiri tematske delavnice, s katerimi smo podrobno spoznali razsežnosti podnebnih sprememb. Preko aktivnega učenja smo tekom celotnega dopoldneva spoznali naravne nesreče, taljenje ledenikov, trajnostno mobilnost ter verige preskrbe s hrano in njihove učinke na okolje. Šolske novinarke smo bile na kraju dogodka ter z izvajalci in udeleženci opravile intervjuje, ki pričajo o pestrosti, zanimivostih in seveda, o širitvi naših obzorij glede aktualnih problemov današnjega časa.

Osmošolci: Arne, Agata, Ava in Andrej so nam povedali, da jim je bilo najbolj všeč, ko so delali poskuse, kjer so mdr. doživeli učinke potresa, spoznali vzroke za segrevanje ozračja in nato učinke taljenja ledenikov. Kot zelo zanimivo se jim je zdelo tudi, ko so na embalah iskali izvor konkretnih prehranskih izdelkov in jih zatem postavljali na zemljevid sveta. Ugotovili so, od kod vse prihaja hrana na naše police v trgovinah in kaj vse to pomeni za okolje – od učinkov prometnih tokov do same kakovosti hrane. Seveda učenci niso pozabili na veliko zabave, ki so jim jo pripravili geografi – številne igre, od geografskega Activitija do tromina, uganek, sestavljanek, fitnes rekreacije in sladkih presenečenj.

Študente smo povprašali, kako kot izvajalci dejavnosti vidijo nas in aktivnosti.

Zanima nas, kako so potekale današnje delavnice.

»Smo navdušeni nad vašo kreativnostjo in pripravljenostjo sodelovati in upamo da boste čim več odnesli in, da vam je taka oblika, torej praktični pouk všeč in da boste na šoli še kdaj uvedli kakšno tako dejavnost. Razdelili smo se na 4 skupine in vsaka skupina je na zanimive načine obdelala različne vsebine podnebnih sprememb.«

Kako so se odrezali naši učenci?

»Z vsako delavnico so bolj kreativni, in mislim, da vse svoje ideje lepo zlijejo na papir. Veliko vedo, veliko pa se seveda lahko še naučijo.«

Zakaj je geografsko znanje pomembno?

»Geografsko znanje pride prav v vsakdanjem življenju, tudi potem kasneje, ko boste prišli iz šole. Mislim, da se na vsakem koraku s problemi soočiš v naravi in družbi. V bistvu geografija pokriva široko področje.«

Kaj vam je pri študiju geografije najbolj

všeč?

»Všeč so mi izleti, druženja, odkrivanje vedno novih vsebin, spoznavanje Slovenije in Sveta nasploh, ljudi, narave ter celostni pristop.«

Študente vodita profesorici, dr. Tatjana Resnik Planinc in dr. Mojca Ilc Klun. Gospa Mojca nam je prijazno odgovorila na nekaj vprašanj:

Kako se počutite na naši šoli?

»Zelo dobro. Tako nama z go. Tatjano kot študentom se zdi, da je vzdušje res odlično. Učenci so pripravljeni sodelovati, to nam je bilo nekako najpomembneje.«

Smo se učenci dobro odrezali na delavnicah?

»Delo v takih manjših skupinah, namreč osma razreda smo razdelili kar na 4 skupine, je res super, torej veliko več se da narediti z manjšimi skupinami. Učenci pridno delajo, pridno sodelujejo in se mi zdi, da so se na koncu dneva kar veliko naučili.«

Koliko časa ste študente pripravljali na izvedbo delavnic?

»Pripravljati smo se začeli ob začetku študija, to je tam sredi oktobra. Nekaj smo imeli skupnih priprav, študentje pa so se pripravljali tudi individualno, oziroma po manjših skupinah.«

Kako lahko tudi mi postanemo geografi?

»Najprej seveda, tako da ste navdušeni pri urah geografije, ki jih imate v osnovni šoli, potem to navdušenje krepite skozi srednješolsko izobraževanje, kjer boste tudi imeli geografijo in potem vabljeno, da pridete k nam študirat, torej na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ni pa nujno, da ste geografi samo, če doštudirate geografijo. Geografsko znanje lahko s pridom uporabljate kadarkoli in kjerkoli.«

Podnebne spremembe so ena najpomembnejših tem, ki zadevajo našo prihodnost. Morali bomo znati živeti z njimi in računati nanje na prav vseh področjih, ter se temu prilagajati – ekstremno vreme in naravne nesreče, dostopnost vode in drugih virov, energetika, pridelava hrane in druge kmetijske panoge, poselitve, delovna mesta...

Študentom geografije in njihovima mentoricama se za izvedbo delavnic najlepše zahvaljujemo.

Maruša Krivic, Neža Kovač, Ivana Oblak, Ema Peklaj, 9.b

Mentorica: Barbara Trnovc
Mentorica šolskih novinarjev:

Vesna Muhič

Županova beseda

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Prebijamo se skozi čase kulture, krofov in ljubezni. Vsaka tema prinaša svojevrstne izkušnje, dogodke in druge razloge za druženje in medsebojno bogatenje. Kulturo izražamo vsak na svoj način in vrsto dogodkov, ki smo jim bili priča, jih v nekaterih delih povprečni sploh nismo ponotranjili, ker bi za kaj takega verjetno potrebovali več časa.

Lahko pa povem, da sem osebno zelo dobro občutil in razumel pomen kulturnih dejavnosti, ki ste jih udeležili člani različnih društev in s tem obeležili obdobje, ko se spominjamo Franceta Prešerna. Pust in kurenti odganjajo sneg in mraz, istočasno pa so tudi znanilci postnega časa, ko si marsikdo od nas vzame nekaj desetdnevno odrekanje nezdravim razvadam, predvsem pa alkoholu. Tisti, ki se odloči za štiridesetdnevni alkoholni post sporoča, da se ob tem spominja tudi žrtev prometnih nesreč, kar prinaša učinek na ozaveščanje in seveda tudi blagodejno vpliva na naše zdravje.

Ko pa govorimo o dnevu žena, se pa seveda vsi zavedamo kaj to pomeni. Prevečkrat je to le enkratni obisk cvetličarne ali časa podobnega za enkratno uporabo. Verjamem, da se bomo strinjali, če ugotovimo,

da je prav, da se ljubezen in spoštovanje enakomerno porazdelita preko celotnega leta.

Počasi že vstopamo v pomladansko obdobje, ko bo vreme še bolj prijetno za zunanje aktivnosti in takrat se bo tudi na naših lokalnih cestah pojavilo še več sprehajalcev in šolskih otrok peš ali z različnimi prevoznimi sredstvi. Naj vas ob tej priložnosti opozorim, da spoštujete omejitve hitrosti in prometno ureditev, ker bodo redarji pozorno opravljali svoje delo, saj gre za našo varnost in varnost naših otrok, ki pa jih z veseljem vabim v nov kolopark zraven vrtca kjer bodo lahko uživali v vragolijah in spretnosti, ki jih premorejo.

Želim vam vse dobro.

Miran Stanovnik, vaš župan

Občina dobila gradbeno dovoljenje za nadzidavo osnovne šole

Log - Dragomer, 13. februar 2023 – Občina Log - Dragomer je zagrizla v nov velik projekt, gradnjo knjižnice in novih učilnic nad prizidkom osnovne šole. Dokumentacija je že izdelana, pridobljeno je tudi gradbeno dovoljenje.

Začetek uresničevanja projekta pa bo odvisen od možnosti sofinanciranja. Nad prizidkom Osnovne šole Log - Dragomer, kjer

je danes le nefunkcionalno podstrešje, naj bi v prihodnjih letih uredili nove prostore. Nad učilnicami prvega in drugega razreda naj bi svoje prostore dobili splošna in šolska knjižnica s skupno čitalnico, nad razredi za tretješolce, delom jedilnice in kuhinje, pa naj bi uredili še tri učilnice za razredni pouk ter tri specialne učilnice za individualni pouk, kjer bi lahko učencem nudili tudi dodatno strokovno učno pomoč. Nad ambulanto naj bi uredili novo večnamensko strešno teraso, na streho pa so umestili še zvezdoglednico. Novi prostori naj bi se raztezali na 950 m2 uporabne površine. Obči-

na Log - Dragomer je gradbeno dovoljenje za nadzidavo osnovne šole dobila v začetku februarja. Začetek del je odvisen od razpoložljivosti finančnih sredstev in uspešnosti na razpisih. Kot smo izvedeli, na Občini podrobno spremljajo razpise iz tega področja.

Takoj ko bo objavljen razpis, na katerem bi lahko pridobili sredstva, se bodo nanj prijavi.

Računajo pa na sofinanciranje iz državnega proračuna do 50 odstotkov vrednosti projekta.

V. L.

Na podlagi 69. člena Statuta Občine Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 33/7, 74/21 in 85/22) sklicujem

ZBOR OBČANOV,

ki bo v sredo, 22. marca 2023 ob 18. uri v Upravnem centru Občine Log - Dragomer (Loška cesta 12, Log; sejna soba v mansardi).

Dnevni red:

Predstavitve predloga s tremi možnimi rešitvami glede prometa na ulici Dolina.

Zbor sklicujem za območje ulice Dolina na Lukovici.

Vljudno vabljeni!
Občina Log - Dragomer

Župan Miran Stanovnik, l.r.

V vrtcu čas za obrtniška dela

Log - Dragomer, 13. februar 2023 – Prizidek vrtca Log - Dragomer že kaže bodočo podobo.

Potem ko so delavci Trgograda prejšnji mesec začeli postavljati montažno konstrukcijo ter predelne stene, so v prvi polovici tega mesec postavili še strešno konstrukcijo ter stavbo prekrili s strešno kritino. Objekt pa so medtem že zasedli obrtniški delavci.

Občina Log - Dragomer se je sredi jeseni lotila gradnje dru-

Suverenost na cesti tudi v zrelih letih

Log - Dragomer, 31. januar 2023 – Varnost v cestnem prometu je, sodeč po obisku enodnevnega preventivnega dogodka, starejšim voznikom in voznicam izjemno pomembna.

Ti so namreč napolnili dvorano v mansardi Upravnega centra Občine Log - Dragomer, kjer je Javna agencija RS za varnost prometa v sodelovanju z Generalno policijsko upravo, DARS, Zvezo društev upokoencev Slovenije in Rdečim križem Slovenije izvedla projekt Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu, s katerim spodbujajo starejše voznike k osebnemu usposabljanju. Občina Log - Dragomer se je pridružila projektu Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu,

tu, v okviru katerega si Agencija RS za varnost v cestnem prometu skupaj s partnerji prizadeva, da bi se starejši vozniki in voznice na naših cestah čim dlje počutili varne in da bi ob tem

ostali mobilni. Kot pravijo na Agenciji, si je treba v nasprotju s pogostim prepričanjem, da je treba voznikom v tretjem življenjskem obdobju zaradi njihove varnosti in varnosti

drugih omejevati mobilnost, prizadevati, da bi bili ti čim dlje samostojni, mobilni ter obenem tudi varni. Po statističnih podatkih je v Sloveniji več kot 351.955 imetnikov vozniških dovoljenj, starejših od 61 let, kar predstavlja 25,9 % vseh imetnikov vozniških dovoljenj. V prihodnjih letih se bo populacija še starala in na cestah bo čedalje večji delež voznikov in voznic v tretjem življenjskem obdobju.

Na enodnevnem preventivnem dogodku, namenjenemu usposabljanju ljudi v tretjem življenjskem obdobju, so se zvrstila zanimiva predavanja. Starejše voznice in vozniki so v uvodu prisluhnili prometnemu strokovnjaku Agencije za varnost prometa in vodji projekta Sožitje, Sebastijanu Turku.

Ta je skupaj z udeleženci s prometnimi situacijami, s katerimi se vozniki srečujejo na cestah, osvežil znanje prometnih predpisov in pravil cestnega prometa. O praktičnih izkušnjah policije je spregovorila Jasmina Urbas iz Policijske postaje Vrhnika, o varni vožnji po avtocesti in hitri cesti pa mag. Nataša Kovše iz DARS. Spregovorila je o ključni problematiki, ki se pojavlja na avtocesti, ter udeležence poučila o pravilnem ravnanju v različnih prometnih situacijah. Na OZRK Vrhnika pa so pripravili predavanje o temeljnih postopkih oživljanja. Polna dvorana Upravnega centra Občine Log - Dragomer je prijetno presenetila organizatorje, ki so navdušeni, da je toliko starejših občanov osvežilo in pridobilo pomembna znanja, med drugim tudi pravilno uporabo križišč in krožišč. Strokovnjake so lahko povprašali o dilemah in težavah, s katerimi se srečujejo v prometnih situacijah. Prejeli so različno tiskano gradivo z informacijami o varni vožnji in praktična darila.

gega prizidka k vrtcu v Dragomerju. Dela potekajo po planih. Ogrodje stavbe je postavljeno, dela pa se selijo v notranjost objekta. Kot so nam pojasnili na Občinski upravi, naj bi v naslednjih treh mesecih izvedli vsa potrebna obrtniška dela. Do konca tega meseca oziroma v začetku prihodnjega pa naj bi v prizidku montirali še okna. Po načrtih naj bi se dela končala aprila, uporabno dovoljenje pa naj bi bilo pridobljeno do 1. junija.

Na Občini so pripravili tudi projekt zunanje ureditve, ki bo izvedena v več fazah. V prvi fazi, ki naj bi bila izvedena do junija, bodo na svoja mesta postavili obstoječa igrala ter novo dodatno igralo narejeno iz velikega drevesa, ki je nekoč raslo pred vrtcem. Prav tako je v prvi fazi načrtovana zasaditev drevesa v atriju, nato pa bo sledila zasaditev še ostalih dreves in v naslednjih fazah postavitve novih dodatnih igral. »Glede na posvete z vodstvom vrtca bo dodatno funkcionalno preurejena tudi klančina ob vrtcu, da se bodo otroci tu lahko gibali na primer tudi s poganjalčki,« so še pojasnili na Občinski upravi.

Prizidek z dvema igralnicama

Spomnimo, da bodo ob vrtcu v Dragomerju zgradili nov prizidek. Ta se bo naslanjal na obstoječi trakt na jugozahodnem delu objekta, v njem pa bo prostora za dve vrtčevski skupini. »Gradnja prizidka z dvema varstvenimi enota-

mi ob obstoječem vrtcu v Dragomerju povečuje bivalne kapacitete matične enote. Nov prizidek obsega dve varstveni enoti (2 x 62,02 m²) z lastnim sanitarnim blokom z wc-jem in umivalnico ter skupnim povezovalnim hodnikom, so še dodali na Občini. V povezovalnem hodniku bodo uredili prostorno garderobo, preko novega nadstreška in vetrolova pa bodo otroci skozi povezovalni hodnik dostopali do novih igralnic in obstoječih igralnic drugega starostnega obdobja. V novem delu bodo še sanitarije za zaposlene, manjši obstoječi prostor ob obstoječem vetrolovu bodo preuredili in ga namenili shrambi igral na novi enoti. Novi prizidek bo pritličen objekt, tlorisnih dimenzij 20,48 krat 10,48 metra in bo s povezovalnim hodnikom prislone ob bočno fasado jugovzhodnega krila obstoječega objekta. Oblikovno bo sledil že uporabljenim materialom na obstoječem objektu. Streha novega prizidka bo dvokapnica, krita bo s trapezno ploščevino v barvi obstoječe kritine.

Vrednost investicije je dobrih 450 tisočakov. Prvi skop projekta, ki obsega gradbena dela, je ocenjen na skoraj 203 tisočake, za obrtniška dela pa naj bi odšteli 249 tisočakov. Investicijo sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Občina je na razpisu za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu dobila 175 tisočakov.

V. L.
Foto: V. L.

Na podlagi 4. člena Odloka o priznanjih Občine Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 54/09, 19/16 in 14/17) Občina Log - Dragomer objavlja

Javni razpis zbiranja predlogov za podelitev priznanj Občine Log - Dragomer za leto 2023

1. NAZIV IN SEDEŽ RAZPISOVALCA

Občina Log - Dragomer, Na Grivi 5, 1351 Brezovica pri Ljubljani.

2. ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PRIZNANJA

Zbirajo se predlogi za naslednja priznanja:

- grb občine Log - Dragomer,
- priznanje Občine Log - Dragomer,
- naziv častni občan oziroma častna občanka Občine Log - Dragomer.

V koledarskem letu je možno podeliti največ dve priznanji grb Občine Log - Dragomer in do tri priznanja Občine Log - Dragomer. Naziv častni občan oziroma častna občanka se podeljuje po preteku dveh ali več let po zadnji podelitvi, zato je ta naziv letos možno podeliti.

3. KRITERIJI ZA PODELITEV PRIZNANJ

Naziv častni občan oziroma častna občanka Občine Log - Dragomer je priznanje, ki se podeljuje posameznikom za dolgoletne in izjemne uspehe na posameznih področjih družbenega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu Občine Log - Dragomer.

Grb občine je priznanje, ki se podeljuje posameznikom, zavodom, organizacijam, društvom, drugim pravnim osebam, ki delujejo na območju Občine Log - Dragomer za življenjsko ali dolgoletno delo, ki prispeva k razvoju in ugledu občine oziroma prispeva k boljšemu in kvalitetnejšemu življenju občanov.

Priznanje občine se podeljuje posameznikom, zavodom, organizacijam, društvom, drugim pravnim osebam za uspešno delo v koledarskem letu ali daljšem obdobju na različnih področjih družbenega življenja.

4. PREDLAGATELJI PRIZNANJ

Predloge za podelitev priznanj in naziva lahko podajo občani Občine Log - Dragomer, župan, politične stranke in liste, zastopane v Občinskem svetu Občine Log - Dragomer, zavodi, organizacije, društva in druge pravne osebe, ki delujejo na območju Občine Log - Dragomer. Nihče ne more sebe ali svojih bližnjih sorodnikov predlagati za prejem priznanja.

5. PREJEMNIKI PRIZNANJ

Prejemniki priznanj so lahko posamezniki, zavodi, organizacije, društva in druge pravne osebe. Do priznanj niso upravičeni funkcionarji Občine Log - Dragomer v času trajanja mandata.

6. UTEMELJITEV PREDLOGA

Predlogu za podelitev priznanja Občine Log - Dragomer mora biti priložen obrazec, ki vsebuje osnovne in osebne podatke o posamezniku, zavodu, organizaciji, društvu ali drugi pravni osebi, z navedbo, za katero priznanje se predlaga kandidat, v utemeljitvi predloga mora biti opisana dejavnost in dosedanji uspehi kandidata. Obrazec je priloga tega razpisa in je dosegljiv na spletni strani www.log-dragomer.si in v sprejemni pisarni Občine Log - Dragomer. K obrazcu se mora obvezno priložiti življenjepis kandidata.

7. ROK, DO KATEREGA JE POTREBNO POSLATI PREDLOGE

Predloge za podelitev priznanj Občine Log - Dragomer je potrebno poslati s priporočeno pošiljko ali oddati osebno na sedežu občine do **4. 4. 2023 do 12.00** ure v zaprti ovojnici. Pisemska ovojnica mora biti opremljena s prilogo 3 – oprema pisemske ovojnice.

8. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije in pojasnila v zvezi z javnim razpisom so na voljo na sedežu Občine Log - Dragomer, po telefonu 01 750 77 08 ali preko elektronske pošte [majda.volcansek@log-dragomer.si](mailto:volcansek@log-dragomer.si) – kontaktna oseba Majda Volčanšek.

Številka: 430-2/2023

Datum: 6. 2. 2023

Občina Log - Dragomer
Župan
Miran Stanovnik

V. L.

Štiri ponudbe za gradnjo priključka Dragomer

Log - Dragomer,
15. februar 2023
– Na Darsu teče
postopek za
izbiro izvajalca
za gradnjo
avtocestnega
priključka
Dragomer pri
naselju Lukovica
pri Brezovici.

Ponudbene cene z davkom se gibljejo od dobrih 34 do skoraj 42 milijonov evrov. Gradnja novega avtocestnega priključka Dragomer naj bi se začela že to leto, dela pa bodo potekala dve gradbeni sezoni.

Dars je 20. decembra odprl ponudbe za gradnjo novega avtocestnega priključka Dragomer. Postopek oddaje javnega naročila še ni zaključen. Na Darsu so prejeli štiri ponudbe za gradnjo, vrednosti pa se od najnižje do najvišje razlikujejo za 6 milijonov evrov. Najnižjo ponudbo je oddal Trgograd, ki je s partnerji sodeloval pri gradnji kanalizacije v Občini Log - Dragomer in trenutno gradi prizidek k vrtcu. Ta naj bi a partnerjem GP Krk priključek zgradil za slabih 28,5 milijona evrov brez ddv. Preostali trije ponudniki, Pomgrad, Kolektor in Garnol so oddali bistveno višje ponudbe, ki znašajo od 33,6 do skoraj 34,4 milijona evrov brez ddv. Glede na razpisno dokumentacijo je najvišja dopustna vrednost ponudb določena pri

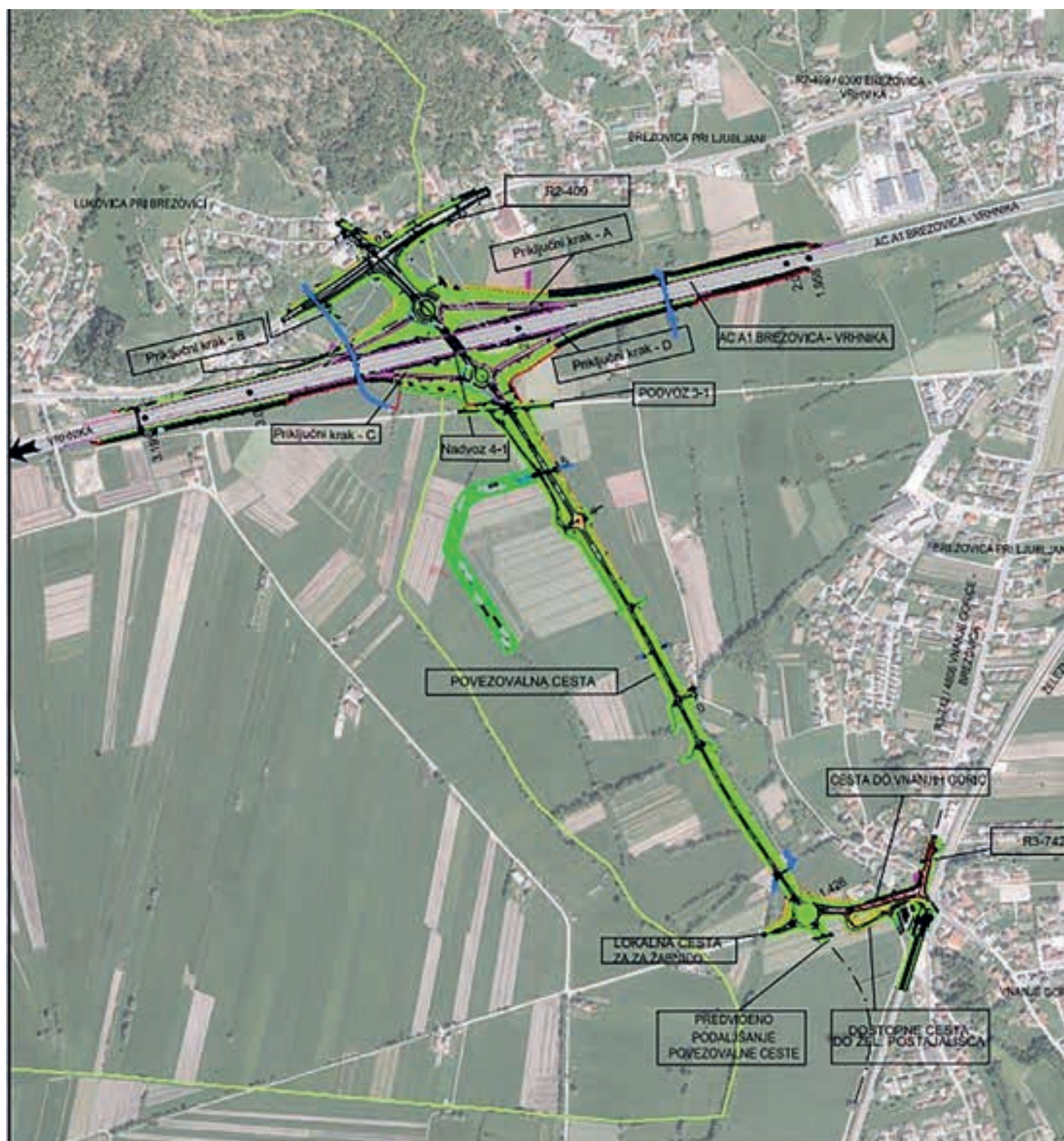
28,95 milijona evrov brez ddv, ponudbe, ki bodo to vrednost presegle, pa bodo ocenjena kot nedopustne in jih naročnik ne bo upošteval v postopku ugotavljanja najugodnejšega ponudnika.

Kot so za Naš časopis pojasnili na Dars, bodo skladno s sklenjenim Sporazumom o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izgradnjo avtocestnega priključka s povezovalno cesto do Vnanjih Goric ter pripadajočih ureditev krili 67,85 odstotka. Direkcija RS za infrastrukturo 28,79 odstotka, Občina Brezovica 2,75 odstotka ter Občina Log - Dragomer 0,61 odstotka od skupne ocenjene vrednosti investicije gradnje s stroški raziskav, nadzora in inženirja.

Gradnja naj bi stekla že letos

»Glede na trenutno stanje postopka ocenjujemo, da bi bilo z gradnjo možno začeti letos, sicer pa je predvideno, da bo potekala dve gradbeni sezoni, torej še v letu 2024,« še dodajajo v Službi za komuniciranje. Projekt obsega izgradnjo novega avtocestnega priključka s štirimi priključnimi kraki v obliki »diamanta« z upoštevanjem bodoče 6-pasovne avtoceste z navezavo na obstoječo regionalno cesto na območju naselja Lukovica.

V sklopu novega avtocestnega priključka bodo zgradili tudi zahodno obvozno cesto južnega dela Brezovica vse do nivojskega železniškega prehoda preko železniške proge Ljubljana–Trst

pri Vnanjih Goricah z navezavo na obstoječo regionalno cesto Podpeč–Brezovica.

»Močan ciljno-izvorni promet iz smeri Vnanjih Goric, Podpeči, Dragomera in naselij vzhodno od Vrhnik nima možnosti neposredne povezave z avtocesto. To povzroča preobremenitev regionalne ceste R2-409/0300 Brezovica–Vrhnika, zastoje skozi naselje Bre-

zovica in kritično obremenitev obstoječega priključka. Posebej problematična je R2-409/0300 med križiščem »pri Poku« in križiščem »pri Gorjancu«, kjer je kapaciteta ceste in križišče že nekaj časa presežena. Promet se poveča zlasti ob jutranji in popoldanski konici. Problematicni so tudi zastoji, ki se pojavljajo na izvoznem in odstavnem pasu avtoceste na območju izvoza Brezovica iz smeri Kozarij. Z izvedbo priključka se bo promet preusmeril z obstoječe regionalne ceste Brezovica–Vrhnika in regionalne ceste Brezovica–Notranje Gorice–Podpeč na avtocesto. Po izgradnji novega priključka Brezovica se bodo prometni tokovi s sedanje regionalne ceste Brezovica–Vrhnika preusmerili na avtocesto že pred naseljem Brezovica ter s tem močno razbremenili obstoječi priključek Brezovica pri Gorjancu in del odseka regionalne ceste med Gorjancem in križiščem pri Poku. Izgradnja bo porazdelila prometne tokove predvsem v jutranji konici v smeri Ljubljane in v popoldanski konici v smeri iz Ljubljane,« so nam razložili naši sogovorniki.

V sklopu investicije so predvidene tudi prilagoditve na avtocesti, spremljajoče ureditve komunalne, energetske in telekomunikacijske infrastrukture ter prilagoditve obstoječih ureditev.

Predvidena je še izvedba protihrupnih ukrepov. »Predvidena je izvedba šestih sklopov proti-

hrupnih ograj v skupni dolžini približno 2200 metrov in višine med 1,5 in 6 metra. Ob avtocesti je predvidena izvedba štirih sklopov ograj v skupni dolžini 1900 metrov ter višine med 2 in 6 metra, ob zahodni obvoznici Brezovica en sklop ograj v dolžini 140 metrov in višine 2,5 metra ter ob regionalni cesti R2-409 en sklop ograje v dolžini 180 metrov in višine med 1,5 in 2,5 metra,« še pravijo na Dars ter dodajajo, da bo aktivna zaščita pred hrupom zgrajena takoj, ko bodo zato vzpostavljene vsi pogoji za varno postavitve, torej izvedba priključka in razširitev avtoceste. Postavili naj bi jih predvidoma v zaključni fazi gradnje.

Priključek ima strateški pomen
Načrtovan avtocestni priklju-

ček na Lukovici je vsaj z dveh vidikov pomemben tudi za občino Log - Dragomer. Izboljšala naj bi se dostopnost občine ter kakovost bivanja. Občina bo zaradi bližine dostopa do avtoceste zanimiva za priseljevanje, ustvarjeni bodo boljši pogoji za razvoj gospodarstva v občini, pozitivno pa bo vplival tudi na kvaliteto bivanja. »Ob jutranjih konicah se skozi našo občino vijejo kolone vozil ter ob tem v zrak spuščajo velike količine izpušnih plinov. Ko bo promet skozi našo občino potekal bolj tekoče, se bo v okolje sproščala manjša količina izpušnih plinov in v tem primeru se bo zagotovo povečala kvaliteta bivanja,« nam je pred časom zaupal župan Miran Stanovnik.

V. L. Foto: Dars

Vabilo

Vabljeni na slikarsko razstavo

“Ko tišina šepeta”

Bogdana Winterleitner
od 10. 3. do 3. 5. 2023.

Odpрте razstave bo 10. marca ob 16:30 v Upravnem centru.
Vabljeni na ogled tudi v času uradnih ur Upravnega centra.

Občina Log Dragomer
Društvo Dvig

Štiri zdravja

Zdravje je gotovo ena največjih vrednot v življenju – kolikokrat si za Novo leto in osebne praznike zaželimo prav zdravje.

Zgolj želje pa ne zadoščajo nikjer, tudi pri zdravju ne. Človek mora za svoje zdravje skrbeti in ga zavestno krepiti. Ljudje se radi zanimajo za svoje bolezni – od tega so lahko kar bolni. Mi bomo spoznavali zdravje, da bi ga znali krepiti v celoti: to je telesno, duševno, duhovno in sožitno zdravje.

Pametna skrb za svoje zdravje se začne s tem, da ga poznamo

Krepitev zdravja je glavni cilj Svetovne zdravstvene organizacije (SZO ali WHO). V njeni ustanovni listini leta 1946 so zastopniki vsega človeštva opredelili, kaj je zdravje – da je *čim bolj popolno telesno, duševno in sožitno (socialno) blagostanje vsakega človeka*. Od tedaj se zdravje ljudi po vsem svetu zboljšuje in življenje podaljšuje. Kaj so razlogi za ta uspeh?

Glavni je celostno gledanje na človekovo zdravje; torej spoznanje, da je zdravje kakovostno delovanje vseh človekovih razsežnosti v neločljivi medsebojni povezanosti. Ko so v opredelitvi zdravja izrecno omenili duševno in socialno blagostanje, se je pozornost razširila iz telesne razsežnosti tudi na duševno, duhovno, socialno, razvojno in bivanjsko. Drugi razlog tiči v tem, da je celostna opredelitev zdravja pozornost zdravstva, politike in ljudi usmerila iz

zdravljenja bolezni ali poškodb tudi v preventivno skrb za varovanje in krepitev zdravja. Marsikatero bolezen ali obolenje lahko preprečimo, za dolga leta odložimo in omilimo njihovo ostrino, ko pridejo.

Ko pomislim na svoje telesno, duševno, sožitno in duhovno zdravje, da bi zanj pametno skrbel, je pomemben moj osebni odgovor na naslednji dve vprašanji. *Kaj moram narediti za svoje zdravje jaz sam, četudi država, zdravstvena in druge stroke naredijo za moje zdravje vse, kar je možno? Kaj lahko naredim za svoje zdravje sam, če država, zdravstvo in druge stroke ne bi naredile ničesar za moje zdravje?*

Telesno zdravje

Ko slišimo besedo zdravje, imamo v mislih po navadi telesno zdravje; to, da nismo bolni ali poškodovani. O telesnem zdravju je danes veliko napisanega, zato se pri njem ne bomo posebej ustavljali. Sem sodijo skrb za zdravo in uravnoteženo prehrano, za ustrezen življenjski ritem, za kvalitetno spanje, za redno gibanje. Skrb za telesno zdravje pomeni tudi, da se izogibamo preveliki količini kofeina, nikotinu, alkoholu in drugim omamnim sredstvom.

Duševno in duhovno zdravje

V duševno zdravje sodijo dobro zaznavanje, spomin, jasno mišljenje, svetla čustva, široka razgledanost in informiranost ter dobre navade. Ogrožajo ga motnje teh sposobnosti: torej razuma, pameti, spomina, čustev in celotnega človekovega

doživljanja. Izhajajo iz obolenja možganov, kažejo pa se v čudnem obnašanju. Pogostejše so: depresija, ko je človek globoko malodušen, črnogled in obupan, čustvena otopelost, razumska zmedenost, v starosti pa zlasti demenca.

Duševne moči krepimo s smiselnim študijem, branjem, razumskim poglobljanjem, s tem, da negujemo blaga, lepa čustva, se spominjamo lepih dogodkov, poslušamo dobre oddaje. Svoje duševno zdravje krepimo tudi posredno s telesnim delom in gibanjem, zlasti pa z vsem, kar naredimo za lepše sožitje.

Ko govorimo o duševnem zdravju, je na mestu premislek o sami besedi duševno pri strokovni opredelitvi zdravja. V Svetovni zdravstveni organizaciji so že večkrat potekale razprave, da bi bilo potrebno posebej poudariti duhovno razsežnost zdravja. Med psihologi se je antropološki analizi tega področja posvetil zlasti Viktor E. Frankl (1905–1997), posebej je opredelil duševne in posebej duhovne procese. Po Franklu **duhovno zdravje** obsega notranjo človekovo svobodo za trezno in smiselno odločanje, prevzemanje zrele odgovornosti za svoje odločitve, razvijanje zrele vesti, doživljanje smisla dobrega in hudega – v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, duševni mir, radostno in hvaležno doživljanje vsega lepega, dobrega in vsega, kar je človek naredil, doživel in preživel, pa ostal živ in pokončen, vero v življenje in pri vernih ljudeh v Boga, kakor ga kdo dojema.

Duhovno zdravje ogrožajo

duhovne bolezni na navedenih področjih, zlasti omamljena zavest in otopela vest. Gojimo ga z iskanje in prepoznavanjem smisla sedanjega trenutka, s prevzemanjem odgovornosti za svoje odločitve, v skrbi za skupno dobro, s kontemplacijo lepote, stvarnosti in presežnega, pri vernih ljudeh z vero in molitvijo itd.

Socialno ali sožitno zdravje

Od vseh razsežnosti zdravja je najmanj raziskano **socialno ali sožitno zdravje**. O njem se najmanj ve, najmanj govori in nanj se najmanj pazi. Motnje sožitja ali socialne bolezni pa so zelo moteče. To so npr. osamljenost, čudaštvo, zapiranje vase, zasvojenosti, napadalnost, revščina, izkoriščanje, kriminal, nestrpnost, nesodelovanje, skopost, sovraštvo, slabo komuniciranje, brezbržnost do drugih, gospodovalnost nad drugimi, odpovedovanje v pomembnih socialnih vlogah v družini in družbi. Sami pri sebi se socialnega zdravja navadno ne zavedamo, prav tako ne svojih motenj v sožitju. Druge pa velikokrat bolj motijo naše socialne slabosti, kakor telesne in duševne bolezni, in prav tako nas socialne motnje drugih. Od drugih pričakujemo popolno socialno zdravje.

Socialno zdravje je tem boljše, čim bolj je človek več poštenega opravljanja svojih življenjskih vlog in komuniciranja. Človek krepi svoje socialno zdravje na primer, ko redno uporablja **tri zlate besede**. Prva: pristno prositi, ko kaj potrebuje od drugega. Druga: se pristno zahvaliti, ko mu je drugi storil kaj dobrega. In tretja: pristno prositi za odpustitve, ko je drugemu hote ali nehotote naredil kaj slabega. S tremi zlatimi besedami se zelo

lepo ujema še **četrt**: da pristno pohvali drugega za konkretno dobro dejanje ali lastnost.

Zdravje je ena sama celota

Vsi vidiki zdravja so med seboj povezani. Telesno, duševno in duhovno zdravje ter zdravo sožitje ali socialno zdravje so štirje vidiki enega samega človekovega zdravja. Čeprav so zelo različni, so med seboj tako povezani, da se jih ne da ločiti. En vidik vpliva na drugega pri nastajanju raznih bolezni; pomislimo na primer na psiho-somatske bolezni, torej telesne bolezni, ki nastanejo zaradi duševne stiske ali pa na duševna obolenja in telesno pešanje, ki so posledica osamljenosti, torej motnje v socialnem zdravju. Vendar pa so med seboj povezana tudi pri njihovem zdravljenju in pri krepitvi zdravja. Znano je, da telesnim boleznim lažje in bolje kljubujejo ljudje, ki imajo sočutno oporo v lepih odnosih z bližnjimi, z zdravstvenim ali negovalnim osebjem, ki znajo na zdrav način sproti predelati duševne stiske, ki imajo jasno duhovno stališče volje do življenja. Prav tako je dokazano, da skrb za telesno zdravje dobro vpliva tako na duševno kot socialno zdravje. Rimski pregovor se glasi: **zdrav duh v zdravem telesu**.

Vsakdanje izkušnje pa nam kažejo tudi dovolj živih primerov ljudi, ki imajo **zdrav duh v bolnem telesu**. Vsem je znan pokojni predsednik Slovenije dr. Janez Drnovšek; njegova za-

dnja leta življenja v neozdravljivi bolezni in njegova duhovna rast v tem času, preko osebnega zgleda in knjig. Pobrskajte po spominu in verjetno boste našli tudi med svojimi sorodniki, znanci ali pa iz medijev koga, ki je bil v telesni bolezni ali materialni revščini človeško pokončen, veder, prijeten za sožitje, moder v besedi, navdušujoč s svojim zgledom. Od takih ljudi se učimo kako se da živeti, če odpo-ve telesno zdravje, če bomo v onemoglosti osamljeni ali slabo oskrbovani.

Človeško zorimo tako, da uravnovešeno skrbimo svoje telesno, duševno, sožitno in duhovno zdravje. Življenjski cilj je dozoreti v človeka, ki bo pustil za seboj svet nekoliko lepši in boljši, kakor bi bil, če ne bi živel.

S tem, ko pametno skrbimo za svoje zdravje, pomagamo tudi bližnjim k boljšemu zdravju. S svojim zgledom dvigamo v okolju zavest in dobre izkušnje o pametni skrbi za vse razsežnosti zdravja. Poudarili smo: **»... ko pametno skrbimo za svoje zdravje«**, kajti tudi skrb za zdravje ima svojo zdravno mero. Nespametno je, če postane človek bolan od pretirane skrbi za svoje zdravje. Mrzlična in pretirana skrb za zdravje kliče nase bolezni, bližnjim pa je neprijetna.

**dr. Jože Ramovš in
Marta Grčar,
Inštitut Antona Trstenjaka
za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje**

Projekt gradnje čistilne naprave in kanalizacije

V teku pridobivanje uporabnih dovoljenj

Log - Dragomer, 13. februar 2023 – Evropsko sofinanciran projekt gradnje čistilne naprave in kanalizacije je že skoraj zaključen, čas je za priklop na novo omrežje.

To že lahko storijo prebivalci dela Dragomerja, ostali bodo morali počakati, da bodo na Občini dobili uporabna dovoljenja za novo zgrajene kanalizacijske odseke.

Dobri dve leti in pol po položitvi temeljnega kamna se na terenu končujejo gradbena dela v okviru projekta gradnje kanalizacije in čistilne naprave Log - Dragomer. Zgrajenih je več kot 24 kilometrov kanalizacije, 14,9 km vakuumske in 9,6 km gravitacijske. V zadnjem mesecu se je delo s terena pretežno preselilo v pisarne, kjer s polno paro pripravljajo še vso potrebno dokumentacijo za zaključek projekta in pridobitev uporabnih dovoljenj. »Izvajalec Hidrotehnik pripravlja dokazno dokumentacijo (PID in DZO) za vlogo za uporabno dovoljenje izvedenih tras vakuumske kanalizacije na območje naselja Kačja vas in Jordanov Kot. Oddajo vloge za uporabno dovoljenje naselja Kačja vas in Jordanov Kot planirajo v drugi polovici meseca marca 2023,« so nam razložili

na Občinski upravi.

Gradbeni stroji so medtem ropotali v omejenem obsegu. Februarja so izvajalci KGG izvajali dela na trasi kanalizacije na območju ulic Na pobočju 1 do 3 in 12 do 16, marca pa je v načrtu izvedba gravitacijske kanalizacije na območju ulice Pod gradom od hišne številke 19 do 34. Vzporredno z zaključevanjem izvedbe del kanalizacije na območju omenjenih ulic pripravljajo dokazno dokumentacijo za oddajo vloge za uporabno dovoljenje za območje naselja Lukovica. To naj bi na Upravno enoto Vrhnika oddali do konca marca. Proti koncu meseca naj bi ulici Na pobočju in Pod gradom preplastili z asfaltom. Fine asfalte naj bi Trgograd marca zaključil tudi na Loški cesti od hišne številke 10A do 10 E.

Februarja in marca naj bi se gradnja vakuumske kanalizacije nadaljevala na Barjanski cesti od hišne številke 4A do 8, nadaljevali pa naj bi tudi s pripadajočim podbojem pod avtocesto. »V mesecu februarja 2023 se odpravljajo pomanjkljivost pregleda izvedenih del na komunalni infrastrukturi (primarnem kanalu vakuumske kanalizacije ob sočasnem polaganju vodovoda, plina in telekomunikacijsko omrežja T2 na trasi regionalne ceste na lokaciji kolesarske steze in pločnika) v območju regionalne ceste od naselja Jordanov

kot do območja naselja Mole,« so še povedali na Občini in dodali, da se vzporredno izvajajo še geodetski posnetki izvedene komunalne infrastrukture kot priprava za izvedbo PID dokumentacije.

Na kanalizacijo priključenih že 100 objektov

V Dragomerju se je že začelo priključevanje objektov na kanalizacijski sistem, na Logu in Lukovici pa bodo občani morali počakati na pridobitev uporabnega dovoljenja. O možnosti priključitve jih bodo obvestili v JP KP Vrhnika, ki trenutno izvaja postopek obveščanja krajanov na območju osrednjega Dragomerja o operativnem začetku izvajanja priključkov objektov na javno sanitarno kanalizacijo. »V času poskusnega obra-

tovanja čistilne naprave bo izvajalec Hidrotehnik vodil obratovalni dnevnik in ob tem po potrebi izvajal odvoz blata, odvoz peska, odvoz maščob in odvoz drugih komunalnih odpadkov ter dobavljal glede na potrebe kemikalije. Izvajalec bo tudi v času poskusnega obratovanja opravil vzdrževanje in izvedbo vseh prvih meritev in ostalih meritev ter monitoringa, so še zaključili na Upravi ter pojasnili, da izvajalec na trasi kanalizacije zaključuje z deli ter aktivnosti uresničuje v načrtovanih terminih, ob predpostavki, da slabo zimsko vreme ne bo otežilo zaključevanja del.

Spomnimo

Celoten projekt je bil ocenjen na 14,6 milijona evrov brez ddv oziroma 17,6 milijona evrov z ddv. V oceno so vključeni stroški gradbenih del nadzora, obveščanja javnosti, že vložena sredstva, dokumentacija in ostali stroški, ki so nastajali od leta 2014 dalje. Občina je na razpisu za izbor gradbenih del izbrala Hidrotehnik d.d. v partnerstvu s podjetjema Komunalne gradnje d.o.o. in Trgograd d.o.o. Vrednost gradbenih del znaša 9.797.990,06 EUR brez DDV. Nadzor je vršil Projekt d.d. iz Nove Gorice, posel je težak 238 tisoč evrov. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, prednostne naložbe »Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredeljujejo države članice in ki presegajo te zahteve«, specifični cilj »Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda«.

V. L. Foto: Občinska uprava

Anica Vengust: S kulturo napolnimo srca ljudi

Kulturno umetniško društvo Kosec, osrednje občinsko kulturno društvo, je postavilo temelje za delovanje kulture v občini Log - Dragomer.

Ob njih na kulturnem parketu ustvarjajo in organizirajo različne dogodke tudi v osnovni šoli, vrtcu, obeh upokojenskih društvih, DVI-u ter Mah Teatru. KUD Kosec v letu 2023 vstopa v petnajsto leto delovanja. Od ustanovitve dalje je nad delom društva bedela ženska roka, najprej ga je vodila Andreja Čamernik, nato Maja Trbanc Kljun in od leta 2012 Anica Vengust. S predednico, ki po besedah članov društvo vodi z vso dušo in srcem 24 ur na dan vse dni v letu, smo se pogovarjali o kulturi v občini, o načrtih za prihodnost in priložnostih za razvoj.

Zdi se, da se funkcije predsednika kulturnega društva ob prenatrpanih urnikih ljudje otepaajo. Kako vi gledate na podporo članov in že tretjo imenovanje za predsednico KUD Kosec?

Nedvomno mi njihova podpora izjemno veliko pomeni in mi je v neizmerno čast, vendar si želim, da bi našli mojega naslednika. Pa ne zato, ker si ne želim več delati, tudi ne zato, ker takšna funkcija zahteva prosti čas in prinese številne odgovornosti, temveč zato, ker je po desetih letih tisti čas, ko je dobro, da se stvari zamenjajo. Po desetih letih greš v nek kalup, padeš v neke tirnice, po katerih greš in nisi več tako dojemljiv do novosti. Žal pa te funkcije noče prevzeti nihče. V našem društvu imamo veliko aktivnih ljudi, mentorjev in obiskovalcev, ki so vsak teden aktivni in jih enostavno ne morem pustiti samih, brez vodje.

Pretekli dve leti sta bili zaradi epidemije drugačni. Kako pa je korona krojila delo na področju kulture v občini?

Covid je res zaznamoval okolje in društvo in še danes pušča posledice, vendar se počasi pobiramo ter prihajamo na zeleno vejo. V društvu smo si želeli delati preko spleta, a to enostavno ni šlo. Zelo velik problem je nastal pri pevski skupini, kjer je bilo zaradi zamika glasno nemogoče usklajeno peti. Odpovedati smo morali številne dogodke in prireditve, delavnice so se prenehale izvajati. V času korone še nismo imeli svojih stalnih prostorov, zaprla so se šolska vrata in s tem možnost organiziranja prireditev in večjih kulturnih dogodkov. Pri ročnih spretnostih in klekljaricah smo veliko delali preko telefona. Pogovarjali smo se, si pomagali in svetovali ter tako uspeli izvesti nekaj projektov. Med njimi je akcija okraševanja dreves s pleteninami. Vse je šlo preko telefona, delali smo doma, vsak v svojem domu, brez druženja, srečali smo se le toliko, da smo posamezne dele sešili skupaj ter oblekli drevesa. Tudi revijo je bilo zaradi covida težje delati, saj smo želeli iti do ljudi, do domačinov in se z njimi pogovarjati, a so nam ukrepi to preprečili. Ta problematika se sedaj vleče že v tretje leto, ljudje so bolj pazljivi, se ne družijo več toliko in ne spuščajo več ljudi v hišo, tako da je korona tudi s tega vidika na ljudeh pustila velik pečat.

Ta prisilni kulturni odmor smo izkoristili za snovanje novih projektov ter se v tem času pripravljali na ponovno odprtje družbe. Naredili smo programe, kako bomo zagnali dejavnosti, ko bomo enkrat lahko ponovno zaživel. Jaz in Izvršni odbor smo se bali, da bo covid vplival na ljudi in da bo volja, elan in stalnost izginila, da se bodo ljudje začeli zapirati. Vendar je bil na naše izredno veliko presenečenje odziv ravno nasproten. Ljudje so se odzvali, začeli so prihajati nazaj in skupine so znova polne.

Steber društva so in ostajajo prostovoljci.

Absolutno, našega društva brez prostovoljstva ne bi bilo. Vsi naši mentorji delajo na prostovoljni bazi in to že desetletje. Noben izmed mentorjev

ni in ne zahteva plačila, pravijo, da to delajo za kraj in krajane, za pripadnost. Kulturo želimo približati ljudem, zato so vsi dogodki in delavnice brezplačni. Mi smo odprta družba, na naše delavnice ne hodijo le naši člani. Kultura je namenjena vsem ljudem, tu ne gre za to, kdo je član in kdo ne. Mi delamo za vse in z veseljem delamo zato, da vsem občanom nudimo kvalitetne vsebine, da si svoj prosti čas polepšajo s kakšnim dogodkom in tudi na ta način bogatijo življenje. Zaradi različnih ciljnih publik in različnih tematik je naše občinstvo zelo pisano, trudimo se, da zajamemo čim več okusov ter poskušamo delati paleto delavnic za različne ljudi. Skozi leta smo vedno bolj prepoznavni, tudi naši dogodki so vedno boljši in bolje obiskani, ni pa nam še uspelo pritegniti mlajšega občinstva. Zdi se, kot da v občini ni srednješolcev in študentov, pogrešamo mlade do 30 leta starosti in iščemo načine, kako se jim približati. Dali smo anketo po domovih in v šolo, kaj si otroci, mladina želijo in nismo dobili nazaj odgovora. Mi jim bomo šli naproti, samo povejo nam naj svoje želje.

Ljubiteljska kultura v naši državi je izjemno raznolika in bogata. Menite, da je dovolj cenjena in podprta?

Mislim, da kultura na splošno ni cenjena, ampak je podcenjena. Pa ne iz finančnega vidika, temveč iz kulturnega odnosa do ljudi, do družbe, do življenja. Na žalost so bolj pomembne druge vrednote, kot pa kulturne dejavnosti. Kultura se nenazadnje začne pri dober dan, pri pogledu v človekove oči, pri vprašanju, kako si. To se čedalje bolj izgublja in tega več ni.

Zakaj je potem za našo prihodnost tudi v naši občini kultura tako potrebna in pomembna?

Narod brez kulture ni narod in ne more preživeti. Kultura bogati in odpira srca ljudi in je izjemno pomembna tudi v smislu gojenja odnosa do sočloveka. S kulturo krepimo odnos do družine, do okolice, do bivanja na višjem nivoju in do boljšega počutja v našem kraju.

Delovanje društva je v preteklih letih krojilo iskanje primernih prostorov. Lani ste te vendarle dobili, kaj stalen prostor pomeni za društvo?

To je res lepa zgodba. Ti stalni prostori imajo ne samo za kulturo, ampak za vsa društva velik pomen. Bili smo izjemno veseli, ko smo jih dobili, saj so nam prostori nekako omogočili stalnost. Zdaj imamo svoje omare, materiali so samo na eni lokaciji, ljudje vedo, kje nas najti in je veliko lažje delati. Resnično smo hvaležni Občini za ta dom krajanov. Pred desetletji se je moralo kulturno društvo kar znajti, Enkrat smo bili v šoli, na hodniku, v jedilnici, v učilnici, kjer je bil pač prostor, drugič v občinskih prostorih, tretjič v kavarni ali pa kar zunaj. Na področju iskanja primernih prostorov nismo spali, iskali smo različne rešitve, od Zrimškove hiše, sobivanja z upokojenci na Logu ter drugih lokacij. Srečo s prostori smo imeli le krajši čas, ko smo pred obnovo občinske stavbe gostovali v zgornjem nadstropju in tako prvič občutili radost svojih prostorov. Sicer pa na tem področju do lani nismo bili uspešni in se tako še toliko bolj veselimo te naše nove pridobitve.

Kje je še prostor za izboljšave in kaj pogrešate?

Nedvomno bi naše okolje kulturno obogatila knjižnica. Ta bi lahko postala prostor druženja, izobraževanja, izmenjave izkušenj, pogovora. Topel in prijazen prostor, kjer bi ljudje našli družbo in se počutili domače. Pogrešamo tudi akustično primerno in dovolj veliko dvorano. Kot kulturniki bi v naše okolje lahko pripeljali zelo kvalitetne glasbene in umetniške ter gledališke ansamble, ampak je pri nas to nemogoče zaradi omejitve teh naših prostorov, kar je zelo boleče. V tem delu smo osiromašeni, a verjamem, da bodo na Občini uspeli najti rešitve. V vmesnem času organiziramo dogodke v manjšem obsegu, za manjše občinstvo, da ne zaspimo.

Kakšni so načrti za tekoče leto?

V letošnjem letu oživljamo delavnice in dogodke, ki smo jih organizirali v preteklih letih. Še naprej bomo delovali na različnih kulturnih področjih, tako glasbenem, likovnem, ročnih spretnosti, plesu, ohranjanju kulturne dediščine in starih običajev, zeliščarstvu, kamišibaju ter med drugim tudi kulturi bivanja. Sodelujemo tudi pri projektu Zgodovina nas povezuje, pri projektu Ceneta Šturparja in Podaj roko. Povezujemo se s šolo in vrt-

cem, kjer se vedno odzovejo in skupaj pripravimo izredno lepe in srčne dogodke. Ponosni smo tudi na svojo že deveto izdajo revije, s katero želimo ohraniti in zapisati našo zgodovino. Med drugim pa pripravljamo tudi nov projekt, s katerim bomo v sodelovanju z občino postavili tablice, kako so se domačije včasih imenovali. Smo polni vneme in upamo, da nam bo uspelo spisati še eno kulturno bogato leto.

V. L.

Obisk Centra za duševno zdravje odraslih Logatec

KOLENDAR AKTIVNOSTI IN DOGODKOV MAREC 2023

MERJENJE KRVNEGA TLAKA + PREDAVANJE Pomen krepitve duševnega zdravja	Brezplačne meritve krvnega tlaka in predavanje Centra za krepitev zdravja, ZD Vrhnika	Meritve potekajo vsako prvo sredo v mesecu od 9.00 do 10.00 ure (1.3.2023, Pisarna za starejše) 10.00-12.00, MARČEVSKA tema: Pomen krepitve duševnega zdravja
SKUPINA SVOJCEV	Mesečna srečanja za vse, ki doma oskrbujete svoje družinske člane	Vsak prvi torek v mesecu ob 10.00 uri, Pisarna za starejše
IKT HITRA POMOČ	Učenje uporabe pametnega telefona, tablice ali računalnika	Po dogovoru (za termin pokličite 041 349 812 ali pa se oglašite v pisarni za starejše v času uradnih ur)
PROSTOVOLJSKA POMOČ	Družabništvo ob manjših opravilih, skupina za kakovostno staranje	Po dogovoru (za več informacij pokličite 041 349 812 ali pa se oglašite v pisarni za starejše v času uradnih ur)
PISARNA ZA STAREJŠE	Informiranje, pogovor, koordinacija prostovoljske pomoči, pomoč pri uporabi pametnih telefonov...	Vsak ponedeljek od 10.00 do 12.00 ure in vsaka sreda od 15.00 do 17.00 ure, Stavba občinske uprave Log - Dragomer

Za več informacij nam pišite na podajrokipisarna@gmail.com ali pa nas pokličite na telefonsko številko 041 349 812

V ponedeljek, 9. 1. 2023, je ekipa Podaj roko obiskala Center za duševno zdravje odraslih v Logatcu, ki pokriva tudi območje Občine Log - Dragomer.

Center je eden izmed 16 centrov za duševno zdravje odraslih v Sloveniji, ki delujejo v sklopu Nacionalnega programa za duševno zdravje Mira. V Centru za duševno zdravje odraslih lahko strokovno podporo in pomoč dobijo odrasli, starejši od 18 let, z najrazličnejšimi težavami v duševnem zdravju. Za obravnavo ni treba imeti napotnice zdravnika.

Glavni namen centrov je zagotoviti duševno obravnavo vsem, preden stiske postanejo prehuje, strokovno podporo pa ponujajo medicinske sestre,

delovni terapevti, psihologi, socialni delavci in psihiatri. Multidisciplinarni tim opravlja diagnostiko, zdravljenje in rehabilitacijo. Povezujejo se z vsemi službami na področju duševnega zdravja in na področju zdravja v regiji. Izvajajo zdravstvene, psihološke, socialnovarstvene ter specialistične psihiatrične storitve za ljudi, ki potrebujejo pomoč na področju duševnega zdravja ali hujših stisk.

Naročanje ni potrebno, pri njih se lahko oglasi vsak. Ključ sprejemamo po telefonu 041/429-204, 041/429-219 in 01 3304-360, pišete pa jim lah-

ko tudi po e-pošti (cdzo@zd-logatec.si) od ponedeljka do četrta od 6.30 do 20.00 ure ter v petek od 6.30 do 14.30 ure, brez napotnice. Vse storitve so plačljive iz osnovnega zdravstvenega zavarovanja, oglašijo pa se lahko tudi nezavarovane osebe.

Cilj našega srečanja je bilo ugotoviti, kako lahko s centrom sodelujemo, predvsem v sklopu Pisarne za starejše Podaj roko. Ugotovili smo, da se naše naloge dopolnjujejo in se veselimo nadaljnega sodelovanja.

Ekipa Podaj roko

Domača hišna imena

Kako se pri vas reče?

Pred vami je deveta številka revije Kosec, Čas beži, spomini ostajajo, ki je izšla v februarju 2023 v počastitev Prešernovega kulturnega praznika.

Tokrat smo se dotaknili drugega dela izvora in pomena hišnih imen. V lanski številki revije Kosec smo popisali vse domačije na Logu in Jordanovem kotu. Zaradi omejitve s prostorom vasi Dragomer in Lukovica nismo mogli popisati, zato ju predstavljamo v tej številki.

V društvu KUD Kosec želimo obuditi in ohraniti hišna imena, kajti imena so del naše kulturne dediščine, odraz zgodovine določene rodbine, domačije ali kraja.

Podatki za seznam hišnih imen tako iz lanske kot iz le-

tošnje revije Kosec so bili pridobljeni s pregledom zgodovinskih virov, z razgovori s starejšimi domačini in ob srečanjih s krajanji. Z njihovo pomočjo – in ob tej priložnosti se prav vsem iz srca zahvaljujemo – vam domačije s hišnimi imeni predstavljamo za Občino Log - Dragomer. Obenem pa vas še naprej vabimo in pozivamo, da nam pišete, kličete, obiščete in nam pomagate pri zbiranju zgodovinskih zapisov in podatkov. Zgodilo se je, da smo pri ustnih izročilih našli na več različnih podatkov za isto domačijo, tako da bomo veseli vsakega vašega sodelovanja. Na tem mestu še povejmo, da smo v lanski številki revije Kosec pri navajanju hišnih imen pri navedbi domačije Pr' Vrbič hišna št. 19, 78, sedaj Loška cesta 22, v seznamu Popisa domačij na Logu napačno zapisali 'magacin', kar – to smo naknadno izvedeli – ne ustreza

dejanskem stanju. Na mestu stare Vrbičeve domačije je bila v devetdesetih letih prejšnjega stoletja zgrajena nova hiša. Veseli smo vašega odziva in prav je tako, da se zgodovinski zapisi popravijo in ohranijo v pravilni obliki.

Kar dve leti, od leta 2021 do 2022, smo v društvu KUD Kosec zbirali gradivo in pripovedi krajanov o tem, kako so njihovi predniki živeli v okrajih

Loga, Lukovice in Dragomerja. Osnovni cilj projekta je ohraniti stara imena domačij, jih opremiti z napisy v obliki glinene tablice, ki bodo mimoidoče opozarjale na njihovo ime in s tem tudi zgodovino same domačije. V pismu s povabilom na sodelovanje in dajanjem soglasja vam z velikim veseljem sporočamo, da ste se v velikem številu odzvali in podprli idejo. Pred nami je zaključni del, in

skupaj z Občino Log - Dragomer bomo projekt speljali do konca.

Še enkrat vsem krajanom občine Log - Dragomer, da ste ta projekt sprejeli za svojega in se odzvali.

Pri izdaji vseh devetih številke revije pa moramo nekaj besed nameniti tudi urednici revije Ani Mrzlikar. Z izrazitim občutkom za smiselno ureditev gradiv, vztrajnostjo pri pre-

verjanju podatkov, izjemnim smislom za redaktorstvo – preoblikovanju zapisanega v ustrežnejšo, berljivo in bralcu prijazno pisanje, z novinarsko žilico za lepo pisano besedo, s povezovanjem vseh, ki sodelujejo v procesu nastajanja revije ter s čutom za estetiko, je s kvalitetnim delom pripomogla, da so revije dobile svojo končno podobo. "Kot urednik moraš že v samem začetku nastajanja revije gledati skozi oči bralca; ne le, da bo revija dosegla namen in pričakovanja, ampak poskrbeti tudi za to, da bo bralec užival v branju. Pravi izziv je dobiti besedila z 'vseh vetrov', napisana v najrazličnejših slogih ter jih urediti v neko enotno zaključeno gradivo ter skupaj s fotografskim gradivom in v sodelovanju z oblikovalcem narediti še vizualno privlačno. V čast mi je, da sem del uredniškega odbora, odlične ljubiteljske entuziastične raziskovalne ekipe, v kateri se vsak po svoje trudi za skupen cilj: ohranjanje zgodovinskih spominov in s tem ustvarjanje kulturne dediščine v lokalnem okolju," je zapisala ob izdaji nove številke.

KUD Kosec

Gruzija in Armenija, sanjski deželi

Januarja je KUD Kosec v občinskih prostorih na Logu organiziral potopisno predavanje: Z avtodromom po Gruziji, Armeniji in Turčiji.

Naša krajana Niko Pečarič in Dunja Piršič Koren sta nas 24. 1. popeljala preko Turčije v dve krščanski deželici, ki sta tisočletja kljubovali velikim sosedom in bili med prvimi, ki sta sprejeli krščanstvo, a sta skozi čas ostali osamljeni na južni strani Visokega Kavkaza: Gruzijo in Armenijo.

V Gruziji smo si ogledali mendeni Batumi. Sprehodili smo se po odmaknjeni dolini Svanetija, kjer se nahaja vasica Ushguli – najvišje ležeče naselje Evrope, s svojimi obrambnimi stolpi, ki spada pod Unesco in kjer so enkratni pogledi na najvišjo goro Gruzije, Shkhara (5.193 m). Pot nas je potem popeljala proti vzhodu skozi Kutaishi, Gori (ki

je rojstni kraj Stalina), Mtskheto in nato po ruski vojaški cesti mimo spomenika prijateljstva med Rusijo in Gruzijo vse do znamenite cerkvice Svete Trojice Gergeti na višini 2.170 m, od koder je prekrasen pogled na 5.054 m visoki Kazbek. Od tu smo odšli na ogled vinske regije Kakheti, kjer smo videli nekaj kleti, spoznali pridelavo vina v kvevrih, in si še ogledali romantično mesto Signaghi. Pot nas je nato vodila do Tbi-

lisija, glavnega mesta Gruzije, ki je kraj intenzivnega prepletanja civilizacij. Sledi osmanske, judovske, cesarske Rusije, sovjetske ter sodobne gruzijske kulture so vidne na vsakem koraku in tvorijo ločene entitete, ki se na neverjeten način združijo v eno. Ogledali smo si staro mestno jedro z ozkimi ulicami, kjer je veliko gostinskih lokalov in barvitih hiš. Videli smo največji Most miru, pozdravil nas je kip Mati Gruzije in trdnjava

Narikala. Glavno mesto se ponaša tudi z žveplenimi toplimi Abanotubani ter novejšo mogočno katedralo Tsminda Sameba (Svete Trojice).

Iz Tbilisija smo se odpeljali v 75 km oddaljeno Armenijo. Tu smo si ogledali največje armensko jezero Sevan, občudovali hačkarje na pokopališču Noratus, si ogledali glavno mesto Erevan z ogledom glavnih znamenitosti mesta: glavni trg, Mashtoc avenija, park Cascad, opera, armenski rokopisi, obvezen obisk destilarne, kjer pridelujejo konjak z imenom Ararat. Ogled samostana Khor Virap, ki se nahaja ob vznožju 5.165 m visoke biblijske gore Ararat (ki je za domačine nesmrtni simbol), Sledil je še ogled v skale vklesanega mesta kraljice Tamar, Vardzia.

Preko vzhodne Turčije, Grčije, Albanije, Črne gore in Hrvaške sta se vrnila v Slovenijo. Pravi izziv, rahel strah in spoštovanje, je bila vožnja po kurdskem delu Turčije, kjer sta ugotovila, da je bila pot, kljub večjim kontrolam na cesti, pravzaprav varna in brez posebnosti. Omenila sta tudi da ne smeta pozabiti povedati še nekaj besed o prebivalcih teh dežel. Ljudje so zelo odprti in prijazni, zato se hitro spoprijateljili in ponovno ugotoviš, da so bariere med nami marsikdaj zelo nesmiselne, saj nastanejo v naših glavah, in je zaprtost težava, ki nas zastruplja.

Predavanje je bilo zelo izčrpno in poslušalci smo uživali ob pregledu dežel z vsemi njihovimi znamenitostmi.

KUD Kosec

Učenje uporabe pametnih telefonov in osnov računalništva

V sodelovanju z Javnim zavodom Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana smo v KUD Kosec v okviru projekta »MEDGENERACIJSKI MOZAIK BARJE« organizirali brezplačne učne delavnice in omogočili stik z moderno tehnologijo, med njimi tudi z mobilno telefonijo in računalnikom.

Delavnica je potekala v dveh sklopih. V četrtek, 12. 1. 2023, je bila delavnica namenjena osnovi računalništva in naslednji dan, v petek uporabi pametnega telefona. Kot so povedali v Cene Štupar - CILJ, je namen projekta odgovoriti na potrebe in specifično okolja, kot je slika razpršenosti naselitve ter visoka stopnja brezposelnosti na območju Barja. Z izvedbo modulov bomo na potrebe in specifično okolja odgovorili z interdisciplinarnim, celostnim, krožnim in medsebojnim sodelovanjem med partnerji in s prenosom različnih znanj, kompetenc tako med generacijami kot med različnimi ranljivimi skupinami prebivalcev.

Skokovit in hiter razvoj večini uporabnikov moderne tehnologije prinaša številne prednosti, povezave z novimi vsebinami in storitvami. Starejšim občanom pa nenehne novosti predstavljajo tudi nemalo težav in preglavic, celo strahu pred uporabo, zato je poseben poudarek na delavnici bil dan na premagovanju strahu, ne le pred mobilno telefonijo pač pa tehnologijo nasploh.

Delavnico so vodili usposobljeni predavatelji, specializirani za delo in udeleženci delavnice so se spoznali predvsem s praktično in koristno rabo računalnikov in pametnih telefonov, ki jim olajša komunikacijo in na ta način dviguje kvaliteto življenja. Udeleženci delavnice so razvili večino in znanje uporabe pametnega telefona in računalnika. (KK)

Naložbo sofinancira Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ter izvajanje projekta v okviru LAS Barje z zaledjem (Projekt se izvaja v okviru LAS Barje z zaledjem); Za več informacij obiščite spletni mesti Strukturnih skladov: <https://www.eu-skladi.si/ter-spletno-stran-LAS-Barje-z-zaledjem>; <https://www.lasbarje.si/>

Smo dežela zelišč

V sončnem ponedeljkovem jutru 13. 2. ob 10.00 uri smo se zbrali, pogovarjali, pridobivali nova znanja, obstoječa še bolj razvili in nadgradili, na temo vrtičkarstvo in zeliščarstvo.

Skupaj smo bili vsi trije partnerji v projektu »Medgeneracijski mozaik Barje«, vodilni partner Cene Štupar – CILJ v prostorih partnerja v projektu KUD KOSEC, Margita Vehar iz Dežele zelišč pa je prav tako kot partner v projektu delavnico izvajala.

Ga. Margita Vehar nam je najprej zaupala staro modrost.

»Sama sem ustvarila dva reka: »Zdravje je način življenja in Zdravje nam raste pred nosom.« Oba pogosto uporabljam pri svojih predstavitvah in na predavanjih. Premalo se zavedamo, da moramo za svoje zdravje poskrbeti sami. Prehitro klonemo pod nasiljem reklam o uvoženih 'super' izdelkov. Izkaže pa se, da očitno niso tako učinkoviti, kot je prikazano.

In nadaljuje, posvetila sem se bolj rastlinam, ki rastejo v našem okolju. Iskala sem tiste, ki bi pomagala meni. Pri težavah s srcem, ožiljem in slabokrvnostjo mi je pomagala ajda. Vsebuje učinkovito snov rutin, ki krepi ožilje, čisti kri, odvaja strupe iz telesa in posledično tudi pomaga pri boleznih srca. Seveda je to naravna surovina in ne pomaga čez noč, je pa pri-

dobljeno zdravje daljšega roka. Ljudje smo neučakani in bi radi svoje zdravje takoj nazaj. To pa ne gre.

Zelišča zahtevajo nego in ljubezen. Nabiramo in obrezujemo jih ob dnevih za cvet, za list, za korenino. Skrbno jih je treba očistiti, posušiti in pospraviti. Tako zelišče bo dolgo obdržalo svoje zdravilne vsebnosti in aromo. Na svojih vrtovih zelišča razvijamo, rahljamo zemljo, delamo zastirke, jih obrezujemo, zaščitimo pred insekti, plesnijo, rjo in podobno; rastline v naravi pa vseh teh pogojev nimajo in njihov boj za rast jih naredi v njihovi sestavi še močnejše, kakovostnejše. Seveda te rastline nabiramo v čistem okolju, stran od cest in večjih mest, ter upoštevamo koledar nabiranja.

V teh časih virusov, gripe, kašlja, bolečin v grlu in sinusih si res lahko pomagamo tudi sami. Če bomo uživali čim bolj svežo, lokalno pridelano hrano, pili dovolj tekočine, se bomo gibal,

razmišljali pozitivno in si pomagali z zelišči, ki jih pridelamo sami ali kupimo pri lokalnem zeliščarju, bomo ogromno pripomogli h kakovosti življenja. Lovorovo listje, skuhamo v čaju ali kot sirup, bo pomirilo kašelj; za vnete in neprehodne sinuse pomaga nekaj vpivov hidrolata sladkega pelina; pri prehladih in vnetem grlu priporočam pitje čaja iz ajbiša, gozdnega slezenovca, žajblja, poprove mete, kamilic ... za znižanje holeste-

rola čaj iz ojlkinih listov.

Za odpornost imunskega sistema je priporočljivo piti čaj iz sladkega pelina ali ameriškega slamnika. Ko nastopi čas virusov, je že malo pozno, za odpornost moramo poskrbeti prej. Trenutni časi nam res niso naklonjeni, toda za svoje zdravje smo odgovorni sami in

zanj moramo skrbeti skozi vse leto. To ni stvar trenutka! Telo si zapomni naše napake. In še enkrat: **Zdravje je način življenja!**

Predavanje smo zapustili z mnogimi na novo pridobljenem znanji na temo zelišča.

KUD Kosec

V spominski sobi otroci stopili v pravljčni svet

Prihaja boljši sejem

V KUD Kosec smo prišli na dan z idejo, da v aprilu organiziramo boljši sejem na Logu.

S tem namenom bomo v naslednjih mesecih pripravili kratke članke na temo reciklaže in ponovne uporabe. V tem članku smo pripravili nekaj preprostih idej, kako uporabiti odpadni material za praktične pripomočke v hiši in okolici.

1. Odpadne rollice toaletnega papirja lahko postavite in prilepite enega ob drugega in tako ustvarite prostorčke za organizacijo drobnega materiala (kot na primer kable za polnjenje telefonov).

2. Plastične steklenice lahko uporabimo za viseče gredice za naše rastline. Če steklenico prerežemo nekje na polovici, lahko v spodnji del nalijemo vodo, zgornji del pa obrnemo, napolnimo z zemljo, ter v zemljo posadimo neko rastlino, npr. solato. Pokrovček steklenice preluknjamo (npr. z vročim spajkalnikom), skozi njega potegnemo trak narejen iz tkanine. Trak naj sega v zemljo na eni strani in naj bo dovolj dolg, da bo dosegel vodo na drugi strani. Tako boste dobili miniaturno gredico za solato, ki sama črpa vodo iz spodnjega dela v del z zemljo.

3. Malce preprostejša uporaba plastične steklenice se lahko tudi uporabi pri vrtičkanju. Tudi tokrat steklenico odrežemo, tokrat blizu dna. Zgornji, večji del steklenice obrnemo na glavo. Ozek del steklenice vtaknemo v zemljo blizu rastline, katere listov ni priporočljivo močiti (kot npr. paradiznik). Ko rastline zalivamo, vodo zlijemo v odprt del steklenice, voda steče neposredno v zemljo, ne da zmočimo liste občutljive rastline. Če pobrsate po internetu, boste zlahka našli bolj ali manj preproste ide-

je, s pomočjo katerih boste spremenili svoje odpadke v uporabne in lepe dodatke. Nekatere izmed idej bodo predstavljene tudi v delavnicah, ki se bodo izvajale v sklopu aprilskega boljšega trga. Do tedaj pa nas spremljajte v člankih, ki prihajajo.

Zeliščna sekcija – Mojca Premuš
KUD Kosec

Log, 30. januar 2023
– Spominska soba Upravnega centra Občine Log - Dragomer je v okviru projekta Zgodovina nas povezuje gostila skupino starejših vrtčevskih otrok. Zanje so v KUD Kosec pripravili uro pravljic.

Čudoviti svet pravljic in besedne umetnosti sta na tokratnem dogodku v okviru sofinanciranega projekta Zgodovina nas povezuje vrtčevskim otrokom približali dve gostji. Barbara Kuzmič iz Cankarjeve knjižnice Vrhnike je otroke odpeljala v davnino, v svet junakov in neustrašnega Jazona, prebrala pa jim je še pravljico Kadri Lepp

– O mišku, ki ni imel sani. Tomislava Zaletelj, ki jo otroci dobro poznajo, pa jih je ponesla v svet japonskega papirnatega gledališča. Tokrat so spoznali ljudsko pripoved o spečem zajcu ter pesem Otona Županciča – *Otroci spuščajo mehurčke*. Sledile so delavnice, na katerih so otroci v tehniki origami izdelovali papirnate ladvice.

Dogodek je potekal v okviru projekta Zgodovina nas povezuje, ki je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt Občine Log - Dragomer poteka v partnerstvu z IZ Krajinski park Ljubljansko barje in Društvom upokojenec Log pri Brezovici. V okviru projekta je bila opremljena spominska soba, kjer potekajo raznolike dejavnosti, na katerih

se prepletajo medsebojne vezi vseh generacij in ranljivih skupin. V spominski sobi se bodo izvajale predstavitve naravne in kulturne dediščine ter zgodovine lokalnega prebivalstva z namenom vključevanja vseh deležnikov. Odprta bo za vse ljudi vseh starosti, ki želijo soustvarjati prijazno skupnost. »Z vzpostavitvijo skupnega prostora za druženje in osveščanje prebivalcev, zlasti ranljivih skupin, želimo izboljšati kakovost življenja. Z izobraževanjem, delavnicami in prireditvami bomo združevali lokalno prebivalstvo, saj bodo spoznavali lokalno zgodovino in kulturno dediščino lokalnega okolja.« o namenu projekta pravijo na Občinski upravi.

V. L.

Proslava ob kulturnem prazniku

8. februarju praznujemo Slovenci kulturni praznik, v spomin na smrt našega velikega pesnika Franceta Prešerna.

Tudi v našem društvu KUD Kosec smo organizirali kulturni dogodek. Zaradi šolskih počitnic smo proslavo pripravili teden dni kasneje, 15. februarja.

V okvirju projekta »Zgodovina nas povezuje« smo v večnamenskem prostoru v mansardi Upravnega centra Občine Log - Dragomer priredili nekoliko

drugačno praznovanje Prešernovega dne. Proslavo je začela Natalija Rožnik s sedmo kitico Prešernove Zdravljice. Po krajšem nagovoru župana g. Stanovnika je pevska skupina »Mladi po srcu« pod vodstvom Iztoka Urbanca odpela pesmi »Roža na vrtu zelenem cvete« in »Oglar mora bit' moj«.

Naslednji so bili naši najmlajši. Velik aplavz je požela folklorna skupina »Nageljček« v zasedbi učencev prve triade in vrtca Log - Dragomer (pod vodstvom Nataše Kogovšek). Bilo je zelo prisrčno. Prireditve nas je

popeljala dalje s Kajuhovimi pesmimi »Drobna pesem« in »Ko človek bo človeka prepoznal«, ki sta ju prebrali Eva Beranek in Lučka Grilc. Sledila je Orffova skupina pod vodstvom Mojce

Lorbek. Zaigrali so dve ljudski pesmi, »Sem deklica mlada, vesela« in »Če študent na rajžogre«. Program je povezovala Natalija Rožnik, ki nam je srečanje popestrila še s pesmijo naše

krajanke Rože Pečnik »Danes še srkam ponujeno mi ljubezni«. Dogodek so zaključili »Mladi po srcu«.

Na tem mestu se zahvaljujemo Občini Log - Dragomer, da

nam je omogočila, da smo dogodek lahko speljali v prostorih občinske stavbe in se na tak način poklonili kulturi.

KUD Kosec

Butični glasbeni koncert

Butični glasbeni koncert Tine Marinšek in Daniela Verzoja

Športno plezalno društvo Korenjak ni le plezalno društvo, je društvo, ki je vzkliko na osnovi športno kulturnih prireditev, med katerimi velja poudariti prireditve, na katerih so se obiskovalci lahko spoznali z gosti.

To so Tomo Česen, Aljoša Grom, Natalija Gros, Tomaž Humar, Martina Čufar, Viki Grošelj ter glasbeniki, kot sta Alja in najuspešnejša rock skupina Siddharta.

Kljub temu, da je Športno plezalno društvo Korenjak v zadnjem času v ospredje postavilo tekmovalni program in da mladi Korenjaki po tekočem traku osvajajo medalje in pokale, društvo ni pozabilo na druženje, kulturo in predvsem na prijatelje, ki so pred tridesetimi leti pomagali postaviti temelje danes uspešnega in odlično organiziranega Športno plezalnega društva Korenjak.

V ta namen je 27. januarja organiziralo butični koncert s Tino Marinšek, nekdanjo članico skupine Tabu, izvrstno vokalistko, ki se bo v letošnjem letu podpisala pod svojo novo

zgoščenko. Koncert se je odvil v plezalni dvorani, ki so jo člani društva spremenili v glasbeni oder, s pridihom šestdesetih let. Pesmi, ki jih je Tina Marinšek soustvarjala pred desetletjem in glas, ki je uspešnicam dal poseben čar ter jih uvrstil med najbolj poslušane pesmi, zvenijo v ušesih ljubiteljev glasbe še danes. Zbrana družčina Korenjakov je poleg pesmi, kot so Poljubljena, Pesek in dotik, Nekoč nekje lahko uživala tudi ob priredbi svetovno znanih uspešnic ter Tino spoznala v novi glasbeni preobleki, v otenkih njene kmalu izdane zgoščenke.

Športno plezalno društvo Korenjak tudi tokrat ni razočaralo svojih privržencev. Stogla-

va množica ljudi je bila deležna izjemnega akustičnega koncerta, izvrstne pogostitve izpod rok Maxovega očeta ter snidenja staršev, ki so pred leti pomagali tlakovati pot danes že skoraj

trideset let starega plezalnega društva.

Kljub temu da se občina Log - Dragomer zaenkrat še ne more pohvaliti z večnamensko dvorano, ki bi bila kos poten-

cialu izvrstnih športnikov in kulturnikov, so Korenjaki vnovič dokazali, da lahko svoje ideje postavijo na improviziran oder pod steno športno plezalnega centra Korenjak, ki stoji v

Športnem parku Log. Ob glasnem vzklikanju in ploskanju obiskovalcev, ki sta ga bila ob koncu koncerta deležna Tina Marinšek in Daniel Vezoja, je le še vprašanje časa, kdaj bo Društvo Korenjak vnovič udarilo in medse povabilo vse prebivalce občine Log - Dragomer ter jim v srce položilo košček kulture, po kateri hrepenijo predvsem starejši prebivalci občine.

Morda pa že meseca aprila, ko bo v Športnem parku Log ponovno organizirano tekmovanje za državno prvenstvo v balvanskem plezanju z Janjo Garnbret in Luko Potočarjem na čelu.

Lorin Möscha – predsednik Društva Korenjak

Prešernov dan, slovenski kulturni praznik

V teh dneh smo se spominjali našega največjega pesnika, dr. Franceta Prešerna.

Na dan njegove smrti, 8. februarja, Slovenci praznujemo kulturni praznik, Prešernov dan.

Vlada je leto 2023 razglasila za leto **Karla Destovnika - Kajuha**, ki bi prejšnji mesec dopolnil 100 let, leto **Edvarda Ravnikarja** v spomin na 30-letnico njegove smrti in za leto **Ivana Tavčarja**, ki je umrl pred 100 leti.

Karl Destovnik je ustvarjal pod številnimi psevdonimi – med njimi kot Karli, Jernej Puntar, Blaž Burjevstnik, Kajuhov Tonč in končno Kajuh. Njegovo literarno delo ni le dokument takratnega časa, temveč obenem izpoveduje najglobljo in najbolj čisto, nadčasovno človečnost. Zaradi prezgodnje smrti ni ustvaril veliko pesmi, vendar je v svoji poeziji z izjemno jasnostjo in izrazno močjo izpovedal občutje sveta, ki je bilo značilno za velik del njegove generacije. *„Zaradi občutljive in izostrene dinamike intimnega občutenja in ekstrovertirane kolektivne aklamacije ga umeščamo v krog najpomembnejših slovenskih pesnikov,“* so ob razglasitvi Kajuhovega leta zapisali na ministrstvu.

Letos minevajo tri desetletja od smrti arhitekta **Edvarda Ravnikarja**, ki se je poslovil 23. avgust 1993. Leta 1907 v Novem mestu rojeni Ravnikar je s študijem arhitekture začel na Dunaju in ga nadaljeval v Ljubljani pri arhitektu **Jožetu Plečniku**, čigar najozži sodelavec je bil še dve leti po diplomii. Pot ga je nato vodila v Pariz, v atelje pionirja **Le Corbusiera**, kjer je ostal nekaj mesecev. Čeprav se je Ravnikar v formalnem pogledu oddaljil od Plečnikove arhitekture, je ostal najbolj občutljiv in izviren prenašalec njegovega izročila, so zapisali na ministrstvu za kulturo.

Ivan Tavčar (1851–1923) velja za enega pomembnejših slovenskih literarnih ustvarjalcev realizma na Slovenskem. Tavčar je bil soustanovitelj ljubljanske mestne hranilnice ter član in podpornik številnih drugih društev. Zanimal se je tudi za šport in na svojem posestvu v Poljanski dolini leta 1897 zgradil prvo teniško igrišče v Sloveniji. Bil je predsednik prve slovenske kolesarske organizacije in starosta telovadnega društva Sokol. Zaradi vsestranskega dela in velikega pomena za slovenski narod so mu v šestih občinah (Celje, Kamnik, Kranj, Krško, Ljubljana in Šoštanj) podelili naziv častnega občana.

Tudi v KUD Kosec smo se poklonili kul-

turi s pesmijo naše krajanke Rože Pečnik, Danes še srkam ponujeno mi ljubezen. Upam, da ste kulturni praznik počastili z obiskom kakega kulturnega hrama.

Anica Vengust za KUD Kosec

Danes še srkam ponujeno mi ljubezen

In šla sem in sonce mi je sledilo.
Čeprav mi je cerkvena ura s hriba merila čas, sem se počutila brezčasno.
Zakaj iz jutra, ki me je spremljalo, sem srkala nove in nove moči.
Na jablanah so že bingljali sočni rdeči plodovi, rosa se je še bleščala v mavričnih kristalih.
In stopala sem, kot bi hotela požiti sladke jutranje sadeže.
Nič me ni moglo zaustaviti, niti brenčča čebela, da si ne bi utrgala jutranjega cveta, niti zvok letala, da ne bi zajadrila na oranžnem oblaku.
Je bila to sreča, ali utvara?
Ne, le neizmerna radost duše, ki lahko sprejme čudež narave, ki se ji ponudi, če zna sprejeti čudesa.

Roža M. Pečnik Kertel

DRUŠTVO DVIG IN MAH TEATER - UČENJE IN IGRANJE

IN

Teden pisanja z roko

Tudi letos smo se pridružili Tednu pisanja z roko (od 23. do 27. januarja) pod okriljem Ministrstva za izobraževanje, Društva Radi pišemo z roko in Zavoda RS za šolstvo. Med letošnjimi temami za pisanje smo v DVIG-u izbrali osredotočenost in posvečenost kot vodilni vrednoti: osredotočenost na razvoj naših naselij – kaj želimo razviti in osredotočenost – ali smo pripravljeni posvetiti uro svojega prostega časa na teden, da bi zeleno tudi uresničili.

Vabimo vas, da nam tudi bralci Našega časopisa napišete svoje pobude in jih pošljete na dvig@iold.si ali na naslov Društvo DVIG, Dolina 21, 1351 Brezovica.

Naj diši po naravnem!

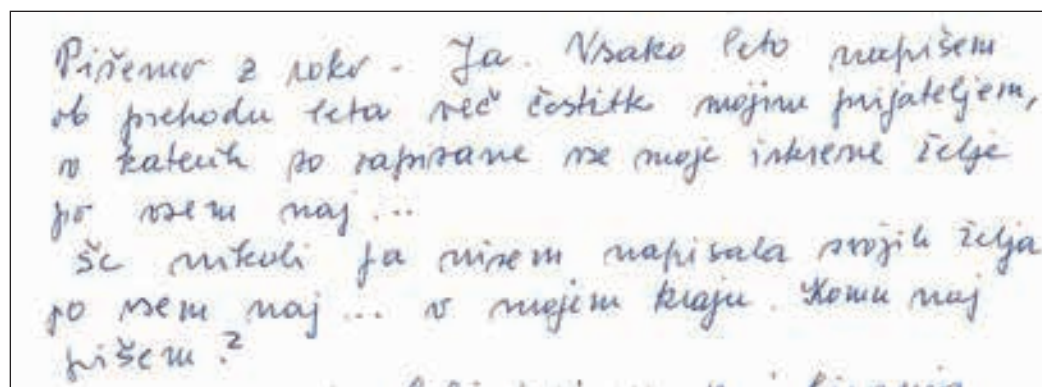
“Naj diši po naravnem!” je Darja Rojec končala predavanje o pripravi domačih čistil konec januarja 2023 v Domu krajanov Dragomer. Najprej nam je predstavila seznam nevarnih kemikalij, ki so v kupljenih čistilih, potem pa nanizala mnogo receptov za izdelovanje naravnih domačih čistil. Kar nekaj smo jih že poznali, zvedeli pa tudi veliko novih. Toliko, da si jih nismo mogli zapomniti, niti nam jih ni uspelo zapisati. Zato je vsem udeleženkam – bilo nas je deset – pripravila zbir receptov: kaj umivamo s sodo bikarbono, kaj vse lahko očistimo z boraksom, natrijevim hidroksidom, limono; kako pripravimo domače osvežilce, pomivalne in pralne praške; kako odstranjujemo madeže ... Naj vam zaupamo samo en recept za univerzalno čistilo: V visok kozarec za vlaganje narežemo uporabljene lupine limon in jih prelijemo z 1 l alkoholnega kisa. Lahko lupine zbiramo cel teden. Nato vsebino skupaj zmeljemo v mešalniku. Če je treba, dodamo še malo vode. Mešanico precedimo in ji dodamo: 2 veliki žlici sode bikarbone in 2 dcl alkohola. Vse dobro premešamo, po želji odisavamo z eteričnim oljem citrusov, prelijemo v pršilko in čistimo površine v kuhinji, kopalnici.

V marcu pripravljamo novo srečanje z Darjo. To bo delavnica, na kateri bomo pripravili domačo kozmetiko. Vse sestavine bo prinesla Darja, domov pa si bomo udeleženke odnesle: 4 kozmetične izdelke. In znanje, da si bomo lahko to pripravljale same tudi v bodoče. Če vas delavnica zanima, pišite na DVIG@iold.si ali pokličite 031 254 125 (Joži).

Olga Drofjenik, Društvo DVIG

Ustvarjanje čestitk s suhim cvetjem

Pa smo jo dobili – Milko Erbežnik, da je pripravila delavnice. No, saj ni bilo težko. Milka je vedno pripravljena deliti svoje znanje. Kdo ne pozna Milke - Emilije Erbežnik? Najbolj je znana na področju likovnega ustvarjanja. Njeni akvareli krasijo marsikateri dom in pisarne. Poznana je

tudi na drugih področjih, kot na primer: glasbe (poje in igra citre), aranžiranja cvetja, oblikovanja, vezenja in še in še ... Za vse svoje delo je dobila tudi veliko priznanj.

Pa pojdimo na oblikovanje čestitk iz suhega cvetja. Zanimanje za to delavnico je bilo tako veliko, da so v društvu DVIG organizirali kar tri delavnice. Večinoma so bile prisotne babice, pa tudi dve mladi bodoči ustvarjalci Eva iz prvega in Mila iz drugega razreda naše osnovne šole.

Milka je prinesla veliko posušenih rožic in drugega rastlinja, pa tudi vse druge pripomočke (papir, lepilo, obtežilnike, pincete, škarjice) za izdelavo čestitk. Po kratki uvodni razlagi se je pričelo delo izdelave čestitk pod budnim Milkinim očesom. Čas, namenjen delavnici, je kar prehitro minil. Babice in mladenke so narejene čestitke odnesle domov. Pa ne samo to, radodarna Milka je razdelila prazne kuverte, da si je vsaka udeleženka nabrala posušenega materiala za kasnejše ustvarjanje doma.

Glede na to, da Milka z veseljem deli svoje znanje in izkušnje, bi želeli še kakšno delavnico z našo ustvarjalco.

Milena Benet Zorko

Povabilo v nov študijski krožek o podnebnih spremembah

Veliko lahko prebiramo tudi povsem nasprotno: si mnenj o tem, ali življenje na Zemlji podnebne spremembe ogrožajo ali ne, kdo in kaj jih povzročata, ali so skrajni vremenski pojavi posledica podnebnih sprememb, ali so načrti za njihovo zmanjševanje v svetu, v Evropi in pri nas potrebni, ali le mlin na kolesa izbrancev, in še bi lahko naštevali ...

Zato, da lahko kritično prebiramo različna mnenja, da se zavemo pomena in vpliva lastnega

spoznati bolj poglobljeno. Za financiranje ŠK bomo zaprosili na državnem razpisu resornega ministrstva.

Prosimo, obkrožite odgovor

1. Ali vas tema zanima in se želite vključiti v ŠK?

DA NE

2. Ali ste pripravljeni sodelovati pri oblikovanju programa dela ŠK?

DA NE

3. Ali ste pripravljeni redno sodelovati na 8 srečanjih?

DA NE

4. Ali ste pripravljeni sodelovati na enodnevnem ogledu primera dobre prakse?

DA NE

5. Ali ste pripravljeni pripraviti, ob podpori mentorja ŠK, eno temo za obravnavo na srečanju ŠK ali eno informacijo o delu ŠK za širšo javnost?

DA NE

Prosimo vas, da nam svoje odločitve, DA ali NE za vsako vprašanje sporočite po elektronski pošti dvig@iold.si ali po telefonu 041 775 771 (Olga).

Srečanje s pesnikom Tonetom Kuntnerjem

Ob deseti obletnici bralnega krožka, ki deluje v sestavi Društva Dvig, je bilo v januarju 2023 organizirano srečanje s pesnikom, igralcem, pedagogom in velikim domoljubom Tonetom Kuntnerjem.

V lanskem letu je izšla knjiga njegovih pesmi z naslovom Grabe mojih sanj, v kateri nam pesnik predstavlja izbor pesmi njegovih prejšnjih izdanih zbirk pesmi (Lesnike, Vsakdanji kruh, Moja hiša, Moje bregače).

Tone Partljič je v svojem spremnem besedilu zapisal: »Ne morem skriti navdušenja nad izborom pesmi, ki jih je zdaj izbral za zbirko. Mnoge poznam že pol stoletja in nekatere tudi lahko recitiram na pamet. Tu je spet tisti pesnik goric, ki je na svoji koži čutil, kaj je prejšnji, na proletariatu bazirani sistem počel s kmeti in kmečko zemljo.« Pesnik nam v svojih stihih izpoveduje veliko ljubezen do zemlje, njenih sadov, njeno veliko bogastvo in neizmerno lepoto. Pripoveduje nam o

DRUŠTVO DVIG IN MAH TEATER - UČENJE IN IGRANJE

>>

ljudeh, ki so z veliko voljo, predanostjo, garanjem in žilavostjo ves čas dokazovali, kaj je mogoče storiti na teh robovih in koliko modrosti in znanj premorejo. V pesmih opisuje sosedo, znanca, prijatelja, jim izkazuje veliko ljubezen in spoštovanje, prav tako svojim staršem in z veliko bolečino, razočaranjem in trpljenjem v duši spremlja propad domačij, vključno s svojo rojstno hišo vse do današnjih dni. Bregače samevajo, prerašča jih grmovje, trava in šavje. Le zemlja ostaja trda in neizprosna.

Ali kot je zapisal v spremnem besedilu Drago Jančar, ki se je nekoč v Kuntnerjevi družbi sprehajal po krajih Kuntnerjeve mladosti. »Med temi vedrimi in nekoliko otožnimi potepi sem se spraševal, kakšna skrivnost je v teh krajih, da se Tone Kuntner, ki je v njih preživel le najzgodnejša leta, zmeraj znova vrača kakor kakšna lastovka z daljnih potovanj skozi mesta in čez morja v svoje gnezdo. Ki ga več ni.«

Kuntner zase pravi, da mu pisanje pomeni olajšanje, osvobaja ga bremen, ki so mu legla

na dušo ob doživljanju krivic iz preteklosti in spoznanj, kakšna usoda je doletela kraje in ljudi njegovega otroštva. Morda se skuša z izrečeno besedo, mislijo, spominom na tiste čase nekako oddolžiti ljudem, ki so jih krivice prizadele in opomniti današnje ljudi, da je ljubezen do zemlje, do domovine, do lepote naših pozabljenih krajev pomembna, da mora ostati trajno zapisana v naši zavesti in ravnanju. Poudaril je, da je taka občutja zaznal zlasti pri naših ljudeh, ki so zapustili domovino in žive na tujem. Na Slovenijo ohranjajo najlepše spomine, veliko spoštovanje, neizmerno ljubezen in ponos. Pesnik je svoje pesmi z vso profesionalnostjo ob izvrstni in povedni glasbeni spremljavi in slikovni ponazoritvi izvrstnega avtorja Lada Jakše predstavil sam. Kako drugače jih je spremljati tako, kot samo prebirati njegove vrstice v knjigi. Človeka se dotaknejo.

Zbirko je s svojimi ilustracijami obogatil Rudi Španzel, akademski slikar. Spremno besedilo so poleg že omenjenih avtorjev prispevali še Aleš Berger, Edvard Kovač in

Aleksander Zorn. Bil je to en lep večer, prežet s čustvi, nostalgijo na neke druge čase, ki pa so se jih mnogi od poslušalcev še živo spominjali in obujali spomine na nekatera grenka spoznanja pa tudi prijetne dogodke, lepoto tamkajšnjih krajev in odprtost in prijaznost in žilavost ljudi, ki so tam živeli.

In še ena Kuntnerjeva za pokušino:

Balada

Vsi so od hiše.
Ostala sva sama.
Ata in mama.
Ostala sva sama.
Bog, kaj bo z nama?
Bog, kaj bo z nama?
Za našo prihodnost gre,
za prihodnost naših otrok in naših vnukov.
Naj nam ne bo vseeno,
kaj se z nami dogaja.

Dragica Krašovec
Foto: V. L.

Zahvala

V nedeljo, 29. januarja, so člani našega društva na oder postavili novo gledališko igro – Partljičevo žalostno komedijo MOJ ATA, SOCIALISTIČNI KULAK, ki jo je režiral Matija Milčinski, za sceno in kostume pa je poskrbela Nevena Kralj. Več o sami igri si lahko preberete na kulturnih straneh Našega časopisa.

V imenu KULTURNEGA DRUŠTVA MAH TEATER se zahvaljujem za sodelovanje Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, Javnemu skladu za kulturne dejavnosti Območne izpostave Vrhnika in Občini Log - Dragomer za sodelovanje in podporo. Posebna zahvala gre tudi našim zvestim sponzorjem, brez katerih nam ne bi uspelo izvesti projekta. Hvala tudi vsem obiskovalcem za prostovoljne prispevke.

Kulturno društvo Mah Teater
Miran Setnikar

Kulturni teden

V Vrtcu Log - Dragomer

Že v Kurikulumu za vrtce lahko preberemo, da so izkušnje na področju umetnosti pomemben dejavnik otrokovega uravnoveženega razvoja in duševnega zdravja.

V vrtcu Log - Dragomer se tega zavedamo, zato spodbujamo dejavnosti na področju umetnosti. Še posebej pester program s sodelovanjem zunanjih udeležencev se je odvijal v tednu pred kulturnim praznikom. Vse skupine je obiskala pravljica Barbara Kuzmič iz Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Starejša skupina je odšla na uro pravljic, na povabilo KUD Kosec, v občinsko stavbo v spominsko sobo. Poleg legende o Jazonu, ki jo je povedala ga. Barbara Kuzmič, je otrokom predstavila ga. Tomislava Zaletelj pripovedovanje zgodbe ob slikah, ki se imenuje kamišibaj. Sledile so delavnice, na katerih so otroci s posebno tehniko origami izdelovali papirnate čolnice.

Strokovne delavke so v zeleni sobi za vse otroke pripravile kratko dramatizacijo prve balade Franceta Prešerna Povodni mož. Kulturni teden smo zaključili s skupno prireditvijo v vijolični sobi. Kratkemu uvodnemu nagovoru o kulturnem tednu in Francetu Prešernu je sledila Zdravljica.

Nato so otroci iz mavrične sobe izvedli folklorno točko ob spremljavi harmonike, na katero je igrala ga. Ivanka Kobal. Zapeli smo še nekaj ljudskih pesmi in tako v prijetnem vzdušju zaključili druženje.

Zapisala: Petra Krašovic,
foto: Tatjana Gostiša

K O M U N A L N O P O D J E T J E V R H N I K A

Javno podjetje

Komunalno podjetje Vrhnika, d.o.o.

Pot na Tojnice 40 | 1360 Vrhnika | SLO

Telefon: 01 750 29 50 | ePošta: info@kpv.si | splet: www.kpv.si

Portal **Komunala.info**

Obveščamo vas, da smo z mesecem oktobrom posodobili portal Komunala.info, kateri je namenjen vsem našim uporabnikom.

Portal Komunala.info uporabnikom omogoča:

- pregled prejetih računov za komunalne storitve in zemeljski plin,
- pregled finančne kartice uporabnika (sklop odprtih/zaprtil računov),
- možnost direktne prijave na e-račune,
- oddajo števnih stanj za vodo in zemeljski plin,
- pregled zgodovine oddanih števnih stanj.

Novosti na portalu:

- uporabnik bo obveščen o vseh aktualnih zadevah,
- uporabnik lahko preko portala odda naročilo za kosovni odvoz,
- uporabnik lahko preko portala odda reklamacijo računa,
- pregled urnika odvozov smeti,
- podatki o porabi pitne vode (grafično, tabelarično),
- možnost pregleda več odjemnih mest (več stopov) z enim uporabniškim imenom,
- pregled nad obračunanimi storitvami,
- vizualizacija računa (v pdf obliki).

Kako se na portal **Komunala.info** prijavite prvič?

Pri prvi prijavi v portal Komunala.info mora uporabnik na spustnem seznamu izbrati naziv podjetja (JP KPV, d.o.o.) ter izpolniti polja, ki jih od vas zahteva portal. V polju Šifra stranke in Odjemno mesto prepišete podatke s položnice, ki ste jo prejeli s strani JP KPV, d.o.o.. Izberite si Uporabniško ime in Geslo, geslo potrdite tudi v polju Potrdi geslo. Obvezen podatek pri prvi prijavi je tudi naslov elektronske pošte in telefonska številka. Na ta naslov boste prejeli obvestilo o odprtju uporabniškega računa. Uporabniški račun boste aktivirali tako, da boste kliknili na potrditev v sporočilu, ki ga boste prejeli na naslov vaše elektronske pošte. Pisna navodila s slikovnim prikazom se nahajajo na gumbu POMOČ, ob prijavi v portal.

Prejemanje **e-računov**

Ponovno vas bi povabili k uporabi e-računov. S prijavo na prejemanje e-računov, se odločite, da mesečne položnice dobivate po elektronski poti (v elektronsko banko, na elektronsko pošto ali oboje) in ne več tiskano v svoj poštni nabiralnik. Če želite račune prejemati samo na elektronsko pošto (torej na svoj e-mail), potem je dovolj prijava preko spletnega portala Komunala.info. Za prejemanje v svojo elektronsko banko pa morate opraviti prijavo prek aplikacije svoje spletne banke. Navodila za naročilo e-računa in vse pomembne informacije, si lahko preberete na naši spletni strani: <https://www.kpv.si/pogosta-vprasanja/prejemanje-e-racunov>

Prihaja pomlad

Prva meseca letošnjega leta sta nam, po dolgih letih, prinesla pravo zimo in zimsko idilo. Za sneg in nizke temperature nam je najbolj hvaležna narava, ki za svoj počitek to nujno potrebuje. Tudi ljudje se moramo zavedati, kako pomembne so snežne padavine in debela snežna odeja za zaloge pitne vode, za naše zdravje in umiritev tempa življenja vsaj v zimskih mesecih. Pogosto in obilno sneženje je za izvajanje zimske službe velik izziv. Ob vsakem sneženju ljudje pokažemo veliko nestrpnosti in slabe volje, ker ceste in javne površine niso očiščene takoj.

Nihče pa se ob tem ne vpraša, kaj vse je treba v organizaciji dela narediti in koliko napora vlagamo v to delo, predvsem terenske ekipe, ki delajo vso noč.

Vsak pri sebi bi se moral vprašati, preden izraža neupravičeno slabo voljo, kaj vse je bilo dobrega storjeno. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelavcem v zimski službi in našim podizvajalcem za korektno in požrtvovalno opravljeno delo.

Pred nami so spomladanski meseci. Prebujanje narave, čas čistilnih akcij, začetek urejanja vrtov in okolic. Verjamem, da smo si pozimi z različnimi aktivnostmi nabrali veliko pozitivne energije, ki naj nas spremlja v prihodnje. Želim, da stopamo naprej z veliko optimizma, medsebojnega sodelovanja in hvaležnosti, da lahko živimo v tako urejenem okolju. In seveda zavedanju, kako veliko lahko vsak od nas pripomore k temu.

Direktor mag. Gregor Klemenčič s sodelavci

Obratovalni monitoring komunalnih čistilnih naprav v upravljanju JP KPV, d. o. o.

Sestavni del področja ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami je tudi čiščenje komunalne odpadne vode, ki se mora – skladno z več med seboj povezanimi veljavnimi predpisi – pred izpustom v okolje ustrezno očistiti.

Javno podjetje Komunalno podjetje Vrhnik, d. o. o., izvaja monitoring odpadnih voda na komunalni čistilni napravi CCN Vrhnik v Občini

Vrhnik in komunalni čistilni napravi ČN Borovnica, in sicer skladno z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu. **Rezultati meritev so navedeni v preglednici.**

Pravilnik o obratovalnem monitoringu določa, da je na leto treba izvesti štiri meritve monitoringa na ČN Borovnica in dvanajst meritev monitoringa na CCN Vrhnik. Pogostost in število meritev sta odvisna od velikosti posamezne čiš-

tilne naprave. Meritve monitoringa lahko opravi le ustrezno usposobljen izvajalec, ki je od Slovenske akreditacije pridobil potrdilo za njihovo izvajanje. Upravljalavec čistilne naprave mora rezultate monitoringov redno posredovati ARSU, kontrolo nad njimi pa izvaja inšpekcijska služba ob rednih in izrednih letnih kontrolah delovanja posamezne čistilne naprave.

Rezultati meritev ČN	Mejne vrednosti (mg/l)	2022		2021	
		Povp. letna vrednost (mg/l)	Učinek čiščenja (v %)	Povp. letna vrednost (mg/l)	Učinek čiščenja (v %)
ČN Vrhnik					
Po KPK	110	19	95,70	18	96,04
Po BPK5	20	4	98,00	5	98,05
Po celotnem fosforju	2	0,62	90,60	1,10	82,99
Po celotnem dušiku	15	8,90	81,20	7,70	83,46
Neraztopljene snovi	35	4,90	LOD	5,28	LOD
Amonijev dušik	10	4,63	LOD	1,76	LOD
ČN Borovnica					
Po KPK	125	9	97,9	15	95,9
Po BPK5	25	5	98,8	7	96,19
Po celotnem fosforju	2	1,07	85,2	1,11	78,83
Po celotnem dušiku	15	10,20	80,6	9,03	75,69
Neraztopljene snovi	35	5,23	LOD	4,54	LOD
Amonijev dušik	10	0,71	LOD	0,41	LOD

Vrhniška tržnica

Prvega marca bo minilo pol leta od odprtja vrhniške pokrite tržnice. Stojnice v njej so ob sobotah zapolnjene s ponudbo mlečnih in suhomesnatih izdelkov, vložnin, sokov, kompotov, rezancev, piškotov, različnih vrst moke ter ekološko pridelanega sadja in zelenjave. V pokritem delu tržnice bi si, poleg stalno prisotnega mesarstva Čerina, želeli tudi drugih ponudnikov, ki bi bili v pokriti tržnici ves čas obratovanja. Vse ponudnike, ki bi želeli s svojo prisotnostjo na tržnici popestriti ponudbo s pridelki ali izdelki, vabimo k sodelovanju.

Vse potrebne informacije dobite na telefonski številki 01 7502 960 oz. prek info@kpv.si

Ker je nekaj prostih stojnic tudi v zunanem delu vrhniške tržnice, nas lahko za njihov najem prav tako kontaktirate prek navedene telefonske številke in e-naslava. Vabimo vas, da obiščete zunanji del tržnice, ki obratuje v torek in soboto od 7. do 13. ure in v petek od 7. do 18. ure ter pokrito tržnico, ki obratuje vse dni v tednu od 7. do 16. ure, razen nedelje in praznikov.

ČISTILNA AKCIJA

Občine Borovnica, Log - Dragomer in Vrhnik pripravijo vsako leto čistilno akcijo, v kateri naše podjetje skupaj z okoljsko ozaveščenimi občani očisti okolje.

V letu 2023 bo čistilna akcija v občinah Borovnica, Log - Dragomer in Vrhnik istega dne, in sicer **v soboto, 25. marca 2023.**

Izibizi udomačena kuhinja

Krompirjev golaž

Nov vrhniški - zaplaninski Food Blog: IZIBIZI udomačena kuhinja Za vse, ki iščete ideje kaj skuhati med tednom, ko vam zmanjkuje časa, a vseeno radi dobro in zdravo jeste.

Za IZIBIZI blog skrbi Nina Glažar. Tako ljubiteljsko, kot profesionalno se ukvarjam s kuhanjem in peko, fermentacijami, vkuhavanjem pridelkov in samooskrbo. Za več receptov obiščite www.izibizi.si in se naročite na brezplačne tedenske recepte.

Krompirjev golaž

Tokrat bomo pripravili krompirjev golaž, ki je prava comfort food atrakcija in ker smo Kranjci nori na krompir! Ob misli na golaž kar zadiši po mešanici aromatičnih začimb, čebule, rdečega vina, mlete paprike... Ta okusna ponarodela jed, ki jo v mnogo različicah poznamo po vsej Sloveniji, tradicionalno prihaja iz Madžarske, tam je bila poznana že v 9. stoletju.

Za 4 osebe, sestavine:

800 g olupljenega krompirja
600 g očiščene rdeče čebule
200 g očiščene korenja
4 stroki česna
2,50 dl domače ali kupljene paradiznikove omake (npr. pasata, vloženi paradizniki v koščkih)
1,5 dl rdečega vina
sol, poper po okusu
oljčno olje
2 dl vode (dodajamo sproti in po potrebi)

Začimbe in zelišča:

2 ž mlete sladke paprike
3 lorvorjevi listi
1,5 čž mlete kumine
1 čž majarona

Okrasitev in serviranje:

za ljubitelje pekočega: tolčeni feferoni ali čiliji
za ljubitelje kumine: dodatno kumina v zrnju

Čebulo olupimo, očistimo in nasekljamo. Korenje olupimo in naribamo. Česen stisnemo.

Večjo posodo z oljnim oljem postavimo na kuhalnik. Ko se olje segreje, dodamo čebulo in posolimo. Čebulo med mešanjem pražimo le toliko časa, da postekleni in izloči sok. Ko postekleni, pridamo korenje in česen ter vse skupaj na kratko oprazimo, le toliko, da česen zadiši.

Med stalnim mešanjem v jed stresemo mleto rdečo papriko, hitro zalijemo s paradiznikovo omako in rdečim vinom.

Dodamo začimbe: poper, lorvor, mleto kumino in majaron ter vse skupaj zalijemo z enim decilitrom vode.

Pokrijemo in kuhamo na majhnem ognju oz. znižamo temperaturo. Zelo počasi kuhamo še približno eno uro do

eno uro in pol oziroma toliko časa, da se vsa čebula in korenje razpustita v omako.

Med kuhanjem golaž večkrat premešamo in po potrebi prilijemo še malo vode. Ko je golaževa osnova kuhana, jo lahko še dodatno pretlačimo ali zmešamo s paličnim mešalnikom, če želimo, da postane bolj gladka.

Vmes pripravimo krompir! Olupimo ga, narežemo na željeno velikost (večje kocke) in ga v slanem kropu kuhamo do mehkega. Ko je kuhan, ga odcedimo. Slane vode ne zavržemo! Uporabimo jo, če želimo golaž razredčiti.

Kuhan krompir stresemo v posodo z golaževo osnovo, vse skupaj premešamo in na hitro podušimo. Potem pustimo, da jed odstoji pred serviranjem in se okusi lepo povežejo.

Pred serviranjem za ljubitelje pekočega dodamo še tolčene feferoni ali čilije, za ljubitelje kumine pa kumino v zrnju.

Kot pri vseh golažih tudi pri krompirjevem velja pravilo, da

je razmerje med čebulo in v našem primeru krompirjem 1 : 1. Zaradi slajšega okusa del čebule zamenjamo s korenjem, a razmerje čebula s korenjem in krompir še vedno ostane enako, 1 : 1. Krompirjev golaž zlahka

skuhamo v večjih količinah, pozorni bodimo le na razmerja, če želimo ohraniti bogat okus.

V naših krajih poznamo zlasti klasičen golaž, prekmurski bograč, primorski golaž, paprikaš, divjačinski golaž, pastirski go-

laš, ciganski golaž, segedin golaž in seveda krompirjev golaž!

Pri kuhi golaža je mogočih nekaj odstopanj, kot npr. vrsta čebule (nekateri kuharji prisegajo na rdečo čebulo, drugi na belo), ali dodamo vino in kate-

ro, ali dodamo paradiznikovo omako, kaj postrežemo za pri-

lo. **Recept in besedilo:** Nina Glažar/IZIBIZI **Fotografija:** Matjaž Škerjanec

Slovenski vrt

Nekaj malega o izboru sort in vzgoji čebule

Čebulo dodajamo mnogim jedem, hkrati je preprosta za vzgojo in je na slovenskih vrtovih zasajena vsaj na eni gredici.

Sorte čebule so z rdečimi, rumenimi in belimi luskolisti ter zelo različnega okusa in oblik. Vzajamo jo iz semena, čebulčka ali sadimo sadike.

Vzgoja iz semena ima prednost, da pridelek dobimo v enem letu. Prednosti vzgoje iz čebulčka je preprostejša. Vzgoja čebule z sadikami pa je za vse, ki želijo poizkusiti tudi kaj drugega. Sajenje sadike je primerno za urbane vrtove.

Vzgoja čebule iz semena

Setev čebulnega semena za vzgojo sadike začnemo v februarju, na prosto pa presajamo v marcu. Mladih sadike čebule ne pikiramo, ker slabo prenaša večkratno presajanje. Seme sejemo v vlažen substrat in z njim semena posujemo 0,5 cm na debelo. Kalimo pri temperaturi od 18 do 22 °C. Čebulna seme odlično kalijo v temi, zato posodo pokrijemo s temno tkanino, po kateri lahko zalivamo.

Pokrit posevek omogoča boljše kaljivost in tako tudi vzdržujemo enakomerno vlažnost. Odkrijemo takoj, ko opazimo prve kalčke, kar je lahko že v štirih dneh, ter prestavimo na svetlo mesto z enakimi temperaturami. Nočne temperature so lahko tudi nižje – vse do 0 °C.

Presajanje sadike na gredo

Iz semen vzgojene sadike čebule presajamo na prosto od konca marca do sredine aprila, ko so mlade sadike visoke 10 do 15 cm. Medvrstna razdalja je 25 do 30 cm, v vrsti pa 10 do 15 cm; če želimo drobnejšo čebulo, lahko tudi 8 cm. Presajane sadike čebule lahko pokrijemo s kopreno, priporočam preko lokov. Čebuli ne škodi, če je neposredno pokrita s kopreno, saj se njeni listi zravnajo. Čebula sicer prenese spomladanske zmrzali, s kopreno ji dodamo toploto za hitrejšo rast in jo hkrati ščitimo pred čebulno muho.

Vzgoja iz čebulčka

Čebulček sadimo na gredo hkrati kot presajamo sadike čebule, torej od konca marca do sredine aprila in tudi v maju. Priporočam sadilno razdaljo 25 do 30 cm med vrstami in 10 do 15 cm v vrsti in 3 cm globoko. Pokrijemo s kopreno. **Dobri sosodje čebul** na vrtu so: bučke, kumare, paradiznik, pastinak, solata, jagode, motovilec, črni koren in azijska listnata zelenjava. Najbolj znana kombinacija je s korenčkom.

Julija ali v začetku avgusta poberemo pridelek čebule. Grede ne pustimo prazne, ampak jo zasadimo z endivijo, radičem, kitajskim zeljem ali posejemo rukolo motovilec, špinačo.

Nega

Med rastjo kopreno rahljamo, da ne zavira rasti listja. Če so listi zviti, se bodo kmalu zravnali. Kopreno ali insektno mrežo pustimo prek rastlin do konca maja. Zalivanja čebule priporočamo le ob daljših obdobjih suhega vremena v juniju, ki je kritično obdobje za debeljenje čebule. Več kot ima v zgodnjem poletju vlage, debelejši bo pridelek.

Trend je tudi sajenje debelejšega čebulčka, ki ga v maju in juniju že uporabljamo za mlado čebulo.

Ne popolnoma res, da debel čebulček hitreje požene v cvet, to povzročijo visoke spomladanske temperature, ki se v aprilu lahko dvignejo na poletne, kar povzroči uhaja-

nje rastlin v cvet. Take rastline poberemo in porabimo za prvi piknik.

Izzivi in nevšečnosti

Čebulna muha lahko napade vse čebulnice, ne le čebulo. Pojavlja se konec aprila, konec junija in v avgustu oz. odvisno od vremena. Največ škode naredi zgodaj spomladi, torej konec aprila. Znaki so, da rastline venejo, rumenijo in propadajo. Najbolje je rastline zaščititi tako, da jih od februarja oz. takoj po sajenju in do maja pokrijemo s kopreno. Tako ustvarimo ugodno mikroklimo za spomladansko rast rastlin.

Pridelek

Prvi pridelek je mlada čebula, ki jo pri čebuli iz čebulčka začnemo pobirati že po nekaj tednih. Listi so takoj užiti. Praviloma pa počakamo, da razvije čvrste in sočne zelene liste. Čebulo iz semena za mlado čebulo lahko začnemo redno pobirati v maju.

Najbolj znane slovenske domorodne, lokalne sorte čebule so:

– **ptujška rdeča** – najbolj znana slovenska domorodna sorta. Sorta je geografsko zaščitena z imenom »ptujski lük«. Pridelujejo jo na Ptujskem polju. Dobro prenaša sušo. Čebula je ploščato okrogla, luskolisti so rjavi, rahlo rožnati, meso pa belo z rdečkastim nadihom; – **belokranjka**, priljubljena čebula v Beli krajini, po kateri je tudi dobila ime. Za čebulo

je manj pogoste, podolgovate oblike, velika prednost je hitro in preprosto čiščenje ter odlično skladiščenje. Luskolisti so svetlo rjave barve (podobno kot holandska rumena), meso je belo, ostrega okusa;

– **tera** – najnovjša sorta s temno rdečimi luskolisti in temnejšo rdečo barvo mesa. Oblika čebule je ploščato okrogla. Odporna je proti suši. Odlično se skladišči.

Znane evropske sorte: **stutgarter riesen** (holandska rumena) – najbolj znana okrogla čebula. **Sturon** je podolgovata čebula, primerna za težja tla, in še rdeča čebula, **red baron**, ki tudi odlično uspevajo pri nas.

Ne pozabimo na šalotko; nova med slovenskim domorodnimi sortami je šalotka **pohorka**. Od evropskih sort je pri nas je najbolj znana **rumena šalotka**, ki je aromatičnega okusa in daje velike pridelke z majhnimi čebulnicami. Uporabljamo jo lahko v solatah, pri ribjih jedeh, v enolončnicah. **Red sun** je rdeča šalotka, ki je zelo okusna, rahlo ploščate oblike, bolje se obdrži v skladišču kot rumena šalotka.

Sorta **golden gourmet** je zlato rjave barve in blagega okusa, odporna je proti čebulni muhi. Najprimernejša je za svežo uporabo.

Za šalotko je značilno, da jo sadimo na površino grede, le rahlo jo pritisnemo v zemljo in nato oblikuje več manjših čebulic.

Barbara Lončar, inž. agr.

Z majhnimi dejanji do velikih prihrankov pri kuhanju

Ob vse večjih podražitvah energentov se vedno več gospodinjstev sprašuje, kako prihraniti pri energiji.

Pri kuhanju največkrat uporabljamo vodo. Njena pomembna lastnost je, da je pri normalnih pogojih ne moremo segreti na višjo temperaturo od vrelišča (100 °C). Z intenzivnejšim gretjem povzročimo le burnejše vretje, hrana pa se med burnejšim vretjem ne bo prej skuhalo.

Izgube energije zaradi izparevanja vode lahko delno zmanjšamo tako, da posodo pokrijemo. To lahko storimo med kuhanjem in tudi preden voda zavre.

V posodah, ki jim po domače pravimo ekonomlonci, se zaradi vodne pare poveča tlak, zato lahko voda vre pri višji temperaturi in hrana se tudi prej skuha.

Tako privarčujemo do polovice potrebne energije za kuhanje.

Kaj lahko torej storimo, da bi prihranili energijo?

Pomembno je vedeti naslednje:

- količina vode za kuho naj ne bo po nepotrebnem prevelika, saj je hrana, kuhana v manjši količini vode, okusnejša;
- kuhamo v pokritih posodah;
- kadar je le mogoče, uporabimo ekonomlonce;
- ko voda zavre, zmanjšajmo moč kuhalne plošče oziroma plinskega gorilnika do točke, ko voda še vedno vre;
- hrana je okusnejša, če je ne razkuhamo; s skrajšanjem časa kuhanja varčujemo z energijo in svojim časom.

Kaj moramo vedeti o klasičnem električnem štedilniku?

Izkoristek navadnih električnih plošč ne presega niti 50 odstotkov, izgubljena toplota se porazgubi po drugih delih štedilnika; pravimo, da pobegne mimo loncev. Druga značilnost klasičnih grelnih plošč je groba nastavitve njihove temperature. Tipično lahko izbiramo le med tremi ali štirimi stopnjami grelne moči.

Na kaj moramo biti pozorni oziroma, kako ravnamo?

- Velikost kuhalne plošče vedno izberemo glede na premer naše posode. Majhna posoda na veliki plošči pusti neizkoriščen obod, od koder energija uhaja v zrak.
- S kuhanjem v pokriti posodi lahko zmanjšamo porabo električne energije tudi do trikrat.
- Kuhalno ploščo izklopimo nekaj minut pred koncem kuhanja, saj je v plošči dovolj toplote, ki bo hrano skuhalo do konca.

Kaj moramo vedeti o pečici?

Če smo električne kuhalne plošče obsodili kot velike porabnike energije, lahko povsem enako trdimo za klasične pečice.

Za varčno in bolj smotrno rabo pečic bi morali upoštevati nekatera dejstva.

- Pri pečicah, ki so dlje časa v uporabi, je dobro preveriti tesnjenje vrat.
- Kupujemo pečice z dobro izoliranimi stenami in večplastnimi stekli na vratih.
- Med peko čim manjkrat odpremo vrata pečice.
- Če imamo v pečici na voljo ventilator, ga uporabljamo čim pogosteje.
- Če je le mogoče, pečico več jedi hkrati.
- Za odtajevanje zmrznjenih jedi raje uporabimo mikrovalovno pečico, če jo le imamo.
- Električno pečico izklopimo vsaj deset minut pred koncem peke, saj je v njej dovolj zraka, ki bo jed spekel do konca.
- Jedi raje pogrevajmo na kuhalnih ploščah kot v klasičnih pečicah, še bolje v mikrovalovnih pečicah.

Kaj je dobro vedeti o mikrovalovnih pečicah?

V njih peka poteka s pomočjo mikrovalov, ki zanihajo molekule vode in tako povečajo temperaturo jedi. Pri tem ostanejo vse snovi, ki ne vsebujejo vode, hladne. To pomeni, da se v mikrovalovni pečici posoda ne segreva. Pri takem načinu segrevanja je potrebno veliko manj energije za peko in pogrevanje hrane ter pripravo toplih napitkov kot v klasičnih pečicah.

Primerjava različnih aparatov za kuhanje in peko

V pečici bomo prostor najbolje izkoristili, če v njej pečemo več jedi hkrati. Kozarec vode bomo do vrenja najbolj učinkovito segreti v mikrovalovni pečici ali grelniku vode.

Za kuhanje testenin ali zelenjave je priporočljivo, da vodo segrejemo v grelniku vode ali mikrovalovni pečici, potem jo prelijemo v posodo. Podatki v primeru pogrevanja enolončnice in kuhanja kaše kažejo, da je najučinkovitejši način raba mikrovalovne pečice.

Če primerjamo rabo štedilnikov, ugotovimo, da je raba energije indukcijskega štedilnika manjša od klasičnega električnega štedilnika.

Dandanes si gospodinjstva težko predstavljamo brez gospodinjskih aparatov.

Energija, ki jo pri vsakodnevnem delovanju porabijo, pa pomeni pomemben delež v skupni porabi energije. Zato je pomembno, da ob nakupu novega gospodinjskega aparata razmislimo o nakupu varčnega.

Pri tem nam lahko pomaga energijska nalepka, ki je preprost grafični prikaz najpomembnejših podatkov o rabi energije in drugih standardiziranih podatkov za posamezne gospodinjske aparate.

Da bi se lažje odločili za nakup varčnega gospodinjskega aparata, pa je pomembno poznati njeno vsebino.

**Ministrstvo za infrastrukturo,
LIFE IP CARE4CLIMATE**

Viri:

[1] Frankowska, A., Rivera, X. S., Bridle, S., Kluczkowski, A. M., Tereza da Silva, J., Martins, C. A., Rauber, F., Levy, R. B., Cook, J., & Reynolds, C. (2020). Impacts of home cooking methods and appliances on the GHG emissions of food. *Nature Food*, 1(12), 787–791. <https://doi.org/10.1038/s43016-020-00200-w>

[2] SLIRS (2021). Poraba energije in goriv v gospodinjstvih. Pridobljeno 10. 8. 2022: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/poraba-energije-goriv-v-gospodinjstvih-2>

Pridruži se našim vrstam.
Postani policist.

Vabilo

Zaposlitev v policiji, vabilo k vpisu na VPŠ

Kako se nam lahko pridružite tudi vi? Če si želite postati policist ali policistka, se lahko po končani srednji šoli vpišete na Višjo policijsko šolo v Tacnu. Vpisi bodo potekali enako kot na druge višje šole, razpis je aktualen od 1. februarja do vključno 17. marca 2023.

Seveda se morate najprej vpisati in če boste sprejeti, bosta dobili pravo pogodbo o zaposlitvi. Takoj vam začne teči delovna doba, začnete dobivati plačo, študij pa je brezplačen. Imate možnost nastanitve v Tacnu na Policijski akademiji, kjer vam ponujamo bivanje in tudi izobraževanje, šport, knjižnico, plačo, delovno dobo, praktično vse, kar boste potrebovali v dveh letih študija.

Ko uspešno končate prvo leto, se vpišete v drugi letnik, pogodba se vam podaljša. Ko opravite vse študijske obveznosti, z vami sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas in začnete z delom na eni izmed policijskih postaj.

V razpisu so navedeni vsi pogoji, ki jih morate izpolnjevati, temu pa sledijo še fizični in psihični testi. Na spletni strani policija.si si lahko vse te pogoje tudi pogledate in se z njimi podrobno seznanite.

Za podrobnejšo in neposredno seznanitev z delom policistov vam nudimo tudi možnost obiska Policijske postaje Vrhnika, kjer vam bomo predstavili delavnik policista, pokazali opremo in vam z veseljem odgovorili na vaša vprašanja.

Vprašanja lahko naslovite tudi na elektronski naslov zaposlitev.pulj@policija.si. Na ta naslov lahko sporočite željo o obisku policijske postaje, lahko pa se tudi sami zglasite na najbližjo policijsko postajo. Veliko našega dela je predstavljeno na strani Facebook Policijske uprave Ljubljana, kjer smo vam prav tako dosegljivi.

Če se boste odločili za delo v policiji, ne zamudite vpisa na študij in se nam pridružite.

Vabljeni k vpisu!

**Vladimir Adam, mag.,
načelnik policijske postaje,
policijski inšpektor I**

ALI SEM FIT?

Občinski test hoje na 2 km

Petek
17. 3. 2023
ob 10.00

Kolopark Vrhnika

V primeru slabega vremena testiranje odpade.

Več informacij lahko dobite na tel. št.
01 810 66 57 ali 031 338 426

Urška svetuje

Družina kot sistem

Vaša izvorna družina. Na kaj pomislite ob tej besedi? Katera podoba se vam pojavi pred očmi? Kaj začutite?

Družina je mnogo več kot le skupina ljudi, ki živijo pod isto streho. Je sistem, ki je vedno večji in močnejši od njegovih posameznih delov. Družinski člani so med seboj namreč organsko povezani. Ta povezava pa je najmočnejša na področju nezavednega.

Kot vsak sistem je tudi družina sestavljena iz posameznih delov, ki so soodvisni na način, da sprememba v enem delu vpliva na vse preostale. Za primer vzemimo mamo, ki gre ponovno v službo. Ta sprememba zadeva le nje, ampak vpliva tudi na vse družinske člane, ki se bodo nanjo odzvali vsak na svoj način. Po družinskem sistemu nenehno krožijo informacije v obliki verbalne in neverbalne komunikacije. Prek njih družinski člani vplivajo drug na drugega, se medsebojno pogojujejo in vzajemno drug v drugemu ustvarjajo določene

miselne, čutenjske in vedenjske oblike medosebnih odnosov.

Podsistemi in meje

Družinski sistem je sestavljen iz podsistemov; deli se na starševski in otroški podsistem, pa tudi vsak posamezni član predstavlja svoj podsistem. Med posameznimi podsistemi vladajo določene razmejitev. To so pravila, ki urejajo prenose čutenja, mišljenja, vedenja med posameznimi člani oziroma podsistemi. V zdravih družinah starša pazita, da njuni konflikti iz starševskega podsistema ne prehajajo na otroškega. Če pa

upoštevamo, da informacije potujejo tudi prek misli in čutenj, ki v družini ustvarjajo določeno napeto ozračje, je zakonski konflikt tako rekoč nemogoče skriti pred otroki. S tem nočem reči, da je vseeno, če ga izražate z odkritimi prepiri, nikakor ne. Vendar poskrbite, da konflikt rešujete sproti. Če med staršema vlada napeto ozračje, bodo otroci čutili, da morajo posredovati, če želijo ohraniti družino. To pa je zanje izredno škodljivo. Potreba po preživetju družine je za otroka večja in močnejša kot njegov osebni razvoj. Tako otroci nezavedno

postanejo nosilci starševskega konflikta.

Sistemske potrebe in vloge

Vsaka družina ima svoje potrebe; to so potreba po varnosti, samovrednotenju, produktivnosti, intimnosti, odnosnosti, povezanosti in pripadnosti. V zdravih družinah našteje potrebe zadovoljujeta mama in oče, ki sta povezana v funkcionalnem partnerskem odnosu. V enostarševskih družinah mora to početi eden od staršev, kar je nedvomno veliko težja naloga. Če pa sta oče in mati nefunkcionalna in živita v nezdravem odnosu, morajo skrb za te potrebe prevzeti otroci. Najbrž ni treba posebej poudarjati, kako zelo jim to škoduje. Glede na posamezne nezadovoljene sistemske potrebe si otroci med seboj razdelijo vloge, ki jih morajo igrati, da družina lahko obstane. Tako se znajdejo v vlogi postaršenih otrok, čustvenih partnerjev enemu ali obema staršema,

grešnih kozlov, družinskih herojev ... Večja kot je patologija v družini, bolj rigidne in zacementirane so njene vloge. Če ste starši, morate narediti čisto vse, da poskrbite za svoje otroke in jih zaščitite. Nikoli ne smete dopustiti, da oni skrbijo za vas!

Človek ne more nikoli prekiniti s svojo družino, pa čeprav gre na drugi konec sveta in nikoli ne pokliče domov. Družina bo vedno del njega. Če je bila le-ta nefunkcionalna, je to še posebno težko. V takem primeru je zelo priporočljivo, da si poiščete terapevtsko pomoč. V procesu psihoterapije boste lahko ozavestili in prečutili, kaj se je dogajalo doma, se osvobodili nefunkcionalnih vzorcev in končno zaživel svobodno.

Urška Jesenovec mag. zakonskih in družinskih študijev, zakonska in družinska terapija jesenovecurska@gmail.com 031544095

Krvavenje dlesni

- kaj storiti?

Dlesni običajno krvavijo zaradi vnetja, ki je posledica neredne ali nepopolne ustne higiena.

Človeško telo, razen izjem (menstrualni cikel) ne krvavi. Pri krvavitvi gre za patološki proces, ki ga povzročata nek patološki dejavnik. Mišljenje, da je krvavitev in izpadli zobje na stara leta nekaj običajnega, je predvsem posledica neosveženosti. Vaše zdravje morate prevzeti v svoje lastne roke. Ogromno se da narediti za preprečitev nastanka parodontalne bolezni, katere prvi znak je ravno krvavenje iz dlesni.

zobnih tkiv – torej tistih, ki zob držijo vpet trdno v kost. Kar 90 % populacije ima vsaj enega od znakov, 10% pa ima težjo obliko bolezni. Ta tkiva se ob napredovanju bolezni resorbirajo oziroma topijo, kar končno vodi v majavost in izgubo zoba. Pacienti mnogokrat mislijo, da je bolezen dedna in da zobje slej ko prej »popustijo« in izpadejo. To po večini ne drži. Največji dejavnik parodontalne bolezni je vnetje tkiva zaradi bakterij, ki se nabirajo v trdih (zobni kamen) in mehkih zobnih oblogah (plak).

Zato pravilno in vsakodnevno odstranjevanje le-teh pripomore k znatnemu izboljšanju stanja dlesni.

Faze bolezni

V prvi fazi govorimo o **gingivitisu** oziroma vnetju dlesni, pri katerem pride do spremembe barve dlesni iz blede rožnate v bolj temno rdeče odtenke, oteklina dlesni ter na splošno povečano krvavenje le-teh. Na zobeh

in medzobnih prostorih najdemo plak in včasih tudi kamen. V kolikor se ne prične z zdravljenjem, lahko gingivitis počasi napreduje v **parodontalno bolezen**, ko vnetje napreduje iz dlesni na obzobna tkiva in s tem na kost, ki drži zob. Zobje postanejo majavi, se navidezno podaljšajo in imajo povečano globino obzobnih žepov. Dlje kot je plak prisoten, bolj se bakteriološko negativno spremeni in težje je odstranljiv. Pomemben dejavnik tveganja razvoja parodontalne in tudi številnih drugih bolezni je kajenje.

Obstaja tudi možnost genetskega dejavnika in pojavljanja v družini. Zobje zdravnik vas bo povprašal tudi o morebitnih drugih boleznih in zdravilih, ki jih jemljete, saj nekatera vplivajo na poslabšanje parodontalne bolezni.

Ustna higiena

Najpomembnejša je prava tehnika čiščenja. Držite se pravila »od rdečega k belemu«, ki pomeni da izvajate vertikalne gibe od dlesni proti zobu. Čistite vsaj 2-3 minute, 2 do 3 krat na dan. Ščetka naj ima majhno glavo in čim večje število mehkejših ščetin. Čiščenje

medzobnih prostorov je nujno, saj se parodontalna bolezen skoraj vedno začne ravno tukaj.

Zdravljenje parodontalne bolezni

Pri parodontalni bolezni pa je poleg začetnega profesionalnega ultrazvočnega odstranjevanja oblog naredi še popis prizadetosti vsakega zoba posebej. Postopek so nam pojasnili v zobozdravstvu **Dentplus na Vrhniki** (Ljubljanska c. 29a): »Globji kot je žep pri zobu, večja je izguba kosti, kar pomeni, da je bolezen bolj napredovana.

Bolj kot dlesen krvavi, bolj je področje vneto oziroma prizadeto. Ker pacient sam oblog iz globine žepka ne more več očistiti, mora to opraviti higienik z posebnimi instrumenti - temu postopku pravimo luščenje in glajenje korenin.

Žepek mora biti na koncu čist, površina korenine pa gladka, kar zmanjšuje verjetnost kopičenja bakterij na površini korenine.

Na željo pacienta postopek opravimo lahko pod lokalno anestezijo in zato postopek ni boleč. Izvedemo tudi dezinfekcijo celotne ustne votline z

uporabo antiseptika. Naštete postopke lahko dopolnimo s fotodinamičnim laserskim zdravljenjem.«

Ponovni pregled

Po terapiji so zobje lahko prehodno malo občutljivi. Čez okoli 2 meseca se na kontroli ponovno opravi meritve žepkov. V kolikor se je pacient držal navodil o izvajanju higijene pričakujemo izboljšanje pri večini zob. V kolikor so ponekod žepki še vedno poglobljeni in krvavijo, postopek na teh mestih ponovimo.

V Dentplusu, kjer redno izvajajo ocene stanja obzobnih tkiv, še dodajajo, da če po profesionalnem globinskem čiščenju še vedno vztrajajo vneti in povečani žepki, kar je pogostejše pri napredovani bolezni na kočnikih in ki imajo zelo neugodno anatomijo za čiščenje, pacienta napotijo do specialista parodontologa, ki opravi še kirurško fazo zdravljenja. Le-ta poteka na podoben način kot samo luščenje in glajenje korenin, vendar pa je postopek na koreninah izveden pod taktirko očesa z dvignjenim režnjem.

GT

Ana svetuje

Zgodbe, ki nas učijo živeti: Zakaj je vredno biti brcajoča žaba v smetani?

Že v prejšnjih člankih sem pisala o zame posebnih, skoraj čarobnih knjigah argentinskega avtorja in psihoterapevta Jorgea Bucaya. Zgodba je iz knjige *Ti povem zgodbo, v kateri mladenič Demian obiskuje psihoterapevta, da bi skupaj poiskala odgovore na vsakdanja vprašanja.*

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, edukantka Gestalt izkustvene psihoterapije na Inštitutu za družinsko terapijo v Ljubljani
ana@motivacijainsvetovanje.si
www.motivacijainsvetovanje.si
Tel.: 040 126 826.

S pripovedovanjem zgodb, od grških mitov do zenovskih modrosti in lastnih izmišljenih zgodb, mu terapevt pomaga na poti do samospoznanja.

Tudi meni so njegove zgodbe in modrosti obogatile življenje in delo.

V njih sem tudi sama poiskala napotke za najrazličnejše življenjske zagate, tudi tolažbo in nov zagon.

Zasledila sem tudi intervju, v katerem Jorge pravi, da je bil kot otrok privilegiran, saj je živel v družini, v kateri je prevladovala ljubezen.

Pove tudi, da kadar imaš starše, ki ti dajo vsak dan jasno vedeti, da si edinstven, in da to, da imaš sebe rad, ni sebično, potem je to privilegij.

In če to imaš, potem je v življenju vse lažje. "Bil sem debelusen in brez denarja, zato sem moral znati izbirati besede," se mladostnih travm spominja avtor.

Žabici v smetani (Jorge Bucay: Ti povem zgodbo?)

Dve žabici sta padli v skledo s smetano. Takoj sta se začeli utapljati, saj v tekočini, gosti kot živo blato, ni bilo mogoče dobro plavati.

Na začetku sta obe brcali po gladini, da bi dosegli rob posode. Toda bilo je zaman, ves čas sta čofotali le na mestu in se potapljali.

Vse težje sta splavali na površje, da bi zajeli nekaj zraka. Ena od njiju je glasno rekla: "Ne morem več. Ne bo se nama uspelo rešiti, v tem se ne da plavati. Če že moram umreti, ne vem, zakaj bi še podaljševala trpljenje. Nobenega smisla nima, da umrem, utrjena od nekoristnega napora." S temi besedami je prenehala brcati

in hitro potonila, gosta bela tekočina jo je dobesedno pogoltnila. Druga žaba, ki je bila vztrajnejša ali pa morda bolj trdoglava, si je rekla: "Nikakor mi ne uspe! Naj naredim karkoli, se v tej tekočini ne morem premakniti. A čeprav me čaka smrt, se bom borila do zadnjega diha. Nočem umreti niti sekunde prej, kot mi je namenjeno." Zato je še dolge ure brcala in čofotala na istem mestu, ne da bi se premaknila za en sam centimeter. In nenadoma ...

Ker je tako dolgo migala s kraki, se je smetana stepla v maslo. Presenečena žaba se je odgnala in skočila na rob posode, potem pa je veselo odkvakala domov.

Vztrajnost je lastnost, ki je v življenju zelo dobrodošla. Zato, da ne obupamo ob prvem neuspehu, zato, da lahko sledimo svojim sanjam, in nenazadnje, da imamo lahko kakovostne odnose.

Otrok ne bi nikoli shodil, če bi ob prvem poskusu obupal in se vdal. Vztrajnost je lastnost, ki nam omogoča, da živimo življenje, da ne obsedimo na prvem stolu, ki nam ga ponudijo, da ne vržemo puške v koruzo ob prvem neuspehu, temveč gremo naprej.

Z vero in zaupanjem, da nam bo uspelo. In s potrpežljivostjo. In s pogumom.

Podobno je v odnosu. Prav tako je vztrajnost pomembna lastnost, saj pomaga, da partnerja ob nesporazumih, s katerimi se soočata, ne obupata. Škoda bi bilo, ko že zgradita odnos, ga porušita zato, ker nimata volje ali nista dovolj vztrajna. Pomembno je, da potrpežljivo rešujeta težave, se veliko pogovarjata, raziskujeta in se tako učita.

Z vsem tem rasteš kot osebi, raste pa tudi njun odnos, saj ju vse raziskovanje in razjasnjevanje še tesneje poveže.

In ne pozabite: nihče ne more narediti za vas, kar lahko sami naredite zase.

Naj vas ta zgodba spomni, kaj je v življenju zares pomembno. Saj imate samo eno življenje, zato ga ne pozabite živeti.

Če potrebujete osebo, ki vam bo pomagala poiskati in zgraditi nove možnosti v medsebojnih odnosih, potrebujete spodbudno besedo, nasvet ali imate vprašanje, lahko stopite v stik z mano.

Prisrčno vabljeni, da skupaj vnesemo več sproščenosti v naša življenja!

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja
ana@motivacijainsvetovanje.si
www.motivacijainsvetovanje.si
Tel.: 040 126 826.

Domača predstava

Socialistični kulak na vrhniškem odru

Vrhnika, 28. januar – Na odru Cankarjevega doma je bila premierno uprizorjena dramska igra »Moj ata, socialistični kulak« v izvedbi Mah Teatra iz log-dragomerške občine.

Glavna vloga je bila zaupana Vrhničanu Vinetu Žustu, iz Cankarjevega mesta pa prihaja tudi režiser predstave Matija Milčinski. Premiere, ki je naletela na zelo dober odziv s salvami smeha občinstva, se je udeležil tudi avtor dramskega besedila Tone Partljič.

Če je igralce na sobotni generalni še skrbelo, kakšni bodo odzivi občinstva na nedeljski premieri, so bili po predstavi lahko pomirjeni. Dolg aplavz ob koncu predstave in s smehom nagajani duhoviti dialogi »žalostne komedije,« kot so jo označili v programskem listu, so pokazali, da meseci garanja niso bili zaman. Posebno mesto v dojemaju odigranega dela je zagotovo imela Partljičeva prisotnost na premieri. »Zelo sem ganjen. Odigrana je v Cankarjevem rojstnem kraju. Stara je 40 let in je še vedno gledljiva,« je dejal pisatelj in dramatik ter avtor največkrat prevedenega in v tujini uprizorjenega slovenskega dramskega besedila. Zaključil je v njegovem slogu: »Še vedno je aktualna: sedaj imamo svobodo in moramo biti še bolj previdni.«

Mah Teater je mlada dramska zasedba iz log-dragomerške občine, ki se je na vrhniškem odru že predstavila z igro Pohlep v dolini barjanski, ki jo je režiral Matija Milčinski. Ne najboljši pogoji za delovanje, po drugi strani pa tudi pripravljenost sodelovanja ZIC Vrhnika in vrhniške območne izpostave JSKD sta pripeljala do tega, da je Mah Teater za prvo naslednjo

uprizoritev (in tudi vaje) izbral Cankarjev dom. »Že pred časom smo imeli gledališko delavnico, ki so se jo udeležili tudi predstavniki Mah Teatra. Njihova zagnanost k še nadaljnjim projektom je botrovala k temu, da sem za 12-člansko igralsko zasedbo začel iskati primerno igro. Na koncu sem se odločil za komedijo Toneta Partljiča 'Moj oče, socialistični kulak',« je pojasnil režiser Milčinski. Pravi, da ni bilo potrebna prilagoditev za oder. »Večina ljudi si pod tem imenom predstavlja samo film, ki je bil premierno predvajan konec osemdesetih let. Manj ljudi pa ve, da je bila zgodba najprej uprizorjena na odru, leta 1983. Posledično je bilo tudi besedilo pripravljeno za odrsko uprizoritev in posegov vanj ni bilo potrebno.« Uprizoritev obsega minimalno sceno, zato jo je mogoče brez večjih težav prilagoditi podeželskim odrom, kjer si jo bo – vsaj taki so načrti – mogoče po dveh reprizah na Vrhniku ogledati. Glavno vlogo v igri ima Jože Malek, ki se vrne iz ruskega ujetništva. Nova povojna oblast mu omogoči lastno zemljo, o kateri je pred vojno lahko samo sanjal, a mu jo čez čas zaradi uvedbe kolektivizacije tudi vzame. Vloga Maleka je bila zaupana Vrhničanu Vinetu Žustu, za katerega se zdi, da mu je pisana na kožo. »Ko stopim na oder, hipoma postanem Jože Malek. Popolnoma se zživim v vlogo. Sicer sem si resda ogledal tudi film, kjer mojo vlogo igra Polde Bibič, a upam si reči, da gre za neki naravni proces odziva na vlogo.« V vseh vlogah so se igralci skušali dokazati in kar najbolj poistovetiti z likom, ki ga igrajo. Ampak, vse čestitke najmlajši, komaj nekaj več kot osemletni tretješolki Karli, ki je z vlogo Tinke navdušila tako soigralce kot občinstvo. V društvu Mah Teater so zado-

voljni z odzivom. Predsednik društva Miran Setnikar, ki v igri nastopa v vlogi aktivista Vanča, je povedal: »Kar nekaj truda je bilo potrebnega, da smo igro postavili na oder. Res hvala CD

Vrhnika, JSKD OI Vrhnika in še posebej Občini Log-Dragomer, da so razumeli našo ambicijo po zahtevnejši predstavi, ki jo v naši občini ne moremo izvesti. Velika zasluga za postavitev na oder

gre naši Neveni, ki je izdelala sceno in poskrbela za kostume in večino rekvizitov in pa naši Majdi, ki je poleg režiserja skrbela za organizacijo in odnose med igralci. Veliko je bilo odrekanja in usklajevanja, kar je včasih pripeljalo tudi do konfliktov, ki pa jih je Majda znala elegantno pomiriti.

Kot pri večini Partljičevih iger in romanov je v glavni vlogi usoda posameznikov in tako je tudi v Kulaku. Vine ima res najbolj zahtevno vlogo, vendar ima tudi vseh enajst sodelujočih svojo in

zelo pomembno vlogo, ki se na eni strani odseva z osebnimi usodami in na drugi nadgrajuje in identificira Malekovo usodo malega bajtarja do pomembnega vaščana in »socialističnega kulaka«. Mislim, da je ravno ta medsebojna energija in uigranost poleg odlično izbranih vložkov z Ježkovimi pesmimi naredila našo igro tako zanimivo. Priznam, da sem zelo vesel odziva gledalcev in ponosen, da sem del tako izvrstne ekipe.«

Gasper Tominc

Moj ata, socialistični kulak še danes velja za najuspešnejšo slovensko komedijo po drugi svetovni vojni. Po premieri, leta 1983, v Drami SNG Maribor je doživela številne uprizoritve in tudi izjemno ekranizacijo v režiji Matjaža Klopčiča, v njej pa je kar nekaj antologijskih prizorov, ki jih poznajo vse generacije, tudi najmlajši. Moj ata, socialistični kulak je tudi med največkrat prevedenimi in v tujini uprizorjenimi slovenskimi dramskimi besedili.

Igrajo: Vincencij Žust – Vine, Barbara Majcen, Nives Kermavnar, Karla Brejc, Miran Setnikar, Sašo Brejc, Nevena Kralj, Drago Leskobar, Damjana Rožič, Ivica Rajković, Silvester Pontelli, Breda Mušič. **Režiser:** Matija Milčinski. **Šepetalki:** Dragica Krašovec in Majda Miklavčič. **Luč:** Andrej Grebenc in Aleš Kozjan. **Ton:** Tadej Kvaternik. **Video:** Tara Milčinski. **Radijska napovedovalka:** Inka Zdravkovič.

Kulturni večer v Podlipi

V torek, 7. 2. 2023, je bil na pobudo ga. Sonje Malovrh v Podlipi kulturni večer.

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so otroci iz Podlipse in Smrečja s svojim sodelovanjem bogato popestrili prireditev. Rdeča nit dogajanja

je bilo življenje nekoč, ki so ga uprizorili s plesom, pesmicami in recitacijami del pokojnih literatov podlipske doline: Julke Fortuna, Marije Jelen - Brenčič in Ivana Malavašiča.

Med posameznimi deli sta kulturni večer z glasbenim nastopom pospremila mlada glasbenika na harmoniki in citrah.

V prihodnje želimo ohraniti tradicijo kulture v Podlipi, saj so nam mladi s svojo pripravljenostjo, zavzetostjo in igrivostjo dokazali, da nas taki dogodki povezujejo med seboj in utrjujejo našo pripadnost domovini Sloveniji.

Mateja Gaberšek in Jana Merlak

Na kulturni praznik z Ivanom Cankarjem po Vrhniki

Pot po Vrhniki vodi tudi mimo groba Cankarjeve matere Neže.

8. februar – Za kulturni praznik je bil v Cankarjevi spominski hiši dan odprtih vrat.

Obisk je bil množičen, če že ne rekorden. »Obisk se je vrnil na čas pred korono. Letos je v pisateljevo hišo zakorakalo skoraj 500 obiskovalcev iz vseh koncev Slovenije,« je pojasnil Damjan Debevec, ki že vrsto let v vlogi brkatega Ivana Cankarja sprejema obiskovalce v pisateljevi spominski hiši in jih vodi po Vrhniki. Povedal je, da ga veseli, da je vedno več srednješolcev ali študentov, kar kaže, da jih kljub letom zanima ta tematika. »Vesel sem tudi, da obiskovalci iz leta v leto kažejo nasploh več zanimanja za Cankarja.

Včasih so si samo ogledali hišo, mogoče skrknili kavo in odšli. Zadnje čase pa opažam, da vedno več sprašujejo in se nasploh zanimajo za pisatelja ter njegovo življenje.« Obiskovalci prihajajo iz celotne Slovenije, med njimi pa so tudi domačini – sploh tisti »ta priseljeni«, ki odkrivajo tančice svoje preteklosti. Ena takih možnosti je bila za kulturni praznik, ko so se lahko v družbi »Cankarja« podali na sproščen dveurni poučni sprehod po Vrhniki. Hiše, ki so v času našega vsakdanjega hitenja zgolj nezanimivi objekti, so se izkazale za polne zgodovinskega ozadja, povezanega z našim največjim pisateljem. Zanimivo in poučno!

Gasper Tominc, foto: GT

Branje na Prešernov dan

Turistično društvo Vrhnika in bralci Cankarjevih besedil so se odločili, da bodo za kulturni praznik, 8. februarja, svoje znano dolgoletno branje pripravili in izvedli v koči Star maln.

Poleg bralcev je prišel še harmonikar Tone Stanovnik, pridružile so se tudi pevke ljudskih pesmi, Trlce. Program je bil izveden dvakrat, prisluhnilo pa mu je kar nekaj kulturnih zane-

senjakov, med njimi tudi nekdanjih delavcev iz RTV Slovenija, ki so z zanimanjem prisluhnilni res dobremu programu.

Obljubili so, da se bodo prihodnje leto tudi sami pridružili

branju. Letošnje branje je bilo namenjeno spomenu trem velikim slovenske poezije in proze. V besedi, petju in glasbi so predstavili dr. Franceta Prešerna, Ivana Cankarja in Karla Destovnika Kajuha. Med programom so potekali zanimivi pogovori o slovenski kulturi in avtorjih.

Simon Seljak

Topla svetloba narave

Portret Matije Jame, avtor Sergej Hahonin – olje na platnu

Breze, avtor Aleksander Lavrenčič – akril na platnu

V galeriji Cankarjevega doma na Vrhniki je bila zadnjega januarja letos odprta regijska razstava koordinacije osrednje Slovenije z naslovom Topla svetloba narave.

Organizator prireditve sta bila ZIC Vrhnika in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, OI Vrhnika.

Zbralo se je 48 slikarjev iz enajstih občin osrednje slovenske regije. Zbrane je nagovorila Nataša Bregant Možina in poudarila pomen druženja in delovanja kulturnih umetnikov na nivoju regij v Sloveniji, med katerimi so zelo aktivni tudi Vrhničani. Za njo je besedo prevzela strokovna

spremljevalka območnih razstav, ki je obenem pripravila tudi širok izbor slikarskih del za razstavo na Vrhniki, mag. Nuša Lapajne Čurin: »Letošnji tematski regijski razpis Topla svetloba narave obeležuje 150-letnico rojstva slikarja Matije Jame, enega od velike četverice slovenskih impresionistov. Na razstavi lahko vidimo različne avtorske pristope, izraznosti in osebna pojmovanja svetlobe ter odnos človeka do narave. Likovniki so v večini izbrali klasično slikarstvo s poudarkom na impresionističnem slogu slikanja z optičnim mešanjem barv, fotografske likovne rešitve so nekoliko bolj svobodne

ter v duhu časa, kiparska dela pa so tokrat v skromnem obsegu. Vendarle so likovniki ljubitelji s svojimi deli dokazali širok diapazon likovnih rešitev, nekateri posamezniki pa s svojo izredno kakovostjo izkazujejo, da z nenehnim raziskovanjem in študijskim nadgrajevanjem lahko dosežejo zavidljive rezultate, ki so lahko dodaten motiv ostalim, ki jim manjka motivacije ali pa šele vstopajo v področje likovnega ustvarjanja.«

Za lep glasbeni vložek je poskrbela učenka GŠ Vrhnika Lara Zidar na kitari.

Simon Seljak

Petek je lahko tudi dan za odkrit pogovor

V petek, 10. 2. 2023, je bilo v Knjižnici Vrhnika ponovno srečanje s stalnim naslovom Odkriti pogovori.

Tokrat smo se pogovarjali z **Manico Žmauc**, znanstvenico, ki je bila predana teoretski psihoanalizi in ki se je čez noč soočila z razširjenim zavedanjem. Pogovarjali smo se o njenem delu, razmišljanju, njenem življenju v mladosti, nenavadnih starših in njeni želji po učenju, ki jo je pripeljala do visoke izobrazbe, ki pa je kljub vsemu ni zadovoljila. Po nenavadnem dogodku je začela zavestno spreminjati tok življenja v popolnoma drugo smer. Kaj se ji je zgodilo?

Pogovarjali smo se o njeni knjigi *Libra*, v kateri se dotakne kar nekaj tabu tem. Knjiga že na prvi strani nakaže vsebino, saj jo posveča »sestram, čarovnicam, kurbam«. Kdo so sestre, kdo so čarovnice in kdo kurbe? Naslov izziva, a tudi pove, kar avtorica čuti. Na srečanju so vprašanjem sledili odkriti odgovori.

V prejšnjih mesecih smo ponosno gostili tudi druge zanimive ljudi, ki so bili pripravljene odkriti spregovoriti o sebi

in svojem delu. Med njimi je bila psihologinja in logopedinja **Maja Artenjak**, ki je razkrila svojo življenjsko zgodbo, ki jo je pripeljala do ponovne obuditve Knaippove filozofije na Vrhniki. Kaj vse je počela v življenju, o njenem štirikratnem skorajšnjem odhodu, o minljivosti in hvaležnosti. Ob tem je pokazala tudi nekaj osebnih slik ter video iz lastnega arhiva. Spregovorili smo tudi o zanimivem življenju Sebastiana Knaippa.

Anita Premužič je pred diagnozo rak živela polno življenje mame treh otrok.

Aktivna tudi v poslu je na rednem zdravniškem pregledu izvedela, da mora urgentno na operacijo, ki ji je podrla življenjske načrte in spremenila njeno življenje ter pogled nanj. Svoje izkušnje podaja na preprost, svojstven način. Ne boji se spregovoriti.

Z nami je bila tudi **Alenka Pilat**, ženska, ki se zaveda minljivosti in tudi živosti življenja. Z njo se ljudje srečajo ob življenjskih dogodkih, ko gre za težje čustveno boleče trenutke: ob spoznanju, da se življenje končuje. Z družino in umirajočim se pogovarja, umirja in jih pripravlja na neizogibno. Je raziskovalka življenja in poslušalka.

Avtorica knjige *Srečala sem tebe*, našla sem sebe je nežno odkrita **Gabrijela Duh**, ki ji rešnica pomeni nekaj, brez česa ni mogoče živeti. Na srečanju smo spoznali njo in njeno življenje, ki ga, ne glede na to, kaj se ji je zgodilo, sprejema. V svoji knjigi razkriva marsikatero neprijetno življenjsko izkušnjo, s katero šokira prav zato, ker je pripravljena o tem odkriti spregovoriti.

Na srečanju je govorila iz srca. In čutiti je bilo, da je premaknila marsikoga v dvorani, ki se je ob tem zazrl predvsem sam vase. "V življenju ob SREČANJU z ljudmi najdeš delček sebe, če si to želiš videti."

V kratkem bo naša gostja tudi **Barbka Špruk**, ki že vrsto let svetuje in vodi skupine na temo Kako iz depresije, tesnobe, panike, anksioznosti? Po lastnem neuspešnem zdravljenju depresije, tesnobe je sama našla vzrok, si postavila cilje in se začela sama učiti. Z delom na sebi si je popolnoma spremenila življenje.

Tako je dokazala, da rešitev vedno obstaja.

Želite še več odkritih pogovorov? Vsi naši gosti vedo, kako težko je odkrito priznati najbolj intimna in morda družbeno nesprejemljiva dejstva.

Zakaj srečanja Odkriti pogovori? Kot pogrebna sem ugotovila, kako je lahko pogreb (slovo, odhod človeka) nekaj lepega ali pa strašnega. Včasih nekaj vmes. Odvisno, kako smo živeli in kako

smo bili odkriti drug do drugega in predvsem do sebe. Kaj pa, če se začnemo pogovarjati, še preden nam odbije zadnja ura?

Odkriti pogovori odstranijo strahove, ki nas paralizirajo, nam pokažejo potencial, ki ga imamo, dajejo smisel življenju in povezujejo.

Odkrit pogovor o najtežjih življenjskih stvareh naredi življenje kakovostnejše in bolj smiselno.

Zato bo vsak drugi petek v mesecu ob 17. uri v Cankarjevi knjižnici Vrhnika sproščeno srečanje te vrste.

Objave novih gostov lahko spremljate na portalu mojaobcina.si in na spletni strani Cankarjeve knjižnice. Vabljeni.

Organizatorja: *Cankarjeva knjižnica Vrhnika*, direktorica *Sonja Žakelj*, in *Monumentum* pogrebne storitve z *Drenovega Griča*, *Marjeta Herksel*.

RAZSTAVE

v Cankarjevem domu

Do 5. marca 2023

Vas skupaj z Javnim sklodom za kulturne dejavnosti, OI Vrhnika, vabimo na ogled regijske likovne razstave osrednje Slovenije:

TOPLA SVETLOBA.

Do 25. marca 2023

Vas z Javnim sklodom za kulturne dejavnosti, OI Vrhnika in Fotoklubom Okular Vrhnika vabimo na ogled razstave

RISANJE S SVETLOBO.

Razstavo fotografij **Eve Križaj** in udeležencev natečaja za mlade fotografe.

V torek, 7. marca 2023, ob 18. uri

Vas vladno vabimo na odprtje slikarske razstave

Marija Malovrh: TO SEM JAZ.

Razstavo v galeriji Cankarjevega doma si lahko ogledate do 2. aprila 2023.

V torek, 28. marca 2023, ob 18. uri

pa bo v avli odprta fotografska razstava, ki jo pripravljamo skupaj s Fotoklubom Okular

Elo Mihevc MFFZS EFIAP: PODOBE VIETNAMA.

Razstavo si lahko ogledate do 17. aprila 2023.

Razstave v Cankarjevem domu na Vrhniki si je mogoče ogledati od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure (ob delovnih dneh) ter ob drugih prireditvah.

Stalna razstava akad. slikarja Florisa Oblaka trenutno ni odprta, ker poteka prenova Rokodelskega doma na Tržaški cesti 23.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika
KULTURNO DRUŠTVO ŠPAS TEATER

ČETRTEK, 23. marec 2023, ob 20. uri

AVDICIJA, ekipa 2

Komedija

Besedilo in režija: Jurij Zrnec

Kandidati:

FRANCI JEREB: evropska zvezda filmov, specializiran za klasični žanr;
TONČEK KLINAR: profesionalni sinček,

stalno po bolnišnicah;
BOGO BABIČ: prisrčen ljubitelj živali, vegeterjanec in ezoterik;
VASILIJ KUNC ONJEGIN: emotivni upodabljaec sanj, umetnik;
SLAVC: obrtnik in lastnik firme žganjekuha in varstvo otrok, s. p.

Igralci ekipe 2:

Miha Brajnik (Franci, Tonček)
Damir Leventič (Slavc, gospa)
Mario Čulibrk (Bogo)
Jernej Kogovšek (Vasilij)
Alojz Svete/ Dario Varga/ Jurij Zrnec (profesor)

Stroga komisija bo na igralsko Akademijo sprejela samo največje talente. Nadobudni študentje, sami virtuozni improvizacije, med katerimi so tudi talentirano netalentirani, se ji bodo predstavili v najboljši luči. Česa vsega ne bodo naredili, da bi jim uspelo! Iznašli bodo še tisto, kar v gledališču sploh ne obstaja ...
Predstava traja: eno uro in 30 minut.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika

Gledališki abonma 2022/23 in za IZVEN

PONEDELJEK, 20. marec 2023, ob 19.30

Jure Karas

GLEDALIŠČE KOPER

BIROKRATI

Podtalna komedija, krstna uprizoritev

Režija in scenografija: Jaka Ivanc

Igrajo:

Feri, vrag, višji peklenski sekretar: Rok Matek
Bubi, vrag, nižji referent za zadeve: Luka Cimpric
Gospa Tojfl, hudičevka, vodja oddelka 99/9: Mojca Partljič
Angela, vodja pisarne v nebeški administraciji:

Tjaša Hrovat
Marjetka, človekinja, žrtev pomote: Anja Drnovšek, Lea Cok (vskok)
Gospod Kunc, odvetnik, žrtev pohlepa in pomote: Igor Štamulak
Tomislav Kraš, regionalni direktor pekla: Blaž Popovski
Glas, ki napoveduje konec sveta: Sebastian Cavazza

Globoko pod površjem zemlje se skriva birokratski aparat, ki premleva, razmišlja in zapleta na peklenski ravni. Kriki grešnih duš in groza večne pogube so bili vedno izvrsten vir komedije, toda zadnje čase peklenskom ni do smeha. Sistem, ki je še včeraj deloval gladko kot driska, se zatika. Vse bolj je jasno, da je nekaj narobe. Hudo narobe. In nekdo bo moral prevzeti odgovornost ...
Avtorja komedije, diplomiranega filozofa in literarnega komparativista Jureta Karasa, ki kot scenarist, režiser, avtor glasbe ter oblikovalec zvočnih in vizualnih vsebin že več kot petnajst let ustvarja za gledališče, radio in televizijo, smo v našem gledališču že spoznali; ne le kot avtorja songov v glasbeni komediji Ventilator, tudi kot avtorja zmagovalne komedije Dnevov komedije 2019 Realisti.

Predstava traja 70 minut, nima odmora.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika
POPUPTATER

SREDA, 29. marec 2023, ob 20. uri

Gašper Bergant, Sašo Stare, Žan Papič, Dejan Batočanin

FANTOVŠČINA

Komedija

Režija: Dejan Batočanin

Igrajo: Gašper Bergant, Žan Papič, Sašo Stare

Leta divjaštva so za njimi. Sveži tridesetletniki, zreli najstniki in zeleni možje, za katerimi so leta divjaštva in jim odgovornost močno trka na vrata, so prisiljeni sprejeti življenjsko pomembne odločitve. Hudomušni Sašo, navihani Žan in vedno črni Gašper. Gre za tri dokaj lepe mladeniče, genijalce oziroma loleke povprečnega videza, ki poskušajo razumeti življenje okrog sebe.

V predstavi Fantovščina bodo delili fantastične nasvete za samske, pa tudi za tiste, ki so že v zvezi. A ste se kdaj želeli smejeti svoji propadajoči zvezi? Zdaj se lahko.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Cankarjev dom Vrhnika
KULTURNO DRUŠTVO SPAS TEATER

SREDA, 8. marec 2023, ob 20. uri

Nora in Delia Ephon

ŽENSKA: ljubezni, izgube, obleke

Intimna kolekcija zgodb

Režija: Tijana Zinajić

Igrajo: Nataša Barbara Gračner, Mojca Funkl, Desa Muck, Saša Pavlin Stošić in Vesna Pernarčič, alternaciji: Maja Martina Merljak in Karin Komljanec

S ponosom predstavljamo predstavo, ki bo nasmejala, segla v srce in polepšala življenje marsikateri ženski. Prisluhnite zgodbam prijateljic o 'pravem času', poroki, ločitvi, do tega, da postaneš babica in ducat drugim – vse nas učijo, kako se oblikuje ŽENSKA. Čisti užitek. Zgodbe je več: 'mamini nasveti v mladosti', 'agone nakupa modrčka', 'črna/bela katastrofa v garderobi', 'omara', 'debeli/suha', 'fantje in možje' in priljubljena 'sovražim torbico'. Nekaj je zanesljivo – vseč vam bo prav vsaka! Ženske zgodbe so zabavne. Življenjske. Resnične.

Predstava traja: eno uro in 15 minut.

Jure Žitko in njegove zgodbe na Facebooku

Jure Žitko je o sebi zapisal:
»Star sem 44 let, z družino živim v Podlipi.

S pisanjem, fotografiranjem in novinarstvom se ukvarjam že dobrih 15 let. Delam tudi v gostinstvu, vrsto let sem bil profesionalni barman, kasneje sem tekmovanja opustil in začel v različnih medijih pisati o tekmovanjih.

Bil sem sourednik barmanskega biltena in kar nekaj let pisal reportaže (dogodke) za strokovno revijo GT, vzporedno sem bil 11 let dopisnik (fotoreporter) za dnevni časopis Slovenske novice – Delo. Skozi vsa leta sem spoznal veliko ljudi in veliko časa preživel tudi na terenu. Vse to mi še danes koristi.

Skozi pisanje je nastalo veliko različnih zgodb, ki sem jih objavljaval v časopisih. Z leti, ko je prišla družina in druge obveznosti, sem zaradi pomanjkanja časa veliko stvari opustil.

Ohranil pa sem objavljane zgodbe na FB. Veliko zgodb še danes objavljam na svoji strani FB, saj je tu omogočen neposreden stik z bralci, česar fizični časopisi ne omogočajo; vsaj ne v takem

obsegu in tako hitro. Vesel sem, da na FB lahko bralci takoj napišejo svoja mnenja, ki jih potem včasih analiziram ali pa ob slikah dopišem kakšno njihovo zanimivost.

Zadnja leta pa sem se predvsem osredotočil na domači kraj in Vrhniko z okolico. Zanimajo me predvsem nove zgodbe, ki še nikjer niso bile objavljene in so zanimive za ljudi.

Zelo posebne in zanimive so osebne zgodbe ali zgodbe posameznikov, ki so na svojem področju uspeli, pa so nam morda povsem neznani. Veliko je še nenapisane zgodovine, kot tudi stare fotografije, ki sem jih skozi leta že kar dobro nabral in jih shranil v računalniški obliki. Sama Vrhnika z okolico ima še veliko skritega in zanimivega in včasih ob kakšnih intervjujih izvem veliko novega in zanimivega. Ker me zdaj domačini že kar dobro poznajo, pravijo, da radi preberejo in s tem tudi sami kaj novega izvedo. So veseli in hvaležni, meni pa je to potrditev, da delam dobro. Pišem spoštljivo tako do posameznika, o katerem nastaja zgodba, kot tudi o vsem drugem. Vesel pa sem tudi, da je Cankarjeva knjižnica Vrhnika prepoznala moje večletno delo, ki se seveda še zdaleč ni zaključilo in da bomo s skupnimi močmi uredili in objavili moje zgodbe s FB tudi na spletni strani ckv.si.«

S svojimi objavami je Jure navdušil tudi mene. S svojimi intervjuji, zgodbami in fotografijami skrbi za ohranitev naravne in kulturne dediščine za naše znanke.

Ohranja zgodovino živo. Vesela sem, da bomo lahko objavili njegove prispevke na naši spletni strani, saj je ena pomembnejših nalog splošne knjižnice tudi zbiranje domoznanskega gradiva. Juretu čestitam za dosedanje delo in mu želim še veliko odličnih intervjujev, zanimivih zgodb in krasnih fotografij.

Vsem preostalim pa, da obujamo spomine oziroma spoznavamo naše lokalno okolje.

Prijetno branje vam želim.

Sonja Žakelj, direktorica Cankarjeve knjižnice Vrhnika

Svetovalno središče Ljubljana

Ljubljanske urbane regije

Brezplačno in zaupno informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih:

– **INFORMIRANJE** o: možnostih učenja in izobraževanja (za poklic, strokovno izpopolnjevanje ali za prosti čas), vpisnih pogojev, trajanju izobraževanja, učni pomoči ...

– **SVETOVANJE** pri: odločanju za primerno izobraževanje (neformalno, formalno, NPK), premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem (motivacija, učni stili, tipi, vaje za spomin, koncentracijo, načrtovanje

učenja, kam in kako ...), načrtovanju in spremljanju izobraževanja, izvajanju postopkov ugotavljanja in vrednotenja že pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc (Učenje učenja, Načrtovanje kariere, digitalna kompetenca, državljanska k., socialna k. v osebnem in delovnem okolju) ...

Dejavnost poteka:

– v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki/prek spleta enkrat na mesec – prva sredi v mesecu: od 9.00 do 11.00: individualna svetovanja in informiranje.

Prijave zbiramo na naslovu: Mojca.Sikosek@cdi-univerzum.si.

V marcu bo svetovanje v sredo, 1. 3. 2023.

Skodelica novega znanja

Zagotavljanje občutka varnosti za vse

Varnost je ena od temeljnih človekovih potreb. Občutek varnosti je pomemben dejavnik tako zavsakega posameznika kot tudi družbe v celoti.

Globalni procesi individualizacije, informatizacije, gospodarske in kulturne globalizacije vplivajo na preoblikovanje tradicionalnih skupnosti. Vedno bolj smo priča nastanku družbenih okolij, v katerih so občutki ogroženosti ter iskanje določene identitete in varne skupnosti postali stalnica in določujoča značilnost.

V okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje Vrhnika organiziramo delavnico v sodelovanju s Policijsko postajo Vrhnika, s katero želimo prispevati k preventivnemu svetovanju na področju zagotavljanja varnosti za vse občane. Udeleženci delavnice se

• • • CKV • • •

bodo seznanili s ključnimi vidiki zagotavljanja občutka varnosti, ki se nanašajo na različne starostne skupine in so odziv časa in kraja, v katerem sobivamo. V razgovoru bo priložnost za pridobitev konkretnih nasvetov in predlogov kako preventivno ravnati ter se odzvati na nasilna dejanja, pritegniti lokalno prebivalstvo k sodelovanju pri prizadevanjih za večjo varnost ter zagotoviti prepoznavanje težav v skupnosti.

Delavnico bosta vodila gospod Janez Kavčič in gospod Viljem Jereb, vodji policijskega okoliša Vrhnika, ki bosta s svojimi izkušnjami zagotovo navdušila udeležence in jih spodbudila k odzivu.

Predstavitve bo potekala v ponedeljek, **13. 3. 2023, ob 17. uri** v Grabeljskovi dvorani v prostorih Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Predhodna prijava ni potrebna.

Vabljeni na delavnico!

Dr. Katica Pevec Semec, članica Upravnega odbora U3ŽO Vrhnika

Dogodki marec

Cankarjev dom Vrhnika 2023 | www.visitvrhnika.si

DAN	URA	DOGODEK
3 pet	17.00	Kino TITINA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
	19.00	Kino DEDEK GRE NA JUG Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
4 sob	17.00	Kino MOJA POREDNA VILA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
	19.00	Kino TAR Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
5 ned	17.00	Glasbeni AVSENIKOV VEČER – 70 LET AVSENIKOVE GLASBE Cankarjev dom Vrhnika, Povezujemo ljudi / Vstopnina
7 tor	18.00	Glasbeni MARIJA MALOVRH: TO SEM JAZ Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Muzejsko društvo Vrhnika / Vstop prost
8 sre	20.00	Komedija ŽENSKA: LJUBEZNI, IZGUBE, OBLEKE Cankarjev dom Vrhnika, Špas teater / Vstopnina
10 pet	17.00	Kino 100 % VOLK Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
10 pet	19.00	Kino NEKAJ SLADKEGA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
11 sob	17.00	Kino TITINA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
11 sob	19.00	Kino MOGOČE TE VZAMEM Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
12 ned	17.00	Kino POZABLJENČKI Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
12 ned	19.00	Kino KIT Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
14 tor	18.00	Plesna revija VIJA VAJA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, JSKD Vrhnika
15 sre	09.00	Otroška gledališka revija MLADI ODER Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, JSKD Vrhnika
	19.00	Kino SREČEN BO ČAS Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina

17 pet	17.00	Kino POZABLJENČKI Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
	19.00	Kino DOBITNIK OSKARJA ZA NAJBOLJŠI FILM Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
18 sob	19.00	Koncert PRIFARSKI MUZIKANTI Z GOSTJO LJOBO JENČE Cankarjev dom Vrhnika, Povezujemo ljudi / Vstopnina
19 ned	17.00	Kino OBUTI MAČEK: ZADNJA ŽELJA Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
	19.00	Kino ODŠTEVANJE Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
20 pon	19.30	Gledališki abonma BIROKRATI Cankarjev dom Vrhnika, Gledališče Koper / Vstopnina
21 tor	7.00	Krvodajalska akcija KRVODAJALSKA AKCIJA Cankarjev dom Vrhnika, Rdeči križ Vrhnika
22 sre	07.00	Krvodajalska akcija KRVODAJALSKA AKCIJA Cankarjev dom Vrhnika, Rdeči križ Vrhnika
23 čet	20.00	Gledališka komedija AVDICIJA, EKIPA 2 Cankarjev dom Vrhnika, Špas teater / Vstopnina
24 pet	19.00	Športni ŠPORTNIK LETA 2022 Cankarjev dom Vrhnika, Športna zveza Vrhnika, ZIC
25 sob	19.00	Pevskarevija ZAPOJMO PESEM Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, JSKD Vrhnika
26 ned	17.00	Kino ZAJČJA ŠOLA: VELIKA KRAJA JAJC Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
	19.00	Kino NEDOLŽEN Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina
28 tor	18.00	Fotografska razstava PODOBE VIETNAMA Cankarjev dom Vrhnika, Fotoklub Okular, ZIC
29 sre	20.00	Gledališka komedija FANTOVŠČINA Cankarjev dom Vrhnika, PopUp teater / Vstopnina
30 čet	10.00	Kino LUNANA: JAK V RAZREDU Cankarjev dom Vrhnika, ZIC, Kino Vrhnika / Vstopnina

ORGANIZATORJI DOGODKOV

ZIC – Zavod Ivana Cankarja Vrhnika
CKV – Cankarjeva knjižnica Vrhnika
GŠV – Glasbena šola Vrhnika

VisitVrhnika.si

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Vabljeni na naše prireditve

v marcu 2023

Potopisno predavanje

David Stegu bo v sklopu svoje knjige Zakaj pa ne? predstavil svojo izkušnjo s severnoameriškimi Indijanci. Indijancem iz plemen Dakota in Lakota se je namreč pridružil pri posebni (tako imenovani spravnji) ježi, ki jo že nekaj let zapored pripravljajo v spomin na pobite Indijance v mestu Mankato v Minnesoti. Dogodek je resnično dragocen, saj spravnji proces poteka zelo pristno. Indijanci se na ježo odpravijo v začetku decembra iz rezervata Lower Brule v Južni Dakoti in po približno 500 kilometrih naposled prispejo na kraj najbolj množične javno znane usmrtitve v ZDA. Vsak večer jih v manjših mestecih gostijo beli Američani, ki jim pomagajo z nastanitvijo in hrano. Se vidimo v **četrtek, 2. 3. 2023, ob 18.00** v Grabeljskovi dvorani Cankarjeve knjižnice Vrhnika. V sodelovanju s KVŠ.

Zdravilna meditacija za samozavest – vodi Marjan Rijavec

»Na meditacijo vabim vse tiste, ki se že dlje časa srečujete z občutki strahu, dvoma in nesigurnosti vase. Zdravilna meditacija je namenjena vsem, ki si želite več SAMOZAVESTI, zaupanja vase in ljubezni do sebe. Sprostili bomo težke občutke, ter dovolili umu in telesu priti v ponovno ravnovesje. Z aktivacijo srčnega centra bomo sprožili

proces čustvenega samozdravljenja in si dovolili končno sprejeti ranjen del sebe. Iz energijsko psihoterapevtskega vidika si bomo tudi pogledali kako si lahko pomagamo sami.« Marjan Rijavec. Čas za vprašanja bo. Udeležba je brezplačna. Pridete lahko v paru. Prijave in več informacij na št. 041 766 559 / info@marjanrijavec.com. Vabljeni v **ponedeljek, 6. 3. 2023, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano.

Odkriti pogovori – O minevanju, koncu in – hvaležnosti življenja

Na mesečna srečanja vabljene v Cankarjevo knjižnico Vrhnika – med od-

krite ljudi. »Enkrat na mesec gostimo novega zanimivega posameznika s svojo zgodbo, ki se zaveda, da so odkriti pogovori pomembni, da se lahko premaknemo na bolje. **Odkriti pogovor** odstrani strah, ki nas paralizira, nam pokaže potencial, ki ga imamo, daje smisel življenju in povezuje. Zelo lepo vabljeni. Pogovori in zgodbe.« V sodelovanju z **Marjeto Herksel/Monumentum**. Vabljeni v **petek, 10. 3. 2023, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano.

Zala Marolt – Cvetje dezerta

Vabimo vas, da se nam v **četrtek, 16. 3. 2023, ob 17.00** pridružite na literarnem oziroma pesniškem večeru, ki ga bomo preživeli v družbi **Zale Marolt** in predstaviti njene pesniške zbirke Cvetje dezerta. Zala Marolt je študentka Pravne fakultete v Ljubljani, ki se želi s svojo poezijo dotakniti predvsem mladostnikov. Njene pesmi se poglobljajo v tematike o odrasčanju, sprejemanju sebe, o prvi ljubezni, raziskovanju telesa, spoprijemanju s tesnobo in paničnimi napadi ter obvladovanju teže medsebojnih odnosov. Pridružite se nam. Dogodek bo v Grabeljskovi dvorani Cankarjeve knjižnice Vrhnika, z gostjo pa se bo pogovarjala **Jana Petelin Zadnik**.

Pater Karel Gržan – Mir

Nova, presenetljiva, prva osebna in biografska knjiga **patra Karla Gržana**, sicer že blizu 40. po vrsti. Minula leta je neutrudno sodeloval sredi življenja in trpljenja soljudi, raziskoval in blažil okrutne mehanizme družbene neenakosti ter prelomno odkrival odseve zvezd v megalitih po Sloveniji. Zbolel in ozdravel. In zopet in znova. Zdaj pa je pred nami prvič razgrnil svojo osebno zgodbo. Iskreno, iskrično, bridko, radostno, ljubečo in resnicoljubno.

Jure Aleksič je novinar in publicist s skoraj tridesetletnim stažem. Kot najstnik je začel z objavljanjem znanstvenofantastičnih zgodb v reviji Življenje in tehnika, nakar je petnajst let pisal najbolj udarne reportaže v Mladini. V zadnjem desetletju se je kot svobodnjak specializiral za intervjuje in portrete. V dolgih letih pridnega pogovarjanja je med drugimi intervjujal Marilyn Mansona, Roberta Sapolskega, Davida Ickeja in Cate Blanchett. Najraje pa ima vsebinske domače sogovornike, ki imajo rešitve, kot pravi, za civilizacijsko gangreno, v katero smo se zaplezali. V sodelovanju z Založbo Chiara in Piko Rajnar vas vabimo na predstavitev knjige v **sredo, 22. 3. 2023, ob 18.00** v Grabeljskovo dvorano.

Foto: Uroš Hočevnar

Predavanje Ljubiti in biti ljubljen

Definicijo ljubezni je težko opredeliti enoznačno, saj si vsak ustvarja svojo edinstveno predstavo o njej skozi lastne izkušnje. Težave, ki so povezane z dajanjem in sprejemanjem ljubezni, so pogosto vir nesrečnosti ljudi. Kako razumeti odnos in svojo vlogo v njem pri oblikovanju lastne srečnosti je vprašanje, ki ga bomo osvetlili skozi pogled tradicionalnih prepričan in prepričan teorije izbire na predavanju Ljubiti in biti ljubljen. Predavala bo **Vesna Pahor**, magistrica kemijskega izobraževanja, ki je končala štiritletno edukacijo iz teorije izbire

na Evropskem inštitutu za realitetno terapijo s certifikatom usposobljenosti za svetovalko realitetne terapije. Prijazno vabljeni v **četrtek, 23. 3. 2023, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano.

Predavanje o Iraku z odprtjem razstave Arkana Al Nawasa

Avtor razstave se je pred dobrimi štiridesetimi leti priselil v Slovenijo in zaradi ljubezni ostal pri nas. Diplomirani inženir krajinske arhitekture je bil najprej zaposlen v Arboretumu, pozneje je imel lastno podjetje, zdaj pa je predsednik Diwan društva za kulturo in umetnost,

ki predstavlja kulturni most med Irakom in Slovenijo. Svoja umetniška dela je razstavljal že v gimnaziji v Iraku, za kar je prejel visoka priznanja. Z razstavljanjem je nadaljeval tudi v Sloveniji, kjer je imel več samostojnih in skupinskih razstav. Je priznana javna oseba, saj nastopa na več prireditvah in v različnih medijih v Sloveniji ter tujini in s svojo pozitivno naravnostjo širi kulturno izročilo ter tako bistveno prispeva k večji kohezivnosti med različnimi narodi. Po koncu predavanja bo možnost poskusiti tradicionalne iraške jedi. Prijazno vabljeni v **četrtek, 30. 3. 2023, ob 17.00** v Grabeljskovo dvorano. V sodelovanju z Društvom Kneipp Vrhnika.

Branje Cankarjevih besedil

V sodelovanju s *Turističnim društvom Blagajana* vas vsako sredo ob 16.00 vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Prijava za branje na daljavo oziroma informacije o točnem kraju in terminu: mirjam.suhadolnik@gmail.com.

Komunikacija za vsak dan

Vabljeni na dogodke, ki jih bo organiziralo **Društvo Kneipp Vrhnika**. »Gibali bomo, komunicirali na aktualne teme in se ob sproščanju imeli lepo.« Maja in Helena iz Društva Kneipp Vrhnika. **Vsako sredo od 9.30 do 11.30** v pritličju Kulturnega centra Vrhnika.

RAZSTAVE V CANKARJEVI KNJIŽNICI VRHNIKA

Razstava Arkana Al Nawasa

Maja Artenjak iz Društva Kneipp Vrhnika je zapisala: »**Arkan Al Nawas** je krajinski arhitekt in umetnik, ki je prišel v Slovenijo pred približno 40 leti študirat krajinsko arhitekturo. Tukaj je spoznal svojo soprogo Majdo, si ustvaril družino in dom, končal študij in prenesel svoj smisel za slikanje v naše kraje. Sedaj velja za slikarja visokega ranga, ki svoje razstave popestri z odlično predstavitvijo svoje prve domovine (Irak). Je slovensko govorec prijatelj in razgledan estetik. Gorečnost barv in čudovitih motivov njegove sveta nam ponudi moč užitka in zadovoljstva.« Na ogled njegove razstave vas vabimo do konca aprila v Cankarjev salon. V sodelovanju z Društvom Kneipp Vrhnika.

Razstava Ljubezen gre skozi želodec

Na lanskem Kulturnem bazarju je **Zgodovinski arhiv Ljubljana** predstavljala zanimivo panojsko razstavo Ljubezen gre skozi želodec (je tudi v knjižni izdaji), ki si jo boste lahko **do konca marca 2023** ogledali v naši knjižnici. Kulinarika v arhivskih virih. Lani najdena kuharska knjiga v Idriji je bila iztočnica, iz katere je zrasla ideja o zgodbi v stripu, ki jo dopolnjujejo zanimiva zgodovinska dejstva in povedni arhivski viri. Z igro besed je nastal tudi prikupen stripovski lik mlade raziskovalke Zale. V sodelovanju z **Mestno knjižnico Ljubljana**.

UGANKE – Nagradno žrebanje

V januarju smo prejeli 68 rešitev ugank, pet reševalcev je napisalo nepravilen odgovor. Žreb smo opravili 1. 2. 2023. Nagrajenci so: UGANKA ZA NAŠE NAJMLAJŠE – rešitev: Muca copatarica, nagrajenec: **SERGEJ MILETIČ**, Vrhnika; UGANKARSKI IZZIV ZA VELIKE BRIHTE – rešitev: Sam, Rod in Vrh, nagrajena **ZARJA MERLINI MAŠIČ**, Vrhnika. Oba nagrajena prejmeta knjižno nagrado: O Ivanu in Ani/Tone Partljič. Nagrajena UGANKE ZA BRIHTNE GLAVCE – rešitev: 35 kil panja, je **JULIJA SEMENIČ**, Vrhnika in prejme knjigo Jakobova želja/Nina Vehar. Vsem trem čestitamo in jim želimo prijetne bralne urice. Prevzem nagrad je v knjižnici. Vsi pa vabljeni k reševanju novih ABC ugank, Darja Arsič, CKV.

Dvoranski nogomet – futsal

Čas je na njihovi strani

17. in 18. 2. je v Termah Olimia v Podčetrtku potekal zaključni turnir pokalnega tekmovanja, na katerega se je uvrstila tudi vrhniška ekipa Silika.

Žreb je določil, da so se v polfinalu pomerili z daleč najboljšo ekipo v Sloveniji v zadnjih letih, FC Dobovec, ki s kopico izkušenih domačih reprezentantov, okrepljenih s kakovostnimi in prekaljenimi tujci s Hrvaške, Brazilijske in Kolumbijske, po trenutni UEFA lestvici sodi celo med 16 najboljših moštev na stari celini.

Po epski bitki v eni izmed najbolj spektakularnih tekem sploh v zadnjih letih, v kateri se je Siliko dvakrat »vrnil iz mrtvih«, se je po голу kapetana Nikole Jandrića nekaj sekund pred koncem tekma končala z neverjetnih 7:7. O finalistu zaključnega turnirja so tako odločale šestmetrovke, kjer so bili srečnejši in spretnejši aktualni državni prvaki iz Dobovca ter se tako oddolžili Siliku za poraz v finalu »Super pokala« pred za-

Max Vesel drugič zapored najboljši mladi »futsaler« Slovenije.

četkom sezone.

Razumljivo je bilo razočaranje pri Vrhničanih neizmerno, saj so se že drugo leto zapovrstjo v polfinalu zaključnega turnirja enakovredno kosali s favoriziranim Dobovcem in obkraj nesrečno izgubili po streljanju šestmetrovk. Gledano s širšega konteksta, pa ni razlogov za pretirano razočaranje, saj lahko Vrhničani optimistično zrejo v prihodnost.

Siliko je v prvih šestih sezonah nastopanja v 1. SFL osvojil že dve lovoriki (Super pokal), dvakrat prijetno presenetil in končal na 3. mestu državnega prvenstva ter se ob tem že štiri-

krat uvrstil na zaključni pokalni turnir. Vendarle pa se ni moč upreti vtisu, da je letošnja sezona nekaj posebnega, saj zgodovinsko gledano ekipa dosega daleč najboljše rezultate, kar je nedvomno plod dolgoletnega in sistematičnega dela futsal legende in trenerja domačih Mileta Simeunovića ter njegovih pomočnikov.

Ko je po nekaj prvih sezonah nastopanja v 1. SFL postalo več kot očitno, da bo vrhniški prvotnega težko konkuriral za sam vrh ter pritegnil najboljše slovenske igralce futsala, saj preprosto ne more slediti neizmerno višjim finančnim vložkom vodilnih konkurentov, se je klub zavestno in načrtno obrnil delu z mladimi.

Domačo ekipo so vsako leto, namesto z izkušenimi reprezentanti in tujci, ciljno dopolnjevali z mladimi obetavnimi upi, ki prihajajo iz Vrhnike, Rovt, Sodražice, Idrije, Postojne, Litije ipd. ter se v celoti posvetili njihovem razvoju. V ligi, kjer so tradicionalno kraljevale ekipe s prekaljenimi in izkušenimi futsalisti, je igranje s tako mlado ekipo pomenilo veliko tveganje in ogromno prejetih naivnih golov ter marsikateri visok in boleč poraz, v katerih so Miletovi mladi nabirali dragocene izkušnje.

Več kot očitno pa se je pokazalo, da se je potrpljenje in vloženo delo minulih let izplačalo. Mladi talenti so z vsako odigrano tekmo iz sezone v sezono rastle, ekipa pa je tako, kljub

Ekipa Silika na Pokalu Terme Olimia (foto: Drago Perko).

Jure Suban prvi strelec lige pri komaj dvajsetih letih (foto: Robi Kramperšek).

Najmlajša ekipa Silika selekcija U13 (foto: Robi Kramperšek).

mladosti, postala veliko bolj zrelejša, tako da je v tem času kar šest igralcev zaigralo tudi že za slovensko reprezentanco.

Trenutno druga najmlajša ekipa v ligi tri kroge pred koncem rednega dela zaseda odlično 2. mesto, s samo točko zaostanka za evropskim Dobovcem (ki ima, mimogrede, drugo najstarejšo ekipo v ligi).

Ob tem še posebej veseli dejstvo, da je napredek dosežen prav na krilih mlajših igralcev, ki imajo vodilno vlogo v ekipi Mileta Simeunovića in nedvomno predstavljajo prihodnost slovenskega futsala.

Napredek so več kot očitno prepoznali tudi vrhniški ljubitelji futsala oz. malega nogometa in podporniki kluba, ki v vse večjem številu spremljajo petkove tekme v športni dvorani

A. M. Slomška. Nasploh je Siliko po trenutno razpoložljivih podatkih NZS drugo najbolj gledano moštvo v 1. SFL. Če ob tem upoštevamo še dejstvo, da imajo Vrhničani enega bolje organiziranih klubov v Sloveniji, ki mladim igralcem omogoča najboljše pogoje za trening in priložnost za dokazovanje, se za prihodnost vrhniškega in tudi slovenskega futsala ni za bati.

Pred nami so še trije zadnji krogi rednega dela letošnje sezone, na katerih bo četa Mileta Simeunovića lovila čim boljši izhodišni položaj za končnico. Čaka nas nadvse zanimiv zaključek prvenstva, kjer bo fantom zagotovo izdatno pripomogla tudi glasna podpora s tribun, ki so si jo z letošnjimi rezultati in prikazano igro nedvomno zaslužili.

V zaključno fazo prvenstva počasi prehajajo tudi mlajše selekcije. Vrhničani so znani po dobrem delu z mladimi in so do sedaj z mlajšimi selekcijami osvojili že tri naslove državnih prvakov (dvakrat s selekcijo U19 in enkrat z U13). Naraščajoča popularnost futsala med mladimi na Vrhnikah je Siliku letos omogočila, da je prvič v tekmovanje prijavil kar tri mlajše selekcije (U13, U15 in U19), ki so se prav vse uvrstile v končnico državnega prvenstva. Medtem ko je selekcija U13 žal že končala letošnjo sezono v četrtfinalu državnega prvenstva, selekciji U15 in U19 na odločilne boje še čakata. O njihovih rezultatih bomo kot običajno, sproti obveščali na naših družbenih omrežjih.

Igor Repac

ŠPORTNA ZVEZA VRHNIKA

Vas vljudno vabi na slovesnost ob razglasitvi

ŠPORTNIKA VRHNIKE ZA LETO 2022

Potekala bo v petek, 24. 3. 2023, ob 18. uri v Cankarjevem domu na Vrhniki (Tržaška cesta 25).

Priznanja bomo podelili tudi vsem vrhniškim športnikom, trenerjem in društvom, ki so v letu 2022 dosegli vidnejše rezultate.

Po zaključku prireditve sledi družabno srečanje.

Na Vrhniko prihaja dirkaški spektakel, ki prinaša adrenalin in zabavo

Morda se nekoliko starejši še zelo dobro spomnite legendarnega relija Saturnus, ki je potekal tudi v okolici Vrhnike.

Adrenalin, dirke in zabava se sedaj vračajo, saj bo v soboto in nedeljo, 25. in 26. marca, na Vrhniki in v okolici potekal prvi makadamski RallyShow Gravel Challenge z mednarodno udeležbo.

V avto klubu Jazon, kjer so se specializirali za makadamske dirke, bodo z dvodnevni relijem sodelovali tudi v RallyShow Gravel Challenge 2022/23 in se že prvo leto uvrstili med tovrstna regijska srečanja z mednarodno udeležbo tekmovalcev in obiskovalcev. Lani so za testiranje trase, ki je potekala na Pokojišču, potipali teren in

navdušili sodelujoče posadke in tudi številne gledalce ob hitrostni preizkušnji. Sama dirka je marsikoga spominjala na dirke v Skandinaviji. Dolgoročni cilj organizatorja je postavitev koncepta vsakoletnega dogodka, ki se bo skozi leta razvijal in krepil svojo kakovost ter prepoznavnost in Vrhnicanom ter ljubiteljem avto-moto športa pričaral zanimive dirke.

Poleg pestrega dirkaškega dogajanja bo v času dogodka dobro poskrbljeno za vse avto-moto navdušence in druge obiskovalce. Na obeh prizoriščih, v Kamnolomu Verd in v Športnem parku Vrhnika, bo v soboto potekalo pestro zabavno dogajanje, ki se bo zaključilo s koncertom. Če bo kamnolom privabil vse adrenalina željne in dirkaško razpoložene obiskovalce, se bo Športni park spremenil v zabavni "Fun park", kjer bodo

zase našli veliko zanimivega vsi drugi obiskovalci in mimoidoči.

Za organizacijo prvega dogodka Rally Showa Vrhnika je poskrbela izkušena ekipa članov športnega društva Autosport Jazon, ki se lahko pohvali z 20-letnim delom na področju slovenskega avtošporta. Projektu se pridružuje tudi agencija FM, ki bo s svojimi dolgoletnimi izkušnjami na področju organizacije dogodkov poskrbela, da bo poleg športnega dela vzporedno potekalo tudi dodatno dogajanje za vse obiskovalce in lokalno skupnost. Dogodek želi s svojo zasnovano in izvedbo prepričati tekmovalce, strokovno javnost in avto-moto navdušence ter se vpisati na koledar tovrstnih dogodkov pri nas.

Dirka za ljubitelje adrenalina in drsenja skozi ovinke

Razgibana dinamika celotne-

ga dogodka, edinstven poligon, tekmovalni izzivi zahtevne makadamske podlage in legendarna trasa ter kar osem hitrostnih preizkušenj v skupni dolžini 48 km so le vrhunci, ki so že sedaj privabili širok nabor dirkačev z atraktivnimi dirkalnimi avtomobili.

Potem je tu še edinstvena arena Kamnoloma Verd in dih jemajoči razgledi trase proti vasi Pokojišče, kjer je bila že v 80-tih letih del legendarnega relija Saturnus.

Vse to obljublja spektakel, ki ga ne sme zamuditi noben ljubitelj dirk.

Takole bo vse skupaj potekalo:

sobota: Kamnolom Verd in Vrhnika – športni park
Kamnolom Verd: 9.00–10.00 verifikacija tekmovalcev, 11.00–13.00 popis in ogled proge, 14.00–17.30 RallyShow. Športni park Vrhnika (brezplačno dogajanje): 14.00–18.30 Fun park, 18.30–20.00 Ceremonialni štart 1. Rally Vrhnika, 20.00–23.00 razvedrilni program;

nedelja: Vrhnika–Verd
7.30–8.50 hitrostna preizkušnja Verd–Pokojišče, 9.20–10.40 hitrostna preizkušnja Pokojišče–Verd, 11.10–12.30 hitrostna preizkušnja Verd–Pokojišče, 13.00–14.20 hitrostna preizkušnja Pokojišče–Verd, 14.50–16.10 hitrostna preizkušnja Verd–Pokojišče, 16.40–18.00 hitrostna preizkušnja Pokojišče–Verd, 17.10 – ciljna rampa in podelitev nagrad.

Peter Kavčič,
foto: Arhiv Autosport klub Jazon

Boštjan Avbelj z drugim mestom na prvi letošnji dirki

Vrhnican, ki je lani poskrbel, da smo Slovenci dobili enega najboljših mednarodnih rezultatov v reliju, ko je osvojil naslov v mednarodnem italijanskem reli prvenstvu IRC, je odločno štartal v tekmovalno sezono 2023.

Za trening in nabiranje dirkaških kilometrov se je podal na pripravljeno dirko, kjer se je na presenečenje vseh (in tudi njega samega) meril za zmago z italijanskim državnim prvakom.

"Dirkanje po makadamski podlagi je zame v resnici nekaj povsem novega. Avto je potrebno drugače nastavit, predvsem pa je potrebno prilagoditi slog vožnje. Sam sem se na tej dirki veliko naučil in predvsem spoznal kakšne linije moram voziti, da bo vožnja hitra in tekoča," je še dodal Boštjan.

Rezultat ne odmeva le pri nas, ampak tudi pri naših zahodnih sosedih, saj je bil to v resnici za posadko Avbelj/Andrejka šele drugi reli na makadamski podlagi v karieri! Prvič se je z dirkalnikom spopadel s to specifično podlago šele decembra lani, ko sta s sovoznikom nastopila na manjši dirki Prealpi Mastershow pri italijanskem Arezzu. Avbelj, lani

prvak italijanskega prvenstva IRC in avtomobilist leta v Sloveniji po izboru zveze AŠ2005, je kljub pomanjkanju kilometrine na makadamu odpeljal odlično dirko. H

itro, zanesljivo in predvsem atraktivno! To je sedaj že kar njegov zaščitni znak, zato ni čudno, da je v Italiji osvojil srca gledalcev.

Tokrat je bila dirka zahtevnejša tako zaradi podlage in dolžine kot tudi zaradi ostrejših konkurence.

Avbelj se je le-te lotil v svojem slogu. Po devetih hitrostnih preizkušnjah je o zmagovalcu odločalo manj kot pol sekunde! Zmage se je veselil Andrea Crugnola (citroen C3 rally 2), aktualni italijanski prvak v absolutnem prvenstvu (CIR), ki uživa tovarniško podporo. Avbelj je v zaključku relija dobil dve hitrostni preizkušnji, a bil za Crugnolo vendarle za 0,3 sekunde počasnejši.

Tretje mesto je osvojil Alessandro Bettiga (škoda fabia rally 2), četrto pa še drugi voznik italijanskega Citroena - Umberto Scandola.

Za Avblja in Andrejko je bil reli odlična napoved nove sezone, saj se bo s temi tekme boril tudi na državnem italijanskem prvenstvu, ki velja za enega močnejših na stari celini.

Peter Kavčič,
foto:
ekipa Munareto,
osebni arhiv

GRAVEL RALLYSHOW
RALLY VRHNIKA

25. in 26. 3. 2023

Rally Show Vrhnika

Kamnolom Verd
in Športni park Vrhnika

www.rally-vrhnika.si

Smučarska sezona se nadaljuje

V januarju je tudi v nižinah zapadel sneg in najbolj so se ga razveselili vsi smučarski navdušenci.

Še v istem tednu, ko je zapadel sneg, smo v sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja izpeljali smučarski izlet na Cerkno. Le-ta je cenovno dostopnejši in je namenjen vrhniškim otrokom, ki so že večji smučanja. Na Cerkno smo se v soboto, 22. 1. 2023, odpravili s polnim avtobusom, otroci pa so pod nadzorom petih učiteljev smučanja uživali v

smučanju na belih strminah. Vikend za tem, v soboto, 28. 1. 2023, smo se odpravili na avstrijsko smučišče Obertauern. Čeprav je bila pot do tja nekoliko daljša kot po navadi in vremenske razmere niso bile najboljše, smo se ob druženju vseeno imeli odlično. Ker je dan pred odhodom snežilo, so na izletu na svoj račun prišli vsi, ki obožujejo sveže zapadli sneg ali »powder«. V tednu od 6. 2.

do 10. 2. 2023 smo organizirali zimski počitniški tečaj smučanja na Krvavcu in udeležilo se ga je trideset otrok. Nekateri so na smuči stopili prvič in se šele učili prvih zavojev, medtem ko so bili drugi smučanja že bolj vešč in so svoje smučanje še izboljšali.

Dolžina tečaja je bila prilagojena željam staršev in otrok, tako so lahko otroci smučali na tridnevnem in petdnevem tečaju. Ves teden smo imeli lepo sončno vreme, le temperature so bile precej nizke. Glede na otroške nasmeh, veselje in novo pridobljeno znanje lahko rečemo, da smo izpeljali še en uspešen tečaj. Po počitnicah so se v telovadnico vrnili tudi otroci, ki vsak četrtek pridno telovadijo in skrbijo za svojo pripravljenost za aktualno smučarsko sezono.

V soboto, 18. 2. 2023, se z avtobusom ponovno odpravljamo v Avstrijo. Tokrat bomo smučali na smučišču Gerlitzen, kjer smo bili nazadnje na avtobusnem izletu pred petimi leti. Otoplitev bo tokrat prinesla temperature

nad ničlo, tako da se nad mrazom ne bomo mogli pritoževati.

Glede na prejšnji vrhunec sezone je letošnji potekal brez zapletov in potrebnih doku-

mentacij. Tako so nam in tudi vam taki ter drugačni pogoji dopuščali večje udejstvovanje na zimskih dogodkih. Ob koncu meseca bomo organizirali še

en izlet na Cerkno za otroke, v marcu pa še dva izleta v Avstrijo, in sicer 4. 3. 2023 v Katschberg in 18. 3. 2023 v Turracher Höhe. Vabljeni vsi, ki bi z nami

radi sklenili smučarsko sezono. Za podrobnejše in sprotne informacije obiščite našo spletno stran ali profil Facebook.

Tinkara Kužnik

Navijaški športni praznik v Planici

V Planici poteka 43. FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju, ki je največje zimsko športno tekmovanje v zgodovini Slovenije.

Dolina pod Poncami je trenutno najbolj popularno športno prizorišče, kamor romajo navijači iz vsega sveta. Najboljše tekmovalci in tekmovalke v smučarskih skokih, tehnik ter nordijski kombinaciji se bodo od 21. februarja do 5. marca 2023 potegovali za 24 zlatih medalj. Vstopnice za ogled tekem omogočajo tudi brezplačen prevoz in nepozabno doživetje. Želite od blizu in v akciji videti slovenske orle: Petra Prevca, Timija Zajca in Anžeta Laniška? Želite stiskati pesti za vražje

Slovenke, ki nas v smučarskih skokih v zadnjih letih vedno znova razveseljujejo z vrhunskimi dosežki? Morda pa bi samo za trenutek uzrli na delu neustavljive in izjemno hitre norveške tekače, med katerimi izstopata vodilni v skupnem seštevku Johannes Hoesflot Klaebo in Tiril Udnes Weng?

Pritrdilni odgovori potrjujejo, da je odločitev za obisk severozahoda Slovenije edina in prava odločitev.

Brezplačni prevozi v Planico

Organizator vsem, ki so in še bodo kupili vstopnico, omogoča brezplačen prevoz s vlakom s katerekoli železniške postaje v Sloveniji do Jesenic. V železarskem mestu nato obiskovalce brezplačen avtobus zapele do Kranjske Gore oz. Ledin, kjer nadaljujejo pot proti prizorišču.

Vstopnica velja tudi za vrtnete domov.

Koraki za zdravje in čisto naravo

V želji, da bi ohranili naravo v dolini Pod Poncami, je organizator tekmovanj Planica 2023 izdatno omejil prometni režim. Obiskovalce, ki pridejo z vlakom ali lastnim prevoznim sredstvom ter parkirajo na omejenih parkiriščih pred Ratečami, spodbujamo, naj naredijo korak več in se do prizorišča odpravijo peš. Vstopna točka za dostop do Planice je oddaljena približno 1,6 km od športnih objektov, kjer potekajo tekmovanja.

Veselite in zabava v navijaški coni

Tako v Planici kot na Trgu zmagovalcev v Kranjski Gori

bo poskrbljeno za obširen in zanimiv spremljevalni program. Obiskovalci bodo lahko prisluhnili znanim slovenskim glasbenim skupinam. Pod skakalnicami bodo za zabavo in dobro voljo poskrbeli Smooth Band in Veseli Begunčani. Še izdaten program pa je pripravljen za mesto v deželi Kekca. Prepustili se boste lahko ritmom rocka, popa, R&B/soula, manjkala ne bo niti narodnozabavna glasba. V Kranjski Gori se bodo zvrstili nastopi skupin Tabu, Xequitiz, Petra Lovšina s Španskimi borci, Ansambla Avsenik, celoten dogodek pa bo zaključila Siddharta.

Veliko razlogov je za obisk Gorenjske, sploh Planice in Kranjske Gore, kjer je doma vrhunski šport.

Vabljeni na brezplačno vadbo Diham z naravo

Vadba Dihamo z naravo je namenjena ozaveščanju prostora med stimulacijo in reakcijo.

V ta prostor sproščenosti in miru se naučimo vstopati ter iz njega delovati. Ko začnemo zavedno poglobljati dih, umirjati um, opazovati svoje misli v notranji tišini, takrat kmalu opazimo, koliko nepotrebne prtljage nosimo s sabo.

Gre za preventivne zdravstvene ukrepe pri preprečevanju depresij, anksioznosti, tesnobe in duševnih motenj, povečanje socialne aktivacije, lajšanje socialnih in psihosocialnih težav, medgeneracijsko sodelovanje in izvajanje rekreativno-sprostitvenih pohodov v naravo. Aktivnost je sestavljena iz hoje v naravnem okolju, vodene meditacije – vizualizacije, enostavnih dihalnih vaj in mehkega, počasnega, čuječega gibanja za boljšo gibljivost hrbtenice. Ker aktivnost poteka v parkih, gozdičkih in na travnikih, smo deležni dobrobiti naravnega okolja. Za vse udeležence je aktivnost BREZPLAČNA, saj jo sofinancira Ministrstvo za zdravje. Poteka enkrat na te-

den in traja približno 60 minut na več kot dvajsetih lokacijah po Sloveniji.

Cilj aktivnosti Dihamo z naravo je preventiva: izboljšanje zdravja in počutja, boljša gibljivost, vzdržljivost in boljše duševno zdravje vseh državljanov Slovenije. Želimo zmanjšati število obiskov osebne zdravnice ter povečati možnost vodene sproščanja v naravi.

Projekt smo že izvajali v letih 2021–2022, izvedli 615 vadb in zabeležili več kot 4000 vadečih. Ministrstvo za zdravje je znova podprlo projekt društva Šola zdravja za obdobje 2023–2025.

Letos bo brezplačna vadba tudi na Vrhniki!

Začeli bomo v PONEDELJEK, 6. MARCA. Srečujemo se vsak ponedeljek ob 17.30! Zberemo se na Vrhniki na parkirišču v Močilniku. Na Vrhniki bo vadbo izvajala Barbara Buh.

Pridružite se lahko od marca do konca junija ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/> ali pišite na barbara2buh@gmail.com.

Andraž Purger, prof. šp. Vzg.

P L A N I N S K I K O T I Č E K

Lintverni na Sv. Duhu, 1221 m, in Križni gori, 1162 m

14. januar – Tokrat smo se zapeljali proti gozdno-kraški planoti Hrušici, ki se razprostira med Trnovskim gozdom, Nanosom ter Postojnsko in Logaško kotlino. Za izhodišče pohoda smo izbrali Podkraj, vasico pod zahodnimi obronki Hrušiške planote. Naš cilj je bil vzpon na Križno goro, ki se dviguje nad Podkrajem. Najprej smo prečkali pašnik in se nato po strmini povzpeli skozi gozd. Strmina in pravo spomladansko sonce sta nas doobra ogrela, ko smo dosegli cekvico sv. Duha na 1208 m, ki je zakrita v gozdu in od daleč komaj opazna. Po kratkem predahu smo nadaljevali čez vrh Sv. Duha v smeri Križne gore. Spotoma smo si ogledali znameniti Skrol, ki daje čar in vtis prave gore. Po izrazito kraškem terenu smo dosegli vrh Križne gore. Ponudili so se nam čudoviti razgledi, posebno proti zahodu, kjer je bil dobro viden in prepoznaven Tržaški zaliv.

Po krajšem počitku smo se po krožni smeri spustili v Podkraj.

Pohod je bil vsestransko uspešen. Kratka vožnja do izhodišča in prijeten ter primerno zahteven vzpon je bil po meri za vse udeležence. Nena zadnje smo še pred "ta pravo" zimo ujeli čudovito vreme. Ob vrnitvi smo se ustavili še na Stari pošti, sicer najbolj prepoznavni turistični točki v širšem okolju Hrušice.

Pohoda smo se udeležili Cvele, Duno, Cvičkar, Padalc, Špilč in Vezist.

Besedilo in fotografija: Lintvern Vezist

Vrhnika – Češmelj – Vrh Svetih Treh Kraljev

21. januar – Tradicionalni januarski pohod Veselih Triglavcev na Vrh Sv. Treh Kraljev je bil ponovno uspešen. V sobotnem mrzlem jutru smo se najprej povzpeli po sneženi in delno ledeni poti na Planino nad Vrhniko (733 m) ter nadaljevali mimo nekdanje brunarice na Ulovki in Miznega

Dola, kjer nas je na hitro pogostil naš pohodnik Miro. Po kratkem postanku smo z lahkoto nadaljevali naš korak proti Češmelju. Tam sta nas kot vsako leto doslej z veseljem pričakala Metka in Jelko Orel ter poskrbela, da smo naše želodčke okrepčali z odlično toplo malico, sladkimi dobrotami in pijačo. Prijetno druženje je prehitro minilo, ker pa naša pot še ni bila končana, smo se morali podvzitati naprej. Po dobri uri smo prispeli na cilj, do kočice na Vrh Sv. Treh Kraljev. Vsi skupaj smo si na toplem v koči privoščili daljši počitek, ob igranju žive glasbe pa nam vsekakor ni bilo dolgčas.

Hvala organizatorju Srečku, Metki in Jelku za vsakoletno gostoljubje ter dobroto izpod njihovih prstov in kuhalnice, Miru za vmesno pogostitev ter Maretu in njegovemu sinu.

Besedilo in fotografije: Veseli Triglavci

Pohod Veselih Triglavcev na Ljuben

Hrib Ljuben leži JZ od Novega mesta. Visok je 546 m in je priljubljena točka mnogih pohodnikov. Trinajsti tradicionalni vinogradniški pohod na Ljuben je 8. februarja zvalil tudi skupino Veselih Triglavcev.

Kljub napovedanemu mrzlemu zimskemu dnevu smo se z avtobusom z Vrhniko odpravili na Dolenjsko, proti Žužemberku, do Straže pri Novem mestu in Vavte vasi. Med vožnjo smo opazovali mogočno reko Krko. Na približno 12 km dolg pohod smo odšli izpred cerkve v Vavti vasi okoli 9. ure. Najprej nas je pot vodila po cesti skozi razpotegnjeno vas Drganja sela, pozneje skozi gozd in naprej po poti, speljani med pobočji z vinogradi. Prav narahlo so poplesavale snežinke. Med kleptom smo uživali ob pogledih na vinograde v strmini pod potjo in nad njo, lepo urejene zidanice in v razgledu daleč naokoli. Občasno je na nas skozi oblake posijalo tudi sonce. Organizatorji pohoda so nas ob postanku med zidanicami pogostili z domačimi dobrotami. Po nadaljevanju poti med vinogradi in po zasneženem pobočju smo po ozki gazi prišli do vrha hriba Ljuben, kjer stoji cerkev, posvečena svetemu Vidu. Prvič je bila omenjena v pisanih virih leta 1477, omenjal

pa jo je tudi Janez V. Valvasor v svoji Slavi Vojvodine Kranjske. Po daljšem postanku ob cerkvi in v njeni okolici smo se po isti poti vrnili do prvih zidanic ob vinogradih.

Tam smo bili deležni tople malice, pečenega krompirja, degustacije odličnih vin predsednika Društva vinogradnikov Straže, Srečka Kovačca, in toplega sprejema vinogradnikov. Druženje z domačini sta polepšala dva harmonikarja z ubranim igranjem in petjem. Eden od njiju nam je v kulturnem programu na prav poseben način predstavil del Prešernove Zdravljice. Ob veseli domači glasbi smo tudi zapeli in zaplesali. Našemu slavljenju, vodniku Jožetu, smo s pesmijo, ob spremljavi harmonik, zaželeli vse najboljše ...

Po prijetnem druženju smo se pozno popoldne odpeljali domov z obljubo gostiteljem, da se bomo z veseljem še vrnili v kraje prijaznih in gostoljubnih ljudi. V imenu pohodnikov se zahvaljujem vinogradnikom Straže, njihovu predsedniku Srečku in naši organizatorji Mateji.

Za Vesele Triglavce Jana Fabjan

Zimski tabor – Komna 2023

1. dan – sobota, 4. 2.

Zjutraj ob sedmih smo se dobili pred Cankarjevo šolo na Lošci, se razporedili po avtih in se odpeljali proti Gorenjski. V Bohinjski Bistrici smo se ustavili na kavi in nato parkirali pri koči pri Savici. Oprtali smo si nahrbtnike in hrano naložili na tovorno žičnico. Po slabih dveh urah smo prispeli do kočice na Komni, kjer smo si nahrbtnike naložili s hrano in pijačo. Razgled na našo kočico na Planini na Kraju nas je osupnil in nas navdihnil, da smo težke nahrbtnike z lahkoto odnesli do nje. Nato smo se razporedili po sobah in pojedli okusno »kočerjo«. Vodnik Boštjan nam je predaval o lavinskem trojčku (oz. četverčku) in njegovi uporabi. Sledil je družabni večer, malo smo kartali in se zabavali ob glasbi.

2. dan – nedelja, 5. 2.

Zbudili smo se okoli sedme ure zjutraj, pojedli malo zajtrka in poslušali kratko predavanje o nevarnosti snežnih plazov. Vodnik Tine nam je po-

kazal plasti snega in katere pomenijo nevarnost. Nato smo se napolili proti Planini Govnjač. Nekateri od nas smo prvič poskusili hoditi s krpljami, ki nam niso povzročale večjih težav. Razgledi so bili čudoviti, prav tako tudi vreme. Na poti smo se zelo zabavali, nekateri bolj izkušeni planinci so tudi turno smučali. Na planini so bile ruševine vojašnice iz prve svetovne vojne. Nazaj grede smo se podali do Komne, kjer smo spili kavo in pojedli malico. Pot do naše kočice je bila tokrat čisto kratka. Pojedli smo kosilo in se do konca dneva sproščali v toplini naše kočice.

3. dan - ponedeljek, 6. 2.

V ponedeljek smo se napolili na malce težjo turo, Bogatinsko sedlo, ki je zahtevala tudi znanje o uporabi zimske opreme (derez, cepina). Pot smo začeli okoli osme ure. Na začetku težjega odseka, sta nam vodnika Tine in Martin pokazala kako se nadane dereze in pravilno uporablja cepin. Na vrhu je bil prečudovit razgled, ob katerem smo se okrepčali. Pot nazaj nam je povzročila marsikateri problem z našo opremo, a smo na koncu vsi varno prispeli do kočice. Pri koči nas je pričakal odlični obrok.

4. dan – torek, 7. 2.

Razveselila nas je novica, da se bo naše zimovanje podaljšalo za en dan, do srede. Tisti dne smo si privoščili malce daljši spanec in nato odlični zajtrk. Zunaj sta nam vodnika pripravila lavinske delavnice, kjer smo sondirali različne predmete v snegu in iskali zakopano žolno. Nato smo se vzpeli na bližnjo vzpetino in se učili ustavljanja s cepinom na vse mogoče načine. Po končani vaji smo se še malo sankali in uživali v zimskih radostih.

5. dan – sredo, 8. 2.

Pa je napočil še zadnji dan zimovanja. Že navsezgodaj smo začeli s pomivanjem in pospravljanjem kočice. Ko smo končali, smo si oprtali vso našo opremo in se napolili v dolino, kjer smo se razporedili v avtomobile in se odpeljali na Vrhniko. Dan smo končali z odlično pico v vrhniški piceriji. Polni novih spoznanj smo se poslovili in odšli vsak na svojo stran.

Za MOPD Vrhnika: Špelce (Alenka, Ema, Eva, Katarina)

Popolnoma novi SUV Kia Xceed

#UživajTrenutek
#Avtotrade

VSE ZA VAŠ AVTO NA ENEM MESTU!

01 755 79 05

že od **19.999 €**
*Ob financiranju

Popolnoma novi Kia Sportage že od **24.199 €**
*Ob financiranju

Novi Kia Stonic že od **13.899 €**
*Ob financiranju

Movement that inspires

Avtotrade Vrhnika
Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika. 01 755 79 05, www.avtotrade.si

Kombinirane porabe goriva: 3,9 - 8,2 l/100km, emisije CO2: 94 - 184 g/km, emisija šuma: EURO 6d1-FCM, emisije NOx: 0,021-0,063 g/km. Navedene cene že vključujejo BONUS popuste in vključajo: Kia Stonic 1.2 DPH LX Fun 150 MT, Kia Xceed 1.0 T-GDI LX Joy HP 150 MT in Kia Sportage 1.6 T-GDI LX Start 150 MT. BONUS popust je možno uveljaviti ob nakupu novega vozila Kia preko financiranja pod pogoj akcije KIA FOREVER BONUS po ponudbi KMAO d.o.o. Financiranje pod pogoj akcije vključuje sklenitev pogodbe o finančnem leasingu preko Summit Leasing Slovenija, d.o.o., SKB Leasing, d.o.o. poletno financiranje tudi permanentno zavarovanje z obvezno vsebino za svetilno signalno svetlobo financiranja, pri kateri je obvezna sklenitev vsega (AČ) zavarovanja, kakovost (AČ) zavarovanja, kakovost (AČ) zavarovanja ter zavarovanje proti kraji (K) in Zavarovanje proti požaru (P) za Zavarovalnico Sava d.d. Financiranje se lahko zavrne, če stranka nima ustrezne bonitete. Cene vključujejo vse dane popuste in pribitke in ne vključujejo kovinske/bele barve (strošek je odvisen od modela vozila in izbrane barve, med 0 EUR in 620 EUR/vozilo). Ob nakupu nove Kia Rio, Stonic, Ceed 5dr, Ceed SW, Xceed in Sportage iz zaloge je ser zrnatih premazov val za 1 EUR (vključuje dodatnega materiala in stroškov premožnosti), opusti in ugodnosti se med sobot in nedeljami. Vse vrednosti poročene do odgovoril zalog. Ogledni ekološki (CO2) in najpomembnejši faktorji niti plus, ki postroča globlino isprejemanje. Emisije: dimenzionalni (zarajenega avta) se čimeta pomembno prispeva k poslabšanju kakovosti zuzrajnega zrak, zaradi k čemurmo povzročam koncentracijam praznega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter NOx. Podatki o ravni hrupa so bili izmerjeni po predpisnem merilnem postopku v skladu z Uredbo (EU) št.540/2014 in Uredbo št.51.03 UNECE [2018/798] raven hrupa med vožnjo 63 - 70 dB(A) / standardni hrup: 69 - 80,2 dB(A). Pogoj garancije na voljo v garancijski knjižici vozila ali pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Za tiskarske napake ne odgovarjamo. Slike so simbolične. AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika, Sinja gorica 11, 1360 Vrhnika.

POMLAD NA VRHNIKI

AVSENIKOV VEČER
CANKARJEV DOM VRHNIKA, 5.3.2023 OB 17.00.

PRIFARSKI MUZIKANTJE IN LJUBA JENČE
CANKARJEV DOM VRHNIKA, 18.3.2023 OB 19.00

VLADO KRESLIN IN IZTOK CERGOJ
CANKARJEV DOM VRHNIKA, 15.4.2023 OB 20.00

Prodaja vstopnic: TIC Vrhnika
in www.mojekarte.si
Marko Mrzlikar s.p. Organizacija dogodkov

Vedno je lepo biti v družbi zmagovalcev. Še toliko bolj pa je, če si enega od njih tudi lastite – in TUCSON je kot zmagovalec velikega primerjalnega testa vsekakor odlična izbira. Slednjemu pritrjuje tudi raziskava Qudal, v kateri so Slovenci vsem SUV modelom Hyundai (poleg Tuscona še BAYON, KONA in SANTA FE) že šesto leto zapored pripisali najvišjo raven kakovosti.

Hyundai je na poti, da do leta 2045 postane podnebno nevtravno podjetje. Električna mobilnost je šele začetek.

5 Garancije po letih ali kilometrih Povprečna poraba goriva: 0,0 – 7,816 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 – 177,68 g/km. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzraženim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Silke so simbolične. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijo ponudbo je na voljo pri poslabšenih prodajalnih vozilih Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupci ste v raziskavi QUDAL (Quality meDAL) tetranskim vozilom Hyundai podelili priznanje Najvišja raven kakovosti na slovenskem trgu. Vir: <https://www.qudal.com/SLOVENIA-653YP18>. Najboljši SUV srednjega razreda v velikem primerjalnem testu Prima. Rezultati Prima testa: <https://sisi.net/avtomoto/testi/primerjava-12-suv-test-je-pokazal-najboljse-foto-591935>.

Interclass cars d.o.o., Gorjupova 1, 1000 Ljubljana
Tel: 01 2000 955, WWW.INTERCLASSCARS.SI

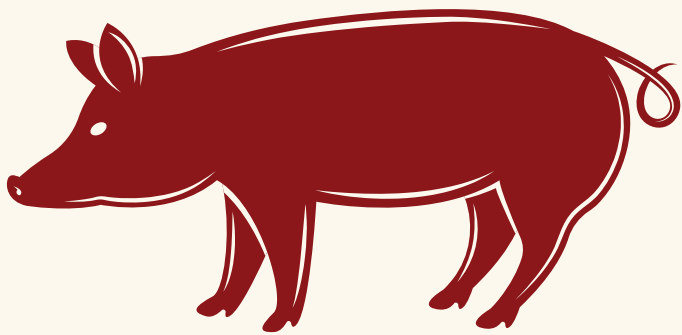

INTERCLASS CARS D.O.O.
GORJUPOVA 1 / 1000 LJUBLJANA
TEL.: 01 2000 950
www.interclasscars.si

DRIVE TOGETHER

ODLIČNA KVALITETA
PREMIUM QUALITY

ŠVINJSKE POLOVICE

SVEŽE

Prodaja mesa, Miha Medvešček s.p.
Podplešivica 1, Notranje gorice
031-246-973

VLAK JE
ZA VSE

Najboljše poti so tiste, ki jih skupaj ohranjamo zelene.

www.slo-zeleznice.si

VADBA ZA PODZAVEST

Na Logu pri Brezovici

Vadba je namenjena stiku s samim seboj.

- ✦ Prepustili se bomo čudovitim manifestacijam in meditacijam
- ✦ Se naučili različnih tehnik energijskega zdravljenja
- ✦ Se naučili tehnik sproščanja
- ✦ Aktivirali bomo svoje telo, podzavest in zavest

TOREK
od 19.00 do 20.00
ali
ČETRTEK
od 9.00 do 10.00

PRIJAVE:
Maja 041 832 810
maja@odprisvojum.si
www.odprisvojum.si

RADA IMAM SVOJ AVTO, ZATO DOBRO SKRBJM ZANJ

VARNOST NAJ BO VEDNO NA PRVEM MESTU.
ZATO NE SKLEPAJTE KOMPROMISOV IN
OBIŠČITE POOBlašČENI OPEL SERVIS.

- Avtohiša SEVER, pooblašČeni serviser in prodajalec vozil Opel.
- Pogodbeni partner zavarovalnic: Triglav, Sava, Generali, Allianz.
- Nudimo cenitve škod in kleparska ter ličarska popravila vseh vrst vozil.

Avtohiša Sever
Sinja Gorica 112, 1360 Vrhnika
Tel.: 01 750 6 330
www.opel-sever.com

Kombinirana poraba goriva (po WLTP-ciklu): 4,4-6,0 l/100 km, poraba električne energije: 15,8-6,2 kWh/100 km ter izpusti CO₂: 0-135 g/km. Emisijski stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0-0,0460 g/km. Trdi delci: 0,00052 g/km in število delcev: 0,0900 *10¹⁰/km pri dizelskih motorjih. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij je na voljo na www.opel-sever.com. Prizdržujemo si pravico do spremembe ponudbe. Slika je simbolična.

Trgovina Anvina na novi lokaciji

Trgovina Anvina, d. o. o., na novi lokaciji ob Tržaški cesti na Vrhniki

Z novim letom se je v nove prostore preselila znana trgovina s tehničnim materialom na Vrhniki. Resda se je preselila samo čez parkirišče, ampak nekaterim strankam selitev še vedno dela preglavice glede lokacije, ki je sedaj v nekdanjih prostorih prodajalne Alples (Dom oprema). Da bi se izognili nelagodju pred zaprtimi vrati stare prodajalne, Anvina, d. o. o., sporoča vsem strankam: »Stranke obveščamo, da smo trgovino preselili le streljaj stran v večjo in kupcem privlačno pro-

dajalno. Parkirišče je še vedno na dvorišču nekdanje prodajalne, le sprehoditi se je treba do sosednjega objekta.« Že res, da je navada železna srajca, a le nekaj korakov je do razširjene ponudbe tako elektroinštalacijskega kot tudi vodovodnega in ogrevalnega programa.

Nudijo praktično vse, kar potrebujete pri gradnji, prenovi oziroma pri popravilu v vašem domu.

Oglasno sporočilo

ODDAMO NEKDANJE PROSTORE TRGOVINE ANVINA, d. o. o., Tržaška cesta 7b, Vrhnika
info: 070 832 804.

Aktualna
elektronska številka
in
arhiv
preteklih izdaj
Našega časopisa
na

VisitVrhnika.si

PROIZVODNJA IN PRODAJA PELETOV NA VRHNIKI

Prevzem:
LESPAK d.o.o.
Verd 107 (nekdanji Liko)
1360 Vrhnika

Jože: 041 615 463
Tanja: 031 840 370

peleti.lespak@gmail.com
lespak.si

A1
100%
SMREKA

- Certifikat Gozdarskega inštituta Slovenije
- Lastna izdelava
- Možna dostava
- Svetovanje

Darilni art program
I love Cankar / I love Vrhnika,
je na voljo v TIC Vrhnika, v
cvetličarni Lepa Roža in v trgovini
z darili Levček.

DEKOR SENCILA
Že 30 let!

info@dekor-sencila.si
01 755 47 88 | 051 633 740

*Kje je tista deklica, v vrtu je sedela,
lepa kakor rožica, pesmi, pesnice
je pela?
(V. Orožen)*

ZAHVALA

ob odhodu naše skrbne mame Milke v večnost

LJUDMILA ROT

(27. 5. 1929 – 29. 12. 2022)

Ob slovesu drage mame se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darove za svete maše, cvetje in sveče. Hvala zdravstvenemu osebju, sodelavkam Zavoda Pristan in pomočnicam za nego na domu, Pogrebni službi Pieta za organizacijo pogreba, gospodu župniku za lep poslovilni obred ter cerkvenemu zboru in moškemu pevskemu kvartetu, ki so jo s pesmijo pospremili na njeni zadnji poti.

Sinova Bernard in
Marko ter
snaha Marjeta z družinami
Borovnica, januar 2023

OPTIKA DAMJANA

NAROČITE SE NA POSVET ŽE DANES
031/490-908

- VELIKA IZBIRA KOREKCIJSKIH IN SONČNIH OČAL
- MERJENJE DIOPTRIJE Z VRHUNSKIMI STROKOVNJAKI
- STROKOVNO SVETOVANJE

TOM TAILOR CATERPILLAR ONEILL GUESS JISCO BOSS Superdry Betty Barclay CARRERA

OPTIKA DAMJANA, IDRIJSKA CESTA 42, VRHNIKA

*Kje rože zanjo rastejo,
mi kdo to pove?
Jih polja, trate skrivajo,
so vrh gore?*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je poslovila

MARIJANCA KRŽIŠNIK,

po domače Koritnikova mama iz Črnega Vrha
(9. 12. 1952 – 3. 2. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem za vse izrečeno sožalje, darovane sveče, darove za maše in cerkev. Posebna zahvala Onkološkemu inštitutu, paliativnemu oddelku OI, patronažni sestri Cilki in ambulantni dr. Kušar.

Hvala tudi Pogrebni službi Lavanda in gospodu župniku Bogdanu Oražmu za lepo opravljen pogrebni obred in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi domači

ŽALNO PETJE

Pevci Okteta Raskovec polepšamo slovo od vaših najdražjih.

Kulturno društvo Krizantema
www.kd-krizantema.si
Franci Končan, 041 730 559

KAMNO SEŠTVO

DOLNIČAR

OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHINJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKI

Dolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105
♦ ♦ ♦ e-mail: marko.dolnicar@siol.net ♦ ♦ ♦

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Naščasopis

Z vami že od leta 1973

Naščasopis

www.visitvrhnika.si

Vrhnik, Borovnica,
Horjul,
Dobrova-Polhov Gradec,
Log-Dragomer

Zahvale

Želite tudi vi objaviti zahvalo?
Pošljite nam jo po elektronski
pošti na
nascasopis@zavod-cankar.si
(besedilo v wordu, sliko kot
prilogo) ali po klasični pošti
na Naš časopis, Tržaška 9,
1360 Vrhnik. Cena zahvale je
68,72 evrov z DDV. Zraven pripišite
še naslov plačnika in telefon.

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

MARJETA DENŽIČ

Bevke 62

(1. 1. 1955 – 2. 2. 2023)

Odeti v črno sporočamo, da smo našo ljubo Meto, ženo, mami, babico in prijateljico, pospremili na mnogo prerani zadnji poti. Njen zvonki glas in nalezljiv nasmehek sta zamrla, a kljub temu še naprej živita v našem večnem spominu. Zahvaljujemo se požrtvovalnemu zdravstvenemu osebju – dr. Tasiću, dr. Gavriću, dr. Povšičevi in njihovim ekipam –, ki ji je lajšalo zadnje mesece zahrbtno boleznijo, bežigraskemu župniku za ganljivo slovo in bevkemu župniku za pesem zvonov. Posebna zahvala velja tudi vsem vam, sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, ki ste jo z nami pospremili do zadnjega počivališča na ljubljanskih Žalah.

Žalujoci: vsi njeni, ki jo pogrešamo.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 74. letu starosti
zapustil in v večnost odšel naš dragi mož, ati
in dedi

JAKOB GLADEK

z Vrhnik

(1948 – 2023)

Bil je ljubeč mož, skrben oče, ljubezniv dedek in dober prijatelj. S svojim življenjem nas je razveseljeval in opogumljal. Pogrešamo ga, a vemo, da mu je zdaj lepo in da bdi nad nami. Nikoli ga ne bomo pozabili. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pisno in ustno izrazili sožalje, besede tolažbe in darovali sveče. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, zdravstvenemu osebju, pevcem ter pogrebni službi Vrhovec za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Jelka, sin Boštjan, hčerka Vesna z možem Edvardom ter vnuki Nika, Jure in Tina

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.*

Mnogo prezgodaj je odšel od nas ljubeč mož
in oče

SLAVKO VELKOVRH

Ob boleči izgubi se iz srca zahvaljujemo vsem prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče, spodbudno besedo in tolažbo. Izredna hvala velja gasilcem za lepo opravljen obred in govor. Hvala tudi Pogrebni službi Lavanda, gospodu Janezu Šmrekarju in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov mnogo prezgoden grob.

Slavko, pogrešali te bomo.

Žena Marija, sin Matjaž, hči Barbara in vsi,
ki te imajo radi.

*Utrgal bom cvet,
na grob ga položil,
da joče srce ...*

MARIJA NAGODE

z Vrzdence

(16. 1. 1954 – 31. 1. 2023)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bogatili njeno življenje in ji stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Mož Franci, sinova Denis in Jure ter hči Teja z družinami

*»Razum nam pravi, da je
odrešitev,
srce ne razume in boli.«*

ZAHVALA

MARUŠA REMŽGAR

(18. 8. 1950 – 25. 1. 2023)

V 73. letu starosti nas je zapustila draga žena, mami in babi. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, za darovane sveče, cvetje in podporo v teh težkih trenutkih. Hvala vsem in vsakemu posebej, da ste bili z nami na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Matevž, sin Boris z družino, hčerka Milanka z družino in vnuki Neža, Andrej, Ažbe in Brina Stara Vrhnik, januar 2023

*Noč v korakih mirnega je sna
vzela, kar življenje da.
Pot zdaj tvoja vodi tja,
kjer so drugi tvoji že doma.*

ZAHVALA

JANEZ PETKOVŠEK

1937 – 2023

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se še zadnjič poslovili od njega in ga pospremili na pot večnega počitka.

Vsi njegovi
Bevke, februar 2023

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

MARJAN PODOBNIK

(18. 11. 1946 – 18. 1. 2023)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje in sveče. Hvala tudi župniku Mohorju Rihtaršiču za zadnje slovo, Pogrebni službi Vrhovec in pevcem.

Žalujoci: vsi njegovi

*Življenje naše polno je iskanja,
neskončna pot zablod in
hrepenenja.
Nihče ne ve, kje tek se jenja
in kje bo našel to, o čemer sanja.*

ZAHVALA

ALOJZIJ DOLENC

30. 5. 1937 – 28. 1. 2023

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, za podarjene sveče in cvetje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala gospodu župniku, pogrebni službi Vrhovec, pevcem in trobentaču za lep obred.

Žena Vera, sin Lojze in hči Sabina z Nejcem

*Pride čas,
ko izmučeno srce želi le spat,
odšla si, kjer ni trpljenja,
bolečine in solza.*

ZAHVALA

MARIJA ŽUST

(1937 – 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podporo, izrečeno sožalje ter za darovano cvetje in sveče. Hvala tudi pogrebni službi Vrhovec, župniku ter pevcem. Posebej pa se zahvaljujemo tudi Tonetu Trpinu za prisostvovanje pri obredu.

Vsi njeni

LAVANDA
POGREBNE STORITVE

MARJAN ŽVOKELJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL

041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR
www.usluge-lavanda.si

MONUMENTUM **POGREBNE STORITVE**

24-urna dosegljivost
041 776 436

Uradni pooblaščenec
za opravljanje
vseh pogrebnih storitev v občini.

MONUMENTUM d.o.o., Pisarna: Drenov Grič 21a, 1360 Vrhnika
E: info@monumentum.si, T: 041 776 436, W: monumentum.si

POGREBNA SLUŽBA PIETA

24-urna dosegljivost

Franci Tršar s.p. **031 774 939**
051 371 177
041 930 936

Gabrče 9, 1360 Vrhnika
e-pošta: franci.trsar@siol.net
pieta.trsar@gmail.com
www.pieta.si

Delujemo na območju občin Vrhnika, Borovnica, Log-Dragomer in Brezovica.

POGREBNE STORITVE VRHOVEC

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA
☎ 01/755 14 37 ☎ 041 637 617
24 - URNA DOSEGLJIVOST ☎ 031 716 176

IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE NA OBMOČJU OBČIN VRHNIKA, DOBROVA, POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je z dnem 1.1. 2021 na podlagi sklenjene pogodbe s Komunalnim podjetjem Vrhnika, edini pooblaščenec izvajalec pokopališke dejavnosti na Vrhniki pogrebna služba VRHOVEC.

NUDIMO VAM TUDI LASTNE ŽALNE ARANŽMAJE
BREZPLAČNA DOSTAVA
www.vrhovec.eu

ZAHVALA

ANTON JAPELJ
(1963–2023)
z Vrhnike

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste Flandrovega Toneta pokropili in pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala za vse izrečeno sožalje in sveče. Pogrebni službi Vrhnice in domačemu župniku pa hvala za lepo opravljeno zadnje slovo.

Vsi njegovi

*Mrtvi živijo v spomnih živih.
(Cicero)*

Po hudi boleznii smo se poslovili od naše drage mame, babice in prababice

DANICE KOSMAČ
(2. 10. 1940 – 5. 2. 2023)

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani ter nam na kakršenkoli način izkazali sočutje. Hvala gospe Mileni Malovrh za ganljive besede ob zadnjem slovesu in vsem, ki ste jo spoštovali in jo boste ohranili v lepem spominu.

Olga in Emil z družinama

*Moči so pošle,
srce je omagalo,
dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA
V 90. letu starosti nas je tiho zapustila

IVANA VELKOVRH,
Jarčeva mama iz Srednje vasi pri Polhovem Gradcu
(1933 – 2023)

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in prababice se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala tudi Pogrebni službi Lavanda s pevci in župniku Bogdanu Oražmu za lepo opravljen obred. Radi smo te imeli in vedno boš ostala v naših srcih.

Žalujoci: vsi njeni
Srednja vas, januar 2023

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Takrat, zvonovi, zvonite ...
(A. M. Slomšek)*

ZAHVALA
Tih je zaspal naš dragi brat in stric

JAKOB LEBEN - JAKI
(1. 3. 1953 – 21. 1. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, sveče, darove za svete maše in izkazano podporo. Zahvala župniku g. Rihtaršiču za lepo opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrhnice za organizacijo pogreba in pevcem za lepo petje. Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga skupaj z nami pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi
Velika Ligojna, februar 2023

*Mami, oj mami,
ti naša zlata mami,
tebe ni več med nami,
za vedno si odšla od nas.
Kako pa zdaj živim, se vprašam
jaz,
ko naše ljube mamice ni več pri
nas;
kamor se ozrem, vse prazno je,
ni več roke mamine.*

ZAHVALA
BRONKA ANĐELKOVIČ,
roj. Verbič
(3. 9. 1938 – 20. 1. 2023)

Ob nežnih zvokih citer smo se 25. 1. 2023 za vedno poslovili od naše zlate mame in babice. Hvaležni smo ji za vso skrb, ljubezen in dobroto, ki jo je delila z nami. Zahvaljujemo se vsem prijateljem, še posebno ge. Bredi Janjič, osebju Doma upokoencev Vrhnika, zdravnici Heleni Rožmanc Drašler, Tanji Zupanc Zajc, trobentaču, Pogrebni službi Vrhnice in Cvetličarni Jana.

Vsi njeni

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
spomin nate bo vedno ostal.*

FRANČIŠKA VRHOVEC,
Kmetačeva Francka z Vrzdenca 36
(19. 4. 1930 – 13. 1. 2023)

Ob izgubi naše dobre mame se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti; iskrena hvala za vse izrečeno sožalje, za darovane sveče in darove za sv. maše. Pristrčna hvala tudi Pogrebni službi Lavanda, pevcem in župniku g. Smrekarju za lepo opravljen poslovljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

IVANKA SUŠNIK
(29. 3. 1947 – 30. 1. 2023)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame in sestre

JULKE KONČAN

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Iskrena zahvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala tudi za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku Smrekarju za opravljeni obred ter Pogrebni službi Lavanda s pevci za spoštljivo slovo.

Žalujoci: sin Dušan, sestra Tončka in drugo sorodstvo
Horjul, 24. januarja 2023

f MEGA PHONE VRHNIKA

**VSI
PAKETI
NAJ**
ŽE OD
7,99€
/mesec

TOLEA d.o.o., Robova c. 6, Vrhnika. Pobjaščeni prodajalec Telekom Slovenije, d.d.. Možne so napake v tisku. Slike so simbolične.

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

meg@)phone

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

 eurogarden.eu

PE DOBROVA PRI LJ | PE KRŠKO | tel: 01 24 25 100

*Akcija traja od 1. do 31. 3. 2023, oz. do razprodaje zalog. Popusti se med seboj ne seštevajo.

**SUPER
PONUDBA**

-10%*

Ramda

**RASTLINA
MESECA
-20%***

BELLIS

**VEČ KOT 50
SORT KROMPIRJA**

